

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HATÁROZATAI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HIVATALOS LAPJA

TARTALOM

15/2012. (III. 14.) AB határozat	az Országos Választási Bizottság 175/2011. (X.12.) OVB határozata vizsgálatáról	74
16/2012. (III. 30.) AB határozat	az Országos Választási Bizottság 177/2011. (X. 12.) OVB határozata vizsgálatáról	76
17/2012. (III. 30.) AB határozat	az Országos Választási Bizottság 6/2012. (I. 16.) OVB határozata vizsgálatáról.....	78
18/2012. (IV. 21.) AB határozat	az Országos Választási Bizottság 172/2011. (IX. 26.) OVB határozata vizsgálatáról	83
19/2012. (IV. 21.) AB határozat	az Országos Választási Bizottság 12/2012. (I. 16.) OVB határozata vizsgálatáról.....	85
20/2012. (IV. 21.) AB határozat	az Országos Választási Bizottság 11/2012. (I. 16.) OVB határozata vizsgálatáról.....	87
21/2012. (IV. 21.) AB határozat	az Alaptörvény IX) cikk (2) és (3) bekezdése értelmezéséről.....	91
22/2012. (V. 11.) AB határozat	az Alaptörvény E) cikk (2) és (4) bekezdése értelmezéséről	94
23/2012. (V. 11.) AB határozat	az Országos Választási Bizottság 1/2012. (I. 16.) OVB határozata vizsgálatáról.....	100
24/2012. (V. 11.) AB határozat	az Országos Választási Bizottság 8/2012. (I. 16.) OVB határozata vizsgálatáról.....	103
25/2012. (V. 18.) AB határozat	az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2006. évi LXV. törvény 1. § (6) bekezdéséről	107
26/2012. (V. 18.) AB határozat	az Országos Választási Bizottság 194/2011. (XII. 5.) OVB határozata vizsgálatáról	115
27/2012. (V. 18.) AB végzés	az Országos Választási Bizottság 365/2009. (IX. 3.) OVB határozata vizsgálatáról	117
28/2012. (V. 25.) AB határozat	az Országos Választási Bizottság 185/2011. (XI.15.) OVB határozata vizsgálatáról	118
29/2012. (V. 25.) AB határozat	az Országos Választási Bizottság 9/2012. (I.16.) OVB határozata felülvizsgálatáról	121
3001/2012. (VI. 21.) AB végzés	Szigliget és Hegymagas községek Körjegyzősége és a Tapolcai Rendőrkapitányság közötti hatásköri összeütközés megszüntetéséről és az eljáró szerv kijelöléséről.....	124
3002/2012. (VI. 21.) AB végzés	az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény vizsgálatáról	127

3003/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	131
3004/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	132
3005/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	133
3006/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	135
3007/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	135
3008/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz eljárás megszüntetéséről.....	136
3009/2012. (VI. 21.) AB határozat	az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény egyes részei vizsgálatáról	138
3010/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	145
3011/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	146
3012/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	147
3013/2012. (VI. 21.) AB határozat	a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 94. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásáról szóló 177/2009. (XII. 28.) FVM rendelet 1. § d) pontja vizsgálatáról	150
3014/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	154
3015/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	155
3016/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	156
3017/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	157
3018/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	158
3019/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	159
3020/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	160
3021/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	161
3022/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	162
3023/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	163
3024/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	165
3025/2012. (VI. 21.) AB végzés	utólagos normakontroll eljárás megszüntetéséről	166
3026/2012. (VI. 21.) AB végzés	utólagos normakontroll eljárás megszüntetéséről	167
3027/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	168
3028/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	169
3029/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	171
3030/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	172
3031/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	172
3032/2012. (VI. 21.) AB határozat	az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 46/1997. (XII. 29.) KTM rendelet 4. § (2) bekezdés g) pontja vizsgálatáról.....	173
3033/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	176
3034/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz eljárás megszüntetéséről.....	177
3035/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	178
3036/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	179
3037/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	180
3038/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	180

3039/2012. (VI. 21.) AB végzés	bírói kezdeményezés visszautasításáról.....	181
3040/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz eljárás megszüntetéséről.....	183
3041/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panaszok visszautasításáról.....	183
3042/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panaszok visszautasításáról.....	184
3043/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panaszok visszautasításáról.....	185
3044/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panaszok visszautasításáról.....	186
3045/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panaszok visszautasításáról.....	187
3046/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	188
3047/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	189
3048/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	190
3049/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	190
3050/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	191
3051/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	192
3052/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	193
3053/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	194
3054/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	195
3055/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	196
3056/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	197
3057/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	198
3058/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	199
3059/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	200
3060/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	201
3061/2012. (VI. 21.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról.....	202
2001/2012. (VI. 21.) AB Tü. határozat	dr. Balsai István alkotmánybíró mentelmi jogának felfüggesztésével kapcsolatban.....	204
1/2012. (II. 7.) elnöki utasítás	egyesbírók kijelöléséről.....	205
2/2012. (III. 30.) elnöki utasítás	egyesbírók kijelöléséről.....	205
3/2012. (V. 8.) elnöki utasítás	Dr. Bihari Mihály tanácsvezető alkotmánybíró helyettesítéséről	205

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉTETT HATÁROZATAI ÉS VÉGGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 15/2012. (III. 14.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság
175/2011. (X. 12.) OVB határozata vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Országos Választási Bizottság által országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 175/2011. (X. 12.) OVB határozatát – a jelen határozatban foglalt indokolás alapján – helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. 2011. október 28-án a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) akkor hatályos 130. § (1) bekezdése alapján kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 175/2011. (X. 12.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.
- [2] Egy választópolgár 2011. szeptember 16-án országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az OVB-hez, amelyen az alábbi kérdés szerepelt: „Támogatja-e Ön, hogy az Országgyűlés tárgyalja meg, hogy a kukázás az ország területén kerüljön megtiltásra?” Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesítette. Az OVBh. indokolása szerint az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formai és a kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tett.
- [3] Az OVBh.-val szemben – a törvényes határidőn belül – egy magánszemély kifogást nyújtott be, melyben kérte, hogy az Alkotmánybíróság az OVBh.-t semmisítse meg, és az OVB-t utasítsa új eljárásra. A kifogástevő szerint a kérdés nem egyértelmű, mert

nem állapítható meg, mit jelent a „kukázás” kifejezés. A kifogástevő emellett utal arra, hogy a kérdés nem országos ügyre, hanem helyi ügyre vonatkozik, ennek alátámasztására a kifogástevő arra hivatkozik, hogy a kérdésben Budapest VIII. kerületében 2011. szeptember 25-án helyi népszavazást tartottak.

- [4] 2. A kifogás beérkezését követően – 2012. január 1-jén – hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye (Alaptörvény). Az Alaptörvény ugyan nem szól a népi kezdeményezés jogintézményéről, az Országgyűlés által 2011. december 31-én elfogadott Magyarország Alaptörvénye átmeneti rendelkezéseinek 20. cikke azonban úgy rendelkezik, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2011. december 31-én hatályos 28/D. §-át az Alaptörvény hatályba lépésekor folyamatban lévő ügyekben az Alaptörvény hatályba lépését követően is alkalmazni kell. A Ve. 2012. január 1-én hatályba lépett 156. § (2) bekezdése alapján a Ve. egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatályba lépését megelőzően benyújtott népi kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezés benyújtásakor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.
- [5] Mindezek alapján az Alkotmánybírósághoz 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására továbbra is az Alkotmánybíróságnak van hatásköre, s az Alkotmánybíróságnak a népi kezdeményezés benyújtásakor hatályban lévő szabályok alapján kell eljárnia.

II.

- [6] Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:
- [7] 1. Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) vonatkozó rendelkezései:
- [8] „1. § (1) Országos népi kezdeményezést legalább 50 000 választópolgár nyújthat be. Az országos népi kezdeményezés arra irányulhat, hogy az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdést az

- Országgyűlés tűzze a napirendjére. Az országos népi kezdeményezésben megfogalmazott kérdést az Országgyűlés köteles megtárgyalni.”
- [9] „17. § A népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést.
- [10] 18. § Az Országos Választási Bizottság akkor tagadja meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
- [11] a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,
- [12] b) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,
- [13] c) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”
- [14] 2. A Ve.-nek a jelen ügyben alkalmazandó – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:
- [15] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani. (...)
- [16] (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- [17] 3. A hatályos Ve. alkalmazandó rendelkezése:
- [18] „156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.
- [19] (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”
- III.
- [20] A kifogás nem megalapozott.
- [21] Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, 2011. december 31-ig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. A kifogást az Alkotmánybíróság a Ve. 130. § (3) bekezdése alapján érdemben bírálta el.
- [22] 1. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az aláírásgyűjtő íven található kérdés megfelel-e az Nsztv. 17. §-ának, amely szerint a népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést. A kifogás ugyanis a „kukázás” kifejezést nem tartja egyértelműnek.
- [23] Az Alkotmánybíróság eljárása során megállapította, hogy a „kuka” kifejezés értelmezésében az esetlegesen az Országgyűlés napirendjére kerülő kérdés tárgyalását kezdeményező választópolgárokat és az arról tárgyaló országgyűlési képviselőket több jogszabály is segíti. A települési szilárd hulladék kezelésére szolgáló egyes létesítmények kialakításának és üzemeltetésének részletes műszaki szabályairól szóló 5/2002. (X. 29.) KvVM rendelet 3. számú melléklete kukának nevezi a hulladék tárolására kialakított, szabványos és a szállítási eszközbe történő ürítésre alkalmas, zárt rendszerű edényt. Emellett például a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADR) „A” és „B” Mellékletének belföldi alkalmazásáról szóló 38/2009. (VIII. 7.) KHEM rendelet is használja a „kuka” kifejezést műanyag tartóeszköz értelemben.
- [24] A „kukázás” kifejezés a guberáláshoz hasonlóan a köznapi szóhasználatban a még használható, esetleg értékkel bíró dolgok szemétként (jellemzően a kukában) való keresésére, kiválogatására utal.
- [25] A kérdés egyértelműségének a hiánya miatt az aláírásgyűjtő ív hitelesítése akkor volna megtagadható, ha a megfelelő számú aláírás összegyűjtése esetén az Országgyűlés számára nem lenne egyértelmű, hogy milyen kérdést tűzzön napirendre (miről szóljon a vita, illetve miben döntsön). [Ezzel összhangban lásd a 79/2011. (X. 28.) AB határozatot, ABK 2011. október, 902, 903.] Jelen esetben nincs erről szó, ezért az Alkotmánybíróság a kifogást, ebben a részében elutasította, és megállapította, hogy az országos népi kezdeményezésben szereplő kérdés megfelel az Nsztv. 17. §-ában foglalt egyértelműség követelményének.
- [26] 2. Ezt követően az Alkotmánybíróság a kifogásnak azt az érvét vizsgálta, amely szerint a népi kezdeményezésre bocsátandó kérdés nem országos közügyre, hanem helyi önkormányzat hatáskörébe tartozó ügyre vonatkozik.
- [27] Az Alkotmány 28/D. §-a alapján országos népi kezdeményezés arra irányulhat, hogy az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdést az Ország-

gyűlés tűzze a napirendjére. Az Nsztv. 18. § a) pontja alapján az OVB megtagadja a népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe.

- [28] Az Alkotmánybíróság a 176/2011. (XII. 29.) AB határozatban a guberálást szabálysértéssé minősítő önkormányzati rendeleti szabályt vizsgálta. A határozat megállapította, hogy önkormányzati rendelet alkotmányos módon nem minősíthette szabálysértésnek „a közterületre kihelyezett gyűjtőedényzetből szemetet (...) vesz ki” és a guberálás cselekményeket. E cselekmények szabálysértéssé nyilvánításával ugyanis a helyi önkormányzat képviselő-testülete túllépett jogalkotó hatáskörének az Alkotmányban és a hatályos jogszabályokban biztosított keretein. (ABK 2011. december, 1362, 1366–1368.)
- [29] Jelenleg tehát helyi önkormányzat képviselő-testülete a kukázást (guberálást) alkotmányosan nem büntetheti, a kukázást tiltó országos szintű jogi norma viszont nem létezik. Önmagában azonban az a tény, hogy mostanáig jellemzően önkormányzati rendeletek szabályozták a kukázást, nem zárja ki, hogy az Országgyűlés napirendjére tűzze a tárgykört, és esetleg törvényt hozzon e tárgyban. Az Országgyűlés jogköre, hogy az Alaptörvény rendelkezéseit szem előtt tartva eldöntse, mely kérdéseket kíván törvényi úton szabályozni. A jogforrási hierarchia elvének megfelelően azonban a törvényben szabályozott jogviszonyok átalakítása, megváltoztatása csak törvénnyel történhet.
- [30] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a 175/2011. (X. 12.) OVB határozatot a jelen határozatban foglalt indokolás alapján helybenhagyta.
- [31] Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. március 13.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/973/2012.
Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 30. számában.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 16/2012. (III. 30.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság
177/2011. (X. 12.) OVB határozata vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Országos Választási Bizottság által országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 177/2011. (X. 12.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. 2011. október 19-én a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) akkor hatályos 130. § (1) bekezdése alapján kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 177/2011. (X. 12.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.
- [2] Egy választópolgár 2011. szeptember 16-án országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az OVB-hez, amelyen az alábbi kérdés szerepelt: „Támogatja-e Ön, hogy az Országgyűlés tárgyalja meg – Józsefváros polgármestere véleménye figyelembe vételével – a hajléktalan ellátás színvonalának emelése végett az ország területi egységeire eső arányos terhelés kialakítását?”
- [3] Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta. Az OVBh. indokolása szerint az aláírásgyűjtő ív nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 17. §-ában

foglalt egyértelműségi követelménynek. Nem állapítható meg ugyanis, hogy a kezdeményező mit ért „területi egység” alatt, következésképpen nem egyértelmű, hogy pontosan milyen „területi egység” (megyei, települési stb. szintű egység) alapján kellene kialakítani az „arányos terhelést”. Nem egyértelmű továbbá, hogy az „arányos terhelés” fogalom a hajléktalanok számára, a hajléktalan ellátásra, esetleg egyéb szempontra utal-e. Az OVBh. szerint nem világos az sem, mi a logikai összefüggés a kérdésben foglalt „terhelés” és „színvonal” kifejezések között. Végül az OVB megtévesztőnek tartja, hogy egy országos népi kezdeményezésre irányuló kérdés egyetlen fővárosi kerületi polgármester véleményét tekinti figyelembe veendőnek a parlament tárgyalása során. Mindezek alapján az OVB az Nsztv. 17. § és 18. § b) pontja értelmében az aláírásgyűjtő ív megtagadásáról döntött.

- [4] Az OVBh.-val szemben – a törvényes határidőn belül – két választópolgár (egyikük a kezdeményező) kifogást nyújtott be. Ebben kérték, hogy az Alkotmánybíróság az OVBh.-t semmisítse meg, és az OVB-t utasítsa új eljárásra. A kifogástevők szerint a kérdés egyértelmű, mert a „területi egység” kifejezés tartalmát az Alkotmány 41. § (1) bekezdése világosan meghatározta: ezek a főváros, a megyék, a városok és a községek. A kifogástevők szerint az „arányos terhelés” fogalma pedig arra utal, hogy a hajléktalan ellátás biztosítása érdekében felmerülő költségek meghatározásakor figyelembe kell venni a különféle területi egységek teherbíró képességét és lélekszámát is. Végül a kifogástevők megjegyzik, hogy az Országgyűlés bármilyen kérdést megtárgyalhat, ezért Józsefváros polgármesterének véleményét is figyelembe veheti a kérdésről folyó vitában.
- [5] 2. A kifogás beérkezését követően – 2012. január 1-jén – hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény). Az Alaptörvény ugyan nem szól a népi kezdeményezés jogintézményéről, az Országgyűlés által 2011. december 31-én elfogadott Magyarország Alaptörvénye átmeneti rendelkezéseinek 20. cikke azonban úgy rendelkezik, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2011. december 31-én hatályos 28/D. §-át az Alaptörvény hatályba lépésekor folyamatban lévő ügyekben az Alaptörvény hatályba lépését követően is alkalmazni kell. A Ve. 2012. január 1-én hatályba lépett 156. § (2) bekezdése alapján a Ve. egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatályba lépését megelőzően benyújtott népi kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezés benyújtásakor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.
- [6] Mindezek alapján az Alkotmánybírósághoz 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott népi kezdemé-

nyezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására továbbra is az Alkotmánybíróságnak van hatásköre, s az Alkotmánybíróságnak a népi kezdeményezés benyújtásakor hatályban lévő szabályok alapján kell eljárnia.

II.

- [7] Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:
- [8] 1. Az Nsztv. vonatkozó rendelkezései:
- [9] „1. § (1) Országos népi kezdeményezést legalább 50 000 választópolgár nyújthat be. Az országos népi kezdeményezés arra irányulhat, hogy az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdést az Országgyűlés tűzze a napirendjére. Az országos népi kezdeményezésben megfogalmazott kérdést az Országgyűlés köteles megtárgyalni.”
- [10] „17. § A népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést.
- [11] 18. § Az Országos Választási Bizottság akkor tagadja meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha (...)
- [12] b) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,”
- [13] 2. A Ve.-nek a jelen ügyben alkalmazandó – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:
- [14] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani. (...)
- [15] (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- [16] 3. A hatályos Ve. alkalmazandó rendelkezése:
- [17] „156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.
- [18] (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatályba lépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”

III.

- [19] A kifogás nem megalapozott.
- [20] Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 2011. december 31-ig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság hatásköre a jelen eljárásban jogorvoslati természetű [63/2002. (XII. 3) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendelkezésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]
- [21] Az Alkotmánybíróság az OVBh.-ban, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív és a népi kezdeményezésre szánt kérdés megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. A kifogás a törvényi feltételeknek megfelel, ezért azt az Alkotmánybíróság a Ve. 130. § (3) bekezdése alapján érdemben bírálta el. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság a kifogást nem találta megalapozottnak, ezért a 177/2011. (X. 12.) OVB határozatot az abban foglalt indokok alapján helybenhagyta.
- [22] Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét a 177/2011. (X. 12.) OVB határozatnak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. március 27.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/974/2012.
Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 36. számában.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 17/2012. (III. 30.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság 6/2012. (I. 16.) OVB határozata vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Országos Választási Bizottság által országos népszavazásra irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogások alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 6/2012. (I. 16.) OVB határozatát megsemmisíti és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. 2012. február 1-jén a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) akkor hatályos 130. § (1) bekezdése alapján két kifogás is érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 6/2012. (I. 16.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.
- [2] Két választópolgár 2011. május 24-én országos népszavazásra irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az OVB-hez, amelyen az alábbi kérdés szerepelt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt el nem érő személy számára 2011. január 1-jén jogszerűen folyósított nyugdíj összege csak a 2011. január 1-jén hatályos jogszabályok szerinti okból csökkenjen?” Az OVB először a 82/2011. (VI. 24.) OVB határozatával megtagadta az országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését, arra hivatkozva, hogy a feltenni kívánt kérdésben megtartásra kerülő országos népszavazás eredményének az Országgyűlés csak úgy tudna eleget tenni, ha az Alkotmány 70/E. § (3) bekezdését módosítaná, az Alkotmány módosítására irányuló kérdésben azonban nincs helye népszavazásnak.
- [3] A beadványozók egyike 2011. július 11-én kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, amelyben kifejtette, hogy a szóban forgó népszavazási kérdés valójában nem irányul az Alkotmány módosítására, hiszen azzal az Országgyűlés rendelkezésére álló szabályozási megoldások közül csupán az egyik

megoldástól kellene tartózkodnia, ez azonban még nem vonja maga után az Alkotmány módosítását. Az Alkotmánybíróság e kifogásnak a 127/2011. (XII. 2.) AB határozatában helyt adott, amelyre tekintettel az Országos Választási Bizottság az OVBh. elfogadásával hitelesítette az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát. Az OVBh. kifejtette, hogy az eljárás során nem merült fel a korábbi határozatban foglaltakhoz képest egyéb, az elutasítást megalapozó körülmény, ezért az aláírásgyűjtő ív a törvényben foglalt formai és tartalmi követelményeknek is megfelel.

- [4] Ezt követően, az OVBh. ellen – a törvényes határidőn belül – két magánszemély is kifogással élt.
- [5] Az egyik kifogást tevő szerint jelentősen megváltozott a jogszabályi környezet, hiszen 2012. január 1. napjával hatályba lépett a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. CLXVII. törvény (Tv.), amely „megszüntette a korhatár előtti nyugellátásokat annak érdekében, hogy – amint az e törvény indoklásából kiderül – a Nyugdíjbiztosítási Alap egyensúlyának megteremtése és az államadósság csökkentése érdekében a jövőben nyugellátást csak a nyugdíjkorhatár betöltésétől lehessen megállapítani, illetve nyugdíjat kizárólag a nyugdíjkasszába befolyó nyugdíjjárulékokból lehessen folyósítani.” Eszerint a „korábban már megállapított korhatár előtti nyugellátások bizonyos formái 2012. január 1-jétől más jogcímen – korhatár előtti ellátás, átmeneti bányászjáradék, szolgálati járandóság –, a személyi jövedelemadó mértékével csökkentett, de a januári nyugdíjemelés mértékével növelt összegben, bizonyos formái pedig öregségi nyugdíjként a januári nyugdíjemelés mértékével növelt összegben kerülnek folyósításra az érintettek részére.”
- [6] Ennek alátámasztásaként az egyik kifogást tevő arra hivatkozott, hogy az Országgyűlés elfogadta Magyarország 2012. központi költségvetéséről szóló 2011. CLXXXVIII. törvényt (a továbbiakban: költségvetési törvény), amely a korhatár alatti ellátásokra fordítandó összeget a Nyugdíjbiztosítási Alapból a Nemzeti Erőforrás Minisztérium fejezetébe helyezte át. A kifogást tevő hivatkozott az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdése b) pontjára, amely szerint nem lehet országos népszavazást tartani a központi költségvetésről, a központi költségvetés végrehajtásáról, központi adónemről, illetékről, járulékról, vámról, valamint helyi adók központi feltételeiről szóló törvény tartalmáról. Álláspontja szerint a népszavazásra bocsátandó kérdés ugyan szövegszerűen nem tartalmazza a költségvetési törvény módosítását, de a fentiek alapján „okszerűen következik a kérdésből a tiltott tárgykörként megjelölt törvény megváltoztatása.”
- [7] Mindkét kifogást tevő hivatkozott az egyértelműség követelményének megsértésére. Álláspontjuk sze-

rint az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés nem felel meg az egyértelműség kritériumainak, mert az öregségi nyugdíjra vonatkozó szabályokat több törvény tartalmazza, ezért sem a választópolgárok, sem az Országgyűlés nem tudná, melyik törvény módosítását kellene elvégezni. Nem egyértelmű a kérdés a jogi környezet alapvető megváltozása miatt sem, mivel az állampolgárok számára nem lenne világos, hogy a korhatár előtti nyugdíjak újbóli lehetővé tételét, a korábban megszerzett jogosultságra vonatkozó szabályozás módosítását, vagy a visszamenőleges jogszabály-módosítás tilalmát kívánják ezzel kiküszöbölni. A kifogást tevők álláspontja szerint a választópolgároktól nem várható el, hogy tisztában legyenek a 2011. január 1-jén hatályos törvények vonatkozó rendelkezéseivel. Ennek alátámasztására az egyik kifogást tevő hivatkozott a 130/2011. (XII. 2.) AB határozatra, amely az álláskereső járadék 2011. január 1-jén hatályos számítási szabályaira vonatkozó kérdés hitelesítésének megtagadását tartalmazó OVB határozatot helyben hagyta. Az egyik kifogást tevő végül abból a szempontból is megkérdőjelezte a kérdés egyértelműségét, hogy az annak hitelesítését kezdeményezők a témában több, párhuzamosan is futó kérdés hitelesítését kezdeményezték, melyek hitelesítése esetén a kérdések együttesen is sértik az egyértelműség követelményét azok egymáshoz való viszonyának vonatkozásában.

- [8] Az egyik indítványozó eljárási szempontból is törvénybe ütközőnek tartotta az OVBh.-t, mivel álláspontja szerint 2012. január 1. napját követően – az OVBh.-ban foglaltak ellenére – nem az Alkotmánybírósághoz lehet kifogással fordulni, hanem a Kúriához.
- [9] 2. Időközben – 2012. január 1-jével – hatályba lépett az Országgyűlés által 2011. április 25-én kihirdetett Magyarország Alaptörvénye (Alaptörvény), amelynek 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányi (alaptörvényi) szintű alapjait. Az Országgyűlés által 2011. december 31-én elfogadott, Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 31. cikk (3) bekezdése hatályon kívül helyezte az Alkotmányt és az annak módosításáról szóló törvényeket. Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) a Ve.-t módosító 145. § (7) bekezdése a Ve. 130. §-át akként módosította, hogy az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálására a Kúriának van hatásköre. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdése ugyanakkor beiktatta a Ve. új 156. § (2) bekezdését, amely szerint az EtAmtv. megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés

hitelesítésére a benyújtáskor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.

- [10] Mindezek alapján az Alkotmánybírósághoz 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására az Alkotmánybíróságnak továbbra is van hatásköre.

II.

- [11] Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:

[12] 1. Az Alaptörvény hivatkozott rendelkezése:

[13] „8. cikk (3) Nem lehet országos népszavazást tartani

[14] (...)

[15] b) a központi költségvetésről, a központi költségvetés végrehajtásáról, központi adónemről, illetékről, járulékról, vámról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvény tartalmáról;”

[16] 2. Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) vonatkozó rendelkezései:

[17] „10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

[18] (...)

[19] b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,

[20] c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,”

[21] „13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”

[22] 3. A Ve.-nek a jelen ügyben alkalmazandó – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:

[23] „3. § A választási eljárás szabályainak alkalmazása során a választásban érintett résztvevőknek érvényre kell juttatniuk az alábbi alapelveket:

[24] e) jogorvoslat lehetősége és pártatlan elbírálása,”

[25] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

[26] (2) Az Országgyűlés népszavazást elrendelő, valamint kötelezően elrendelendő népszavazás elrendelését elutasító határozata elleni kifogást a határozat közzétételét követő nyolc napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani. Az Országos Választási Bizottság a kifogás benyújtásáról haladéktalanul tájékoztatja az Országgyűlés elnökét, a nép-

szavazást elrendelő határozat elleni kifogásról a köztársasági elnököt is.

- [27] (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

[28] 4. A hatályos Ve. alkalmazandó rendelkezése:

[29] „156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.

[30] (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtáskor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”

III.

[31] A kifogások részben megalapozottak.

[32] Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, 2011. december 31-ig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. A kifogásokat az Alkotmánybíróság a Ve. 130. § (3) bekezdése alapján érdemben bírálta el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]

[33] 1. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés a megváltozott jogszabályi környezet vonatkozásában kielégíti-e az egyértelműség követelményét.

[34] A népszavazásra szánt kérdés az irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt el nem érő személy számára 2011. január 1-jén jogszerűen folyósított nyugdíj összegének a 2011. január 1-jén hatályos jogszabályok szerinti okból történő csökkenésére vonatkozik. A jogszabályi környezetben bekövetkezett változások a következőket érintik: A Tv. 3. § (1) bekezdése kimondja, hogy korhatár előtti öregségi nyug-

- díj 2011. december 31-ét követő kezdő naptól nem állapítható meg. Ezen túl tehát korhatár előtti öregségi nyugdíj újonnan történő megállapítására nincs lehetőség, ezt ugyanis a kordedvezményes nyugdíj vonatkozásában a korhatár előtti ellátás, a szolgálati nyugdíj vonatkozásában pedig a szolgálati járandóság váltja fel.
- [35] A Tv. azonban öregségi nyugdíjként, bizonyos feltételek mellett továbbra is lehetővé teszi a korhatár előtti nyugdíjak folyósítását, ezen kívül pedig bizonyos öregségi nyugdíjakat a Tv. rendelkezései nem érintenek. A kérdésben található időmeghatározás egyértelművé teszi, hogy a „folyósított nyugdíj” nem a jelenleg hatályos jogszabályok szerint értendő nyugdíjra utal, hanem mind a folyósított nyugdíj összege, mind a nyugdíj-megállapítás alapjául szolgáló jogszabályok tekintetében a 2011. január 1-jén hatályos állapotot tartja irányadónak.
- [36] 1.1. A megváltozott jogszabályi környezet nem csupán a nyugellátás formáin változtatott, hanem annak fedezetét is más forrásból biztosítja. A költségvetési törvény Nyugdíjbiztosítási Alap címet viselő LXXI. fejezetéből (a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alapnak átadott pénzeszközként könyvelt kiadás) a korhatár alatti ellátásokat, valamint a Nyugdíjbiztosítási Alapból átvett pénzeszközöket is a Nemzeti Erőforrás Minisztérium Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap címet viselő 21. címébe helyezte át. A korhatár előtti ellátások fedezetének pontos megjelöléséről a Tv. 21. § (1) bekezdése is szól, miszerint a „korhatár előtti ellátás és a szolgálati járandóság költségeinek, valamint a korhatár előtti ellátással és a szolgálati járandósággal kapcsolatos végrehajtási költségek fedezetét a központi költségvetés biztosítja.” A népszavazásra bocsátandó kérdésben a 2011. január 1-jén hatályos szabályok alapján folyósított nyugdíj-összegekről van szó, ehhez képest azonban a jelenleg hatályos jogszabályok már eltérő rendelkezéseket tartalmaznak a nyugdíj összege és csökkenthetőségének feltételei tekintetében.
- [37] 1.2. Az Alkotmánybíróság korábban már számos határozatában értelmezte az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt, a népszavazásra bocsátandó kérdéssel szemben támasztott egyértelműség követelményét. E határozataiban az Alkotmánybíróság rámutatott arra, hogy az egyértelműség követelménye a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája. Az egyértelműség követelménye ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen válaszolni (választópolgári egyértelműség). Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alaptörvényben szabályozott törvényalkotási jogkörét korlátozza, mivel az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. A kérdés egyértelműségének megállapításakor az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés – az akkor hatályban lévő jogszabályok szerint – el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, akkor milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség). [51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.; 25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 386.; 24/2006. (VI. 15.) AB határozat, ABH 2006, 358, 360–361.; 84/2008. (VI. 13.) AB határozat, ABH 2008, 695, 703.]
- [38] Jelen esetben a népszavazásra feltenni kívánt kérdés – a nyugdíj folyósításának időpontja révén – minden érintett részére beazonosíthatóvá teszi a nyugdíj összegét, valamint – a konkrét időmeghatározás révén – a nyugdíj megállapítására vonatkozó szabályokat is megjelöli. Egy eredményes népszavazás és az „igen” válaszok többsége esetén az Országgyűlésnek el kellene törölnie a Tv.-ben foglalt azon rendelkezéseket, amelyek a 2011. január 1-jén hatályban volt jogszabályok szerint jogszerűen folyósított nyugdíjak összegét csökkentették. Eszerint tehát a kérdés egyértelműen a kordedvezményes nyugdíjak 2011. január 1-jén hatályos nyugdíjmegállapítási-szabályainak visszaállítására vonatkozik.
- [39] A jogalkotói egyértelműségre vonatkozó kifogások kapcsán az Alkotmánybíróság a következőket állapítja meg.
- [40] A népszavazásra feltenni kívánt kérdés kapcsán nem feltételezhető, hogy az Országgyűlés nincs birtokában a megfelelő szabályozási technika megválasztásának, ezért a nyugellátásra vonatkozó szabályok összetettsége önmagában nem lehet ok a jogalkotói egyértelműség hiányának megállapítására. Az állampolgári egyértelműség vizsgálatakor az Alkotmánybíróság továbbá nem indulhat ki a kérdéssel érintett jogszabályok ismeretének hiányából sem. Az állampolgároktól általánosságban is, valamint a népszavazásra feltett kérdés tekintetében – az azt megelőző kampányra tekintettel – különösen elvárható, hogy a vonatkozó jogszabályok ismeretének birtokában legyenek, és ennek megfelelően adják le szavazatukat.
- [41] Az Alkotmánybíróság tehát a jogszabályi környezet megváltozását érintő, a kérdés egyértelműségére vonatkozó kifogásokat a fentieknek megfelelően elutasította.
- [42] 2. Az Alkotmánybíróság ezt követően azt vizsgálta, hogy a kérdés az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdése b) pontjában foglalt kizárt tárgykörbe tartozik-e.
- [43] Az Alkotmánybíróság 51/2001. (XI. 29.) AB határozatában (ABH, 2001, 392., a továbbiakban: Abh.)

- értelmezte az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés a) pontjában található kizárt tárgykört, amelyet az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdése b) pontja lényeges változtatás nélkül átvett.
- [44] Az Abh. hangsúlyozta, hogy az alkotmányi felsorolásból következik, hogy a szabályozás kiemelkedő jelentőségével a tiltott tárgykörök zárt, szoros értelmezése áll összhangban. A kizárt tárgykört tartalmazó rendelkezés konkrét törvények, többek között a költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról szóló törvény tartalmát vonja ki a népszavazás jogintézménye alól. A költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról szóló törvény az adott alkotmányi rendelkezés közvetlen végrehajtásaként megjelenő törvényhozási tárgykört jelenti. Az Abh. megállapította, hogy a költségvetésről szóló törvény fogalmába semmiképpen sem tartozhat bele az összes olyan jogszabály, amelynek pénzügyi-költségvetési vonzata van. A „költségvetés végrehajtásáról” fordulat pedig semmiképpen nem jelenti valamennyi, a költségvetés érvényesítését szolgáló törvény tartalmát, hanem kifejezetten a zárszámadási törvényre utal. Az Abh. kiemelte azt is, hogy az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdések közül alig van olyan, amelynek nincs költségvetési kapcsolódása. Önmagában már az országos népszavazás megtartása is költségvetési vonzatú, hiszen az Nsztv. 14. § (2) bekezdése szerint a népszavazást elrendelő határozatában az Országgyűlés dönt a népszavazás költségvetéséről.
- [45] Kizárólag az, hogy a népszavazás eredménye esetlegesen érinti az Országgyűlés mozgásterét a következő költségvetési törvény megalkotásakor, valamint az, hogy a népszavazásra szánt kérdés távoli, közvetett összefüggésben áll valamely tiltott népszavazási tárgykörrel, nem eredményezi a kérdés tiltott tárgykörűvé válását.
- [46] Az Abh. értelmében tehát a költségvetési törvényre vonatkozó kizáró ok alapján valamely kérdés akkor nem bocsátható népszavazásra, ha az a költségvetési törvény módosítását tartalmazza, vagy a kérdésből okszerűen következik a tiltott tárgykörként megjelölt törvények megváltoztatása, illetve ha a kérdés arra irányul, hogy a választópolgárok pontosan határozzanak meg jövőbeli költségvetési törvényben szereplő egyes kiadásokat (ABH 2001, 392, 394–395.). Végül az Alkotmánybíróság a nyugdíj emelésére vonatkozó számítási módszer megváltoztatására irányuló kérdéstről megállapította, hogy az nem tartozik a költségvetést érintő kizárt tárgykörbe.
- [47] Később, az 59/2004. (XII. 4.) AB határozat is abból indult ki, hogy a költségvetésről szóló törvény fogalmába nem tartozhat bele az összes olyan jogszabály, amelynek valamilyen költségvetési vonzata van.
- [48] Ebben a határozatban azonban az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az eredményes népszavazás a költségvetési törvény megváltoztatását vonta volna maga után: a népszavazásra bocsátható, nyugdíjemelésre vonatkozó kérdés szövegszerűen ugyan nem tartalmazta a költségvetési törvény módosítását, de okszerűen következett a kérdésből a tiltott tárgykörként megjelölt törvény – a költségvetési törvényben a Nyugdíjbiztosítási Alap költségvetése kiadási főösszege – megváltoztatása.
- [49] A határozat megállapította, hogy a népszavazásra szánt kérdésből eredményes népszavazás esetén szükségszerűen következik a nyugdíjak emelése, a költségvetési törvényben meghatározottaktól eltérő mértékben. A népszavazásra szánt kérdés közvetlenül a költségvetésre vonatkozik, így az Alkotmányban tételesen megjelenített kizárt népszavazási tárgykörbe ütközik (ABH 2004, 834, 837.).
- [50] Ezt követően az Alkotmánybíróság lefektette azt is, hogy annak megítélésénél, hogy az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés, illetve a megtartandó népszavazás a költségvetési törvényben szereplő egyes bevételi vagy kiadási tételekkel közvetlen és jelentős kapcsolatban áll-e, a költségvetés egyes elemeinek akár pozitív, akár negatív meghatározását jelenti-e, az Alkotmánybíróság esetenkénti mérlegelés alapján dönt. A vizsgálatnál az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi szempontokat veszi alapul, nem a költségvetéssel kapcsolatos pénzügyi jogi megfontolásokat. A privatizáció leállításáról szóló kérdéssel kapcsolatban hozott határozat megállapította, hogy „az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdéstről tartott eredményes népszavazás a privatizáció azonnali hatályú leállításával az ország éves költségvetéséről szóló törvényt közvetlenül és jelentős módon érinti. Ezért az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének a) pontjával ellentétes” [15/2005. (IV. 28.) AB határozat, ABH 2005, 165, 171.].
- [51] Végül, a 16/2007. (III. 9.) AB határozat a vizitdíjak eltörlésével kapcsolatos népszavazási kérdésben megállapította, hogy a „jövőbeli költségvetésre, valamely költségvetési törvényjavaslatra hivatkozva az aláírásgyűjtő ív hitelesítése megalapozottan nem tagadható meg. A költségvetési törvényjavaslat az elfogadásáig módosulhat és előállhat az az eset is, hogy az elfogadott törvény olyan költségvetést tartalmaz, amelyben egyáltalán nem szerepel a népszavazásra feltenni kívánt kérdéssel kapcsolatba hozható előirányzat.” (ABH 2007, 276.)
- [52] Ahogy a 1.2. pontban az Alkotmánybíróság megállapította, a kérdés a 2011. január 1-jén hatályos nyugdíj-megállapítási szabályok visszaállítására vonatkozik. A kérdésben az is szerepel, hogy e szabályokat a 2011. január 1-jén jogszerűen folyósított nyugdíjak tekintetében kívánja elérni. A 2011. január 1-jén hatályos szabályok szerint értett „nyugdíj” azonban lényegesen szélesebb körre vonatkozik, mint ahogy azt a jelenleg hatályos jogszabályok kijelölik. A 2011. január 1-jén hatályos szabá-

lyok visszaállítása tehát – a 2011. január 1-jén folyósított nyugdíjaknak a Tv. által hatályba léptetett csökkentése miatt – érintené a jelenlegi szabályok szerint részben korhatár előtti ellátásként, részben továbbra is nyugdíjként számon tartott ellátásokat. A korhatár előtti ellátások fedezetének a központi költségvetésből való biztosítása [Tv. 21. § (1) bekezdés] pedig a nyugdíjak összegszerű változása nélkül is megalapozza az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés *b*) pontjában foglalt eset fennállását.

- [53] Az Alkotmánybíróság fenti gyakorlata értelmében, mivel a népszavazásra bocsátandó kérdés a jelenlegi költségvetési törvény egyes elemeinek módosítását vonná maga után, az Alkotmánybíróság megalapozottnak találta a kizárt tárgykörbe tartozásra vonatkozó kifogást.
- [54] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a 6/2012. (I. 16.) OVB határozatot a jelen határozatban foglalt indokolás alapján megsemmisíti és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.
- [55] Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. március 27.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/2235/2012.
Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 36. számában.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 18/2012. (IV. 21.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság
172/2011. (IX. 26.) OVB határozata vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Országos Választási Bizottság által országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 172/2011. (IX. 26.) OVB határozatát – a jelen határozatban foglalt indokolás alapján – helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. 2011. október 11-én a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) akkor hatályos 130. § (1) bekezdése alapján kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 172/2011. (IX. 26.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.
- [2] Két választópolgár 2011. augusztus 22-én országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be hitelesítésre az OVB-hez, amelyen az alábbi kérdés szerepelt: „Egyetért-e azzal: az Országgyűlés tárgyalja meg, hogy a kellő felkészülés érdekében az Alaptörvény hatálybalépésének napja (2012. január 1.) módosuljon az Alaptörvényben nevesített, időben legutoljára kihirdetett sarkalatos törvény kihirdetése napját követő hatodik hónap első napjára?” Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését – az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 18. § *b*) pontja alapján – megtagadta. Az OVBh. indokolása szerint „a kezdeményezésben foglalt kérdés nem felel meg az Nsztv. 17. §-ban foglalt egyértelműség követelményének. (...) [A] népi kezdeményezés tárgyát képező kérdés a választópolgár számára nem egyértelmű, mivel túlságosan bonyolult a hatálybalépés napjának meghatározása, továbbá bizonytalan, hogy mikor lesz az időben legutoljára kihirdetett sarkalatos törvény kihirdetésének napja és az is, hogy időközben módosításra kerülnek-e az

Alaptörvényben meghatározott sarkalatos törvényekre vonatkozó rendelkezések.”

- [3] Az OVBh.-val szemben – a törvényes határidőn belül – a kezdeményező magánszemélyek kifogást nyújtottak be, melyben kérték, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg az OVBh.-t, és az OVB-t utasítsa új eljárásra.
- [4] A kifogást benyújtók álláspontja szerint az OVBh. jogszabálysértő, mivel a kérdés teljesen egyértelmű és érthető. Kifejtik: „az országos népi kezdeményezés ugyanis kifejezetten azt célozza, hogy a sarkalatos törvények megismerésére és azoknak az Alaptörvénnyel összevethető értelmezésére kellő idő álljon a polgár rendelkezésére. Ez felelne meg a jogbiztonság követelményének is...”
- [5] A kifogást benyújtók ezen túlmenően az OVB eljárását is kifogásolták, álláspontjuk szerint döntése meghozatalakor az OVB jogszabálysértően járt el és a Működési Szabályzatát is megsértette.
- [6] 2. A kifogás beérkezését követően – 2012. január 1-jén – hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye (Alaptörvény). Az Alaptörvény ugyan nem szól a népi kezdeményezés jogintézményéről, az Országgyűlés által 2011. december 31-én elfogadott Magyarország Alaptörvénye átmeneti rendelkezéseinek 20. cikke azonban úgy rendelkezik, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2011. december 31-én hatályos 28/D. §-át az Alaptörvény hatályba lépésekor folyamatban lévő ügyekben az Alaptörvény hatályba lépését követően is alkalmazni kell. A Ve. 2012. január 2-án hatályba lépett 156. § (2) bekezdése alapján a Ve. egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatályba lépését megelőzően benyújtott népi kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezés benyújtásakor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.
- [7] Mindezek alapján az Alkotmánybírósághoz 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására továbbra is az Alkotmánybíróságnak van hatásköre, s az Alkotmánybíróságnak a népi kezdeményezés benyújtásakor hatályba lévő szabályok alapján kell eljárnia.

II.

- [8] Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:
- [9] 1. Az Alkotmány figyelembe vett rendelkezése:
- [10] „28/D. § Országos népi kezdeményezést legalább 50 000 választópolgár nyújthat be. Az országos né-

pi kezdeményezés arra irányulhat, hogy az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdést az Országgyűlés tűzze a napirendjére. Az országos népi kezdeményezésben megfogalmazott kérdést az Országgyűlés köteles megtárgyalni.”

- [11] 2. Az Nsztv. vonatkozó rendelkezései:
- [12] „1. § (1) Országos népi kezdeményezést legalább 50 000 választópolgár nyújthat be. Az országos népi kezdeményezés arra irányulhat, hogy az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdést az Országgyűlés tűzze a napirendjére. Az országos népi kezdeményezésben megfogalmazott kérdést az Országgyűlés köteles megtárgyalni.”
- [13] „17. § A népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést.
- [14] 18. § Az Országos Választási Bizottság akkor tagadja meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
- [15] a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,
- [16] b) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,
- [17] c) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”
- [18] 3. A Ve.-nek a jelen ügyben alkalmazandó – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:
- [19] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
- [20] (...)
- [21] (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- [22] 4. A hatályos Ve. alkalmazandó rendelkezése:
- [23] „156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.
- [24] (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatályba lépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”

III.

[25] A kifogás az alábbiak szerint nem megalapozott.

[26] 1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, 2011. december 31-ig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. A kifogást az Alkotmánybíróság a Ve. 130. § (3) bekezdése alapján érdemben bírálta el.

[27] 2. Az Alkotmánybíróság eljárása során észlelte, hogy a népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívén szereplő kérdésben az Országgyűlés által megvitatásra szánt esemény – az Alaptörvény hatályba lépése – már bekövetkezett és az abban foglalt időpont (2012. január 1.) már elmúlt. Így a kérdés értelmetlenné és megvitathatatlanná vált, lehetetlen tárgyra irányul.

[28] A népi kezdeményezésben megvitatásra szánt kérdés ebből következően már nem felel meg az Alkotmány 28/D. §-ában, valamint az Nsztv. 1. § (1) bekezdésében foglalt azon feltételnek, hogy a kérdés az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe kell, hogy tartozzon. Az Országgyűlés nem tudja azt a kérdést megvitatni ugyanis, hogy egy már hatályba lépett törvény (itt: az Alaptörvény) meddig ne lépjen hatályba.

[29] 3. Tekintettel arra, hogy a népi kezdeményezésre feltenni kívánt kérdés objektív okok (időmúlás és az Alaptörvény hatályba lépése) miatt megvitathatatlanná vált, a kérdés lehetetlen dologra irányul, az OVBh.-ban szereplő kérdés nem lehet népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívén szereplő kérdés, ezért az Alkotmánybíróság nem vizsgálta, hogy a kérdés eredetileg megfelelt-e az egyértelműség követelményének és az OVB eljárása során minden eljárási szabályt maradéktalanul betartott-e. Az OVBh.-ban szereplő kérdést ugyanis semmiféleképpen sem vitathatja már meg az Országgyűlés, ezért annak sincs értelme, hogy ennek érdekében aláírást gyűjtsenek.

[30] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a 172/2011. (IX. 26.) OVB határozatot, a népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívén szereplő kérdés hitelesítésének a megtagadását – a jelen határozatban foglalt indokolás alapján – helybenhagyta.

[31] Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. április 17.

*Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró*

*Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró*

Közzétéve a Magyar közlöny 2012. évi 48. számában

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/1414/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 19/2012. (IV. 21.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság 12/2012. (I. 16.) OVB határozata vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Országos Választási Bizottság által országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya, és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 12/2012. (I. 16.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 12/2012. (I. 16.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen. A kezdeményezők – akik azonosak a kifogástevőkkel – országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtották be még 2011. december 22-én, amelyen az alábbi kérdés szerepelt: „Kezdeményezzük: az Országgyűlés tárgyalja meg azt a kérdést, hogy az államháztartás központi alrendszerének, az államháztartás önkormányzati alrendszerének és a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek adósságának a költségvetési év utolsó napjára tervezett értékét oly módon kell meghatározni, hogy annak alapján az államadósság megelőző évhez (a továbbiakban: viszonyítási év) viszonyított növekedési üteme ne haladja meg a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott, a költségvetési évre várható infláció és bruttó hazai termék reál növekedési üteme felének a különbségét?” (sic!)
- [2] 2. Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta. Megállapította, hogy a kezdeményezésben foglalt kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 17. §-ában foglaltaknak, mely szerint a népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést. Az OVB szerint az országos népi kezdeményezésben feltenni kívánt kérdés megfogalmazása olyan szövevényes és bonyolult, amely kizárja, hogy a választópolgárok számára egyértelműen értelmezhető legyen.
- [3] 3. 2012. január 1-jével hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye (Alaptörvény), amelynek 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányi (alaptörvényi) szintű alapjait. Az Országgyűlés által 2011. december 31-én elfogadott, Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 31. cikk (3) bekezdése hatályon kívül helyezte a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvényt (a továbbiakban: Alkotmány) és az annak módosításáról szóló törvényeket. Az Átmeneti rendelkezések 20. cikke a már hatályon kívül helyezett Alkotmány 28/E. §-át rendelte továbbra is alkalmazni az Alaptörvény hatálybalépésekor már folyamatban lévő ügyekben a népi kezdeményezésekre irányuló eljárás során. Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) a Ve. módosító 145. § (7) bekezdése a Ve. 130. §-át akként módosította, hogy az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálására a Kúriának van hatásköre. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdése ugyanakkor beiktatta a Ve. új 156. § (2) bekezdését, amely szerint az EtAmtv. megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtáskor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni. Mindezek alapján a 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott, a népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására az Alkotmánybíróságnak továbbra is van hatásköre.
- [4] 4. A kifogástevők 2012. január 23-án – a törvényes határidőn belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást terjesztettek elő az OVBh. ellen annak jogsértő mivolta miatt, amelyben előadták, hogy a feltenni kívánt kérdés (sic!) egyértelmű és érthető. Ezt alátámasztandó utaltak arra, hogy a kérdés meggyezik a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Mgstv.) 4. § (2) bekezdésének szövegével. Márpedig egy elfogadott és kihirdetett törvény egyértelműsége nem kérdőjelezhető meg, hiszen a köztársasági elnöknek a törvény aláírásakor ilyen tartalmú ellenőrzést is kell gyakorolnia. Jelen esetben a köztársasági elnök az Mgstv.-t nem küldte vissza megfontolás végett az Országgyűlésnek, így az egyértelműnek tekintendő, amiből következne a kifogástevők érvelése szerint, hogy az ilyen tartalommal feltett kérdés is egyértelműnek lenne tekintendő, emiatt a népi kezdeményezési aláírásgyűjtő ív hitelesítésének lett volna helye. Mindezekre tekintettel a kifogástevő az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárásra való utasítását kérte az Alkotmánybíróságtól.

II.

- [5] A kifogás nem megalapozott.
- [6] 1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a – Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó – Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság e hatáskörében eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el feladatát [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].
- [7] 2. Az OVB a kifogással támadott határozatában megállapította, hogy a kérdés nem felel meg az

Nsztv. 17. §-ában foglalt egyértelműség követelményének. Az Alkotmánybíróság – az OVB határozatában foglalt indokolással egyetértve – a kifogást nem találta megalapozottnak. Ezért a 12/2012. (I. 16.) OVB határozatot az abban foglalt indokok helyességére tekintettel, azonos indokok alapján helybenhagyta.

[8] Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. április 17.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 48. számában
Alkotmánybírósági ügyszám: VI/2164/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 20/2012. (IV. 21.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság 11/2012. (I. 16.) OVB határozata vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 11/2012. (I. 16.) OVB határozatát megsem-

misíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

[1] 1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 482/2009. (XII. 11.) OVB határozatában (a továbbiakban: OVBh1.) megtagadta a hitelesítését annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, amelyen a következő kérdés szerepelt: „[e]gyetért-e azzal, hogy a polgármester nem lehet országgyűlési képviselő?”. Az OVBh1. indokolásában megállapította, hogy a hitelesítésre benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldánya nem felel meg az országos népszavazás, illetve népi kezdeményezés során alkalmazandó aláírásgyűjtő ív tartalmát a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 118. § (3)–(5) bekezdései alapján meghatározó, a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvénynek az országos népszavazási kezdeményezésen és az országos népi kezdeményezésen történő végrehajtásáról szóló 11/2008. (III. 1.) ÖTM rendelet (a továbbiakban: R.) mellékletének, mivel a mellékletben található mintától eltérően a táblázat első, sorszámot tartalmazó rovata nem folyamatos számozást tartalmaz. A kifogást tevők az OVBh1. megsemmisítését, és az OVB új eljárásra utasítását kérték, kérelmüknek az Alkotmánybíróság helyt adott és 162/2011. (XII. 15.) AB határozatával (a továbbiakban: ABh.) megsemmisítette az OVBh1.-et, majd új eljárásra utasította az OVB-t. A határozat indokolása szerint az 58/2011. (VI. 30.) AB határozatban kifejtettek alapján „az OVB-hez hitelesítés céljából benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányának az R. mellékletében közzétett mintától való formai eltérése érdemben nem befolyásolta az ív hitelesíthetőségét” (ABK 2011. június, 569, 572.). Az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának vizsgálata kapcsán pedig az volt megállapítható, hogy az mindössze annyiban tért el az R. mellékletében meghatározott mintától, hogy a táblázat első, sorszámot tartalmazó rovata nem folyamatos számozást tartalmaz, ami kizárólag formai, a konkrét ügyben a kezdeményezés törvényességét nem érintő eltérés. Ezt az eltérést az Alkotmánybíróság olyan jellegű formai eltérésnek tekintette, amely alapján nem lett volna helye az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya hitelesítése megtagadásának, így az OVBh1.-et megsemmisítette és az OVB-t és új eljárás lefolytatására utasította.

[2] 2. A 11/2012. (I. 16.) OVB határozat (a továbbiakban: OVBh2.) – az ABh.-ban foglalt indokolás alap-

ján és arra való hivatkozással – hitelesítette az eredetileg benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányát, mivel a R.-ben közzétett mintától való különbözőség olyan formai eltérés, amely a kezdeményezés törvényességét nem érinti. Arra is utalt az OVB, hogy a korábbi határozathoz képest nem merült fel a kezdeményezés elutasítását megalapozó egyéb új körülmény, így az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének volt helye. Az OVBh2. rendelkező részében jogorvoslati kioktatást tett, amely szerint az OVBh2. ellen kifogást az Alkotmánybírósághoz címezve lehet előterjeszteni.

- [3] 3. 2012. január 1-jével hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye (Alaptörvény), amelynek 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányi (alaptörvényi) szintű alapjait. Az Országgyűlés által 2011. december 31-én elfogadott, Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 31. cikk (3) bekezdése hatályon kívül helyezte a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvényt (a továbbiakban: Alkotmány) és az annak módosításáról szóló törvényeket. Az Átmeneti rendelkezések 20. cikke a már hatályon kívül helyezett Alkotmány 28/E. §-át rendelte továbbra is alkalmazni az Alaptörvény hatálybalépésekor már folyamatban lévő ügyekben a népszavazási eljárás során. Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) a Ve.-t módosító 145. § (7) bekezdése a Ve. 130. §-át akként módosította, hogy az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálására a Kúriának van hatásköre. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdése ugyanakkor beiktatta a Ve. új 156. § (2) bekezdését, amely szerint az EtAmtv. megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtáskor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni. Mindezek alapján az Alkotmánybírósághoz 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott, a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására az Alkotmánybíróságnak továbbra is van hatásköre.
- [4] 4. A kifogást tevő magánszemély – jogi képviselője útján – 2012. január 31-én, a törvényes határidőn belül a Kúriának címezve terjesztett elő kifogást, mivel álláspontja szerint a jogorvoslati kioktatás tévesen utalt az Alkotmánybíróságra. Az OVB közvetlenül is megküldte a kifogást az Alkotmánybíróságra, a Kúria pedig Kvk.II.37.084/2012/2. sz. végzésével áttette a kifogást az Alkotmánybírósághoz elbírálás végett. Az áttételről szóló végzésében a Kúria az EtAmtv. 145. § (10) bekezdésével beiktat-

tott Ve. 156. § (2) bekezdésére hivatkozott, amely alapján az EtAmtv. rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtáskor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.

- [5] A kifogást tevő magánszemély a következő érvekkel kérte az OVBh2. megsemmisítését és az OVB új eljárás lefolytatására való utasítását. Álláspontja szerint az OVBh1. meghozatalát követően olyan jogszabályi változások következtek be, ami alapján a népszavazásra feltenni kívánt kérdés immár megtevéstető, nem egyértelmű. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) – amelyet 2011. december 19-én fogadott el az Országgyűlés – 72. § (1) bekezdése a főállású polgármester tekintetében szűk körű kivételektől eltekintve kizárja a más kereső foglalkozás folytatását. Ez a rendelkezés a 2014. évi általános önkormányzati választást követően ki fogja zárni a főállású polgármesterek tekintetében más foglalkozás folytatását, így a kérdés azt a látszatot kelti, mintha az Országgyűlés nem alkotott volna a népszavazásra bocsátani kívánt kérdés lényegét lefedő tartalmú szabályt. Azt is kifejti a kifogást tevő, hogy az OVBh2. jogorvoslati kioktatása téves, mivel a Kúriának van hatásköre a kifogás elbírálására. Mindezek miatt kéri az OVBh2. megsemmisítését és az OVB új eljárásra való utasítását.

II.

- [6] Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:
- [7] 1. Az Nsztv. vonatkozó rendelkezései:
- [8] „2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”
- [9] „10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
- [10] (...)
- [11] b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,”
- [12] 2. A Ve. alkalmazandó – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:
- [13] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
- [14] (...)
- [15] (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát

helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

- [16] 3. A hatályos Ve. alkalmazandó rendelkezése:
[17] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – a Kúriához címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
(2) A Kúria a kifogást soron kívül bírálja el. A Kúria az Országos Választási Bizottság határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.”
- [18] „156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.
- [19] (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”
- [20] 4. Az Möt. releváns rendelkezései a következők:
[21] „64. § (1) A polgármester tisztségét főállásban vagy társadalmi megbízatásban látja el.
(2) Főállású a polgármester, ha főállású polgármesterként választották meg. A polgármesteri tisztség betöltésének módját a képviselő-testület a megbízatás időtartamán belül egy esetben a polgármester egyetértésével, a szervezeti és működési szabályzat egyidejű módosításával megváltoztathatja.”
- [22] „72. § (1) A főállású polgármester tudományos, oktatói, lektori, szerkesztői, művészeti és jogi oktalom alá eső szellemi tevékenység kivételével egyéb, munkavégzésre irányuló jogviszonyt nem létesíthet, más kereső foglalkozást nem folytathat, nem lehet gazdasági társaság személyesen közreműködő tagja.
- [23] (2) A polgármesterre megfelelően alkalmazni kell az önkormányzati képviselőre vonatkozó összeférhetetlenségi, méltatlansági, vagyoni nyilatkozat-tételi szabályokat azzal, hogy a polgármester nem lehet más önkormányzatnál polgármester, alpolgármester, települési önkormányzati képviselő, megyei közgyűlés elnöke, alelnöke, kivéve, hogy a fővárosi kerületi polgármester a fővárosi közgyűlés tagja lehet. A fővárosi kerületi polgármester nem lehet főpolgármester, valamint főpolgármester-helyettes.
- [24] 73. § A polgármesteri tisztség ellátásával kapcsolatos egyéb rendelkezéseket a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény állapítja meg.”
- [25] „144. § (1) E törvény a (2)–(4) bekezdésben foglalt kivétellel 2012. január 1-jén lép hatályba.

[26] (...)

[27] (4) A 27. § (2) bekezdés, a 28–40. §, a 64. §, a 69–70. §, a 72–78. §, a 143. § (4) bekezdés f) pontja, a 154. §, a 156. § (3) bekezdése, valamint a 158. § a 2014. évi általános önkormányzati választások napján lép hatályba.”

III.

- [28] A kifogás a következők szerint részben megalapozott.
- [29] 1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 2011. december 31-éig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság hatásköre a jelen eljárásban jogorvoslati természetű [63/2002. (XII. 3) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.] Az Alkotmánybíróság az OVBh2.-ben, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív és a népszavazásra szánt kérdés megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. A kifogás a törvényi feltételeknek megfelel, ezért azt az Alkotmánybíróság a Ve. 130. § (3) bekezdése alapján érdemben bírálta el.
- [30] 2.1. Az Alkotmánybíróság több alkalommal foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy az aláírásgyűjtő ív hitelesítéséről hozott OVB döntést felülvizsgáló alkotmánybírósági határozat meghozatalát követő változás milyen jogi hatással bír a népszavazási aláírásgyűjtő ív hitelesítésére az OVB megismételt eljárásában. 58/2007. (X. 17.) AB határozatában az Alkotmánybíróság kifejtette: „megalapozottnak tartja az OVB-határozatnak azt az álláspontját, hogy a hitelesítésről szóló döntése során mind az OVB, mind jogorvoslati eljárásában az Alkotmánybíróság igazodik a fennálló helyzethez, vagyis ezt alapul véve dönt a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának hitelesítéséről, illetve annak megtagadásáról. Az Alkotmánybíróság szerint az OVB helyesen állapította meg, hogy megismételt eljárásban vizsgálnia kell: az időközben bekövetkezett jogi változások befolyásolják-e a népszavazási kezdeményezés megítélését.” (ABH 2007, 676, 682.) Ugyanígy foglalt állást az Alkotmánybíróság az 59/2007. (X. 17.) AB határozatban (ABH 2007, 689, 695.); és a 60/2007. (X. 17.) AB határozatban (ABH 2007, 702, 708.). Az Alkotmánybíróság hivatalból vette figyelembe a jogszabályváltozás miatt elveszett egyértelműség jogkö-

- vetkezményét és megsemmisítette az OVB támadott határozatát [51/2008. (IV. 24.) AB határozat, ABH 2008, 502, 504.; hasonlóan lásd: 52/2008. (IV. 24.) AB határozat, ABH 2008, 506, 508.; 53/2008. (IV. 24.) AB határozat, ABH 2008, 510, 512.]. Az Alkotmánybíróság a kérdés alkalmasságát, a népszavazási aláírásgyűjtő ív hitelesíthetőségét az elbírálás idején hatályos rendelkezések alapján vizsgálja [61/2008. (IV. 29.) AB határozat, ABH 2008, 546, 549-550.] Ha az időközben bekövetkezett változások miatt az eredetileg feltenni kívánt – és korábban megfelelő – kérdés egyértelműsége elvész, az Alkotmánybíróság ezt nem hagyhatja figyelmen kívül [136/2008. (XI. 20.) AB határozat, ABH 2008, 1097, 1098-1099.]. 42/2011. (VI. 9.) AB határozatában arról döntött az Alkotmánybíróság, hogy mi a jogkövetkezménye annak, ha a feltenni kívánt kérdés tartalma lényegében megegyezik a hatályos szabályozás tartalmával és az egyértelműség hiánya miatt nem tartotta hitelesítésre alkalmasnak az ilyen népszavazási kérdést. (ABK 2011, június, 552, 554.)
- [31] Jelen ügyben arról kell döntenie az Alkotmánybíróságnak, hogy milyen jogkövetkezménnyel jár a feltenni kívánt népszavazási kérdés egyértelműségére az a körülmény, hogy egy már elfogadott, érvényes, de még hatályba nem lépett jogszabály tartalma eredményez olyan hatást, amit a népszavazási kérdést kezdeményezők szándékoztak elérni.
- [32] 2.2. Az Mötv. 72. §-a szerint a főállású polgármester lényegében más kereső foglalkozást nem folytathat – kivéve a jogrendszerben általában elfogadott tudományos, oktatói, lektori, szerkesztői, művészeti és jogi oltalom alá eső szellemi tevékenységet, [ld. pl. az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 10. § (1) bekezdését; a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 40. § (1) bekezdését stb.]. Ebbe értelemszerűen beletartozik az is, hogy a főállású polgármester nem tölthet be országgyűlési képviselői megbízatást sem, minthogy az a jogszerűen folytatható kereső tevékenységeken kívül esik, és ilyen tartalmú kivételt az Mötv. nem tartalmaz. Eszerint a 2014. évi általános önkormányzati választásokat követő hatállyal a népszavazási kérdést kezdeményezők szándékát magába foglaló tartalommal rendezte a jogalkotó a polgármesteri összeférhetlenséget.
- [33] A jogalkotói egyértelműség megkívánja, hogy a népszavazásra bocsátott kérdésben született eredmény alapján az Országgyűlés el tudja dönteni, milyen tartalmú jogalkotási kötelezettség terheli a népszavazás eredményeként [26/2007. (IV. 25.) AB határozat, ABH 2007, 332, 336.] A fentebb kifejtetkezőből az következik, hogy a jogalkotó számára nem lenne egyértelmű egy érvényes és sikeres népszavazás esetén, hogy milyen tartalommal kell jogszabályt alkotnia, hiszen már jelenleg is létezik az a jogszabály, amely a népszavazást kezdeményezők szándékának megfelelően rendezzi a polgármesteri tisztség országgyűlési képviselői tisztséggel való összeférhetetlenségét a 2014-es általános önkormányzati választások napjától. „A népszavazás rendeltetésével összeegyeztethetetlen (...) olyan kérdés népszavazásra bocsátása, amely az egyértelműség hiánya miatt, sem a választói akarat kifejezésére, sem az Országgyűlést terhelő jogalkotási kötelezettség tartalmának megítélésére nem alkalmas.” [82/2009. (VII. 15.) AB határozat, ABH 2009, 779, 789.] Jelen esetben nem világos, hogy az Országgyűlésnek a már megalkotott szabályokat módosítania kellene-e egy érvényes és eredményes népszavazás esetén, vagy azok tartalmából fakadóan egyáltalán nem hárulna rá jogalkotási kötelezettség, ez a bizonytalanság pedig akadály a népszavazási kezdeményezés engedélyezésének. Mindezek miatt az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. §-ában szabályozott egyértelműség követelményének, ezért a 11/2012. (I. 16.) OVB határozatot megsemmisítette és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasította.
- [34] Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság az Nsztv. 13. §-ába ütközése miatt az OVB határozatát megsemmisítette, a kifogásban foglalt további érveket nem vizsgálta.
- [35] Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. április 17.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 48. számában.

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/2248/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 21/2012. (V. 21.) AB HATÁROZATA

az Alaptörvény IX. cikk (2) és (3) bekezdése értelmezéséről

Az Alkotmánybíróság teljes ülése a közigazgatási és igazságügyi miniszternek a Kormány nevében az Alaptörvény értelmezése tárgyában előterjesztett indítványa alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény IX. cikk (2) és (3) bekezdése értelmezésére irányuló indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. § (1) bekezdése alapján a Kormány nevében a közigazgatási és igazságügyi miniszter indítványozta, hogy az Alkotmánybíróság értelmezze az Alaptörvény IX. cikk (2) és (3) bekezdését. Az indítvány szerint az Alaptörvény IX. cikk (2) és (3) bekezdésének értelmezésével kapcsolatban a következő konkrét alkotmányjogi problémák merülnek fel:
- [2] 1.1. Az Alaptörvény IX. cikk (3) bekezdése, mely szerint a sajtótermékek felügyeletét ellátó szervekre vonatkozó részletes szabályokat sarkalatos törvény határozza meg, szűk értelmezés esetén csupán szervezeti jellegű norma. Azonban ez a rendelkezés úgy is értelmezhető, hogy a törvényalkotónak bizonyos közigazgatási jellegű kötelezettségeket a sajtótermékekre vonatkozóan is meg kell állapítania, amelyek betartásának felügyeletére az említett szerv hivatott, mert ellenkező esetben a szervezeti jellegű szabály tartalmi oldalról kiüresedne. A Kormány szerint az Alkotmánybíróság a 165/2011. (XII. 20.) AB határozatából (a továbbiakban: AB határozat) az is levezethető lehet, hogy bizonyos kötelezettségek rögzítése a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvényben (a továbbiakban: Smtv.) kifejezetten alkotmányos követelmény a sajtótermékek vonatkozásában.
- [3] Az indítvány szerint a konkrét alkotmányjogi kérdés tehát az, hogy az Alaptörvény szövegéből levezethető-e, hogy a médiaszolgáltatások, a sajtótermé-

kek és a hírközlési piac felügyeletét ellátó szervekre vonatkozó részletes szabályok körében bizonyos közigazgatási jogi jellegű kötelezettségeket feltétlenül ki kell mondani a sajtótermékekre kiterjedő hatállyal, és ennek szabályozása nem pusztán a törvényhozó mérlegelési szabadságába tartozik, vagy ellenkezőleg: a szűkebb értelmezés a releváns, és a jogalkotó nem köteles a sajtót a médiatartalmakra korlátozó feltételeket megállapító törvényi szabályok hatálya alá vonni. Általánosabban megfogalmazva: az Smtv. hatálya kiterjedhet-e a sajtótermékekre (vagy bizonyos vonatkozásban az Smtv. egyes kötelezettséget megállapító rendelkezései hatályának ki kell-e terjednie a sajtótermékekre, és ennek elmaradása alaptörvény-ellenes szabályozási hiányt eredményez-e, vagy a sajtótermékeknek az Smtv. e rendelkezéseinek hatálya alóli kivételével a törvényalkotó az Alaptörvény adta mozgásteren belül marad.

- [4] 1.2. Az indítvány utal arra, hogy az AB határozat 2012. május 31-i hatállyal megsemmisítette a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvénynek (a továbbiakban: Mttv.) a Média- és Hírközlési Biztosra (a továbbiakban: Biztos) vonatkozó rendelkezéseit.
- [5] Az indítvány szerint az AB határozat érvrendszere két pontra tagozódott. Egyrészt megállapította, hogy a Biztos kvázi hatósági jogkörei a médiaszolgáltatók és a sajtóterméket kiadók tekintetében jelentős, a szerkesztői szabadságot is érintő állami beavatkozást jelentenek e szolgáltatók tevékenységébe, így a sajtószabadság korlátozásához vezetnek. Másrészt az Alkotmánybíróság a szükségességi-arányossági tesztnek való megfelelést vizsgálta. Az AB határozat kiemelte, hogy a Biztos közelebből meg nem határozott „méltányolandó érdekek sérelme” miatt tett panaszok alapján járhat el, a „médiaigazgatásra vonatkozó szabály” fogalma azonban olyan széles szabályrendszert ölel fel, amely a közönség jogait és érdekeit megfelelően védi, és e szabályrendszert a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa és Hivatala is megfelelően érvényesítheti hatósági eljárásaiban; erre tekintettel a Biztos eljárása a sajtószabadság szűkített korlátozásának minősült.
- [6] Az indítvány szerint az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésének értelmezésével kapcsolatban a konkrét alkotmányjogi kérdés az, hogy az AB határozat alapján nem egyértelműen tisztázott, hogy a Biztos intézménye önmagában sérti a sajtószabadságot, vagy a Biztos – médiatartalom-szolgáltatókkal kapcsolatos – hatáskörének és jogosítványainak Mttv.-beli konkrét szabályozása nem felel meg az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésében elismert és védett sajtószabadságnak. Az indítvány utal arra, hogy előbbi esetben a Biztos intézménye nem szabályozható újra a médiatartalom-szolgáltatók te-

kintetében, míg az utóbbi esetben a Biztos intézményének szűkebb, korlátozottabb jogosítványokat tartalmazó újraszabályozása megfelelhet az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésének. Általánosabban megfogalmazva: levezethető-e az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdéséből, hogy a sajtó szabadságát sérti (vagy nem sérti), ha a médiaszolgáltatások, a sajtótermékek és a hírközlési piac felügyeletét ellátó szerv mellett a törvény a médiaszolgáltatásokkal és sajtótermékekkel összefüggő érdekek védelmére egy szűk jogkörű Biztost intézményesít.

- [7] 2. Az indítvány mindkét kérdésnél megemlíti és részben értelmezi az AB határozatot.
- [8] Az első kérdésnél megállapítja, hogy az AB határozat csak az Smtv. bizonyos kötelezettséget rögzítő rendelkezéseivel (emberi méltóság és emberi jogok tiszteletben tartása, nyilatkozatot adó személy jogai, magánélet tiszteletben tartása) és azok hatósági felügyeletével kapcsolatban állapított meg alkotmányellenességet a sajtótermékek szabályozása tekintetében; az Smtv.-ben foglalt többi kötelezettséget azonban az AB határozat is alkotmányosnak minősítette a sajtótermékeket illetően is.
- [9] A második kérdésnél az indítvány utal arra, hogy az AB határozat a Biztosra vonatkozó szabályokat pro futuro semmisítette meg, és a Kormány szerint kérdéses, hogy a Biztos intézménye újraszabályozható-e a médiatartalom-szolgáltatók tekintetében.
- [10] Az Abtv. 52. § (2) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság által lefolytatott vizsgálat kizárólag a megjelölt alkotmányossági kérelemre korlátozódik.

II.

- [11] Az Alaptörvény érintett szabálya:
- [12] „IX. cikk
- [13] (1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.
- [14] (2) Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.
- [15] (3) A sajtószabadságra, valamint a médiaszolgáltatások, a sajtótermékek és a hírközlési piac felügyeletét ellátó szervekre vonatkozó részletes szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.”

III.

- [16] 1. Az Abtv. II. fejezete 16. címe tartalmazza az Alaptörvény értelmezésének hatáskörét. A 38. § (1) bekezdés szerint „az Országgyűlés vagy annak állandó bizottsága, a köztársasági elnök, illetve a Kormány indítványára az Alkotmánybíróság az Alaptörvény rendelkezését konkrét alkotmányjogi

problémával összefüggésben értelmezi, ha az értelmezés közvetlenül levezethető az Alaptörvényből.”

- [17] Az Abtv. normaszövege alapján az Alaptörvény értelmezését csak meghatározott szervezetek (személyek), és csak meghatározott tartalmú indítványban, az Abtv.-ben rögzített feltételek mellett kezdeményezhetik.
- [18] Az Alkotmánybíróságnak ezért vizsgálnia kellett, hogy az indítvány
- [19] a) az Abtv. 38. § (1) bekezdésében meghatározott szervtől vagy személytől származik-e,
- [20] b) az Alaptörvény konkrét rendelkezésének értelmezésére vonatkozik-e,
- [21] c) konkrét alkotmányjogi problémával összefügg-e, és végül
- [22] d) az értelmezés közvetlenül levezethető-e az Alaptörvényből.
- [23] Alkotmányértelmezési hatáskört a 2011. december 31-ig hatályban volt, az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: régi Abtv.) is tartalmazott.
- [24] Az Abtv. 38. §-ához fűzött indokolás kifejezetten utal arra, hogy a törvényhozó a korábbi, alkotmányértelmezésre irányuló hatáskör megtartására törekedett. Az Abtv. 38. § (1) bekezdésének megszüvegezése az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény hatályba lépése előtt, a régi Abtv. 1. § g) pontján és 51. §-án alapuló alkotmányértelmezési hatáskör tárgyában kidolgozott, korábbi ítélkezési gyakorlatok során kialakított szempontokra emlékeztet.
- [25] [Az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlata szerint – először: 31/1990. (XII. 18.) AB határozat, ABH 1990, 136, 137-138. – az elvont alkotmányértelmezésre irányuló hatáskörben akkor lehet eljárni, ha az indítvány megfelel a következő követelményeknek: az indítványnak a jogosult szervtől vagy személytől kell származnia; nem általánosságban, hanem valamely konkrét alkotmányjogi probléma aspektusából kell kezdeményeznie az eljárást; az Alkotmány, ugyancsak konkrétan megjelölt rendelkezésének értelmezését kell kérnie. Végül az adott alkotmányossági problémának közvetlenül – más jogszabály közbejötté nélkül – levezethetőnek kell lennie az Alkotmányból.]
- [26] 2.1. Az indítványt a Kormány nevében a közigazgatási és igazságügyi miniszter nyújtotta be, vagyis az a jogosulttól származik.
- [27] 2.2. Az indítvány az Alaptörvény IX) cikk (2) és (3) bekezdése értelmezésére, vagyis az Alaptörvény egyes rendelkezéseinek értelmezésére vonatkozik.
- [28] 3. Az Alkotmánybíróság a feltett két kérdést illetően külön vizsgálta, hogy az azokban felvetett alkotmányjogi probléma konkrétan minősül-e, és eldönthető-e kizárólag az Alaptörvény alapján, más jogszabály közbejötté nélkül. Ezzel kapcsolatban

- az Alkotmánybíróság emlékeztet az alkotmányértelmezésre irányuló hatáskörére vonatkozó korábbi, de – az azonos normaszövegre figyelemmel – jelenleg is követendő gyakorlatára.
- [29] Az Alkotmánybíróság követelményként támasztja, hogy alkotmányértelmezést nem általánosságban, hanem valamely konkrét alkotmányjogi probléma szempontjából lehet kezdeményezni, vagyis e hatáskörben nincs lehetőség valamely alkotmányos rendelkezés teljesen elvont, semmiféle konkrét problémához nem kapcsolódó, s így valójában parttalan értelmezésére [47/2007. (VII. 3.) AB határozat, ABH 2007, 620.].
- [30] Az elvont alkotmányértelmezést az Alkotmánybíróság mindig is igyekezett két szélsőségtől távol tartani: egyrészt „valamely alkotmányos rendelkezés teljesen elvont, semmiféle konkrét problémához nem kapcsolódó, s így valójában parttalan értelmezésétől”; másrészt attól, hogy az elvont értelmezés konkrét ügyet döntsön el, vagy csupán jogszabályt értelmezzen. Az utóbbi feltétellel az Alkotmánybíróság más hatalmi ágak feladatától is távol kívánta tartani magát. Az értelmezés viszonylagos általánosságát az Alkotmánybíróság a „konkrét alkotmányjogi probléma” követelményével fejezte ki, s esetről esetre döntötte el, hogy mikor adható az indítványozót foglalkoztató egyedi problémán túlmutató, „megfelelő elvontságú, a jövőben is minden esetben kötelezően alkalmazandó válasz”. (36/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 211.)
- [31] Az Alkotmánybíróság alkotmányértelmezési hatáskörét mindig is megszorítóan értelmezte, mert úgy ítélte meg, hogy a jogalkotást megelőző alkotmányértelmezések azzal a veszéllyel fenyegetnek, hogy az Alkotmánybíróság magára vállalja a törvényhozó, sőt a végrehajtó hatalom felelősségét is, és ezáltal – az Alkotmányban rögzített államszervezeti elvekkel szöges ellentétben – egyfajta alkotmánybíró-sági kormányzás alakulna ki. [31/1990. (XII. 18.) AB határozat, ABH 1990, 137, 138.].
- [32] Ha egy kérdéssel általában kérik valamely rendelkezés fordulatának értelmezését, és az abból folyó követelmények megállapítását, akkor a konkrét alkotmányjogi probléma hiányzik. Ha pedig az indítvány annak megállapítására irányul, vajon köteles-e a törvényhozó bizonyos szabályok megalkotására, akkor nem elvont alkotmányértelmezésről, hanem e rendelkezések alkotmányosságának előzetes vizsgálatáról van szó (652/G/1994. AB határozat, ABH 1998, 574.).
- [33] 3.1. Az első részében az indítvány az Alaptörvény bizonyos tárgykörökben elfogadott törvényekhez minősített többséget előíró egyik rendelkezése, a IX. cikk (3) bekezdése értelmezését kezdeményezi. Arról szól, hogy a sajtótermékek felügyeletéhez kell-e a törvényhozásnak kötelező tartalmi elemeket társítani. Habár az értelmezni kért mondatrész – a sajtótermékek felügyeletét ellátó szerv – szerepel az Alaptörvényben, az a kérdés, hogy a véleményszabadságról szóló cikkből eredően kell-e ilyen szervet létrehozni, és ennek a hiánya alaptörvény-ellenességet idéz-e elő, nem dönthető el önmagában a IX. cikk (3) bekezdése értelmezése alapján. A kérdés a tartalma szerint általános törvényhozási kötelezettség levezetésére irányul. A Kormány kifejezetten azt kérdezi, hogy az Smtv. egyes kötelezettséget megállapító rendelkezéseinek a hatályát ki kell-e terjeszteni a sajtótermékekre, „és ennek elmaradása alaptörvény-ellenes szabályozási hiányt eredményez-e”. Az Alkotmánybíróságnak 2012. január 1-jétől nincs hatásköre mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára (más kérdés, hogy ha hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárásában a jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállását állapítja meg, a mulasztást elkövető szervet fel kell hívnia feladatának teljesítésére). A Kormány kérdésének az Smtv.-re utaló része alapján az is megállapítható, hogy az egyes kötelezettségek kiterjesztésének vagy hiányának a mikénti értékelése csak az Smtv. konkrét szabályai vizsgálata közbejöttével lenne elvégezhető. Az Alaptörvény IX. cikk (3) bekezdése értelmezéséből nem következik a sajtótermékeket tartalmi szempontból korlátozó szabály szükségessége. A sajtótermékek felügyeletét ellátó külön szerv létrehozásáról való döntés és a jogosítványainak a meghatározása a törvényhozó – nemzetközi jogi kötelezettségek figyelembe vételével gyakorolható – hatáskörébe tartozik, de a konkrét jogszabályi megoldások alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság előzetes vagy utólagos normakontroll eljárásban és alkotmányjogi panasz alapján is vizsgálhatja.
- [34] 3.2. A Biztosra vonatkozó kérdés egyértelműen az AB határozatban vizsgált törvény konkrét szabályaihoz és az AB határozat indokolásához kötődik. Az Alaptörvény nem tartalmaz közvetlen rendelkezést a Biztosról illetően. Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdéséből – miként arra az indítvány is utal – nem következik, hogy hasonló elnevezésű, de az alkotmányellenesség nyilvánítottól eltérő funkciójú jogintézmény létrehozása szükséges vagy tilos lenne. Az indítvány tartalmilag az AB határozat értelmezésére irányul. Az a kérdés, hogy a Biztos intézménye újraszabályozható-e, az Alaptörvényből közvetlenül nem vezethető le, eldöntése a törvényhozóra tartozik. Ha úgy dönt, hogy a Biztos jogintézményét fenntartja, ennek Alaptörvénnyel való összhangja csak a konkrét hatáskörök ismeretében, a konkrét jogszabály – akár előzetes – vizsgálata alapján dönthető el.
- [35] Minderre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Alaptörvény IX) cikk (2) és (3) bekezdése értelmezésére irányuló indítványt elutasította. [Az Alkot-

mánybíróság hasonlóan járt el a 652/G/1994. AB határozattal (ABH 1998, 574.) és az 1007/G/1997. AB határozattal (ABH 1997, 761.) lezárt ügyekben.]
 [36] A határozat Magyar Közlönyben való közzététele az Abtv. 44. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2012. április 17.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
 az Alkotmánybíróság elnöke,
 előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
 alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
 alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
 alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
 alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
 alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
 alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
 alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
 alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
 alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
 alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
 alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
 alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
 alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 48. számában.

Alkotmánybírósági ügyszám: X/2499/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 22/2012. (V. 11.) AB HATÁROZATA

az Alaptörvény E cikk (2) és (4) bekezdése értelmezéséről

Az Alkotmánybíróság teljes ülése a közigazgatási és igazságügyi miniszternek a Kormány nevében az Alaptörvény értelmezése tárgyában előterjesztett indítványa alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény E cikk (2) és (4) bekezdése értelmezése alapján megállapítja: az olyan nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére adott felhatalmazáshoz, amely az alapító szerződésekből fakadó jogok és kötelezettségek módosítására vagy kiegészítésére irányul, az

országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges, feltéve, hogy a szerződés az Alaptörvényből eredő további hatáskörök közös gyakorlására irányul. Ilyennek minősülhet különösen az olyan nemzetközi szerződés, amelynek Magyarország az Európai Unió tagállamaként részese más tagállamokkal együtt, és a szerződés az alapító szerződésekben foglalt tárgyköröket szabályoz, vagy amelynek célja az alapító szerződések végrehajtása vagy ennek felügyelete.

2. Nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére adott felhatalmazáshoz nem szükséges az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata, ha a szerződés nem eredményezné újabb, az Alaptörvényből eredő hatásköröknek az Európai Unió intézményeivel vagy más tagállamokkal való közös gyakorlását.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatot a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

[1] 1. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. § (1) bekezdése alapján a Kormány nevében a közigazgatási és igazságügyi miniszter indítványozta, hogy az Alkotmánybíróság értelmezze az Alaptörvény E cikk (2) és (4) bekezdését abból a szempontból, hogy milyen ismérvek alapján kell valamely nemzetközi szerződést az Alaptörvény E cikk (2) bekezdése szerinti nemzetközi szerződésnek tekinteni.

[2] Az indítvány annak bemutatása után, hogy a Kormány szerint az Alkotmánybíróság hatáskörrel rendelkezik a jelen esetben az Alaptörvény értelmezésére, részletesen ismerteti és elemzi „a gazdasági és monetáris unióbeli stabilitásról, koordinációról és kormányzásról” szóló szerződés (a továbbiakban: Szerződés) előkészítésének folyamatát és a Szerződés egyes tartalmi elemeit.

[3] Utal arra, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvénynek (a továbbiakban: előző Alkotmány) – az Alaptörvény E cikk (2) és (4) bekezdésében foglaltakkal lényegi elemeit tekintve azonos tartalmú – 2/A. §-ával kapcsolatban az Alkotmánybíróság a 143/2010. (VII. 14.) AB határozatban olyan megállapításokat tett, amelyek a Szerződésre is vonatkoztathatók. Az Alaptörvény értelmezésére irányuló a kérdést akként is összegezte, hogy az Alaptörvény E cikk (2) bekezdése szerinti nemzetközi szerződésnek minősül-e az olyan nemzetközi szerződés

- [4] a) amely nem tartozik az Európai Unió alapító szerződéseinek közé, illetve nem minősül uniós jogi aktusnak, de
- [5] b) amelynek valamennyi részes fele az Európai Unió tagállama,
- [6] c) amely az Európai Unió alapító szerződéseinek, illetve az uniós jogi aktusok által is szabályozott tárgyköröket szabályoz,
- [7] d) amely az Európai Unió alapító szerződéseinek lényeges elemét képező tárgykörben az Európai Unió továbbfejlődését, az Európai Unió gazdasági megerősítését célozza, és
- [8] e) amelynek értelmében a nemzetközi szerződésben foglaltak végrehajtása és végrehajtásának felügyelete tárgyában az Európai Unió egyes intézményei is eljárnak?
- [9] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény értelmezésére feltett kérdéseket tartalmuk szerint vizsgálta.
- [10] 2. Az indítványra okot adó Szerződés előkészítése folyamatához tartozik az indítvány szerint, hogy az Európai Tanács 2011. december 8-9-i brüsszeli ülésén az Európai Unió euróövezethez tartozó tagállamainak állam- és kormányfői megállapodtak abban, hogy a gazdasági válság következtében az euróövezetet érintő új kihívások kezelése érdekében nemzetközi megállapodást dolgoznak ki, amelynek célja a költségvetési fegyelem és a gazdaságpolitikai koordináció megerősítése, a szigorúbb felügyelet és több automatikus szankció bevezetése útján egy erősebb gazdasági unió létrehozása. Az Európai Tanács elnöke 2011. december 16-án küldte meg a tagállamoknak a Szerződés első tervezetét. A Szerződés előkészítése 2011. decemberében és 2012. januárjában egy ad hoc munkacsoportban történt, amelynek munkájában az összes uniós tagállam részt vett. A munkacsoportban előkészített Szerződés tárgyalása a 2012. január 30-ai állam- és kormányfői találkozón történő elfogadással zárult le. A Szerződés aláírására, szövegének végleges megállapítására, az Európai Tanács 2012. március 1–2-ai ülésének alkalmával került sor.
- [11] A Szerződés egyes tartalmi elemeit illetően az indítvány kiemeli, hogy a Szerződés részes felei az Európai Unió tagállamai lehetnek. A Szerződés rendelkezéseit az Európai Unióban a Szerződést ratifikáló tagállamai közül azokra nézve kell alkalmazni a hatálybalépést követően, amelyek az euróövezet tagjai. Az Európai Unióban a Szerződést ratifikáló azon tagállamaira nézve, amelyek az euróövezetnek nem tagjai – mindaddig, amíg az euróövezet tagjaivá nem válnak –, a Szerződést, az V. cím kivételével, csak abban az esetben és csak azon rendelkezések vonatkozásában kell alkalmazni, amelyekkel kapcsolatos kötelezettségvállalásról a Szerződést ratifikáló tagállam előzetesen külön kifejezetten nyilatkozik. Az indítvány rámutat arra, hogy Magyarország jelenleg nem tagja az euróövezet-

nek, de a Szerződés Magyarország általi ratifikálása ugyanakkor ettől függetlenül – külön előzetes kötelezettségvállaló nyilatkozat hiányában is, illetve az V. címben foglaltakon túlmenően is – nemzetközi jogi kötelezettséget keletkeztet Magyarországra nézve. Ez a nemzetközi jogi kötelezettség feltételes, mivel beálltanak időpontja attól függ, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 140. cikk (2) bekezdése alapján a Tanács mikor dönt úgy, hogy Magyarország vonatkozásában megszünteti az EUMSZ 139. cikk (1) bekezdése szerinti eltérést, és ezáltal mikor ismeri el Magyarországot az euróövezet tagjaként.

II.

- [12] 1. Az Alaptörvény érintett szabálya:
- [13] „E cikk
- [14] (1) Magyarország az európai népek szabadságának, jólétének és biztonságának kiteljesedése érdekében közreműködik az európai egység megteremtésében.
- [15] (2) Magyarország az Európai Unióban tagállamként való részvétele érdekében nemzetközi szerződés alapján – az alapító szerződésekből fakadó jogok gyakorlásához és kötelezettségek teljesítéséhez szükséges mértékig – az Alaptörvényből eredő egyes hatásköreit a többi tagállammal közösen, az Európai Unió intézményei útján gyakorolhatja.
- [16] (3) Az Európai Unió joga – a (2) bekezdés keretei között – megállapíthat általánosan kötelező magatartási szabályt.
- [17] (4) A (2) bekezdés szerinti nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére adott felhatalmazáshoz az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.”

III.

- [18] 1.1. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdése a)–g) pontjai határozzák meg az Alkotmánybíróság hatáskörét. Az Alaptörvény 24. cikke nem tartalmaz az Alaptörvény rendelkezéseinek értelmezésére irányuló alkotmánybírósági hatáskört, ugyanakkor a 24. cikk (2) bekezdés g) pontja alapján sarkalatos törvény további feladat- és hatáskört állapíthat meg.
- [19] Az Abtv. II. fejezete 16. címe az Alaptörvény értelmezéséről szól. A 38. § (1) bekezdés szerint „az Országgyűlés vagy annak állandó bizottsága, a köztársasági elnök, illetve a Kormány indítványára az Alkotmánybíróság az Alaptörvény rendelkezését konkrét alkotmányjogi problémával összefüggésben értelmezi, ha az értelmezés közvetlenül levezethető az Alaptörvényből.”
- [20] Az Abtv. normaszövege alapján az Alaptörvény értelmezését csak meghatározott szervezetek (szemé-

- lyek), és csak meghatározott tartalmú indítványban, az Abtv.-ben rögzített feltételek mellett kezdeményezhetik.
- [21] Az Alkotmánybíróságnak ezért vizsgálnia kellett, hogy az indítvány
- [22] a) az Abtv. 38. § (1) bekezdésében meghatározott szervtől vagy személytől származik-e,
- [23] b) az Alaptörvény konkrét rendelkezésének értelmezésére vonatkozik-e,
- [24] c) konkrét alkotmányjogi problémával összefügg-e, és végül
- [25] d) az értelmezés közvetlenül levezethető-e az Alaptörvényből.
- [26] Alkotmány-értelmezési hatáskört a 2011. december 31-ig hatályban volt, az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: régi Abtv.) is tartalmazott.
- [27] Az Abtv. 38. §-ához fűzött indokolás kifejezetten utal arra, hogy a törvényhozó a korábbi, alkotmány-értelmezésre irányuló hatáskör megtartására törekedett. Az Abtv. 38. § (1) bekezdésének megszövegezése az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény hatályba lépése előtt, a régi Abtv. 1. § g) pontján és 51. §-án alapuló alkotmány-értelmezési hatáskör tárgyában kidolgozott, korábbi ítélezési gyakorlata során kialakított szempontokra emlékeztet.
- [28] [Az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlata szerint – először: 31/1990. (XII. 18.) AB határozat, ABH 1990, 136, 137–138. – az elvont alkotmány-értelmezésre irányuló hatáskörben akkor lehet eljárni, ha az indítvány megfelel a következő követelményeknek: az indítványnak a jogosult szervtől vagy személytől kell származnia; nem általánosságban, hanem valamely konkrét alkotmányjogi probléma aspektusából kell kezdeményeznie az eljárást; az Alkotmány, ugyancsak konkrétan megjelölt rendelkezésének értelmezését kell kérnie. Végül az adott alkotmányossági problémának közvetlenül – más jogszabály közbejötté nélkül – levezethetőnek kell lennie az Alkotmányból.]
- [29] 1.2. a) Az indítványt a Kormány nevében a közigazgatási és igazságügyi miniszter nyújtotta be, vagyis az a jogosulttól származik.
- [30] b) Az indítvány az Alaptörvény E) cikk (2) és (4) bekezdése értelmezésére, vagyis az Alaptörvény egyes rendelkezéseinek értelmezésére vonatkozik.
- [31] c) Az indítvány konkrét alkotmányjogi problémát tartalmaz, az alábbiak szerint:
- [32] Az Európai Tanács elnöke 2011. december 16-án küldte meg a tagállamoknak a Szerződés első tervezetét. A Szerződés tárgyalása a 2012. január 30-ai állam- és kormányfői találkozón történő elfogadással zárult le. A Szerződés aláírására, szövegének végleges megállapítására, az Európai Tanács 2012. március 1-2-ai ülésének alkalmával került sor. Ezt követően kezdetüket vehetik a Szerződés kötelező hatályának elismeréséhez szükséges tagállami ratifikációs eljárások.
- [33] A Szerződés – ahogyan arra az indítvány rámutat – számos különböző összefüggésben rendelkezik az Európai Unió egyes jogi és intézményi mechanizmusainak alkalmazásáról, az Európai Unió intézményeinek a Szerződés végrehajtásának figyelemmel kísérésében, felügyeletében, kikényszerítésében, illetve a tagállamokkal való konzultációban, koordinációban betöltött szerepéről. Jóllehet a Szerződés nem arról szól, hogy Magyarország tagállamként részt vesz-e az Európai Unióban, és nem is minősül alapító szerződésnek, a kötelező hatályának elismerésére adott felhatalmazás tekintetében felmerül Alaptörvény E) cikk (2) bekezdése mi-kénti értelmezése és (4) bekezdés alkalmazásának kérdése.
- [34] d) Az az értelmezési kérdés, hogy milyen esetekre és feltételek mellett kell alkalmazni az Alaptörvény E) cikk (2) és (4) bekezdését, e szabályok értelmezésével közvetlenül levezethető az Alaptörvényből.
- [35] 2. Az előző Alkotmány 2/A. §-ával kapcsolatban az indítvány részletesen idézi és értelmezi az Alkotmánybíróság 143/2010. (VII. 14.) AB határozatát. Az indítvány megállapítja, hogy a „2/A. § (1) bekezdésében „a nemzetközi szerződés alapján” fordulat [...] nemcsak az ún. csatlakozási szerződés viszonylatában értelmezendő, hanem belőle okszerűen következik, hogy amennyiben az Európai Unió továbbfejlődése során, az Alkotmányból eredő további hatáskörök „közösén”, illetve „az Európai Unió intézményei útján” történő gyakorlása tűnik szükségesnek, akkor e hatáskörök átruházása [...] újabb nemzetközi szerződés alapján [...] lehetséges. Ily módon a törvényhozó hatalom – a tárgyalásokat folytató kormány ellenőrzésével, illetve az ún. ratifikációs eljárás során – mint az állami szuverenitás gyakorlója dönt arról, hogy egy [...] komplex-intézményi reformot a Magyar Köztársaság nevében el tud-e fogadni. A 2/A. § (2) bekezdése pedig, a kérdés jelentőségére tekintettel, a kétharmados többséggel történő szavazást követeli meg ehhez.” [ABH 2010, 698, 705.]
- [36] Az indítvány szerint az előző Alkotmánynak a 2/A. §-ával lényegi elemeit tekintve azonos tartalmú az Alaptörvény E) cikk (2) és (4) bekezdése.
- [37] Az Alkotmánybíróságnak az indítvány alapján ezért vizsgálnia kell, hogy az előző Alkotmány 2/A. §-át értelmező, említett határozatában megfogalmazottak alkalmazhatók-e a jelen indítvány elbírálása során.
- [38] 3.1. „Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései” 31. cikk (3) bekezdése 2012. január 1-jei hatállyal hatályon kívül helyezte az előző Alkotmányt.
- [39] Az előző Alkotmány helyébe az Alaptörvény lépett. Az Alaptörvény – annak záró rendelkezései

2. pontja szerint – az Országgyűlés az 1949. évi XX. törvény 19. § (3) bekezdés a) pontja és 24. § (3) bekezdése alapján fogadja el. Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései 8. cikke értelmében az Alaptörvény hatálybalépése – meghatározott kivételekkel – nem érintette az Országgyűlés, a Kormány és a helyi önkormányzati képviselő-testületek, valamint az Alaptörvény hatálybalépését megelőzően kinevezett vagy megválasztott személyek megbízatását.
- [40] Az Alkotmánybíróság feladata az Alaptörvény védelme. Az Alkotmánybíróság az újabb ügyekben felhasználhatja azokat az érveket, amelyeket az Alaptörvény hatályba lépése előtt hozott korábbi határozata az akkor elbírált alkotmányjogi kérdéssel összefüggésben tartalmazott, feltéve, hogy az Alaptörvény konkrét – az előző Alkotmányban foglaltakkal azonos vagy hasonló tartalmú – rendelkezései és értelmezési szabályai alapján ez lehetséges.
- [41] Az Alkotmánybíróság az egyes hatásköreiben eljárva alkotmány-értelmezést végez, akkor is, ha ez nem elvont, mint az Abtv. 38. § (1) bekezdése szerinti hatáskörben, hanem jogszabály vagy bírói döntés vizsgálatához kapcsolódik. Az egyes intézményekről, alapelvekről és rendelkezésekről kialakított értelmezése a határozataiban található meg. Az Alkotmánybíróságnak azokra az alapértékekre, emberi jogokra és szabadságokra, továbbá alkotmányos intézményekre vonatkozó megállapításai, amelyek az Alaptörvényben nem változtak meg alapvetően, érvényesek maradnak. Az előző Alkotmányon alapuló alkotmánybírói döntésekben kifejtett elvi jelentőségű megállapítások értelemszerűen irányadók az Alaptörvényt értelmező alkotmánybírói döntésekben is. Ez azonban nem jelenti az előző Alkotmányon alapuló határozatokban kifejtettek vizsgálódás nélküli, mechanikus átvételét, hanem az előző Alkotmány és az Alaptörvény megfelelő szabályainak összevetését és gondos mérlegelést kíván. Ha az összevetésnek az az eredménye, hogy az alkotmányjogi szabályozás változatlan vagy jelentős mértékben hasonló, az átvételnek nincs akadálya. Másrészt az előző Alkotmány és az Alaptörvény egyes rendelkezései tartalmi egyezősége esetén éppen nem a korábbi alkotmánybírói döntésben megjelenő jogelvek átvételét, hanem azok figyelmen kívül hagyását kell indokolni.
- [42] 3.2. Az előző Alkotmány 2/A. § (1) bekezdése úgy rendelkezett, hogy „a Magyar Köztársaság az Európai Unióban tagállamként való részvétele érdekében nemzetközi szerződés alapján – az Európai Uniót, illetőleg az Európai Közösségeket (a továbbiakban: Európai Unió) alapító szerződésekből fakadó jogok gyakorlásához és kötelezettségek teljesítéséhez szükséges mértékig – egyes, Alkotmányból eredő hatásköreit a többi tagállammal közösen gyakorolhatja; e hatáskörgyakorlás megvalósulhat önállóan, az Európai Unió intézményei útján is.”
- [43] A (2) bekezdés kimondta, hogy „az (1) bekezdés szerinti nemzetközi szerződés megerősítéséhez és kihirdetéséhez az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.”
- [44] Az Alaptörvény E cikk (2) bekezdése a 2/A. §-ban foglaltakkal azonosan tartalmazza, hogy Magyarország „az Európai Unióban tagállamként való részvétele érdekében nemzetközi szerződés alapján – az alapító szerződésekből fakadó jogok gyakorlásához és kötelezettségek teljesítéséhez szükséges mértékig” [az Alaptörvényből] „eredő egyes hatásköreit a többi tagállammal közösen ... az Európai Unió intézményei útján” gyakorolhatja.
- [45] Változatlan alkotmányi szabály, hogy az ilyen nemzetközi szerződéshez az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges. A korábbiakhoz képest eltérést jelent, hogy az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata nem a szerződés megerősítéséhez és kihirdetéséhez, hanem a kötelező hatályának elismerésére adott felhatalmazáshoz szükséges. A szövegszerű egyezés mellett az Alaptörvény E cikkének szabályozási környezetéből sem lehet olyan megalapozott következtetést levonni, hogy a 2/A. §-nak a 143/2010. (VII. 14.) AB határozatban foglalt értelmezése az Alaptörvény hatályba lépésével meghaladottá vált volna.
- [46] Megállapítható, hogy az előző Alkotmány és az Alaptörvény jelen üggyel érintett rendelkezései az eldöntendő értelmezési kérdés szempontjából tartalmilag megegyeznek, ezért a 143/2010. (VII. 14.) AB határozatban kibontott elvek alkalmazásának nincs akadálya.

IV.

[47] 1. A 143/2010. (VII. 14.) AB határozat egyebek között azt vizsgálta, hogy mi következik az előző Alkotmány 2/A. §-ának tartalmi elemeiből, együtt és összefüggésükben.

[48] A határozat szerint „az Alkotmány 2/A. §-a tartalmazza mindenekelőtt azt az alkotmányos felhatalmazást – ezt a szakirodalom többnyire a szuverenitás-átruházás vagy hatáskör-transzfer kifejezésekkel jelöli –, amelynek révén az alkotmányozó világos alkotmányi alapot és keretet teremtett ahhoz, hogy hazánk az Európai Unióban mint tagállam részt vehessen. Ez mindenekelőtt a 2004-ben bekövetkezett csatlakozás előkészítését szolgálta. A 2/A. § (1) bekezdésében a »nemzetközi szerződés alapján« fordulat azonban nemcsak az ún. csatlakozási szerződés viszonylatában értelmezendő, hanem belőle okszerűen következik, hogy amennyiben az Európai Unió továbbfejlődése során, az Alkotmányból eredő további hatáskörök közösen, illetve az Európai Unió intézményei útján történő gyakorlása tűnik szükségesnek, akkor e hatáskörök átruházása a szükséges mértékig – és újabb nemzet-

közi szerződés alapján – alkotmányosan lehetséges. Ily módon a törvényhozó hatalom – a tárgyalásokat folytató kormány ellenőrzésével, illetve az ún. ratifikációs eljárás során – mint az állami szuverenitás gyakorlója dönt arról, hogy egy ilyen komplex-intézményi reformot a Magyar Köztársaság nevében el tud-e fogadni. A 2/A. § (2) bekezdése pedig, a kérdés jelentőségére tekintettel, a kétharmados többséggel történő szavazást követeli meg ehhez.”

[49] 2. Az Alkotmánybíróság az előző Alkotmány 2/A. §-a értelmezésének a 143/2010. (VII. 14.) AB határozatban megjelenő eredményét az Alaptörvény E cikkének értelmezésére is irányadónak tartja. Azt a kérdést, hogy csak a csatlakozási szerződésre vagy más szerződésekre is alkalmazni kell-e a minősített többség követelményét, az Alkotmánybíróság már eldöntötte.

[50] Ennek megfelelően megerősíti, hogy minden olyan szerződéshez, amely Magyarország Alaptörvényben megjelölt hatásköreinek további átadásához vezet az Európai Unió intézményei útján történő közös hatáskörgyakorlás révén, az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával adott felhatalmazás szükséges. Vagyis az E) cikk (2) és (4) bekezdése nemcsak a csatlakozási szerződésre, és az alapító szerződésekre, vagy ezek módosítására vonatkozik, hanem minden olyan szerződésre, amelynek kidolgozásában – az Európai Unió reformjában – Magyarország már tagállamként vesz részt. [A jelen ügyben nem kell állást foglalni a szuverenitás-transzfernek a terjedelméről, az Alaptörvény-értelmezési indítvány erre nem terjed ki; az Alaptörvény E) cikk (4) bekezdését bármilyen csekély mértékű, hatáskör-átadáshoz vezető szerződésnél alkalmazni kell.]

[51] Azt, hogy milyen szerződést kell ilyennek tekinteni, a szerződés alanyai, tárgya, a szerződésből eredő jogok és kötelezettségek alapján lehet esetenként megállapítani. Szükséges feltétel, hogy Magyarország az Európai Unió tagállamaként, más tagállamokkal együtt legyen részese a szerződésnek. A szerződésből az Alaptörvényből eredő további hatáskörök közös, illetve az Európai Unió intézményei útján történő gyakorlása kell következzen. Ugyanakkor nem szükséges, hogy ez már a szerződés hatályba lépésekor bekövetkezzék; elég, ha ez csupán feltételtől függő kötelezettséget jelent. Ha nemzetközi szerződésen alapul, akkor az alapító szerződések végrehajtására és ennek felügyeletére irányuló új eszközök bevezetésére is alkalmazni kell a minősített többség követelményét: ez ugyanis azt jelenti, hogy az alapító szerződéseken nyugvó végrehajtási intézkedések (másodlagos jogi aktusok elfogadása) már nem elégségesek, és ezért a végrehajtást szolgáló eszközök kiegészítésére, vagy új eszközökre jelentkezik igény. Nem szükséges, hogy a szerződés önmagát európai uniós jognak

minősítse, és az sem feltétel, hogy az Európai Unió alapító szerződéséi közé tartozzon.

[52] Az Alaptörvény E) cikk (2) és (4) bekezdése lényeges tartalma szerint a szuverenitás-átruházásra vagy hatáskör-transzferre tartalmaz garanciális előírást. (Ezért nem szükséges az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata, ha a szerződés nem eredményezné újabb, az Alaptörvényből eredő hatásköröknek az Európai Unió intézményeivel vagy a tagállamokkal való közös gyakorlását.) Mivel az E) cikk (4) bekezdése világosan rögzíti, hogy a szuverenitás-transzfer tartalmú szerződések kötelező hatályának elismerésére az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával kerülhet csak sor (azaz a kétharmados követelmény érvényesítésére a ratifikációs eljárás folyamatában kell sort keríteni), és mivel egy nemzetközi szerződést csak egyszer lehet ratifikálni (kötelező hatályát elismerni), ezért ezzel alkotmányosan nem lenne összeegyeztethető olyan megoldás, amely a szuverenitás-transzfer időbeli késleltetésére vagy feltételhez kötésére hivatkozva, csak egyszerű többséget kívánna a ratifikációs eljárásban, illetve esetleg a többlet kötelezettségvállaláshoz időzítve kívánná csak meg az Országgyűlés kétharmados támogatását.

[53] 3. Az indítvány olyan konkrét alkotmányjogi problémával összefüggésben kéri az Alaptörvény rendelkezéseinek értelmezését, amely az Alaptörvényből – más jogszabály közbejötté nélkül – közvetlenül levezethető. Annak eldöntése, hogy a Szerződés olyan nemzetközi szerződésnek minősül-e, mint amelynél a minősített többség követelményét kell alkalmazni, a Szerződés értelmezését is megköveteli. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény értelmezésére irányuló hatáskörében nem értelmezheti önmagában a Szerződés rendelkezéseit. Az Alkotmánybíróság – miként azt az indítvány is tartalmazza – azt határozza meg, hogy valamely nemzetközi szerződés milyen esetben tartozik az Alaptörvény E) cikke (2) és (4) bekezdése hatálya alá.

[54] Az Alkotmánybíróság ennek során azonban felhívhatja a figyelmet a Szerződés egyes olyan lényeges tulajdonságaira, amelyeknek szerepük kell legyen ennél a döntésnél. Ez nem jelenti a Szerződés értelmezését, csak annak meghatározását, hogy az Alaptörvény E) cikke (2) és (4) bekezdése, és a Szerződés egymásra vonatkoztatott értelmezésénél milyen körülményeket kell mérlegelni.

[55] A Szerződés lényeges jellemzői közé tartozik, hogy a Szerződés alanya huszonöt olyan állam, amelyek mind tagjai az Európai Uniónak. [A Szerződés ugyanakkor nem minősül az Unió elsődleges jogába tartozó uniós szerződésnek, hanem az az integráció továbbfejlesztését és gazdasági megerősödését szolgáló olyan – kizárólag a tagok számára nyitott – nemzetközi szerződés, amelyet eredetileg Nagy-Britannia és a Cseh Köztársaság nem írt alá.]

[56] A felek a Szerződést az Európai Unió tagállamai-ként hozzák létre [1. cikk (1) bek.]. A szerződést teljes körűen alkalmazni kell azokra a szerződő felekre, amelyek pénzneme az euro. Az Európai Unió 27 tagállama közül eddig 17 ország tért át az euro használatára, Magyarország az Európai Unióhoz való csatlakozásakor a Gazdasági és Pénzügyi Unió tagjává is vált, de a közös valuta bevezetése alól felmentést kapott mindaddig, amíg nem teljesíti a konvergencia-kritériumokat. (Azon szerződő felek esetében, akik a Szerződés aláírásának napján a közös pénznemben való részvétel tekintetében eltérésre vagy mentességre jogosultak, az eltérés vagy mentesség megszűnéséig csak a Szerződés III. és a IV. címének azon rendelkezései kötelezők, amelyek tekintetében a megerősítő okiratuk letétbe helyezésekor vagy egy későbbi időpontban olyan nyilatkozatot tesznek, hogy azokat magukra nézve kötelezőnek kívánják elismerni.) A Szerződés új kötelezettségeket ír elő a szerződő felek számára a költségvetésükkel kapcsolatban. [Az Alaptörvény 36. cikke (1) bekezdése értelmében az Országgyűlés hatáskörébe tartozik törvényt alkotni a költségvetésről, a 36. cikk (4)–(6) bekezdése szerinti korlátok között. Ezekről a szabályokról a Szerződés eltér.] A Szerződés egy költségvetési paktum révén a költségvetési fegyelem előmozdítását célzó szabályrendszer tartalmaz. A Szerződés kiterjeszti az Európai Unióról szóló szerződés, valamint az EUMSZ egyes cikkeinek és más uniós jognak az alkalmazási körét, továbbá új hatáskört hoz létre az Európai Parlament, az Európai Parlament elnöke, az Európai Unió Tanácsa, az Európai Bizottság és elnöke, valamint a Bíróság számára. A szerződő felek vállalják, hogy államháztartási egyenlegüket egyensúlyban tartják; a Szerződés kimondja, hogy jelentős eltérés esetén automatikusan korrekációs mechanizmus lép életbe; a Szerződés rendelkezéseihez a Bíróság által kiszabható pénzügyi szankció kapcsolódik; a felek kötelezettséget vállalnak kötelező erejű, állandó jellegű, lehetőség szerint alkotmányos szintű adóssághék-szabályok életbe léptetésére.

[57] 4. Az Alaptörvény 1. cikk (2) bekezdés *d*) pontja szerint az Országgyűlés felhatalmazást ad a feladat- és hatáskörébe tartozó nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére. Az E) cikk (4) bekezdése szerint meghatározott nemzetközi szerződésnél a nemzetközi szerződés „kötelező hatályának elismerésére adott felhatalmazáshoz” az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.

[58] Az előző Alkotmány 2/A. § (2) bekezdése a nemzetközi szerződés „megerősítéséhez és kihirdetéséhez” kívánta meg az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatát. Az Alkotmánybíróság 7/2005. (III. 31.) AB határozata (ABH 2005, 83, 101.) vizsgálta egyebek között a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárások szabályait. Meg-

állapította, hogy az előző Alkotmány különféle kifejezéssel illeti ugyanazt a parlamenti aktust („megkötö” a nemzetközi szerződéseket, a szerződés megkötéshez „előzetes hozzájárulása szükséges”, „hozzájárul” a szerződésben foglalt kötelezettségek vállalásához). A határozat értelmében mindegyik kifejezés azt a cselekményt jelöli, amelynek során az Országgyűlés belső jogi aktussal kinyilvánítja egyetértését azzal, hogy az adott nemzetközi szerződésben foglalt kötelezettségek a Magyar Köztársaságra nézve kötelezőek legyenek. A határozat utal arra, hogy a nemzetközi szerződés kihirdetésére irányuló törvényjavaslatot a Kormány terjeszti elő. Ezért az arról való állásfoglalás, hogy valamely nemzetközi szerződés az Alaptörvény E) cikke (2) és (4) bekezdése hatálya alá tartozik-e, elsődlegesen a Kormány, mint a törvényjavaslat előterjesztője és az Országgyűlés, mint a nemzetközi szerződést kihirdető törvény alkotójának feladata. Ez nem zárja ki annak lehetőségét, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvénnyel való összhang szempontjából megvizsgálja az elfogadott, de ki nem hirdetett törvényt [Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdés *a*) pont].

[59] A határozat Magyar Közlönyben való közzététele az Abtv. 44. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2012. május 8.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: X/2349/2012.
Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 57. számában

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 23/2012. (V. 11.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság 1/2012. (I. 16.) OVB határozata vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Országos Választási Bizottság által országos népszavazási kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 1/2012. (I. 16.) OVB határozatát megsemmisíti és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Két magánszemély 2011. május 24-én hitelesítés céljából népszavazás kitűzésére irányuló állampolgári kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB). Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt:
- [2] „Egyetért-e Ön azzal, hogy a öregségi nyugdíjkorhatárt el nem érő személy számára járó nyugdíj összege ne csökkenjen?”
- [3] Az OVB 81/2011. (VI. 24.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh1.) megtagadta az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését.
- [4] Az országos népszavazás kezdeményezőinek egyike kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, amely alapján az Alkotmánybíróság a 128/2011. (XII. 2.) AB határozatban (a továbbiakban: ABh1.) az OVBh1.-t megsemmisítette, és az OVB-t új eljárásra utasította.
- [5] Az OVB az ABh1. alapján lefolytatott új eljárás során 1/2012. (I. 16.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh2.) megállapította, hogy az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formai, valamint az országos népszavazási kezdeményezésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért az országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesítette.
- [6] 2. Az OVBh2. ellen két kifogás érkezett 2012. január 30-án az OVB-hez, amelyben kérték az

OVBh2. megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását.

- [7] 2.1. Az egyik kifogástevő szerint a kérdés egyrészt nem felel meg a választópolgári és jogalkotói egyértelműség követelményének, mivel nem világos, hogy milyen fajta nyugdíjakat érintene a kérdés, illetve a „ne csökkenjen” meghatározás sem.
- [8] Másrészt, ebben a kérdésben nem lehet népszavazást tartani, ugyanis több százmilliárd forintos költségvetési kihatással bír, azaz a költségvetést is érinti, ennek tilalmát pedig az Alkotmány 28/C. §-a (és az Alaptörvény 8. cikke is) tartalmazza.
- [9] 2.2. A másik kifogástevő az OVBh2.-vel kapcsolatban eljárásjogi, a kérdéssel kapcsolatban pedig egyértelműségi problémára és tiltott tárgykörbe tartozásra is hivatkozott.
- [10] Egyrészt, állítása szerint az OVBh2. eljárásjogi szempontból törvénysértő, ugyanis a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 3. § e) pontjában és 130. § (1) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való joggal ellentétesen azt a – polgárok megtévesztésére alkalmas – tájékoztatást tartalmazza, hogy a döntés elleni kifogást az Alkotmánybírósághoz lehet címezni, holott 2012. január 1-től a Ve. 130. § (1) bekezdése alapján a Kúria a kifogást elbíráló szerv.
- [11] Másrészt, a kérdés nem felel meg az egyértelműség követelményének. Mivel az öregségi nyugdíjra vonatkozó szabályokat több törvény tartalmazza, a kifogástevő szerint sem a választópolgárok, sem az Országgyűlés nem tudja eldönteni, hogy eredményes népszavazás esetén milyen jogalkotói kötelezettség terhelné a törvényhozást. Az OVBh1. meghozatalát követően az Országgyűlés elfogadta a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvényt (Magyar Közlöny 2011. évi 148. szám, 2011. december 9.; a továbbiakban: Knytm.), amely megszüntette a korhatár előtti nyugellátásokat, illetve a már korábban megállapított korhatár előtti nyugellátások bizonyos formáit más jogcímű ellátássá alakította át, amivel összefüggésben az ellátás összegét meghatározó szabályok is változtak. A jogi környezet változását az OVB az OVBh2. meghozatalakor nem vette figyelembe, viszont a kifogástevő szerint a változás következtében nem lenne egyértelmű és világos a választópolgárok számára, hogy a népszavazáson milyen jogalkotást támogatnak: a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megállapításának újbóli lehetővé tételét, a 2011. december 31. előtt megszerzett jogosultságokra vonatkozó szabályozás módosítását, vagy a visszamenőleges jogszabálymódosítás tilalmát nyomatékosítják. A kifogásban további aggályként fogalmazódott meg, hogy nem lenne egyértelmű a választópolgárok számára a döntés társadalmi és pénzügyi hatása; valamint,

- hogyan egyazon kérdéskörben – azaz a nyugdíjakkal kapcsolatban – több kérdést is hitelesített az OVB, és a többféleképpen megfogalmazott és egymásnak részben ellentmondó kérdések esetleges együttes népszavazásra kerülése átláthatatlan, kaotikus népszavazást eredményezne.
- [12] Harmadrészt, a kérdés közvetlenül érinti a központi költségvetést, így az Alaptörvényben tételesen megjelölt [8. cikk (3) bekezdés b) pont] kizárt népszavazási tárgykörbe tartozik. A kifogástevő állítása szerint a kérdés szövegszerűen nem tartalmazza ugyan a költségvetési törvény módosítását, de ok-szerűen következik belőle annak megváltoztatása, ugyanis a Magyarország 2012. évi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvényben (a továbbiakban: 2012. évi Költségvetési Törvény) – a korábbiakkal ellentétben – a korhatár alatti ellátásokra fordítandó összeg nem a Nyugdíjbiztosítási Alapban (LXXI. fejezet), hanem a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alapban (XX. fejezet: Nemzeti Erőforrás Minisztérium) került elhelyezésre.
- [13] 3. A kifogásnak az OVBh.-hez – törvényes határidőn belül – történő beérkezését követően 2012. január 1-jén hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye (Alaptörvény). A Ve. 2012. január 2-án hatályba lépett 156. § (2) bekezdése alapján a Ve.-nek az egyes törvények
- [14] Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezései hatályba lépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezés benyújtásakor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.
- [15] Mindezek alapján a 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására továbbra is az Alkotmánybíróságnak van hatásköre, s az Alkotmánybíróságnak a népszavazási kezdeményezés benyújtásakor hatályba lévő szabályok alapján kell eljárnia.
- [22] „10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
- [23] (...)
- [24] b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,
- [25] c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,”
- [26] „13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”
- [27] 3. A Ve.-nek a jelen ügyben alkalmazandó – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:
- [28] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
- [29] (...)
- [30] (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- [31] 4. A hatályos Ve. alkalmazandó rendelkezése:
- [32] „156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.
- [33] (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”

II.

- [16] Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:

- [17] 1. Az Alaptörvény érintett rendelkezései:
- [18] „8. cikk (3) Nem lehet országos népszavazást tartani
- [19] (...)
- [20] b) a központi költségvetésről, a központi költségvetés végrehajtásáról, központi adónemről, illetékről, járulékról, vámról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvény tartalmáról;”
- [21] 2. Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) vonatkozó rendelkezései:

III.

- [34] A kifogások részben megalapozottak.
- [35] Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben a hatáskörét a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, 2011. december 31-ig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és a vonatkozó törvé-

nyeknek megfelelően járt-e el. A kifogásokat az Alkotmánybíróság a Ve. 130. § (3) bekezdése alapján érdemben bírálta el.

- [36] 1. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az aláírásgyűjtő íven található kérdés megfelel-e az Nsztv. 13. §-ában foglalt egyértelműségi követelménynek.
- [37] 1.1. Az Alkotmánybíróság korábban már számos határozatában értelmezte az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt, a népszavazásra bocsátandó kérdéssel szemben támasztott egyértelműség követelményét. E határozataiban az Alkotmánybíróság rámutatott arra, hogy az egyértelműség követelménye a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája. Az egyértelműség követelménye ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen válaszolni (választópolgári egyértelműség). Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alaptörvényben szabályozott törvényalkotási jogkörét korlátozza, mivel az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. A kérdés egyértelműségének megállapításakor az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés – az akkor hatályban lévő jogszabályok szerint – el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, akkor milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség) [vö. 51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.; 25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 386.; 24/2006. (VI. 15.) AB határozat, ABH 2006, 358, 360–361.; 84/2008. (VI. 13.) AB határozat, ABH 2008, 695, 703.].
- [38] Ez alapján jogalkotói egyértelműségekre vonatkozó kifogások kapcsán az Alkotmánybíróság a következőket állapítja meg:
- [39] 1.2. Az országos népszavazási kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján lefolytatott jogorvoslati eljárásban nem vonható az egyértelműségi vizsgálat körébe, hogy az OVB, hasonló tárgykörben több kérdést is hitelesített és a többféleképpen megfogalmazott kérdések egy lehetséges csoportjának esetleges együttes népszavazásra kerülése a kérdések közös értelmét, érthetőségét hogyan érintené.
- [40] Nem befolyásolja a kérdésnek sem a választópolgári, sem a jogalkotói egyértelműségét, hogy a tárgykörre vonatkozó szabályokat több törvény tartalmazza, és hogy átlátásuk esetleg komoly jogi ismereteket igényel. Az egyébként a választópolgári és a jogalkotói egyértelműség követelményének megfelelő kérdésben tartott eredményes népszavazással hozott döntés alapján keletkező jogalkotási kötelezettséggel kapcsolatban ugyanis az Országgyűléstől elvárható, hogy meg tudja választani a kötelezettség teljesítésére alkalmas szabályozási megoldást – a választópolgároknak viszont a kérdésben történő akaratnyilvánításhoz nem kell rendelkezniük az ehhez szükséges kodifikációs ismeretekkel.
- [41] Szintén nem vonható a kérdés egyértelműségének a vizsgálati körébe, hogy a döntésnek milyen társadalmi, pénzügyi és egyéb hatásai vannak – a választópolgárok pedig az aláírásgyűjtés során, illetve a népszavazást megelőző kampányban megszerezhetik azokat az ismereteket, amelyek a kérdés megfontolt eldöntéséhez szükségesek, és ezt a népszavazás kezdeményezője, illetve az eredményes népszavazásban érdekelt és ellenérdekelt egyéb személyek és szervezetek tevőlegesen is segíteni tudják.
- [42] 1.3. Az országos népszavazási kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére történő benyújtása óta a Knymt. a megszüntette a korhatár előtti nyugdíj megállapításának lehetőségét [3. § (1) bekezdés], illetve a már korábban megállapított korhatár előtti öregségi nyugdíjat egyes esetekben öregségi nyugdíjként rendelte továbbfolyósítani [3. § (2) bekezdés], bizonyos formáit más jogcímű ellátássá alakította át [4. § (1) bekezdés, 5. § (1) bekezdés], amivel összefüggésben az ellátás összegét meghatározó szabályok is változtak: a korhatár előtti ellátás, illetve a szolgálati járandóság összegét úgy kell meghatározni, hogy a jogosultnak a 2011 decemberére járó korhatár előtti öregségi nyugdíj, illetve szolgálati nyugdíj havi összegét fősabályként csökkenteni kell a személyi jövedelemadó mértékével [4. § (2) bekezdés, 5. § (2) bekezdés].
- [43] A jelen ügyben a népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem jelöli meg kifejezetten azokat a nyugdíjakat, amelyek csökkentésétől egy eredményes népszavazás és az „igen” válaszok többsége esetén az Országgyűlésnek tartózkodnia kellene. A „nyugdíjnak” minősülő ellátások körének megváltozása miatt a választópolgárok pedig nem tudnák egyértelműen megítélni, hogy milyen tartalmú jogalkotást (illetve mitől való tartózkodást) támogatnak szavazataikkal: a Knymt. által öregségi nyugdíjként továbbfolyósítani rendelt korhatár előtti nyugdíjak összegének védelmét, vagy a Knymt. alapján más jogcímű és csökkentett összegű ellátásként folyósítható ellátások visszaalakítását is a Knymt. hatálybalépését megelőző állapotra.
- [44] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság szerint az új jogi szabályozási környezetben a népszavazási kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés nem felel meg az egyértelműség követelményének.
- [45] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a határozat rendelkező részében foglaltak szerint döntött.

- [46] 2. Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság az OVBh2.-t a jogszabályi környezet jelentős megváltozása következményeként, a kérdés egyértelműségének hiányára tekintettel megsemmisítette, ezért az OVBh2.-vel szemben benyújtott kifogásokat a továbbiakban érdemben nem vizsgálta [vö. 162/2010. (IX. 15.) AB határozat, ABH 2010, 790, 795.].
- [47] Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. május 8.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/2240/2012.
Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 57. számában

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 24/2012. (V. 11.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság 8/2012. (I. 16.) OVB határozata vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Országos Választási Bizottság által országos népszavazásra irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogások alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 8/2012. (I. 16.) OVB határozatát megsemmisíti és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. 2012. február 1-jén a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) akkor hatályos 130. § (1) bekezdése alapján két kifogás is érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 8/2012. (I. 16.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.
- [2] Két választópolgár 2011. május 24-én országos népszavazásra irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az OVB-hez, amelyen az alábbi kérdés szerepelt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy az általános öregségi nyugdíjkorhatár előtt jogszerűen folyósított nyugdíj összege ne csökkenjen?” Az OVB először a 80/2011. (VI. 24.) OVB határozatával megtagadta az országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését, arra hivatkozva, hogy a feltenni kívánt kérdésben megtartásra kerülő országos népszavazás eredményének az Országgyűlés csak úgy tudna eleget tenni, ha az Alkotmány 70/E. § (3) bekezdését módosítaná, az Alkotmány módosítására irányuló kérdésben azonban nincs helye népszavazásnak.
- [3] A beadványozók egyike 2011. július 11-én kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, amelyben kifejtette, hogy a szóban forgó népszavazási kérdés valójában nem irányul az Alkotmány módosítására, hiszen azzal az Országgyűlés rendelkezésére álló szabályozási megoldások közül csupán az egyik megoldástól kellene tartózkodnia, ez azonban még nem vonja maga után az Alkotmány módosítását. Az OVB ezt követően az Alkotmánybíróság 110/2011. (XII. 2.) AB határozatára tekintettel az OVBh. elfogadásával hitelesítette az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát. Az OVBh. kifejtette, hogy az eljárás során nem merült fel a korábbi határozatban foglaltakhoz képest egyéb, az elutasítást megalapozó körülmény, ezért az aláírásgyűjtő ív a törvényben foglalt formai és tartalmi követelményeknek is megfelel.
- [4] Ezt követően, az OVBh. ellen – a törvényes határidőn belül – két magánszemély is kifogással élt.
- [5] Az egyik kifogást tevő szerint jelentősen megváltozott a jogi helyzet, hiszen 2012. január 1. napjával hatályba lépett a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. CLXVII. törvény (Tv.), amely „megszüntette a korhatár előtti

- nyugellátásokat annak érdekében, hogy a Nyugdíj-biztosítási Alap egyensúlyának megteremtése és az államadósság csökkentése érdekében a jövőben nyugellátást csak a nyugdíjkorhatár betöltésétől le-hessen megállapítani, illetve nyugdíjat kizárólag a nyugdíjkasszába befolyó nyugdíjjáradékokból le-hessen folyósítani.” Eszerint a „korában már megál-lapított korhatár előtti nyugellátások bizonyos for-mái 2012. január 1-jétől más jogcímen – korhatár előtti ellátás, átmeneti bányászjáradék, szolgálati járandóság –, a személyi jövedelemadó mértékével csökkentett, de a januári nyugdíjemelés mértékével növelt összegben, bizonyos formái pedig öregségi nyugdíjként a januári nyugdíjemelés mértékével növelt összegben kerülnek folyósításra az érintettek részére.”
- [6] Ennek alátámasztásaként az egyik kifogást tevő hi-vatkozott arra is, hogy az Országgyűlés elfogadta Magyarország 2012. központi költségvetéséről szó-ló 2011. CLXXXVIII. törvényt (a továbbiakban: Költsé-gvetési törvény), amely a korhatár alatti ellátások-ra fordítandó összeget a Nyugdíjbiztosítási Alapból a Nemzeti Erőforrás Minisztérium fejezetébe he-lyezte át. Mindkét kifogást tevő hivatkozott az Alap-törvény 8. cikk (3) bekezdése *b*) pontjára, amely szerint nem lehet országos népszavazást tartani a központi költségvetésről, a központi költségvetés végrehajtásáról, központi adónemről, illetékről, já-rulékról, vámról, valamint helyi adók központi fel-tételeiről szóló törvény tartalmáról. Álláspontjuk szerint az általános öregségi nyugdíjkorhatár előtt folyósított nyugdíj összege a központi költségvetés részét képezi, hiszen az „igen” válaszok többsége esetén szükségessé válna a Költségvetési törvény módosítása.
- [7] Mindkét kifogást tevő hivatkozik az egyértelműség hiányára. Álláspontjuk szerint az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés nem felel meg az egyértelműségi követelménynek, mert az öregségi nyugdíjra vonat-kozó szabályokat több törvény tartalmazza, ezért sem a választópolgárok, sem az Országgyűlés nem tudná, melyik törvény módosítását kellene elvége-zni. Nem egyértelmű a kérdés a jogi környezet alap-vető megváltozása miatt sem, mivel az állampolgá-rok számára nem lenne világos, hogy a korhatár előtti nyugdíjak újbóli lehetővé tételét, a korábban megszerzett jogosultságra vonatkozó szabályozás módosítását, vagy a visszamenőleges jogszabály-módosítás tilalmát kívánják ezzel kiküszöbölni. Az egyik kifogást tevő szerint az „igen” válasz úgy is ér-telmezhető, hogy bár az öregségi nyugdíjkorhatár előtt jogszerűen folyósított nyugdíj összege nem csökkenhet, addig az azt követően folyósított nyug-díj összege már igen. Ez az értelmezés pedig a diszkrimináció tilalmába is ütközne. A másik kifo-gást tevő arra is hivatkozik, hogy nem állapítható meg az érintettek köre, hiszen nem világos, hogy a nyugdíjkorhatár előtt folyósított nyugdíj összege, vagy általában véve az állam által a nyugdíjkorha-tár előtt az összes jogosultnak kifizetett nyugdíj összege ne csökkenjen. Az sem egyértelmű állás-pontja szerint, hogy a nyugdíj összegén annak reál-értékét vagy a nyugdíj számszerű összegét kell-e ér-teni. Az egyik kifogást tevő végül abból a szempont-ból is megkérdőjelezte a kérdés egyértelműségét, hogy a kérdés hitelesítését kezdeményezők a témá-ban több, párhuzamosan is futó kérdés hitelesítését kezdeményezték, melyek hitelesítése esetén a kér-dések együttesen is sértik az egyértelműség követel-ményét azok egymáshoz való viszonyának vonat-kozásában.
- [8] Az egyik indítványozó eljárási szempontból is tör-vénybe ütközőnek tartotta az OVBh.-t, mivel állás-pontja szerint 2012. január 1. napját követően – az OVBh.-ban foglaltak ellenére – nem az Alkotmánybí-rósághoz lehet kifogással fordulni, hanem a Kúriához.
- [9] 2. Időközben – 2012. január 1-jével – hatályba lé-pett az Országgyűlés által 2011. április 25-én kihir-detett Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény), amelynek 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányi (alaptörvényi) szintű alapjait. Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. tör-vénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) a Ve.-t módosí-tó 145. § (7) bekezdése a Ve. 130. §-át akként mó-dosította, hogy az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, il-letve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálására a Kúriának van hatásköre. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdése ugyanakkor beiktatta a Ve. új 156. § (2) bekezdését, amely szerint az EtAmtv. megállapított rendelkezé-seinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtáskor hatályos rendelkezé-seket kell alkalmazni.
- [10] Mindezek alapján a 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés aláírás-gyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB hatá-rozat elleni kifogás elbírálására az Alkotmánybíró-ságnak továbbra is van hatásköre.

II.

- [11] Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabá-lyok alapján vizsgálta meg:
- [12] 1. Az Alaptörvény hivatkozott rendelkezése:
- [13] „8. cikk (3) Nem lehet országos népszavazást tar-tani
- [14] (...)
- [15] *b*) a központi költségvetésről, a központi költségve-tés végrehajtásáról, központi adónemről, illetékről, járulékról, vámról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvény tartalmáról;”

- [16] 2. Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) vonatkozó rendelkezései:
- [17] „10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
- [18] (...)
- [19] b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,
- [20] c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,”
- [21] „13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”
- [22] 3. A Ve.-nek a jelen ügyben alkalmazandó – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:
- [23] „3. § A választási eljárás szabályainak alkalmazása során a választásban érintett résztvevőknek érvényre kell juttatniuk az alábbi alapelveket:
- [24] e) jogorvoslat lehetősége és pártatlan elbírálása,”
- [25] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
- [26] (2) Az Országgyűlés népszavazást elrendelő, valamint kötelezően elrendelendő népszavazás elrendelését elutasító határozata elleni kifogást a határozat közzétételét követő nyolc napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani. Az Országos Választási Bizottság a kifogás benyújtásáról haladéktalanul tájékoztatja az Országgyűlés elnökét, a népszavazást elrendelő határozat elleni kifogásról a köztársasági elnököt is.
- [27] (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helyben hagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- [28] 4. A hatályos Ve. alkalmazandó rendelkezése:
- [29] „156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.
- [30] (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”
- III.
- [31] A kifogások részben megalapozottak.
- [32] Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, 2011. december 31-ig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás [63/2002. (XII. 3) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. A kifogásokat az Alkotmánybíróság a Ve. 130. § (3) bekezdése alapján érdemben bírálta el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]
- [33] 1. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés a megváltozott jogszabályi környezet vonatkozásában kielégíti-e az egyértelműség követelményét.
- [34] A népszavazásra szánt kérdés az általános öregségi nyugdíjkorhatár előtt jogszerűen folyósított nyugdíj összegének csökkenését tartalmazza. A jogszabályi környezetben bekövetkezett változások a következőket érintik: A Tv. 3. § (1) bekezdése kimondja, hogy korhatár előtti öregségi nyugdíj 2011. december 31-ét követő kezdő naptól nem állapítható meg. Ezen túl tehát korhatár előtti öregségi nyugdíj újonnan történő megállapítására nincs lehetőség, ezt ugyanis a kordedvezményes nyugdíj vonatkozásában a korhatár előtti ellátás, a szolgálati nyugdíj vonatkozásában pedig a szolgálati járandóság váltja fel. A Tv. azonban öregségi nyugdíjként, bizonyos feltételek mellett továbbra is lehetővé teszi a korhatár előtti nyugdíjak folyósítását, ezen kívül pedig bizonyos öregségi nyugdíjakat a Tv. rendelkezései nem érintenek. A Tv. alapján tehát – bár lényegesen megváltozott körre vonatkozóan – továbbra is létezik az „öregségi nyugdíj” fogalma, valamint a Tv. 1. § f) pontja meghatározza az öregségi nyugdíjkorhatár fogalmát is.
- [35] 1.1. A megváltozott jogszabályi környezet nem csupán a nyugellátás formáin változtatott, hanem annak fedezetét is más forrásból biztosítja. A Költségvetési törvény Nyugdíjbiztosítási Alap címet viselő LXXI. fejezetéből (a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alapnak átadott pénzeszközként könyvelt kiadás) a korhatár alatti ellátásokat, valamint a Nyugdíjbiztosítási Alapból átvett pénzeszközöket is a Nemzeti Erőforrás Minisztérium Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap címet viselő 21. címébe helyezte át. A korhatár előtti ellátások fedezetének

pontos megjelöléséről a Tv. 21. § (1) bekezdése is szól, miszerint a „korhatár előtti ellátás és a szolgálati járandóság költségeinek, valamint a korhatár előtti ellátással és a szolgálati járandósággal kapcsolatos végrehajtási költségek fedezetét a központi költségvetés biztosítja.”

[36] 1.2. A népszavazásra feltenni kívánt kérdés azonban nem határozza meg, hogy mely időpontban folyósított nyugdíjról van szó. A kérdésből tehát nem derül ki egyértelműen, hogy az a Tv. 3-6. §-ai alapján továbbra is létező, jogszerűen (tovább)folyósított nyugdíjakra, vagy a Tv. hatályba lépése előtt fennálló jogszabályi rendelkezések alapján megállapított nyugdíjakra vonatkozik.

[37] 1.3. Az Alkotmánybíróság korábban már számos határozatában értelmezte az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt, a népszavazásra bocsátandó kérdéssel szemben támasztott egyértelműség követelményét. E határozataiban az Alkotmánybíróság rámutatott arra, hogy az egyértelműség követelménye a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája. Az egyértelműség követelménye ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen válaszolni (választópolgári egyértelműség). Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alaptörvényben szabályozott törvényalkotási jogkörét korlátozza, mivel az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. A kérdés egyértelműségének megállapításakor az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés – az akkor hatályban lévő jogszabályok szerint – el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, akkor milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség). [51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.; 25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 386.; 24/2006. (VI. 15.) AB határozat, ABH 2006, 358, 360–361.; 84/2008. (VI. 13.) AB határozat, ABH 2008, 695, 703.]

[38] Az országos népszavazási kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján lefolytatott jogorvoslati eljárásban nem vonható az egyértelműségi vizsgálat körébe, hogy az OVB, hasonló tárgykörben több kérdést is hitelesített és a többféle módon megfogalmazott kérdések egy lehetséges csoportjának esetleges együttes népszavazásra kerülése a kérdések közös értelmét, érthetőségét hogyan érintené. Az állampolgári egyértelműség vizs-

gálatakor az Alkotmánybíróság továbbá nem indulhat ki a kérdéssel érintett jogszabályok ismeretének hiányából. Az állampolgároktól általánosságban is, valamint a népszavazásra feltett kérdés tekintetében különösen elvárható, hogy a vonatkozó jogszabályok ismeretének birtokában legyenek, és ennek megfelelően adják le szavazatukat. A népszavazásra feltenni kívánt kérdés kapcsán az Alkotmánybíróság azt sem feltételezheti, hogy az Országgyűlés nincs birtokában a megfelelő szabályozási technika megválasztására vonatkozó szabályok összetettsége önmagában nem lehet ok a jogalkotói egyértelműség hiányának megállapítására.

[39] A jelen ügyben a népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem jelöli ki pontosan azon nyugdíjak körét, amelyek csökkentésétől egy eredményes népszavazás és az „igen” válaszok többsége esetén az Országgyűlésnek tartózkodnia kellene. A „nyugdíjnak” minősülő ellátások körének megváltozása miatt a választópolgárok pedig nem tudnák egyértelműen megítélni, hogy milyen tartalmú jogalkotást (illetve mitől való tartózkodást) támogatnak szavazataikkal. Az Alkotmánybíróság szerint ezért a népszavazásra bocsátott kérdés az új jogi szabályozási környezetben nem felel meg a választópolgári egyértelműség követelményének.

[40] Az Alkotmánybíróság ezért a kérdés egyértelműségének hiányára tekintettel a 8/2012. (I. 16.) OVB határozatot megsemmisítette és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasította. [130/2008. (XI. 3.) AB határozat, ABH 2008, 1052.; 82/2009. (VII. 15.) AB határozat, ABH 2009, 779, 788–789.]

[41] Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság az OVBh.-t a jogszabályi környezet jelentős megváltozása következményeként, a kérdés egyértelműségének hiányára tekintettel semmisítette meg, ezért az OVBh.-val szemben benyújtott kifogásokat a továbbiakban érdemben nem vizsgálta. [vö. 162/2010. (IX. 15.) AB határozat, ABH 2010, 790, 795.]

[42] Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. május 8.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., alkotmánybíró
Dr. Lenkovics Barnabás s. k., alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., alkotmánybíró
Dr. Pokol Béla s. k., alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k., előadó alkotmánybíró
Dr. Szalay Péter s. k., alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám. VI/2241/2012.
Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 57. számában

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 25/2012. (V. 18.) AB HATÁROZATA

az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2006. évi LXV. törvény 1. § (6) bekezdéséről

Az Alkotmánybíróság teljes ülése egyedi ügyben alkalmazandó jogszabály Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálatára irányuló bírói kezdeményezések tárgyában – *dr. Pokol Béla* alkotmánybíró különvéleményével – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2006. évi LXV. törvény 1. § (6) bekezdése alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisíti.

2. Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2006. évi LXV. törvény 1. § (6) bekezdése a Fővárosi Törvényszék előtt folyamatban lévő 13.Pk.62.437/1990/22. számú, 12.Pk.63.504/1990/37. számú, valamint a jogerősen még le nem zárt ügyekben nem alkalmazható.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

[1] Az Alkotmánybírósághoz egyedi ügyben alkalmazandó jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítása iránt két bírói indítvány érkezett. Az Alkotmánybíróság az ügyeket – tárgyi azonosságuk

folytán – az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 32. § (1) pontja alapján egyesítette, és egy eljárásban bírálta el.

[2] Az alkotmánybírói eljárást kezdeményező bírák – az eljárás felfüggesztése mellett – az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2006. évi LXV. törvény (a továbbiakban: (Áhtm.) 1. § (6) bekezdése alkotmányellenességének (alaptörvény-ellenességének) megállapítását és megsemmisítését kérték az Alkotmánybíróságtól. A támadott rendelkezés szerint állami alapító által államháztartáson kívüli alapítóval közösen létrehozott alapítványt (közalapítványt) a bíróság – nemperes eljárásban – az állami alapító kérelmére megszünteti, ha azt az állami alapító arra hivatkozással kéri, hogy az alapítvány (közalapítvány) céljainak megvalósítása, feladatának további ellátása központi költségvetési szerv, kizárólagos állami tulajdonban álló közhasznú nonprofit gazdasági társaság, illetve egyéb közfeladatot ellátó szervezet által hatékonyabban megvalósítható. Ez esetben a megszünt alapítvány (közalapítvány) vagyont – cél szerinti feladatainak további ellátása érdekében – az állami alapító a megszüntetési kérelemben megjelölt központi költségvetési szerv, kizárólagos állami tulajdonban álló közhasznú nonprofit gazdasági társaság, illetve egyéb közfeladatot ellátó szervezet rendelkezésére bocsátja (nonprofit gazdasági társaság esetében apportként). A kezdeményezők a támadott rendelkezés alkotmányellenességét (alaptörvény-ellenességét) abban látják, hogy lehetőséget ad arra, hogy az állami alapító által államháztartáson kívüli alapítóval létrehozott alapítványt az állami alapító egyoldalú kérelmére, az államháztartáson kívüli alapító egyező akaratnyilvánítása és az érintett alapítvány – mint önálló jogi személy – hozzájárulása nélkül, a vagyon más szervezet részére történő átadásával nem peres eljárásban meg lehessen szüntetni.

[3] A támadott rendelkezés alkotmányellenességét (alaptörvény-ellenességét) az indítványok a következőkre alapítják. (A 2011. november 28-án és 2011. december 7-én kelt kezdeményezések elsősorban az Alkotmány rendelkezéseire hivatkoznak, de felhívják az Alaptörvény vonatkozó cikkelyeit is. A határozat a kezdeményezések ismertetése során csak az Alaptörvény rendelkezéseire utal.)

[4] A kezdeményezők a jogbiztonságban megnyilvánuló, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében megfogalmazott jogállamiság sérelmét látják abban, hogy a támadott törvényhely az államháztartáson kívüli alapítóknak a magánjog körébe tartozó alapítvány létrehozásakor szerzett, az állami alapítóval teljes körűen megegyező, egyenlő alapítói jogát vonja el egy – meg sem indokolt – törvényhozói aktsussal. Utalnak az Alkotmánybíróságnak a jogbiztonságot a jogállamiság részének tekintő

- azon – több határozatban is megerősített – álláspontjára, amely szerint a jogbiztonság – többek között – megköveteli a megszerzett jogok védelmét, a teljesezésbe ment, vagy egyébként véglegesen lezárt jogviszonyok érintetlenül hagyását, illetve a múltban keletkezett, tartós jogviszonyok megváltoztathatóságának alkotmányos szabályokkal való korlátozását.
- [5] Az a körülmény, hogy az állami alapító által államháztartáson kívüli alapítóval közösen létrehozott alapítványt az államháztartáson kívüli alapító egyező akaratnyilvánítása nélkül, és az alapítóitól elkülönült, önálló jogi személy alapítvány hozzájárulása nélkül meg lehet szüntetni, sérti mind az államháztartáson kívüli alapítók, mind pedig az alapítvány önrendelkezéshez való jogát. Az önrendelkezési jog sérelme pedig a kezdeményezők álláspontja szerint egyrészt összeegyeztethetetlen a jogállamisággal, másrészt sérti az önrendelkezés alapjául szolgáló, az Alaptörvény II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogot.
- [6] Az önálló jogalany alapítvány megszüntetése együtt jár vagyonának elvételével, tulajdonának sérelmével is, ez pedig – a kezdeményezők érvelése szerint – a törvénnyel megengedett tulajdoni korlátozást megalapozó közérdekre való hivatkozás nélkül szintén alkotmányossági aggályokat vet fel az Alaptörvény XIII. cikkére figyelemmel.
- [7] Azzal, hogy az állami alapító egyedüli kérelmezőként, a megszüntetési és a törlési eljárásban kizárólagos félként, az alapítótársaknak és az alapítványnak az eljárásban való részvétele nélkül kezdeményezheti a megszüntetést, az utóbbiakat kizárja a kérelmezői pozícióból. A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 233. § (1) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság határozata ellen fellebbezéssel élhet a fél, valamint a rendelkezés reá vonatkozó része ellen az, akire a határozat rendelkezést tartalmaz. Az eljárásba be nem vont, államháztartáson kívüli alapítók, valamint maga az alapítvány részére tehát a jogorvoslati jog nem biztosított, ami pedig sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében írott jogorvoslati jogot.
- [8] Megjegyzik még a kezdeményezők, hogy a félnek nem minősülő, államháztartáson kívüli alapítóknak a bíróság határozatát kézbesíteni sem kell, tehát ezen alapítók adott esetben az általuk alapított alapítvány megszüntetéséről esetleg nem is értesülnek.
- [9] A bírói kezdeményezések alapján az Alkotmánybíróság az eljárást az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. §-a alapján folytatta le.
- [10] 1. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:
[11] B) cikk
- [12] (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.
[13] I. cikk
[14] (...)
[15] (4) A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.
[16] II. cikk
[17] Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.
[18] XIII. cikk
[19] (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.
[20] (2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.
[21] XXVIII. cikk
[22] (...)
[23] (7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslati éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.
- [24] 2. Az Áhtm. vizsgált szabályai:
[25] 1. §
[26] (...)
[27] (4) A közalapítványt – az alapítványra vonatkozó rendelkezéseken túlmenően – a bíróság nemperes eljárásban akkor is megszünteti, ha az alapító ezt arra hivatkozással kéri, hogy a közfeladat ellátásának biztosítása más módon vagy más szervezeti keretben hatékonyabban megvalósítható.
[28] (5) A közalapítvány megszűnése esetén az alapító köteles a megszünt közalapítvány vagyonát – a hitelezők kielégítése után – a megszünt közalapítvány céljához hasonló célra fordítani, és erről a nyilvánosságot megfelelően tájékoztatni. E kötelezettsége teljesítése során az alapító a megszünt közalapítvány jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egységét saját alapítású költségvetési szervvé alakíthatja át a költségvetési szerv alapítására vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával. Ennek során azonban gondoskodnia kell annak a jogszabálynak a kiadásáról, amely tartalmazza a jogutódlással kapcsolatos és mindazon rendelkezéseket, amelyek a közalapítvány bírósági nyilvántartásból való törlésének napjával azonos fordulónapon az érintett jogi személy további működésének folyamatosságát megfelelően biztosítják.
[29] (6) Az Országgyűlés, a Kormány, a minisztérium (miniszter), a központi államigazgatási szerv (vezetője) által önállóan, vagy a felsoroltak bármelyikével közösen (a továbbiakban: állami alapító) alapított alapítványt (közalapítványt), továbbá az állami

II.

alapító által államháztartáson kívüli alapítóval közösen alapított alapítványt (közalapítványt) az állami alapító kérelmére a bíróság – nemperes eljárásban – akkor is megszünteti, ha azt az állami alapító arra hivatkozással kéri, hogy az alapítvány (közalapítvány) céljainak megvalósítása, feladatának további ellátása központi költségvetési szerv, kizárólagos állami tulajdonban álló közhasznú nonprofit gazdasági társaság, illetve egyéb közfeladatot ellátó szervezet által hatékonyabban megvalósítható. Ez esetben a megszűnt alapítvány (közalapítvány) vagyonát – cél szerinti feladatainak további ellátása érdekében – az állami alapító a megszüntetési kérelemben megjelölt központi költségvetési szerv, kizárólagos állami tulajdonban álló közhasznú nonprofit gazdasági társaság, illetve egyéb közfeladatot ellátó szervezet rendelkezésére bocsátja (nonprofit gazdasági társaság esetében apportként).

- [30] (7) A (4) bekezdésben foglalt rendelkezést a helyi önkormányzat (képviselő-testülete) által államháztartáson kívüli alapítóval közösen létrehozott alapítványokra is alkalmazni kell, ha az ilyen alapítványok alapítói az alapítvány megszüntetését – az érintett alapítvány hozzájárulásával – közösen kérik.

III.

- [31] Az indítványok megalapozottak.

[32] 1. Az Áhtm. 2006. augusztus 24. napjával hatályon kívül helyezte a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvénynek (a továbbiakban: Ptk.) a közalapítványokra vonatkozó rendelkezéseit, és a törvény hatálybalépése előtt bejegyzett közalapítványokra vonatkozóan – a törvényben meghatározott eltérésekkel – az alapítványokra vonatkozó rendelkezések alkalmazását rendelte. A Ptk. hatályon kívül helyezett rendelkezései szerint közalapítványt az Országgyűlés, a Kormány, valamint a helyi önkormányzat vagy kisebbségi önkormányzat képviselő-testülete hozhatott létre.

[33] A Ptk. hatályos rendelkezése szerint az alapítványt az alapító kérelmére a bíróság abban az esetben szünteti meg, ha az alapítvány céljainak megvalósítása lehetetlenné vált [74/E. § (3) bekezdés második mondata]. A Ptk. 74/A. § (6) bekezdésének második mondata szerint az alapítvány megszüntetésére (törlésére) megfelelően alkalmazni kell az alapítvány nyilvántartásba vételére vonatkozó szabályokat, következésképpen több alapító esetén a megszüntetésre irányuló eljárás is csak együttes alapítói kérelemre indulhat. A Ptk. 74/E. § (3) bekezdése szerint az ügyész keresete alapján szünteti meg a bíróság az alapítványt, ha céljának megvalósítása lehetetlenné vált, illetőleg ha jogszabályváltozás folytán a bejegyzést meg kellene tagadnia. Ebben az esetben a per alperese maga az alapítvány.

A megszűnt alapítvány vagyonát – az alapító okirat eltérő rendelkezése hiányában – a bíróság a Nemzeti Együttműködési Alap támogatására köteles fordítani. [A Ptk.-nak az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény 79. § (4) bekezdésével módosított 74/E. § (5) bekezdése.]

- [34] Az Áhtm. 1. §-ának 2010. december 31-ig hatályban volt (3) bekezdése szerint ha törvény vagy önkormányzati rendelet eltérően nem rendelkezik, 2006. augusztus 24. napjától számított egy éven belül a közalapítványok megszüntetését kellett kezdeményezni, ha a közalapítvány vagyonán belül az államháztartáson kívüli eredetű bevétel – így különösen: juttatás, adomány – aránya (a működés megkezdésének évét nem számítva) két éven át 80% alatti. [A rendelkezést a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2010. évi CLIII. törvény 54. § (5) bekezdése helyezte hatályon kívül.] Tovább működhetnek tehát azok a közalapítványok, melyekben az államháztartáson kívüli eredetű bevétel a 80%-ot elérte vagy azt meghaladta.

[35] Az Áhtm. 1. § (4) bekezdése a közalapítvány megszüntetését – az alapítványra vonatkozó Ptk.-beli rendelkezéseken túlmenően – lehetővé teszi az alapító által a jogszabályban meghatározott okból előterjesztett kérelem alapján is, amikor a bíróság a közalapítványt nemperes eljárásban szünteti meg. Több alapító esetén értelemszerűen az alapítók együttes kérelme szükséges a megszüntetés iránti eljárás megindításához. Erre azonban az Áhtm. 1. §-ának – a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2010. évi CLIII. törvény 54. § (1) bekezdésével meghatározott – (7) bekezdése csak a helyi önkormányzat (képviselő-testülete) által államháztartáson kívüli alapítóval közösen létrehozott alapítványok esetében utal, amennyiben ezen alapítványok alapítói az alapítvány megszüntetését – az érintett alapítvány hozzájárulásával – közösen kérhetik.

[36] 2. Az Áhtm. 1. §-ának a bírói kezdeményezések által támadott (6) bekezdése hatályos szövegét a Nemzeti Közszerződési Egyetemről, valamint a közigazgatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII. törvény 54. § (1) bekezdése határozta meg. A rendelkezés hatálya kiterjed mindazon civil alapítványokra és közalapítványokra, amelyeket állami alapítók (az Országgyűlés, a Kormány, a minisztérium, miniszter, a központi államigazgatási szerv, vagy ennek vezetője) önállóan, vagy más állami alapítóval, illetve államháztartáson kívüli alapítóval közösen hoztak létre. Ezen alapítványok megszüntetését – a jogszabályhely által meghatározott okból – csak az állami alapító kezdeményezheti. A kezdeményezőzők állás-

pontja szerint ez a rendelkezés – az államháztartáson kívüli alapítók tekintetében – sérti a jogbiztonságban megnyilvánuló jogállamiságot, az önrendelkezési jog sérelmén keresztül az emberi méltósághoz való jogot, a jogorvoslathoz való jogot, valamint – a megszűnt alapítvány vagyonának hova fordítását illetően – alkotmányossági aggályokat vet fel a tulajdonhoz való jog tekintetében is.

[37] 3. Az alapítványra vonatkozó általános szabályok szerint az alapító – közvetlenül vagy közvetve – az alapítvány vagyonának felhasználására meghatározó befolyást nem gyakorolhat, így maga nem dönthet az alapítvány megszüntetéséről sem; ez irányú jogosultsága mindössze arra terjed ki, hogy az alapítvány céljainak lehetetlenné válása esetén kérelmezheti az alapítvány bíróság általi megszüntetését. A jog stabilitására, előreláthatóságára vonatkozó alkotmányos szempont azonban nem jelenti a jogszabályok megváltoztathatatlanságát. (731/B/1995. AB határozat, ABH 1995, 801, 805-806.) Az Áhtm. vizsgált rendelkezése a hatálya alá tartozó alapítványok megszüntetése tekintetében mind a megszüntetés okai, mind pedig a megszüntetés kezdeményezésére való jogosultság tekintetében új tényállást konstruál. Az új megszüntetés-kezdeményezési jog tekintetében „szerzett jogok”-ról vagy annak a korlátozásáról beszélni nem lehet, de a támadott rendelkezés más okból összefüggésbe hozható az Alaptörvény jogállamiságot kimondó rendelkezésével és a jogbiztonság követelményével.

[38] Az alapítványra vonatkozó jogi szabályozás lényegi eleme ugyanis az, hogy tartós, közérdekű cél megvalósítása érdekében az alapítók vagyonuk egy meghatározott részét elkülönítik, „célvagyonként” egyesítik, a cél megvalósítására új jogi személyt hoznak létre. Az alapítvány jogi szabályozása a jogi személyiség következtében kógens jellegű, sőt a vagyona vonatkozóan is dologi jogi jellegű lekötöttséget (elkülönítést) eredményez az alapítók vagyonához képest. Az alapítvány mint jogi személy (a gazdasági társaságoktól eltérően) teljes mértékben elkülönül az alapítóitól, működését nem befolyásolhatják, megszüntetéséről csak a cél lehetetlenné válása esetében dönthetnek, a megszűnő alapítvány vagyonából nem részesednek. Az alapítók és az alapítvány jogalanyiségének ilyen „szétválasztása” következtében az alapítók döntési joga csakis a tartós, közérdekű cél meghatározására, és a megvalósítás – kuratóriumon keresztül történő – ellenőrzésére terjed ki. A cél megvalósításának „hatékony-ságát” illetően közvetlen döntési lehetőségük nincs.

[39] [Az alapítók által meghatározott cél megvalósítását és érvényesülését szolgálta a Ptk. 74/E. § (5) bekezdésének az a rendelkezése, amely szerint a megszűnt alapítvány vagyonát – az alapító okirat eltérő rendelkezése hiányában – a bíróság hasonló célú alapítvány támogatására köteles fordítani. Ezt a sza-

bályt módosította az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló – már hivatkozott – 2011. évi CLXXV. törvény 79. § (4) bekezdése, így a Ptk. hatályos 74/E. § (5) bekezdése szerint a megszűnt alapítvány vagyonát – az alapító okirat eltérő rendelkezése hiányában – a bíróság a Nemzeti Együttműködési Alap támogatására köteles fordítani. A törvény 55. §-a szerint a Nemzeti Együttműködési Alap az Áht. szerinti – a civil önszerveződések működését, a nemzeti összetartozást, valamint a közjó kiteljesedését, illetve a civil szervezetek szakmai tevékenységét támogató – központi költségvetési előirányzat. Az Alap feletti rendelkezési jogot – ágazati stratégiai döntéseivel összhangban – a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszter gyakorolja, és felel annak felhasználásáért.]

[40] Az alapítványok megszüntetésére vonatkozó Ptk.-beli szabályozáson alapvetően változtatott már az Áhtm. 1. § (4) bekezdése, amely közalapítvány esetén lehetővé tette az alapító kérelmére történő megszüntetést, „ha a közfeladat ellátásának biztosítása más módon vagy más szervezeti keretben hatékonyabban biztosítható.” A megszüntetés iránti kérelemről ebben az esetben az állami alapító maga dönt.

[41] Az Áhtm. kezdeményezések által támadott 1. § (6) bekezdése azonban az alapítványok államháztartáson kívüli alapítóval közösen alapított formájának megszüntetésére nézve is az állami alapító egyedüli kezdeményezési jogát biztosítja akkor, ha – szerinte – a megszűnő alapítvány céljának megvalósítása központi költségvetési szerv, kizárólagos állami tulajdonban álló nonprofit gazdasági társaság, illetve egyéb közfeladatot ellátó szervezet által hatékonyabban megvalósítható. A megszűnő alapítvány vagyonát – ideértve a nem állami alapítók által juttatott vagyonrészt is – a jogutód szervek rendelkezésére kell bocsátani.

[42] Az állami alapító részére biztosított ezen megszüntetési felhatalmazás, amelynek gyakorlását adott esetben kormányhatározat írja elő [pl. a Mérnökto-vábbképzés Fejlesztése Alapítvány megszüntetéséről szóló 1235/2011. (VII. 7.) Korm. határozat], az alapítványokra vonatkozó jogi szabályozás egész struktúráját megbontva, az állami és az államháztartáson kívüli szervezetek (másként fogalmazva: az államnak és a társadalomnak) az alapítványok közös létrehozásában megnyilvánuló együttműködését figyelmen kívül hagyva, a magánjogi jogviszonyban irányadó egyenjogúságot és mellérendeltséget súlyosan sértve, az egyik fél magánjogi érdeksérelmén túl a demokratikus jogállamiság sérelmét is eredményezi.

[43] 4. Az Alkotmánybíróság az önrendelkezés szabadságát eredetileg az emberi méltósághoz való jogból vezette le. Már a 8/1990. (IV. 23.) AB határozat

- megállapította, hogy az emberi méltóság, mint az általános személyiségi jog anyajoga magában foglalja az önrendelkezés szabadságához való jogot, a cselekvési autonómiát is (ABH 1990, 42, 44-45.). A 24/1996. (VI. 25.) AB határozat megállapította, hogy cselekvési autonómiával a társadalmi szervezetek és a gazdasági társaságok is rendelkeznek, ugyanakkor azonban míg az emberi méltósághoz való jog abszolút jellegű, feltétlen és elidegeníthetetlen jogként illeti meg az embert, az egyesület vagy gazdasági társaság autonómiája az adott szervezet céljához, rendeltetéséhez kötött (ABH 1996, 107, 111–112.).
- [44] A jelen eljárás alapjául szolgáló kezdeményezések az önrendelkezési jog sérelmét illetően az Alkotmány 54. §-ára, illetve az Alaptörvénynek az emberi méltóság sérthetetlenségét kimondó II. cikkére hivatkoznak. Az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdése azonban kifejezetten a jogalanyisággal rendelkező szervezetek (nem természetes személyek) vonatkozásában mondja ki azt, hogy a törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak. Ebből az alaptörvényi szabályozásból következően az ember (a természetes személy) önrendelkezés jogának és cselekvési autonómiájának alapja az Alaptörvény II. cikke, míg a jogalanyisággal rendelkező szervezetek autonómiáját az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdése biztosítja.
- [45] Az alapítvány nem állami társalapítói egyaránt lehetnek természetes személyek és jogalanyisággal rendelkező szervezetek is.
- [46] Jelen ügyben – mivel a törvényhozó a nem állami alapítók jogainak és törvényes érdekeinek védelmében a bírói utat nem biztosítja – az Alkotmánybíróság úgy ítéli meg, hogy az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdésének, valamint II. cikkének sérelmét eredményezően súlyosan sérül a közös alapítású (civil) alapítvány, valamint a (80 % feletti magánvagyonni részesedésű) közalapítvány nem állami társalapítói-nak és magának az alapítványnak, mint jogi személynek a cselekvési autonómiája azáltal, hogy a megszüntetésről (átalakításról) hozandó döntésben nem vehetnek részt.
- [47] Egyébiránt maga az Áhtm. 1. § (7) bekezdése írja elő, hogy a (4) bekezdésben foglalt rendelkezést („A közalapítványt – az alapítványra vonatkozó rendelkezéseken túlmenően – a bíróság nemperes eljárásban akkor is megszünteti, ha az alapító ezt arra hivatkozással kéri, hogy a közfeladat ellátásának biztosítása más módon vagy más szervezeti keretben hatékonyabban megvalósítható.”) a helyi önkormányzat által államháztartáson kívüli alapítóval közösen létrehozott alapítványokra is alkalmazni kell, ha az ilyen alapítványok alapítói az alapítvány megszüntetését – az érintett alapítvány hozzájárulásával – közösen kérik. Ez az alkotmányos rendelkezés azonban csak az önkormányzatok és államháztartáson kívüli alapítók által együttesen létrehozott alapítványokra vonatkozik.]
- [48] 5. Az alapítványhoz kapcsolódó tulajdoni kérdésekkel – más összefüggésben – az Alkotmánybíróság már foglalkozott. Az alapítvány tulajdonhoz való jogát illetően megállapította, hogy az alapítvány megszüntetésének szabályrendszere kétségtelenül érinti az alapítványi vagyontömeget, azonban csak abban az összefüggésben, hogy ki jogosult a megszűnés esetén a vagyon hova fordításáról gondoskodni. A megszűnésre vonatkozó szabályok tekintetében azonban már nincs relevanciája az alapítvány tulajdonhoz való jogának, mivel maga a kérdéses jog alanya szűnik meg. A jogalanyiség megszűnése folytán az adott jogi személy vonatkozásában a tulajdonhoz való jog, mint alkotmányos alapjog sérelme már nem értelmezhető.
- [49] A magyar jogban minden alapítvány közérdekű célra rendelt, jogi személyiséggel rendelkező, az alapítók magánvagyonától elszakadó célvagyon, ahol is a közérdekű célt az alapító határozza meg. Az alapító(k) és az alapítványhoz csatlakozók tulajdonhoz való joga az alapítvány részére történő vagyonszállítással megszűnik, következésképp a tulajdonhoz való joguk sérelme ebben az összefüggésben értelmezhetetlen. Az alapítvány megszüntetésére alkalmazni rendelt szabályrendszer tehát a tulajdonhoz való joggal nem hozható összefüggésbe. (590/B/2007. AB határozat, ABH 2010, 1708, 1712.)
- [50] A kezdeményezők a támadott rendelkezés és a tulajdonhoz való jog sérelmére vonatkozóan az „alkotmányossági aggály” felmerültén túlmenően részletes érvelést nem terjesztettek elő, ezért a kérdéskörre az Alkotmánybíróság érdemben nem tért ki.
- [51] 6. A jogorvoslathoz való jog sérelmét látják a kezdeményezők abban, hogy a támadott rendelkezés folytán a megszüntetési eljárás egyedüli kezdeményezője az állami alapító, így az államháztartáson kívüli alapítók, illetve maga az alapítvány az eljárásban félként nem vesz részt, és így számukra a jogorvoslati lehetőség nem áll rendelkezésre.
- [52] Az Alkotmánybíróság értelmezésében a jogorvoslathoz való jog olyan alkotmányos alapjog, amely mindenkit megillet, akinek jogát, vagy jogos érdekét a bírói, államigazgatási vagy más hatósági döntés érinti. A jogorvoslathoz való jog tárgyát tekintve a bírói, illetőleg a hatósági döntésekre terjed ki. A jogorvoslathoz való jog tartalma az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez vagy a magasabb fórumhoz fordulás lehetősége. A jogorvoslathoz való jog törvényben meghatározottak szerint gyakorolható, ezért az egyes eljárásokban eltérő szabályozás lehetséges. A jogorvoslathoz való jo-

got kizárólag a jogviták ésszerű időn belüli elbírálásának érdekében és azzal arányosan korlátozhatja – minősített többséggel – a törvényhozó [Így például 5/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 27, 31.]. Minden jogorvoslat lényegi, immanens eleme a jogorvoslat lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát [23/1998. (VI. 9.) AB határozat, ABH 1998, 182, 186.]. A jogorvoslat fogalmi eleme az, hogy a döntés jogot vagy jogos érdeket sért [22/1995. (III. 31.) AB határozat, ABH 1995, 108, 110.].

- [53] Az alapítványt tartós közérdekű célra lehet létrehozni, amely cél megvalósításához az alapító(k)nak a szükséges vagyont kell „rendelni”-ük [Ptk. 71/A. (1) bekezdés]. A közérdekű cél megvalósulása valamilyen formában, „áttételesen” az alapító erkölcsi érdeke is. Az alapítót az alapítvány létrejöttén túlmenően, annak működése során is megilletik bizonyos jogok. Az alapító az alapító okiratot indokolt esetben – az alapítvány nevének, céljának és vagyonának sérelme nélkül – módosíthatja [Ptk. 74/B. § (5) bekezdés], a bíróság az érdekelt alapítók közös kérelmére – új alapítvány létrehozása vagy más alapítványhoz való csatlakozás céljából – elrendelheti az alapítványok egyesítését, ha ez az érintett alapítványok céljainak megvalósításával összhangban áll [Ptk. 74/E. § (6) bekezdés]. A jogosultságoknak ez a köre, és nem utolsó sorban az alapítónak az alapítvány működéséhez fűződő „erkölcsi érdeke” a már működő alapítványnak az államháztartáson kívüli alapító szándéka és tudta nélküli megszüntetése esetén megszűnhet, illetve sérelmet szenvedhet. Az állami alapítónak az Áhtm. támadott rendelkezése alapján benyújtott kérelme alapján az alapítvány megszűnése tehát sértheti az államháztartáson kívüli alapító jogát, illetve jogos érdekét. [Az érdeksérelem természetesen fel sem mérülhet abban az esetben, ha a megszüntetés iránti kérelmet az alapítók az Áhtm, 1. § (7) bekezdése szerint csak együttesen, az érintett alapítvány hozzájárulásával, közösen terjeszthetik elő.]
- [54] Az érdeksérelem kiküszöbölésének lehetőségét, vagyis az alapítványt megszüntető határozat elleni jogorvoslat lehetőségét csak az biztosíthatja, ha a határozatot sérelmező államháztartáson kívüli alapító és maga az alapítvány az eljárásban félnek (kérelmezőnek) minősülnek. Ez az alapítók közös kérelmezői jogállásának biztosításával valósítható meg.
- [55] A Ptk. – 2006. augusztus 23-ával hatályon kívül helyezett – 74/G. § (3) bekezdése lehetővé tette közalapítvány létrejöttét úgy is, hogy egy civil alapítvány a teljes vagyonát azonos célú közalapítvány létesítése érdekében az arra jogosult szervnek (Országgyűlés, a Kormány, valamint a helyi önkormányzat vagy kisebbségi önkormányzat képviselő-testülete) felajánlja. Ha a közalapítvány alapítvá-
- sára jogosult az ajánlatot elfogadta, a közalapítványt az alapítvány alapítójával közösen hozta létre. A közalapítvány létrehozásával a civil alapítvány megszűnt, jogutódja a közalapítvány lett, amelynek alapítói az alapítót megillető jogosultságokat együttesen gyakorolták. Ebben az esetben tehát az alapítói jogok a – megszűnő – civil alapítvány államháztartáson kívüli alapítóit is megillették. Az Áhtm. támadott rendelkezése szerint azonban az állami alapító egyedül is kérelmezheti az alapítvány megszüntetését, a nem állami alapító és az alapítvány az eljárásban így kérelmezőnek nem minősülnek, következésképp a sérelmesnek tartott megszüntető határozat ellen jogorvoslattal sem élhetnek.
- [56] A támadott rendelkezés meghatározza azokat a kritériumokat, amelyekre hivatkozással az állami alapító az alapítvány megszüntetését kérelmezheti: az alapítvány (közalapítvány) céljainak megvalósítása, feladatának további ellátása központi költségvetési szerv, kizárólagos állami tulajdonban álló közhasznú nonprofit gazdasági társaság, illetve egyéb közfeladatot ellátó szervezet által hatékonyabban megvalósítható. Ezeknek a feltételeknek a fennálltát illetve meglétét az államháztartáson kívüli alapító vitathatná, de erre csak akkor volna lehetősége, ha a – peren kívüli eljárásban hozott – határozat ellen számára jogorvoslat rendelkezésre állna. Az állami alapító az alapítvány alapítói minőségében egyenjogú magánjogi jogalany, mellérendeltségi jogviszonyok szereplője. Egyoldalú jognyilatkozatával, a hatékonyságra „hivatkozásával”, és annak vitathatatlanságával azonban a támadott rendelkezés folytán – jogorvoslati lehetőség hiányában – egy tartós jogviszony egyensúlyi helyzetét bontja meg. [Mindez ellentétes a polgári jogi jogviszonyokra irányadó együttműködési kötelezettség elvével is. [Ptk. 4. § (1) bekezdés.]
- [57] [A jogegyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményeinek eleget tevő egyensúlyi helyzetet természetesen jelenthetné az is, ha az Áht. támadott rendelkezésében definiált kezdeményezés lehetősége (az alapítvány megszüntetése iránt) a törvényben írtakhoz hasonló feltételek és indokok alapján az államháztartáson kívüli alapítót is megilletné (pl. ha az alapítvány céljainak megvalósítása az ő kizárólagos tulajdonában álló közhasznú nonprofit gazdasági társaság által hatékonyabban megvalósítható). Ilyen irányú felvetést azonban a kezdeményezések nem tartalmaznak.]
- [58] A kezdeményezők a jogorvoslati lehetőség hiányát illetően hivatkoznak arra, hogy az alapítvány maga sem vesz részt az eljárásban így a jogorvoslatához való jog sem illeti meg.
- [59] Az alapítvány az alapítók személyétől elkülönült, önálló jogi személy. Az alapítvány megszűnésére vonatkozó Ptk.-beli szabályok szerint maga az alapítvány csak akkor alanya az eljárásnak, ha az

- ügyész keresete alapján – a cél megvalósításának lehetetlenné válása miatt, illetőleg ha jogszabály-változás folytán a bejegyzést meg kellene tagadni – a bíróság szünteti meg. Ebben az esetben az alapítvány a per alperese. A cél lehetetlenné válása, illetve a bejegyzési akadály objektív körülmények. A kezdeményezések által támadott jogszabályhely esetén azonban a megszüntetés alapjaként szolgáló, mérlegelhető körülményeket a „létezése” és esetleg saját bevételei folytán is érdekelt alapítvány, mint független, mellérendelt jogalany maga is vitathatja, a jogorvoslati lehetőséget számára is biztosítani kellene az eljárásban való részvételével, illetve abból következően is, hogy reá nézve „a határozat rendelkezést tartalmaz” [Pp. 223. § (1) bekezdés].
- [60] Egyébiránt az Áhtm. 1. § (4) és (7) bekezdései szerint – az Alaptörvénnyel összhangban – a helyi önkormányzat az általa államháztartáson kívüli alapítóval közösen létrehozott alapítvány esetén – a közfeladat ellátásának biztosításának más módon vagy más szervezeti keretben hatékonyabb megvalósítására hivatkozva – az alapítvány megszüntetését a többi alapítóval és az érintett alapítvány hozzájárulásával közösen kérheti.
- [61] Minden jogorvoslat lényegi, immanens eleme a jogsérelem kiküszöbölésének lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát. Ennek feltétele az, hogy a jogorvoslati fórum az érvényesített jogokat és kötelezettségeket érdemben elbírálhassa, vagyis az alkalmazandó jogszabálynak az elbírállhatóság szempontjából megfelelő mércét vagy szempontot kell tartalmaznia, melynek alapján a bíróság az állított jogsérelem fennálltát vagy hiányát megállapíthatja. Ennek a követelménynek az Áhtm. támadott rendelkezése pusztán a hatékonyságra való hivatkozás lehetőségével nem tesz eleget. A jogorvoslatihoz való jog sérelmét tehát nem csak az államháztartáson kívüli alapítónak és magának az alapítványnak az eljárásból való kizárása eredményezi, hanem a megszüntetésre irányuló kérelem objektív feltételeinek (a jogorvoslat szempontjából értékelhető és figyelembe vehető meghatározásának) hiánya, illetőleg a hatékonyságra alapozott egyoldalú döntés vitathatalansága is.
- [62] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Áhtm. 1. § (6) bekezdése sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, I. cikk (4) bekezdését, II. cikkét, valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített jogorvoslatihoz való jogot, ezért azt a rendelkező részben foglaltak szerint az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján megsemmisítette, az Abtv. 45. § (2) bekezdése alapján pedig a megsemmisített rendelkezés a Fővárosi Törvényszék előtt folyamatban lévő 13.Pk.62.437/1990/22. számú és 12.Pk.63504/1990/37. számú, valamint az Abtv. 45. § (5) szerint a jogerős határozattal még el nem bírált ügyekben nem alkalmazható.
- [63] A határozat Magyar Közlönyben történő közzététele az Abtv. 44. § (1) bekezdésén alapszik.
- Budapest, 2012. május 14.
- Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke*
<i>Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró</i>	<i>Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró</i>
<i>Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró</i>	<i>Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró</i>
<i>Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró</i>	<i>Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró</i>
<i>Dr. Lenkovic Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró</i>	<i>Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró</i>
<i>Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró</i>	<i>Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró</i>
- Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró*
- Dr. Pokol Béla alkotmánybíró különvéleménye*
- [64] Nem értek egyet az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények alkalmazásáról szóló 2006. évi LXV. törvény 1. § (6) bekezdésének megsemmisítésével. Alaptörvény-ellenességét magam is vallom, mivel a jogos érdekükben érintetteknek nem biztosítja az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdésében előírt jogorvoslati jogot, ám ennek orvoslását az Alkotmánybíróság e törvényhely alkotmánykonform értelmezésének előírásával és ennek keretében egy normatíva rögzítésével is el tudja végezni. Az Alkotmánybíróságnak e határozatában elő kellene írnia, hogy a bíróságok a jövőben kötelesek felhívni az e törvény alapján, nempere eljárásban megszüntetett közalapítványok államháztartáson kívüli alapítóit a megszüntető végzés bíróság előtti megtámadásának lehetőségére. Ezzel a megoldással a megsemmisítés elkerülése mellett is alkotmányos szabályozás jön létre, és ez a jogrendszer épségét és az igazságszolgáltatás biztosítását jobban szolgálja.
- [65] Az Alkotmánybíróság az új Alaptörvény rendelkezései alapján egy új jogkör is kapott a bírósági ítéletek felülvizsgálati jogával, és ennek keretében az eddigiekhez képest jóval gyakrabban kell foglaloznia a törvények és más jogszabályok értelmezésével. Ez szükségessé teszi, hogy ha alkotmánykonform értelmezéssel és ennek keretében az értelmezett jogszabályi helyhez további alkotmányos norma meghatározásával az alaptörvény-ellenes állapot megszüntethető, akkor az Alkotmánybíróság

ezzel éljen, és ne az adott jogszabályi hely megsemmisítésével. Az alkotmánykonform értelmezést és ennek keretében alkotmányos normatíva megállapításának eddigi szórványos gyakorlatát a szankcionálás hiánya jellemezte, ám az új jogkörben, a bírósági ítéletek alkotmányos vizsgálatával és ezek esetleges megsemmisítésével az Alkotmánybíróság megkapta az eddig hiányzó szankcionálási jogkört. Ezért végig kell gondolni, hogy mikor éljen ezzel a szankcionálási lehetőséggel, és mikor a megsemmisítéssel, vagy inkább alkotmányos követelmények megállapításával és a jogalkotó felé ezeknek alkotmányos mulasztásként pótlási kötelezettség előírásával. A három szankcionálási lehetőség közül a különvéleményemben a jelen esetben ajánlott alkotmánykonform értelmezés és ennek keretében alkotmányos normatíva előírása akkor látszik célszerűnek, ha az Alaptörvényben olyan kifejezett előírás, jog, vagy alapelv szerepel, melyből közvetlenül következik egy normatíva, ám azt a vizsgált jogi szabályozás nem tartalmazza. Ekkor az Alkotmánybíróság ezt az *alkotmányos joghézagot* maga töltheti ki a hiányzó normatíva előírásával. Ezzel szemben, ha ilyen közvetlen normatíva nem vezethető le az Alaptörvény írott szövegéből, hanem csak maga az alkotmányvédő szerv alkotott meg egy alkotmányos jogelvet egy-egy alapjog, alapelv teljesebb tartalmának kibontására, akkor ez – mint az Alaptörvény kifejezett előírásához képest alacsonyabb rendű alkotmányos norma – nem lehet alapja ilyen alkotmánykonform norma közvetlen előírásának, hanem csak alkotmányos mulasztás megállapításának és a jogalkotó felé ennek pótlására felhívásának. Ezzel az önkorlátozással el lehet kerülni, hogy ezen új szankcionálási út mentén alakuljon ki egy újabb alkotmánybírósági aktivizmus, ami a bírói fórumrendszer túlzottan az Alkotmánybíróság alá rendelné. A jelen esetben fennállnak a feltételek a közvetlen alkotmánykonform normatíva előírásának, így ezt kellene előtérbe helyezni a megsemmisítés helyett.

[66] A határozat indokolásában szintén található olyan részek, melyeket kifogásolnom kell különvéleményemben.

[67] 1. A jogorvoslati jog hiányának alaptörvény-ellenességében egyetértek a határozattal a vizsgált törvényhely vonatkozásában, ám a III. rész 6. pontjának azzal az indokolási módjával, mely ezt az eddigi alkotmánybírósági határozatokra alapozza, és az Alaptörvény ide vonatkozó szövegét meg sem idézve csak felületes utalással említi, elfogadhatatlannak kell tekinteni az Alaptörvény védelmét szolgáló szerv határozata esetében. Az indokolásnak az Alaptörvényen kell alapulnia, és amennyiben az Alkotmánybíróság eddigi határozatai ehhez olyan további normatív megállapításokat fűztek, melyek relevánsak a vizsgált törvényhely alkotmányosságá-

nak megállapításához, ezeket meg kell idézni, de a jelen indokolásnak az eljárása nem fogadható el. Ebből az Alaptörvény előírásainak háttérbeszorítása, és így degradálása olvasható ki. Különvéleményemben tehát ezzel az indokolási móddal is szembe kívánok fordulni.

[68] 2. A határozat indokolása a jogorvoslati jog hiánya mellett az emberi méltóság sérthetlenségét is felhozza az alaptörvény-ellenesség megállapításának alátámasztására, és ezt elfogadhatatlannak tartom. Tartalmilag az emberi méltóság sérthetlensége a megaláztatás tilalmát jelenti, és a Felvilágosodás óta ez az európai demokráciákban az emberi lét alapját jelenti. Ez az alaptörvényi előírás természeténél fogva nem alkalmazható az emberen túli jogalanyokra, pl. a jogi személyekre, mert az emberi megaláztatás itt fogalmilag kizárt, és az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdésének tiszta szabályozása ezt megtiltja: „A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapjogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.” A határozat indokolása III. részének 4. pontjában található fejtegetések azonban szembemennek ezzel az előírással, és az emberi méltóság sérthetlenségét a közalapítványokra is alkalmazhatónak véli. Az ennek alátámasztására felhozott 24/1996. (VI. 25.) AB határozat (ABH 1996, 107, 111–112.) néhány homályos és ebbe az irányba is értelmezhető fejtegetése pedig – mely a korábbi alkotmányi szövegen nyugszik –, az új Alaptörvény ezt kizáró szövegezése alapján nem használható. Álláspontom tiszta kifejtése érdekében rögzíteni kívánom, hogy a régi alkotmánybírósági döntések – az ezt kizáró alaptörvényi szabályozás hiánya miatt – felhasználhatók az új Alaptörvény értelmezésére hozott alkotmánybírósági döntésekben továbbra is, ám ha ennek új szövegezése, vagy új értelmezési szabályai ezt nem teszik lehetővé, akkor az Alkotmánybíróság számára tilos az ezekre támaszkodás. A jelen esetben ez a helyzet, így a különvéleményemben erre a kötelezettségünkre kívánom felhívni a figyelmet.

[69] Az Alkotmánybíróság működésének és döntéseinek alapja az Alaptörvény és nem a korábbi alkotmánybírósági döntések.

Budapest, 2012. május 14.

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 60. számában.

Alkotmánybírósági ügyszám: III/1458/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 26/2012. (V. 18.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság
194/2011. (XII. 5.) OVB határozata vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Országos Választási Bizottság által országos népszavazási kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 194/2011. (XII. 5.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Magánszemély 2011. november 14-én hitelesítés céljából népszavazás kifizetésére irányuló állampolgári kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB). Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt:
- [2] „Egyetért-e Ön azzal, hogy Magyarországon a közterületen történő parkolásért ne lehessen díjat szedni?”
- [3] Az OVB 194/2011. (XII. 5.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését.
- [4] 2. Az OVBh. indokolásában megállapította, hogy a kezdeményezésbe foglalt kérdés az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 10. § a) és b) pontjaiba foglalt tilalmakba ütközik.
- [5] A kezdeményezésbe foglalt kérdés az Nsztv. 10. § a) pontjában található tilalomba ütközése kapcsán az OVB megállapította, hogy az nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe, ezért az nem bocsátható népszavazásra. E körben – többek között – hivatkozott az OVB az 137/2010. (VII. 8.) AB határozatra, melyben az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy a parkolás nem más, mint a közterület közlekedési célú használata, amely használattal összefüggésben az önkormányzat, mint a közút kezelője állapítja meg a használat díját. Az OVB megállapította, hogy a közterület jelentős része önkormányzati tulajdonban van, ebből következően önkormányzati

hatáskör az önkormányzat tulajdonában álló közterülettel való rendelkezés.

- [6] Az OVB kifejtette továbbá, hogy egy eredményes népszavazás olyan jogalkotási, alkotmánymódosítási kötelezettséget jelentene az Országgyűlés számára, amely az önkormányzatok az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdésének a) pontjában szabályozott önálló szabályozáshoz és önálló igazgatáshoz való jogait és a b) pontjában meghatározott tulajdonost megillető jogokat korlátozná, ezért figyelemmel az Alkotmánybíróság következetes gyakorlatára – miszerint az Alkotmány nem módosítható választópolgári kezdeményezésre induló népszavazással – a kérdésben az Nsztv. 10. § b) pontja alapján nem lehet népszavazást tartani.
- [7] 3. A kezdeményezőtől eltérő két magánszemély – a törvényes határidőn belül – közösen kifogást nyújtott be, melyben az OVBh. Alkotmánybíróság általi megsemmisítését kérték. A kifogástevők szerint az OVBh. jogszabálysértő, tekintettel az általuk felhozott indokolásra.
- [8] A kifogástevők véleménye szerint a kérdésben szereplő „közterület” elnevezés az állami közterületekre is vonatkozik, ezért „nincs alkotmányos összefüggés a »közterület« tulajdonosa és az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdése szerinti rendeletalkotási jog között”.
- [9] A kifogásban hivatkoznak továbbá arra is, hogy a 2011. november 29-én meghozott OVBh. nincs tekintettel az Alkotmány „önkormányzati tulajdont tiszteletben tartó szabálya” helyébe lépő, 2011. november 15-én hatályba lépett 12. § (2) bekezdésének módosult tartalmára sem, mely következtében a kifogástevők véleménye szerint „az önkormányzati közterületek jelenleg törvénnyel állami tulajdonba adhatók”.
- [10] A kifogástevők szerint az OVB eljárása alkotmányellenes és eljárása során megsértette a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 3. § pontjaiban foglalt alapelveket azzal, hogy az OVB üléséről készült jegyzőkönyv nem volt elérhető kellő időben az OVB honlapján, megsértve ezzel a – 2012. január 1. napján hatályon kívül helyezett – elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvénybe foglalt kötelezettségét.
- [11] 4. A kifogásnak az OVB.-hez – törvényes határidőn belül – történő beérkezését követően – 2012. január 1-jével – hatályba lépett az Országgyűlés által 2011. április 25-én kihirdetett Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény), amelynek 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányi (alaptörvényi) szintű alapjait.
- [12] Az Országgyűlés által 2011. december 31-én elfogadott, Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (2011. december 31.) (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 31. cikk (3) bekezdé-

- se hatályon kívül helyezte az Alkotmányt és az annak módosításáról szóló törvényeket. Az Átmeneti rendelkezések 20. cikke a már hatályon kívül helyezett Alkotmány 28/E. §-át rendelte továbbra is alkalmazni az Alaptörvény hatálybalépésekor már folyamatban lévő ügyekben a népszavazási eljárás során.
- [13] Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) Ve.-t módosító 145. § (7) bekezdése a Ve. 130. §-át akként módosította, hogy az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálására a Kúriának van hatásköre. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdése ugyanakkor beiktatta a Ve. új 156. § (2) bekezdését, amely szerint az EtAmtv. megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtáskor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.
- [14] Mindezek alapján a 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására továbbra is az Alkotmánybíróságnak van hatásköre, s az Alkotmánybíróságnak a népszavazási kezdeményezés benyújtásakor hatályba lévő szabályok alapján kell eljárnia.
- II.
- [15] Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:
- [16] 1. Az Alaptörvény vonatkozó rendelkezései:
 [17] „8. cikk
 [18] (2) Országos népszavazás tárgya az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdés lehet.
 [19] (3) Nem lehet országos népszavazást tartani
 [20] a) az Alaptörvény módosítására irányuló kérdésről;”
- [21] 2. Az Átmeneti rendelkezések érintett része:
 [22] „31. cikk
 [23] (3) Hatályát veszti
 [24] a) a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény,”
- [25] 3. Az Nsztv. felhívott rendelkezései:
 [26] „2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.
 [27] (...)
 [28] 10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
 [29] a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe,
 [30] b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,”
- [31] 4. A Ve. alkalmazott – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:
 [32] „77. § (2) A kifogásnak tartalmaznia kell
 [33] a) a jogszabálysértés megjelölését,
 [34] b) a jogszabálysértés bizonyítékait,”
 [35] (...)
 [36] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
 [37] (...)
 [38] (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- [39] 5. A hatályos Ve. alkalmazandó szabályai:
 [40] „156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.
 [41] (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtáskor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”
- III.
- [42] A kifogás részben nem megalapozott, részben érdemi elbírálásra alkalmatlan.
- [43] 1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 2011. december 31-ig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság hatásköre a jelen eljárásban jogorvoslati természetű [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

- [44] 2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az OVB az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt el, ezért a kifogást nem találta megalapozottnak, a 194/2011. (XII. 5.) OVB határozatot az abban foglalt indokok alapján helybenhagyta.
- [45] Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. május 15.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 60. számában.

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/1569/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 27/2012. (V. 18.) AB VÉGZÉSE

**az Országos Választási Bizottság
365/2009. (IX. 3.) OVB határozata vizsgálatáról**

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Országos Választási Bizottságnak az országos népszavazás kitűzésére irányuló kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 365/2009. (IX. 3.) OVB határozata ellen be-

nyújtott kifogást érdemi vizsgálat nélkül visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a végzését a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 365/2009. (IX. 3.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta annak az országos népszavazási kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának a hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepelt: „[e]gyet ért-e Ön azzal, hogy az egész országban szüntessék meg az utcai parkolási díjak szedését?”
- [2] Az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát 2009. augusztus 7-én nyújtotta be az OVB-hez a magánszemély.
- [3] Az OVB a népszavazásra feltenni kívánt kérdéssel kapcsolatban megállapította, hogy az nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe. Az utcai parkolás jelentős része ugyanis önkormányzati tulajdonban lévő közterületeken történik, melyek – a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 79. §-ának (2) bekezdése alapján – az önkormányzat törzsvagyományának részét képezik. A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 44/A. § (1) bekezdésének *b*) pontja alapján a helyi képviselő-testület gyakorolja az önkormányzati tulajdon tekintetében a tulajdonost megillető jogokat. Ennek értelmében az önkormányzat tulajdonában álló közterülettel való rendelkezés az Alkotmány alapján önkormányzati hatáskör. Az OVB álláspontja szerint a kérdés alapján tartott eredményes népszavazás olyan jogalkotási kötelezettséget róna az Országgyűlésre, amely a közterületekhez kapcsolódó tulajdonosi jogokat korlátozná, elvonná az ehhez kapcsolódó önkormányzati szabályozási hatásköröket. Ezáltal lényegileg korlátozná az önkormányzatoknak az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdésének *a*) pontjában szabályozott önálló szabályozáshoz és önálló igazgatáshoz való jogát és a *b*) pontjában meghatározott tulajdonost megillető jogait. Jelentősen érinti a kezdeményezés továbbá az Alkotmány 13. § (1) bekezdésében megfogalmazott tulajdonhoz való jog intézményét is, hiszen a hasznok szedése ezen jog részét képezi, így a kérdés alapján tartott eredményes népszavazás az Alkotmány módosítását eredményezné. Az OVB megállapította továbbá, hogy mind a választópolgárok, mind a jogalkotó számára megnehezíti a kérdés értelmezését, hogy nem egyértelmű, mit ért a kezdeményező utcai parkolási díj alatt.

- [4] 2. Az OVBh. a Magyar Közlöny 2009. szeptember 3-i, 124. számában jelent meg.

- [5] A határozat ellen a hitelesítési eljárás kezdeményezője nyújtott be kifogást. A 2009. szeptember 17-én keltezett, és e napon postára adott kifogás az OVB-hez 2009. szeptember 22-én érkezett meg.
- [6] 3. Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) 145. § (7) bekezdése a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. §-át úgy módosította, hogy 2012. január 1-jétől az OVB-nak az aláírásgyűjtő ív, illetve a népszavazásra feltett kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálása a Kúria hatáskörébe tartozik. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdésével beiktatott Ve. új 156. § (2) bekezdése szerint viszont az EtAmtv. hatálybalépését – 2012. január 1-jét – megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezésre hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni. Az országos népszavazásnak a Ve. XIII. fejezetében megállapított szabályai közül a Ve. 130. §-ában meghatározott jogorvoslatra vonatkozó szabályozás annyiban változott, hogy az OVB hitelesítés tárgyában meghozott döntése elleni kifogást mely szervhez (az Alkotmánybírósághoz vagy a Kúriához) kell benyújtani. A Ve. 156. § (2) bekezdésében említett „hitelesítés” a Ve. 118. § (1) bekezdése szerint az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya hitelesítési záradékkal való ellátásával zárul vagy a jogorvoslati határidő elteltét követő napon, vagy a hitelesítő határozatot helybenhagyó határozatnak a Magyar Közlönyben való közzététele napján. Mindezek alapján azt, hogy a Ve.-nek melyik – az EtAmtv.-vel történt módosítás előtti vagy utáni – szabályát kell alkalmazni a jogorvoslati fórum meghatározása tekintetében, a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének, illetve a népi kezdeményezés iránti kérdés hitelesítésére való benyújtásának időpontjától tette függővé a jogalkotó. Ezért az OVB-hez 2012. január 1-je előtt benyújtott, a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívek hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálása változatlanul az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik.
- [7] 4. A Ve. 130. § (1) bekezdése értelmében az OVB-nak az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet az OVB-hez benyújtani. A Ve. 2. § e) pontja úgy rendelkezik, hogy e törvényt kell alkalmazni az országos népszavazásra.
- [8] A Ve. 4. § (3) bekezdése szerint „az e törvényben meghatározott határidők jogvesztők, azok – ha a törvény másképpen nem rendelkezik – a határidő utolsó napján 16 órakor járnak le”.
- [9] A Ve. 116. §-a ugyan a törvénynek az országos népszavazásról szóló XIII. fejezetében az előző fejeze-

tek előírásaitól eltérő szabályok alkalmazását rendeli el, köztük azonban a kifogás benyújtására nézve nem állapít meg eltérő rendelkezéseket. Ezért a Ve. 4. § (3) bekezdésében foglalt általános szabályt kell irányadónak tekinteni az országos népszavazással kapcsolatos kifogások határidejénél is.

- [10] Megállapítható, hogy a 2009. szeptember 3-án közzétett OVBh. ellen a törvényes határidőn belül legkésőbb 2009. szeptember 18. napján, 16 óráig lehetett volna kifogást benyújtani. A 2009. szeptember 22-én érkezett kifogás ezért elkésett, ezért azt az Alkotmánybíróság visszautasította.
- [11] Az Alkotmánybíróság a végzés közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. május 15.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 60. számában.

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/588/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 28/2012. (V. 25.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság
185/2011. (XI. 15.) OVB határozata vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás és népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ívek

hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 185/2011. (XI. 15.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. 2011. november 23-án a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) akkor hatályos 130. § (1) bekezdése alapján két kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 185/2011. (XI. 15.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.
- [2] A beadványozó 2011. október 21-én 162 darab aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az OVB-hez az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából.
- [3] Az OVB megtagadta az országos népszavazásra és népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ívek mintapéldányainak hitelesítését. Döntését az Nsztv. 10. § e) pontjára és 18. § c) pontjára, valamint a Ve. 3. § d) pontjára alapította.
- [4] Az OVB határozatának indokolásában megállapította, hogy a beadványozó több tekintetben is megsértette a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét. Az OVB – hivatkozással a 18/2008. (III. 12.) AB határozatra – kifejtette, hogy a beadványozó által benyújtott hatalmas mennyiségű népszavazási és népi kezdeményezés, továbbá az azonos, illetve hasonló témában megfogalmazott kérdések száma, és az Országos Választási Bizottság kísérőlevelben történő megfenyegetése nem tekinthető jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlásnak. A beadványozó kísérőlevelében ugyanis azt írta, hogy amennyiben az OVB a kérdések hitelesítésének megtagadásáról dönt, úgy a következő alkalommal 1000 darab kérdést fog benyújtani.
- [5] Az OVBh. a Magyar Közlöny 2011. évi 133. számában, 2011. november 15-én került közzétételre. A kifogást tevők 2011. november 23-án – a törvényes határidőn belül – nyújtottak be kifogást.
- [6] Az egyik kifogást tevő – aki azonos a kezdeményezővel – „fellebbezésnek” nevezett kifogásában a határozat azonnali elutasítását kérte azzal, hogy nem ért egyet az OVB általi elutasítással. A kezdeményező hiányolta az OVB határozatból „a 162 általam korábban benyújtott kérdéseimnek a felsorolását”, sérelmezte, hogy csupán „egy határozat szól 162 db kérdés kapcsán” és felháborította, hogy „az

OVB tagok az OVB elnökkel együtt a kérdéseket benyújtó magatartását minősítheti”. Ezen túlmenően kifogásolta, hogy a „bizottság korlátozza a szólásszabadság jogát”.

- [7] A másik két kifogást tevő szerint az OVBh. jogszabálysértő. Álláspontjuk szerint az OVB megsértette a Ve. 117. § (2) bekezdését, mivel egy kérdés hitelesítése tárgyában kizárólag egyetlen határozatban lehet dönteni. Ezért kérték, hogy az Alkotmánybíróság az OVB határozatát semmisítse meg és az OVB-t utasítsa a 162 kérdésben 162 új eljárásra.

- [8] 2. A kifogások beérkezését követően – 2012. január 1-jén – hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény). Az Alaptörvény 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányi szintű alapjait, a népi kezdeményezés jogintézményéről azonban nem szól. Az Országgyűlés által 2011. december 31-én elfogadott, Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 31. cikk (3) bekezdése hatályon kívül helyezte a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvényt (a továbbiakban: Alkotmány). Az Átmeneti rendelkezések 20. cikke azonban úgy rendelkezik, hogy az Alkotmány 2011. december 31-én hatályos 28/D. §-át és 28/E. §-át az Alaptörvény hatályba lépésekor folyamatban lévő ügyekben az Alaptörvény hatályba lépését követően is alkalmazni kell. A Ve. 2012. január 2-án hatályba lépett 156. § (2) bekezdése alapján a Ve. egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel (a továbbiakban: EtAmtv.) megállapított rendelkezéseinek hatályba lépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a benyújtáskor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

- [9] Mindezek alapján a 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására továbbra is az Alkotmánybíróságnak van hatásköre, s az Alkotmánybíróságnak a benyújtáskor hatályba lévő szabályok alapján kell eljárnia.
- [10] Az Alkotmánybíróság a kifogásokat – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 58. § (2) bekezdése, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 32. § (1) bekezdése alapján – egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

II.

- [11] Az Alkotmánybíróság a kifogásokat az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:
- [12] 1. Az Nsztv. vonatkozó rendelkezései:
- [13] „2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából –

- be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”
- [14] „10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha (...)
- [15] e) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.
- [16] „18. § Az Országos Választási Bizottság akkor tagadja meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha (...)
- [17] c) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.
- [18] 2. A Ve. alkalmazandó – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:
- [19] „3. § A választási eljárás szabályainak alkalmazása során a választásban érintett résztvevőknek érvényre kell juttatniuk az alábbi alapelveket:
- [20] (...)
- [21] d) jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás, (...).”
- [22] „117. § (2) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos határozatát nyolc napon belül a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.”
- [23] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
- [24] (...)
- [25] (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- [26] 3. A hatályos Ve. rendelkezései:
- [27] „156. § (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”

III.

- [28] A kifogások nem megalapozottak.
- [29] 1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, 2011. december 31-ig hatályban

volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság hatásköre a jelen eljárásban jogorvoslati természetű. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív és a népszavazásra szánt kérdés megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.] Az OVB a kifogással támadott határozatában megállapította, hogy a beadványozó több tekintetben is megsértette a Ve. 3. §-ában szabályozott jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét.

- [30] Az Alkotmánybíróság – az OVB határozatában foglalt indokolással egyetértve – a kifogásokat nem találta megalapozottnak. Ezért a 185/2011. (XI. 15.) OVB határozatot az abban foglalt indokok helyességére tekintettel, azonos indokok alapján helybenhagyta.
- [31] Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 62. számában.

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/1567/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 29/2012. (V. 25.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság
9/2012. (I. 16.) OVB határozata felülvizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Országos Választási Bizottság által országos népszavazásra irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogások alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 9/2012. (I. 16.) OVB határozatát megsemmisíti és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Két választópolgár 2011. május 24-én országos népszavazásra irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB), amelyen az alábbi kérdés szerepelt:
- [2] „Egyetért-e Ön azzal, hogy a jogszerűen megszerzett nyugdíjjogosultságot az Országgyűlés ne vonja el?”
- [3] Az OVB először a 98/2011. (VI. 24.) OVB határozatával megtagadta az országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését.
- [4] Az országos népszavazás kezdeményezőinek egyike kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, amely alapján az Alkotmánybíróság 114/2011. (XII. 2.) AB határozatában (a továbbiakban: ABh.) az OVB fent megjelölt határozatát megsemmisítette és az OVB-t új eljárásra utasította.
- [5] Az OVB – az ABh. alapján lefolytatott – új eljárása során 9/2012. (I. 16.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh.) hitelesítette az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát.
- [6] Ezt követően – a törvényes határidőn belül – két magánszemély is kifogással élt kérve az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását.
- [7] Az egyik kifogást tevő a Kúriának címezve terjesztette elő kifogását, mivel álláspontja szerint az OVBh. jogorvoslati kioktatása tévesen utalt az Al-

kotmánybíróságra. A Kúria Kvk.II.37.083/2012/2. számú végzésével áttette a kifogást az Alkotmánybíróságra elbírálás végett. Az áttételről szóló végzésében a Kúria az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) 145. § (10) bekezdésével beiktatott a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 156. § (2) bekezdésére hivatkozott, amely alapján az EtAmtv. rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés hitelesítésére a benyújtáskor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni. Ezzel párhuzamosan a kifogást tevő jogi képviselője útján közvetlenül is megküldte kifogását az Alkotmánybíróságra.

- [8] A kifogást tevő szerint a kérdés nem felel meg az egyértelműség követelményének. Mivel az öregségi nyugdíjra vonatkozó szabályokat több törvény tartalmazza, ezért sem a választópolgárok, sem az Országgyűlés nem tudja eldönteni, hogy eredményes népszavazás esetén milyen jogalkotói kötelezettség terhelné a törvényhozást. Az Országgyűlés időközben elfogadta a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvényt (a továbbiakban: Knymt.), amely megszüntette a korhatár előtti nyugellátásokat, illetve a már korábban megállapított korhatár előtti nyugellátások bizonyos formáit más jogcímű ellátássá alakította át, amivel összefüggésben az ellátás összegét meghatározó szabályok is változtak. A kifogást tevő szerint a jogi környezet jelentős megváltozása következtében nem lenne egyértelmű és világos a választópolgárok számára, hogy a népszavazáson milyen jogalkotást támogatnak: a korhatár előtti nyugdíjak újbóli lehetővé tételét, vagy a népszavazás időpontjában hatályos nyugdíjjogosultságok elvonásának tilalmát.
- [9] A kifogásban további aggályként fogalmazódott meg, hogy nem lenne egyértelmű a választópolgárok számára a döntés társadalmi és pénzügyi hatása; valamint, hogy egyazon kérdéskörben – azaz a nyugdíjakkal kapcsolatban – több kérdést is hitelesített az OVB, és a többféleképpen megfogalmazott és egymásnak részben ellentmondó kérdések esetleges együttes népszavazásra kerülése átláthatatlan, kaotikus népszavazást eredményezne.
- [10] Mindkét kifogást tevő szerint továbbá a kérdés közvetlenül érinti a központi költségvetést, így az Országgyűlés által 2011. április 25-én kihirdetett Magyarország Alaptörvényében (a továbbiakban: Alaptörvény) tételesen megjelenített [8. cikk (3) bekezdése b) pont] kizárt népszavazási tárgykörbe tartozik. Álláspontjuk szerint a kérdés szövegszerűen nem tartalmazza ugyan a költségvetési törvény módosítását, de okszerűen következik belőle annak megváltoztatása, ugyanis a Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi

CLXXXVIII. törvényben – a korábbiakkal ellentétben – a korhatár alatti ellátásokra fordítandó összeg nem a Nyugdíjbiztosítási Alapban, hanem a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alapban került elhelyezésre.

[11] A folyamatban lévő ügyeket – azok tárgyi összefüggése miatt – az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 58. § (2) bekezdése, valamint az Alkotmánybíróság teljes ülésének az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozata 32. § (1) bekezdése alapján egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

[12] 2. Időközben – 2012. január 1-jével – hatályba lépett az Alaptörvény, amelynek 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányi (alaptörvényi) szintű alapjait. Az Országgyűlés által 2011. december 31-én elfogadott, Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 31. cikk (3) bekezdése hatályon kívül helyezte az Alkotmányt és az annak módosításáról szóló törvényeket. Az Átmeneti rendelkezések 20. cikke a már hatályon kívül helyezett Alkotmány 28/E. §-át rendelte továbbra is alkalmazni az Alaptörvény hatálybalépésekor már folyamatban lévő ügyekben a népszavazási eljárás során. Az EtAmtv. a Ve.-t módosító 145. § (7) bekezdése a Ve. 130. §-át akként módosította, hogy az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálására a Kúriának van hatásköre. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdése ugyanakkor beiktatta a Ve. új 156. § (2) bekezdését, amely szerint az EtAmtv. hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezés benyújtásakor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

[13] Mindezek alapján a 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására az Alkotmánybíróságnak van továbbra is hatásköre.

II.

[14] Az Alkotmánybíróság a kifogásokat az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:

[15] 1. Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) vonatkozó rendelkezései:

[16] „13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”

[17] 2. A Ve. alkalmazandó – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:

[18] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

[19] (...)

[20] (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

[21] 3. A hatályos Ve. alkalmazandó rendelkezései:

[22] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – a Kúriához címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

[23] (2) A Kúria a kifogást soron kívül bírálja el. A Kúria az Országos Választási Bizottság határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.”

[24] „156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezésrel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.

[25] (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”

III.

[26] A kifogások részben megalapozottak.

[27] 1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, 2011. december 31-éig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás [63/2002. (XII. 3) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív megfelel-e a

- jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmány-nak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. A kifogások a törvényi feltételeknek megfelelőek, ezért azokat az Alkotmánybíróság a Ve. 130. § (3) bekezdése alapján érdemben bírálta el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].
- [28] 2. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés a megváltozott jogszabályi környezetre tekintettel megfelelő-e az Nsztv. 13. §-ában foglalt egyértelműség követelményének.
- [29] Az Alkotmánybíróság korábban már számos határozatában értelmezte az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt, a népszavazásra bocsátandó kérdéssel szemben támasztott egyértelműség követelményét. E határozataiban az Alkotmánybíróság rámutatott arra, hogy az egyértelműség követelménye a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája. Az egyértelműség követelménye ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen válaszolni (választópolgári egyértelműség). Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alaptörvényben szabályozott törvényalkotási jogkörét korlátozza, mivel az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. A kérdés egyértelműségének megállapításakor az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés – az akkor hatályban lévő jogszabályok szerint – el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, akkor milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség) [vö. 51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.; 25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 386.; 24/2006. (VI. 15.) AB határozat, ABH 2006, 358, 360-361.; 84/2008. (VI. 13.) AB határozat, ABH 2008, 695, 703.].
- [30] Az Alkotmánybíróság az érdemi vizsgálat során megállapította, hogy az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának benyújtása után hatályba lépett a Knymt., amelynek 3. § (1) bekezdése kimondja, hogy korhatár előtti nyugdíj 2011. december 31-ét követő kezdő naptól nem állapítható meg. Ezt követően tehát korhatár előtti öregségi nyugdíj újonnan történő megállapítására nincs lehetőség, ezt ugyanis a kor-
- kedvezményes nyugdíj vonatkozásában a korhatár előtti ellátás, a szolgálati nyugdíj vonatkozásában pedig a szolgálati járandóság váltja fel. A Knymt. azonban öregségi nyugdíjként, bizonyos feltételek mellett továbbra is lehetővé teszi a korhatár előtti nyugdíjak folyósítását, ezen kívül pedig bizonyos öregségi nyugdíjakat a Knymt. rendelkezései nem érintenek. A Knymt. alapján tehát – bár lényegesen megváltozott körre vonatkozóan – továbbra is létezik az öregségi nyugdíj fogalma, valamint a Knymt. 1. § f) pontja meghatározza az öregségi nyugdíjkorhatár fogalmát is.
- [31] A népszavazásra feltenni kívánt kérdés azonban nem határozza meg, hogy mely időpontban folyósított nyugdíjról van szó. A kérdésből tehát nem derül ki egyértelműen, hogy az a Knymt. 3-6. §-ai alapján továbbra is létező, jogszerűen (tovább)folyósított nyugdíjakra, vagy a Knymt. hatályba lépése előtt fennálló jogszabályi rendelkezések alapján megállapított nyugdíjakra vonatkozik.
- [32] Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a fenti Knymt. elfogadásával alapvetően megváltozott az a jogszabályi háttér, amelyhez igazítottan a népszavazási kezdeményezést megfogalmazták, ezért a kérdés a kifogás elbírálásának időpontjában értelmezhetlenné vált.
- [33] A kérdés továbbá nem jelöli meg konkrétan azokat a nyugdíjjogosultságokat, amelyek elvonásától egy eredményes népszavazás esetén az Országgyűlésnek tartózkodnia kellene. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó saját jogú nyugellátások körébe tartozik ugyanis az öregségi nyugdíj és a rehabilitációs járadék; a hozzátartozói nyugellátások pedig az özvegyi nyugdíjat, az árvaellátást, a szülői nyugdíjat, a baleseti hozzátartozói nyugellátásokat, valamint az özvegyi járadékot tartalmazzák. A nyugdíjnak minősülő ellátások körének megváltozása miatt a választópolgárok sem tudnák egyértelműen eldönteni, hogy milyen tartalmú jogalkotást, illetve mitől való tartózkodást támogatnának szavazataikkal.
- [34] Harmadrészt nem egyértelmű, hogy a népszavazásra feltenni kívánt kérdésben mi minősül „jogszerűen megszerzett” nyugdíjjogosultságnak: az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság határozatával megállapított és már folyósított, vagy egy későbbi időpontban kifizetésre kerülő nyugdíj.
- [35] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság a kérdés egyértelműségének hiányára tekintettel a 9/2012. (I. 16.) OVB határozatot megsemmisítette és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasította.
- [36] Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság az OVBh.-t a kérdés egyértelműségének hiányára tekintettel semmisítette meg, ezért az OVBh.-val

szemben benyújtott kifogásokat a továbbiakban érdemben nem vizsgálta. [vö. 162/2010. (IX. 15.) AB határozat, ABH 2010, 790, 795.].

[37] Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 62. számában.
Alkotmánybírósági ügyszám: VI/2242/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3001/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

Szigliget és Hegymagas községek Körjegyzősége és a Tapolcai Rendőrkapitányság közötti hatásköri összeütközés megszüntetéséről és az eljáró szerv kijelöléséről

Az Alkotmánybíróság teljes ülése hatásköri összeütközés megszüntetése iránti indítvány alapján – *Dr. Bragyova András* alkotmánybíró különvéleményével – meghozta az alábbi

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a hatásköri összeütközés megszüntetésére és az eljáró szerv kijelölésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

I.

[1] Az indítványozó, Szigliget és Hegymagas községek Körjegyzősége (a továbbiakban: Körjegyzőség) mint elsőfokú szabálysértési hatóság negatív hatásköri összeütközés megszüntetését kérte. A Tapolcai

Rendőrkapitányság (a továbbiakban: Rendőrkapitányság) Bűnügyi Osztálya a személyes iratok, készpénz és bankkártyák eltulajdonítása miatt nála megtett feljelentést, valamint a feljelentésről készült jegyzőkönyvet megküldte az indítványozó Körjegyzőségnek arra hivatkozással, hogy álláspontja szerint a cselekmény az okozott kár összegére tekintettel nem bűncselekmény, hanem tulajdon elleni szabálysértés. A Rendőrkapitányság szerint pusztán arra tekintettel, hogy az elkövető az idegen dologgal együtt rövid időre magához vette az okiratokat, még nem állapítható meg az okirattal visszaélés vétsége.

[2] Az indítványozó Körjegyzőség hatáskör hiányának megállapítása mellett visszaküldte az iratokat a Rendőrkapitányságnak, mert álláspontja szerint azal, hogy az elkövető a készpénz mellett közokiratokat is megszerzett, megvalósítja a visszaélés közokirattal bűncselekmény tényállását. A Rendőrkapitányság válaszlevelében továbbra is a cselekmény tulajdon elleni szabálysértésként történő elbírálásához ragaszkodott. Az indítványozó Körjegyzőség azonban ezt követően is fenntartotta, hogy a cselekmény megvalósítja a visszaélés közokirattal bűncselekmény tényállását, amely miatt a további eljárás a Rendőrkapitányság hatáskörébe tartozik.

[3] A Körjegyzőség kikérte az ügyben az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium véleményét is. A minisz-

térium tájékoztatása szerint a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Sztv.) a szabálysértési hatóságok közötti hatásköri vita esetére tartalmaz rendelkezéseket, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) pedig a nyomozó hatóságok közötti hatásköri összeütközést rendezi, a szabálysértési hatóság és a nyomozó hatóság között felmerült hatásköri összeütközés megszüntetését egyik törvény sem szabályozza. A Körjegyzőség ezt követően a Tapolcai Városi Ügyészséghez fordult, amely kifejtette, hogy a negatív hatásköri összeütközés oka valójában a személyes iratok „megszerzése” fordulat konkrét tényállásra történő értelmezése. Mind a minisztérium, mind a Tapolcai Városi Ügyészség egyetértett azonban abban, hogy a konkrét ügyben felmerült negatív hatásköri összeütközés feloldása az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik. A Körjegyzőség ezt követően az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 50. §-ára hivatkozással megküldte az ügy iratanyagát az Alkotmánybíróságnak és kérte a negatív hatásköri összeütközés megszüntetését, valamint az eljáró szerv kijelölését.

- [4] 2012. január 1-jével megváltoztak az Alkotmánybíróság hatáskörére és működésére vonatkozó rendelkezések. Az indítványozó Körjegyzőség az Alkotmánybíróság felhívására kiegészítette indítványát azzal, hogy a negatív hatásköri összeütközés elbírálására az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 36. § (1) bekezdése alapján továbbra is az Alkotmánybíróságnak van hatásköre.

II.

- [5] Az Alkotmánybíróságnak a hatásköri összeütközés feloldására irányuló hatáskörét az Abtv. 36. § (1) bekezdése határozza meg. Az Abtv. 36. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik – a bíróságok és a közigazgatási hatóságok kivételével – az állami szervek, illetve állami és önkormányzati szervek közötti hatásköri összeütközésnek az Alaptörvény értelmezése alapján történő megszüntetése. Az értelmezés alapján dönt az Alkotmánybíróság arról, hogy a felmerült vitában mely szervnek van hatásköre, és kijelöli az eljárásra kötelezett szervet.
- [6] Az Abtv.-nek ez a rendelkezése a hatásköri vita tárgyát képező ügy jellegére tekintet nélkül hatalmazza fel az Alkotmánybíróságot arra, hogy az eljáró szerv kijelölésével megszüntesse az állami szervek között, valamint az állami szervek és önkormányzatok között keletkezett hatásköri összeütközést.
- [7] A Körjegyzőség mint szabálysértési hatóság hatáskörét a Sztv. 32. §-a rendezi, mely szerint szabálysértés miatt – ha a szabálysértést meghatározó jog-

szabály másként nem rendelkezik – a jegyző jár el. A Sztv. 33. §-a értelmében a rendőrség hatáskörébe utalt szabálysértések miatt a rendőrkapitányságok járnak el. A Sztv. 39. §-a szabályozza, hogy ha vitás, hogy melyik szabálysértési hatóság jogosult eljárni, akkor az eljáró szabálysértési hatóságot a fellettes szervük, ennek hiányában a felügyeletüket ellátó miniszter jelöli ki. A Be. 37. §-a rendelkezik a büntetőeljárásban a nyomozó hatóságok hatásköréről, illetve a nyomozóhatóságok közötti hatásköri összeütközés esetén az eljáró nyomozó hatóság kijelölésének szabályairól.

- [8] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványban részletezett hatásköri vita nem az Alaptörvény értelmezésével dönthető el, ezért nem minősül az Abtv. 36. § (1) bekezdésében meghatározott hatásköri összeütközésnek. Az indítvány alapjául szolgáló ügyben az eldöntendő kérdés az, hogy az elkövetett cselekmény szabálysértésnek vagy bűncselekménynek minősül. A kérdésre adott választól függően a Sztv. és a Be. szabályai egyértelműen meghatározzák, hogy a bűncselekmény illetve szabálysértés miatti feljelentés esetén az eljárás lefolytatására mely szerv rendelkezik hatáskörrel. Ebből következően a konkrét ügyben nem áll fenn hatásköri összeütközés, mert az elkövetett cselekmény minősítésétől függően az eljáró hatóság egyértelműen meghatározható. Annak eldöntése azonban, hogy az elkövetett cselekmény szabálysértésnek vagy bűncselekménynek minősül, nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe, ezért az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § a) pontja alapján az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. március 27.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András alkotmánybíró
különvéleménye

- [9] Nem értek egyet a többség által elfogadott határozat rendelkező részével, és így indokolásával sem.
- [10] 1. A többség szerint az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre az indítvány elbírálásra, ezért visszautasítja. Szerintem azonban az Abtv. 36. §-ában foglalt feltételek teljesültek, ezért az Alkotmánybíróságnak volt hatásköre az indítvány érdemi elbírálására. Az Abtv. 36. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság két feltétel együttes fennállása esetén dönt hatásköri összeütközésről:
1. ha állami szervek, illetve állami és önkormányzati szervek közötti hatásköri összeütközés áll fenn (kivéve a bíróságok és a közigazgatási hatóságok egymás közötti hatásköri vitáját, melyben a bíróságok döntenek); és
 2. a vita eldönthető az Alaptörvény alapján.
- [11] Van egy harmadik, ki nem mondott, mégis fontos feltétel: az, hogy a jogszabályok alapján nincs más szerv a vita eldöntésére (tehát hiányoznak a hatásköri vita rendezésének legalább az eljárási szabályai). A legtöbb hatásköri vita megoldására természetesen vannak eljárási és anyagi jogi szabályok, amelyek alapján a vitában dönteni köteles szerv megállapítható (ilyen például a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 23. §-a). Ha kivételesen mégis előfordul, hogy a jogszabályok alapján egy hatásköri vita nem rendezhető, akkor alkotmányos érdek, hogy az állam gépezete ne álljon meg, és ne is akadozzon.
- [12] 2. Az Alkotmánybíróság eljárásának tárgya Szigliget és Hegymagas községek Körjegyzősége, valamint a Tapolcai Rendőrkapitányság között felmerült negatív hatásköri összeütközés megszüntetése volt az Abtv. 36. § (1) bekezdése alapján. A határozat szerint az összeütközés azért nem oldható fel (tehát azért nem jelölhető ki az ügyben eljárni köteles szerv), mert az eldöntendő kérdés az, hogy „az elkövetett cselekmény szabálysértésnek, vagy bűncselekménynek minősül-e”.
- [13] A többség szerint nincs szó hatásköri vitáról, hanem a szabálysértési törvény, illetve az anyagi büntetőjog értelmezéséről. Szerintem viszont hatásköri szabályok igen gyakran, mondhatni tipikusan, anyagi jogi fogalmakkal határozzák meg az egyes állami szervek hatáskörét. A polgári perjog éppúgy, mint a közigazgatási és büntető eljárásjog számtalan példát ad erre. Esetünkben is erről van szó: a hatásköri szabály *anyagi jogi fogalom használatával* határozza meg egy-egy szerv eljárási kötelezettségét. Ettől azonban a hatásköri szabály hatásköri szabály marad. Ezért szerintem hatásköri vita állt fenn.
- [14] A hatásköri összeütközés két egymást (legalább részben) kizáró hatásköri állítást jelent, amelyek ezért nem lehetnek egyszerre jogilag helyesek. Ez a feltétel esetünkben teljesült, mert mindkét érintett közigazgatási szerv megállapította hatáskörének hiányát, holott egyiküknek biztosan volt hatásköre. Így volt hatásköri összeütközés, amelyet rendezni kellett volna. A hatásköri vita rendezése kétféle szabályt kíván: egyrészt a hatásköri vita rendezésének eljárási szabályait (az eljáró fórum meghatározását, amely maga is hatásköri szabály), másrészt azt az anyagi hatásköri szabályt, amely megoldja a vitát.
- [15] 3. A többség szerint az Alkotmánybíróságnak azért sincs hatásköre, mert a hatásköri vita – ha lenne is – nem dönthető el az Alaptörvény értelmezésével. Ezzel sem tudok egyetérteni. Esetünkben a jogszabályok alapján a hatásköri vita nem volt megoldható, jöllehet a jogállamiság elve [Magyarország Alaptörvénye B) cikk (1) bekezdés, amely érdemben megegyezik a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. § (1) bekezdésével] szerint ez nem fordulhatna elő: tehát kellett volna lennie a hatásköri vitát rendező jogszabálynak. Ezért hivatalból alkotmányellenes mulasztást kellett volna megállapítani. Ennek nem lett volna akadálya, mert az Abtv. 46. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság valamennyi hatásköre gyakorlása során megállapíthat a jogalkotó által mulasztással előidézett alaptörvény-ellenességet. Az Abtv. 46. § (2) bekezdése meghatározza mi minősül a jogalkotói feladat elmulasztásának, az Abtv. 46. § (2) bekezdésének c) pontja e körbe sorolja azt az esetet, ha „a jogi szabályozás Alaptörvényből levezethető lényeges tartalma hiányos”. E szabály kivétel az Abtv. 52. § (2) bekezdése alól, amely szerint „az Alkotmánybíróság által lefolytatott vizsgálat kizárólag a megjelölt alkotmányossági kérelemre korlátozódik”.
- [16] 4. A kérdés tehát a továbbiakban az, hogy az Alaptörvény rendelkezéseiből levezethető-e a jogi szabályozás lényeges tartalmi hiányossága. Szerintem, mint már az előző pontból kiderült, a válasz igenlő. Ez különben ugyanaz a feltétel, amelyet az Abtv. 36. § (1) bekezdése a hatásköri vita eldöntéséhez is megkíván: t.i., hogy az Alaptörvényből levezethető legyen a vita rendezése.
- [17] A válasz az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdésében foglalt alapvető elvben, nevezetesen a jogállamiságban található. A jogállam elve számos fontos alkotmányjogi követelményt támaszt, melyet az Alkotmánybíróság már részletesen elemzett. A jogállamiság mindenképpen megköveteli az állam joghoz kötöttségét, amelyből következik, hogy az állam minden cselekvésének érvényes jogi – végső elemzésben alkotmányos – felhatalmazáson kell alapulnia, miért is az állam szervei csak azt tehetik,

és csakis úgy járhatnak el, ahogyan a jog megengedi. Ebből legalább a négy követelmény vezethető le. Először is, (1) minden állami szerv csak törvényes hatáskörében járhat el; másodsor (2) egyik államszerv sem járhat el olyan ügyben, amely jogszabály alapján nem tartozik a hatáskörébe, tehát más szerv hatáskörét nem gyakorolhatja; viszont (3) minden állami szerv köteles hatáskörében eljárni (részleges kivételt jelentenek a politikai szervek, de ennek itt nincs jelentősége); és végül (4) minden államszerv köteles más szervekkel együttműködni hatásköre gyakorlása során.

[18] Az állam szervei közötti kapcsolatokat, mint a hatáskörök elrendezése, az alá- és fölérendeltség, a melélérendeltség, az ellenőrzés, irányítás, koordináció és így tovább jogi szabályozást igényelnek. Ez a jogállam elvéből következik, mert az állam nem lehet joghoz kötött, ha működése jogilag nem szabályozott; a joghoz kötöttség feltételezi a jogi szabályozottságot.

[19] Az állam joghoz kötöttsége továbbá – az előbb felsoroltak után ötödikként – megkívánja az állami szervek közötti kapcsolatokban előálló viták jogi szabályozását. Ez két dolgot jelent: egyrészt a vitákat megelőző szabályozást, másrészt ennek hiányában a vitarendezés eljárásának meghatározását. Ha egyik sem található, bizonyára joggal állapítható meg mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség. A negatív hatásköri összeütközés egyébként is kivételes, egyben a jogállamiság elvét sértő eset, hiszen a hatáskör nem-gyakorlása ellentétes az állami szervek hatáskör-gyakorlási kötelezettségével. Ezért negatív hatásköri összeütközés esetén, ha nincs a hatásköri vitát eldöntő szerv, az ügygel elsőként foglalkozó – jellegzetesen az első eljárási, ennek hiányában igazgatási, cselekményt (mint pl. irat átvételét) elvégző szerv köteles érdemben eljárni. Ez pedig éppen az a szerv, amely el kívánja háritani az ügy elintézését, és ezért a negatív hatásköri vitát elindítja. Az Alaptörvényből a hatáskör-gyakorlás általános kötelezettsége segítségével tehát levezethető a negatív hatásköri összeütközés általánosan – törvény eltérő rendelkezése hiányában mindenképpen – érvényes megoldása, melyet bumeráng-szabálynak is nevezhetünk.

[20] 5. Végül érdemes megjegyezni, hogy a törvényhozó időközben az itt vizsgált hatásköri összeütközés megelőzésére (illetve eldöntésére) az előbb vázolt elveknek megfelelő szabályozást adott az Sztv. módosított 128/A. § (1)–(2) bekezdése, amely 2010. VIII. 19-től hatályos. Ezt a rendezést a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 38. § (3) bekezdése, valamint 40. § (5) bekezdése fenntartotta. Az Sztv. fent megjelölt, 2010. VIII. 19-től hatályos módosítását a közbiztonság javítása érdekében szükséges törvénymódosításokról szóló 2010. évi LXXXVI. törvény vezette be, amely

23. § (1) bekezdésében úgy rendelkezik, hogy a törvény „eljárásjogi rendelkezéseit a hatálybalépése után indult ügyekben kell alkalmazni”; ugyanígy a 2012. április 15-én hatályba lépő új Sztv. 251. § (1) bekezdése szerint is „a törvény rendelkezéseit (...) a hatálybalépése után elkövetett szabálysértésekre kell alkalmazni”.

[21] Az indítvány visszautasításának ennek alapján sem lett volna helye. A korábbi joghézag valóban megszűnt, és így az indítvány elbírálása időpontjában már volt a hatásköri összeütközést a jövőre nézve feloldó, ám a jelen ügyben nem alkalmazható szabály. Ezért az Alkotmánybíróságnak kellett volna az Abtv. 36. § (2) bekezdése szerint kijelölni az eljáró szervet.

Budapest, 2012. március 27.

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IX/1209/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3002/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alkotmány-, illetve alaptörvény-ellenességének utólagos vizsgálatára, valamint mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló eljárásban meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 1. § (2) bekezdés b) pontja, 3. § (1) bekezdése, 4. § (2) bekezdése, 41. § (3) bekezdése, valamint 42. § (4) bekezdése alkotmány-, illetve alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló, valamint a törvénnyel összefüggésben mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

I.

[1] A jövő nemzedékek 2011. december 31-ig hivatalban volt országgyűlési biztosa 2011. december

27-én az ombudsmani szervezetrendszer átalakításával kapcsolatban indítvánnyal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben az alapvető jogok biztosáról szóló – 2012. január 1-jén hatályba lépő – 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajb.tv.) egyes rendelkezései [1. § (2) bekezdés *b*) pont, 3. § (1) bekezdés, 4. § (2) bekezdés, 41. § (3) bekezdés, valamint 42. § (4) bekezdés] alkotmányellenességének – illetve 2012. január 1-jét követő elbírálás esetében alaptörvény-ellenességének – megállapítását és megsemmisítését kérte. Indítványozta emellett a törvény közjogi érvénytelenségének megállapítását, valamint mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség megállapítását is a következők szerint.

- [2] Az indítványozó rámutat, hogy az Ajb.tv. hatályba lépésével a „zöld ombudsman” az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettesévé válik, önállósága, feladatköre, szervezeti források fölötti rendelkezési lehetősége megszűnik, a továbbiakban csupán „javaslattételi joggal” rendelkezik. Véleménye szerint ez az egészséges környezethez és a legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jog tekintetében „visszalépést jelent az állam által eddig biztosított védelmi szintből” (Alkotmány 18. § és 70/D. §), és a jogállamiság elvét [Alkotmány 2. § (1) bekezdés] is sérti, mivel az átalakítás a környezeti konfliktusok hatékony megelőzését, megoldását szolgáló lehetőségek és eszközök elvesztését jelenti. Tekintettel arra, hogy az Alkotmányt 2012. január 1-jével felváltó Alaptörvényben [Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)] „nem volt cél a jövő nemzedékek védelmének csökkentése” – hangzik az érvelés –, az Alaptörvény P) cikkének (nemzeti közös örökség védelme), XX. cikkének (legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jog) és XXI. cikkének (egészséges környezethez való jog) sérelme miatt az Ajb.tv.-nek nem csupán az alkotmányellenessége, hanem az alaptörvény-ellenessége is megállapítható.
- [3] Az indítványozó formai alkotmány-, illetve alaptörvény-ellenességre is hivatkozik: szerinte az Ajb.tv. vonatkozásában a jogalkotó nem tett eleget a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényben előírt egyeztetési kötelezettségének, s nem küldte meg a törvény tervezetét az Országos Környezetvédelmi Tanácsnak. Mindez pedig az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének, illetve az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének a sérelme miatt az Ajb.tv. közjogi érvénytelenségét jelenti.
- [4] A szervezet-átalakítás a jogállamiságból levezetett jogbiztonság követelményét – tehát az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, illetve az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését – sérti azért is, mert annak során nem teljesült a „viszonylagos állandóság és kiszámíthatóság követelménye”, az átmenet nem tekinthető zavartalanak: az alapvető jogok biztosa és helyettesei hatáskörének elhatárolása nem egyértelmű,

továbbá a helyettesek munkajogi jogállása sem tisztázott (a munkáltatói jogkört a megbízás létrejöttének és megszüntetésének kivételével az alapvető jogok biztosa gyakorolja, holott a biztos és helyetteseinek közjogi státusa ugyanaz).

- [5] Az indítványozó az Ajb.tv. 41. § (3) bekezdésével és 42. § (4) bekezdésével kapcsolatban az Alaptörvény 30. cikk (3) bekezdésének – illetve ezzel összefüggésben a T) cikk (3) bekezdésének – a sérelmére is hivatkozik. Úgy véli, az Alaptörvény egyértelművé teszi, hogy a helyettesek önálló és speciális szakterületért közvetlenül felelős alkotmányos szervek, az Ajb.tv. azonban sem munkajogi, sem szervezetalakítási, sem feladat-ellátási önállóságot nem biztosít számukra. Ezzel összefüggésben az indítványozó mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség megállapítását is kéri: a jogalkotó nem alkotott olyan törvényi szabályokat, amelyek lehetővé tennék az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettese számára, hogy az Alaptörvényben foglalt feladatkörét ellássa. A feladatkör ellátásához szükséges hatáskörök hiánya korlátozza az egyéneket és a civil szervezeteket alkotmányos jogaik érvényesítésének lehetőségében. Mindez pedig az egészséges környezethez való jog, valamint az Alaptörvény 30. cikk (3) bekezdésének, illetve a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmét jelenti.

II.

- [6] 1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:
- [7] „2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”
- [8] „18. § A Magyar Köztársaság elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.”
- [9] „70/D. § (1) A Magyar Köztársaság területén élőknek joguk van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez.”
- [10] 2. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:
- [11] „B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”
- [12] „P) cikk
- [13] A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.”
- [14] „T) cikk (3) Jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel.”

- [15] „XX. cikk (1) Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.
- [16] (2) Az (1) bekezdés szerinti jog érvényesülését Magyarország genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, az egészséges élelmiszerekhez és az ivóvízhez való hozzáférés biztosításával, a munkavédelem és az egészségügyi ellátás megszervezésével, a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával, valamint a környezet védelmének biztosításával segíti elő.”
- [17] „XXI. cikk (1) Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.”
- [18] „30. cikk (3) Az alapvető jogok biztosát és helyetteseit az Országgyűlés az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával hat évre választja. A helyettesek a jövő nemzedékek érdekeinek, valamint a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét látják el. Az alapvető jogok biztosa és helyettesei nem lehetnek tagjai pártnak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.”
- [19] 3. Az Ajb.tv. támadott rendelkezései:
- [20] 1. § (2) Az alapvető jogok biztosa tevékenysége során – különösen hivatalból indított eljárások lefolytatásával – megkülönböztetett figyelmet fordít
- [21] b) az Alaptörvény P) cikkében meghatározott értékeknek (a továbbiakban: a jövő nemzedékek érdekei), (...)
- [22] a védelmére.”
- [23] „3. § (1) Az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettese figyelemmel kíséri a jövő nemzedékek érdekeinek érvényesülését, és
- [24] a) rendszeresen tájékoztatja az alapvető jogok biztosát a jövő nemzedékek érdekeinek érvényesülésével kapcsolatos tapasztalatairól,
- [25] b) felhívja az alapvető jogok biztosának figyelmét a természetes személyek nagyobb csoportját érintő jogsértés veszélyére,
- [26] c) az alapvető jogok biztosának hivatalbóli eljárás megindítását javasolhatja,
- [27] d) közreműködik az alapvető jogok biztosának vizsgálatában,
- [28] e) javasolhatja, hogy az alapvető jogok biztosa az Alkotmánybírósághoz forduljon.”
- [29] „4. § (2) Az alapvető jogok biztosának helyettese felett – a megbízatás létrejöttének és megszüntetésének kivételével – a munkáltatói jogokat az alapvető jogok biztosa gyakorolja.”
- [30] „41. § (3) A Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatát az alapvető jogok biztosa normatív utasításban állapítja meg.”
- [31] „42. § (4) A Szervezeti és Működési Szabályzatban meg kell határozni azon köztisztviselők létszámkeretét, akik az alapvető jogok biztosa helyettesének irányítása alá tartoznak.”
- III.
- [32] 1. Az Alkotmánybíróság először az alkotmány-, illetve alaptörvény-ellenesség megállapítására vonatkozó kérelmet vizsgálta meg.
- [33] Az indítványozó a kérelmét a jövő nemzedékek országgyűlési biztosaként az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993. évi LIX. törvény (a továbbiakban: Obtv.) 22. §-ában biztosított jogkörében eljárva nyújtotta be az Ajb.tv. elfogadását követően, de még annak hatályba lépése előtt. Az Ajb.tv. azonban teljes egészében hatályon kívül helyezte az Obtv.-t, és – összhangban a szintén 2012. január 1. napjával hatályba lépő Alaptörvénnyel – átalakította az ombudsmani szervezetrendszer: a korábbi négy országgyűlési biztos (általános biztos, jövő nemzedékek országgyűlési biztos, nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztos, adatvédelmi biztos) helyett jelenleg egy általános hatáskörű biztos van, az ún. alapvető jogok biztos, akinek két helyettese látja el a jövő nemzedékek érdekeinek, valamint a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét. A régi és az új biztosok viszonyát illetően az Ajb.tv. 45. § (1) bekezdése – összhangban az Alaptörvény átmeneti rendelkezései (2011. december 31.) 15. cikkével – úgy rendelkezik, hogy az állampolgári jogok országgyűlési biztosának, a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosának és a jövő nemzedékek országgyűlési biztosának jogutódja az alapvető jogok biztos. Ugyanakkor az Alkotmánybírósághoz fordulásra a hatályos szabályok alapján csak az alapvető jogok biztos jogosult, helyetteseinek csupán javaslattételi joga van ebben a tekintetben [Ajb.tv. 3. § (1) bekezdés e) pont].
- [34] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (1) bekezdése alapján e törvény hatálybalépésével – tehát 2012. január 1-jével – minden olyan folyamatban lévő eljárás megszűnt, amely tartalma szerint jogszabály alkotmányellenességének a 24. § (1) bekezdésében meghatározott utólagos vizsgálatára irányult, és amelyet nem az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontjában meghatározott indítványozó (a Kormány, az országgyűlési képviselők egynegyede vagy az alapvető jogok biztos) terjesztett elő.
- [35] Jelen ügyben az indítványozó indítványozói joga az Ajb.tv. hatályba lépésével és az Obtv. hatályon kívül helyezésével 2012. január 1-jén megszűnt, ezzel egyidejűleg azonban jogutódja – az alapvető jogok biztos – vált az ügy urává, akinek indítványozási jogosultsága fennáll. Az eljárás tehát a törvény erejénél fogva nem szűnt meg.
- [36] Ugyanakkor az Alkotmánybíróság megítélése szerint az ügyben az érdemi vizsgálatot gátló körülmények állnak fenn a következők szerint.
- [37] Utalni kell arra, hogy az Abtv. 73. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság előtt folyamatban

lévő, a 71–72. §-ban nem szabályozott ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását akkor kell lefolytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható. Az Abtv. 24. § (2) bekezdése továbbá – konkrétan az utólagos normakontroll eljárással kapcsolatban – azt is kifejezetten előírja, hogy az Alkotmánybíróság jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját az alapvető jogok biztosának határozott kérelmet tartalmazó indítványa alapján akkor vizsgálja, ha az alapvető jogok biztosának álláspontja szerint a jogszabály alaptörvényellenessége fennáll.

- [38] Az említett rendelkezések együttesen, egymásra tekintettel történő értelmezése nyomán jelen indítvány érdemi vizsgálatára akkor van mód, ha: a) az Ajb.tv.-nek a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa által támadott előírásai az ügy urává vált alapvető jogok biztos álláspontja szerint alaptörvény-ellenesek, és b) az indítvány határozott, az Abtv. által előírt tartalmi követelményeknek megfelelő kérelmet tartalmaz.
- [39] A két feltételt megvizsgálva a következők állapíthatók meg.
- [40] a) Az alapvető jogok biztosa az eljárás megszüntetését kérte egyrészt az Abtv. 59. §-a (az Alkotmánybíróság – ügyrendjében meghatározottak szerint – kivételesen a nyilvánvalóan okafigyottá váló ügyek esetén az előtte folyamatban lévő eljárást megszüntetheti), másrészt az Alkotmánybíróság teljes ülésének az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozata 63. § (2) bekezdése e) pontja (okafigyottá válik az indítvány, ha valamilyen okból tárgytalanná vált) alapján. Nyilvánvaló tehát, hogy az ügy urává vált ombudsman nem osztja jogelődjének az alkotmányellenességre vonatkozó álláspontját, illetve, hogy szerinte alaptörvény-ellenesség sem áll fenn a támadott rendelkezésekkel kapcsolatban.
- [41] b) Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint a kérelem akkor határozott, ha – egyebek mellett – egyértelműen megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit, illetve indokolást tartalmaz arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével. Az eljárás érdemi lefolytatásához tehát feltétlenül szükség volna arra, hogy az indítványozó az alaptörvény-ellenességet állítsa és annak indokait is előterjessze.
- [42] A 2012. január 1-jét megelőzően az Alkotmánybíróságon megindult, s az Abtv. alapján folytatódó ügyek esetében – figyelemmel az Abtv. 73. § (1) bekezdésére is – mindez jellemzően hiánypótlási eljárást eredményezett: az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozókat, hogy az alkotmányellenességre hivatkozó kérelmeiket egészítsék ki az alaptörvény-ellenességre vonatkozó indokolással.
- [43] Jelen ügy sajátossága, hogy a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa által benyújtott eredeti kérelem

nem csupán az Alkotmányra, hanem már eleve az Alaptörvényre vonatkozó hivatkozást is tartalmaz, tehát úgy tűnhet, hogy hiánypótlásra nincs szükség. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság megítélése szerint ez a hivatkozás nem megfelelő, mert nem pótolja az alapvető jogok biztosának az Alaptörvénnyel kapcsolatos indítványát. A jövő nemzedékek országgyűlési biztosa ugyanis 2011. december 27-én még az Obtv. 22. §-a alapján fordult az Alkotmánybírósághoz, s ezen előírás szerint csak alkotmányellenesség megállapítását kérhette (Obtv. 22. § a) pont). Az Alkotmányt felváltó Alaptörvény 2012. január 1-jén lépett hatályba, tehát alaptörvény-ellenesség megállapítását is csak ezt követően lehetett kezdeményezni. Az Ajb.tv. szerint ugyanakkor az Alkotmánybírósághoz 2012. január 1-jét követően kizárólag az alapvető jogok biztosa fordulhat, a helyetteseit ez a jog nem illeti meg. Mindezek alapján tehát megállapítható, hogy az alaptörvény-ellenességre vonatkozó kérelem benyújtására a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa nem volt hatásköre. Ebből pedig az következik, hogy az indítvány érdemi elbírálására kizárólag akkor lenne mód, ha az alapvető jogok biztosa az Ajb.tv. 2. § (3) bekezdésében írt hatáskörével élve fenntartotta volna az alaptörvény-ellenességet is állító indítványt, s kérte volna az Ajb.tv. érintett előírásainak megsemmisítését. Ennek azonban éppen az ellenkezője történt, az alapvető jogok biztosa az eljárás megszüntetését kérte [a kérelem visszavonására az Abtv. 53. § (6) bekezdése értelmében nem volt lehetősége].

- [44] Összefoglalásul megállapítható, hogy az indítvány nem felel meg a törvényi feltételeknek: az indítványozó jogutódja nem tartotta fenn a kérelmet, és nem kérte alaptörvény-ellenesség megállapítását, az eredeti indítványozónak az alaptörvény-ellenességgel kapcsolatos érvei pedig a vizsgálat során nem vehetők figyelembe, mivel azokat hatáskör hiányában terjesztette elő.
- [45] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az Ajb.tv. egyes rendelkezései alkotmány-, illetve alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló indítványt az Abtv. 64. § d) pontja alapján – az indítvány nem felel meg a törvényi feltételeknek – a rendelkező részben foglaltak szerint visszautasította.
- [46] 2. A jövő nemzedékek országgyűlési biztosa az Ajb.tv.-vel összefüggésben mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség megállapítását is kérte. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az ombudsmannak az Obtv. 22. §-a alapján ilyen kérelem előterjesztésére 2011. december 27-én nem volt hatásköre. Az Obtv. idézett paragrafusának d) pontja szerint ugyanis az országgyűlési biztosok mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetését kérhették az Alkotmánybíróságtól. Mivel a kérelem 2012. január 1-je után a mulasztással

előidézett *alaptörvény-ellenesség* megállapítására irányult, az Abtv. 73. § (1) bekezdésének a folytatódó ügyekre vonatkozó rendelkezései ebben a vonatkozásban nem alkalmazhatók.

- [47] Az Abtv. 64. § *b*) pontja alapján ezért az Alkotmánybíróság – az indítványozási jogosultság hiánya miatt – a mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló kérelmet is visszautasította.

Budapest, 2012. április 2.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: II/1475/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3003/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉS

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 70/B. §-a alaptörvény-ellenességének vizsgálatára és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése

szerinti eljárásban Alkotmánybírósághoz érkezett beadványában az alkotmányjogi panasz előterjesztője a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 70/B. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére tett indítványt.

- [2] Állítása szerint – az, hogy az eljárás során keletkezett iratról szóló – támadott rendelkezés alapján az ügyben eljáró szakértő nem kaphat másolatot, sérti az Alaptörvénynek a jogállamiság klauzuláját tartalmazó *B) cikk* (1) bekezdését és a diszkrimináció tilalmára vonatkozó *XV. cikk* (2) bekezdését.

- [3] 2. Az alkotmányjogi panasz nem befogadható, mert az Abtv. 26. § (1) bekezdése, illetve 29. §-a szerinti, az alkotmányjogi panasszal szemben támasztott tartalmi követelményeknek nem felel meg.

- [4] 2.1. Az alkotmányjogi panasz egyrészt nem a büntető ügyet lezáró végső döntés alapját érintő kérdésre, másrészt pedig törvényértelmezési és nem alkotmányossági probléma vizsgálatára irányul. Az előbbi az Alaptörvény alkotmánybírói értelmezése nélkül is, közvetlenül a Be. szabályai alapján eldönthető, a jogági dogmatika már kimunkált szabályai szerint, s a csatolt határozatok tartalma szerint ezt a feladatot a bíróság a saját hatáskörében el is végezte.

- [5] Bár a panaszos formailag a döntéseknek közvetlen érintettje, azonban azok alkotmányossági szempontú felülbírálatától az ő helyzetének változása nem várható, az ügy érdemi megoldására pedig az alkotmánybírói döntésnek kihatása nem lenne.

- [6] Ekként a kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségűnek – ami az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltétele – nem tekinthető.

- [7] Mindemellett megállapítható az is, hogy a panasz előterjesztője tartalmilag mulasztás megállapítását kéri, amelynek kimondása alkotmányjogi panasz alapján nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe.

- [8] 2.2. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § *a*) és *d*) pontja alapján az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü határozat 30. § (2) bekezdés *a*) pontjában foglaltakra figyelemmel visszautasította.

Budapest, 2012. április 17.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k., *Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,*
alkotmánybíró *alkotmánybíró*

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1206/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3004/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Gfv. XI. 30.075/2009/13. számú ítéletével összefüggésben benyújtott, a választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. törvény 58. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panasz befogadását visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó a Tolna Megyei Bíróság ítéletét hatályon kívül helyező Legfelsőbb Bíróság Gfv. XI. 30.075/2009/13. számú ítéletével összefüggésben nyújtott be alkotmányjogi panaszt, amelyben a választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. törvény (a továbbiakban: Vbtv.) 58. § alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezte. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában azért támadta a Vbtv. 58. §-át, mert álláspontja szerint az a szabály, amely a választottbíró-sági ítéletnek a rendes bíróságok ítéletével azonos hatályt tulajdonít, többek között sérti Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslat-hoz fűződő alapvető alkotmányos jogot. Az indítványozó ezen kívül több más, az Alaptörvényben foglalt szabályt is megjelölt, azonban ezek tekintetében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi

CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) követelményeinek megfelelő érdemi indokolást nem terjesztett elő.

[2] 2. Az Abtv. 73. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság az eljárását az Abtv. rendelkezései szerint folytatja le azon alkotmányjogi panasz alapján indult eljárásokban, amelyek az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31. napján folyamatban voltak, feltéve, hogy az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései szerint fennáll. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben ezért mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az Abtv. 26–27. §-aiban és az Abtv. 29–31. §-aiban foglalt feltételeket a jelen ügyben megújított alkotmányjogi panasz kimeríti-e.

[3] 3. Az Abtv. 29. §-a szerint az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén szükséges befogadni. Az Alkotmánybíróság korábban már több ízben, elvi jelentőséggel foglalt állást a bírósághoz fordulás alapjoga, illetve a jogorvoslat-hoz fűződő alkotmányos alapjog és a választottbíráskodásról szóló jogszabályok közötti alkotmányjogi összefüggés kérdésében. Az Alkotmánybíróság e döntéseiben a választottbíró-sági határozat ellen érvényesítendő jogorvoslat korlátozásának, vagy akár kizárásának megengedhetőségét alkotmányosan összeegyeztethetőnek tekintette a jogorvoslat-hoz fűződő alapvető joggal. (604/B/1990. AB határozat, ABH 1992, 443, 444.; 1282/B/1993. AB határozat, ABH 1994, 675, 683.; 657/B/2002. AB határozat, ABH 2006, 1413, 1414–1415.; 569/D/2005. AB határozat, ABH 2006, 1756, 1760.; 388/D/1999. AB határozat, ABH 2006, 1218, 1224–1225.) Az Alkotmánybíróság mindezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a jelen ügyben benyújtott alkotmányjogi panasz olyan alkotmányjogi kérdést tartalmaz, amelyet az Alkotmánybíróság korábbi döntéseiben már rendezett. Az Alkotmánybíróság így megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz az Abtv. 29. §-ában előírt olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely érdemi alkotmánybírósági eljárásra okot adhatna. Az Alkotmánybíróság nem észlelt bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet sem. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz vizsgálatának eredményeként megállapította, hogy az nem felel meg az Abtv. 29. §-ában támasztott követelménynek, ezért nem fogadható be.

[4] Mindezen indokok alapján, az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § d) pontja és az Alkotmánybíróság

ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében előírtakra is, a rendelkező részben foglaltak szerint az alkotmányjogi panasz befogadásának visszautasításáról határozott.

Budapest, 2012. április 23.

Dr. Paczoly Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/8/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3005/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.21.958/2010/6. sorszámú ítéletével összefüggésben benyújtott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 23. § (1) bekezdés b) pontjának, valamint a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 2. § (1) bekezdésének és 17. §-ának alaptörvény-ellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] Az indítványozó beadványában a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 23. § (2) bekezdésének, valamint a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 2. § (1) bekezdése és 7. §-a alkotmányellenességének megállapítását és azok megsemmisítését kérte. Az Alkotmánybíróság a kérelem tartalma, valamint az ítéletben hivatkozott jogszabályok alapján megállapította, hogy az indítványozó a Pp. 23. § (1) bekezdés b) pontjának, valamint a Bszi. 17. §-ának alkotmányosságát vizsgálatait kéri.
- [2] Az indítványozó kifogásolta, hogy a Pp. 23. § (1) bekezdés b) pontja alapján a bírósági jogkörben okozott károk a megyei bíróságok hatáskörébe tartoznak, ezáltal a független bíráskodás lehetőségét nem biztosítják az állampolgárok részére. Az érvelése szerint nem zárható ki, hogy később az „alperes bíróság ügyét maga az alperes bíróság fogja tárgyalni és elbírálni”, így nehezen várható el független és pártatlan ítélet.
- [3] Az indítványozó szerint maga a kártérítés jogalapjának megállapítása is nehézségekbe ütközik, mivel a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 339. § (1) bekezdése alapján a kártérítés megállapításához szükséges a jogellenes magatartás bizonyítása. A Bszi. 2. § (1) és 17. §-a folytán nem lehetséges egy ítélet „jogellenességének” vizsgálata, mivel a bíróságok ezen rendelkezések alapján véglegesen döntenek. Az előbbieket következtében az indítványozó szerint „nem kérdőjelezhető meg a jogerős ítélet jogszerűsége”. Ezen túl az indítványozó hivatkozik arra, hogy „szükséges lenne ezen ügyekre nézve külön bíróságokat létrehozni, akik függetlenül tudnának ítélni a bírósági jogkörrel okozott kártérítés ügyében”.
- [4] Megítélése szerint az általa támadott rendelkezések sértik az Alaptörvény XV. cikkének (1) bekezdését, XXIV. cikkének (1) és (2) bekezdését, XXVIII. cikkének (1) bekezdését, valamint a 25. cikk (4) bekezdését.

II.

- [5] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizs-

gálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.

- [6] Az indítványozót az Alkotmánybíróság 2012. január 16-án kelt végzésében felszólította arra, hogy egészítse ki indítványát a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések az Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért, valamint arra, hogy gondoskodjon jogi képviselétéről. A végzés rendelkezett arról is, hogy indítványát egészítse ki az Abtv. 26. §-ára és 52. § (1) bekezdésére tekintettel. A panaszos 2012. március 13-án megküldte kiegészítő indítványát.
- [7] Az Alkotmánybíróság ezt követően megvizsgálta, hogy a kiegészítő indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panaszra vonatkozó tartalmi és formai feltételeknek.
- [8] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem – többek között – akkor határozott, ha az indítvány indokolást foglal magában arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály miért ellentétes az Alaptörvény rendelkezésével. A Bszi. 2. § (1) bekezdése és 17. §-a tekintetében az indítvány csupán leírást tartalmaz a jogszabályok tartalmáról, azt azonban nem indokolja, hogy ezen rendelkezések miért ellentétesek az Alaptörvénnyel.
- [9] Az Alkotmánybíróság ezért az indítványnak a Bszi. 2. § (1) bekezdése és 17. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló részét az Abtv. 64. § *d)* pontja alapján visszautasította.
- [10] Az indítványozó beadványa másik részében kifejtette, hogy a Pp 23. § (1) bekezdés *b)* pontja sérti a független és tisztességes eljáráshoz való jogát. Az Alkotmánybíróság a 339/B/1993. AB határozatában (ABH 1996, 413.) azonos alkotmányos összefüggésben – nevezetesen, sérül-e a független és tisztességes eljáráshoz való jog annak folytán, hogy a bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti pereket első fokon a megyei bíróság bírálja el – már vizsgálta a Pp. 23. § (1) bekezdését. Ebben a határozatban a testület a következőket fejtette ki: „a Pp. 23. § (1) bekezdés *b)* pontjának rendelkezése, amelynek értelmében a közigazgatási (bírósági) jogkörben okozott kár megtérítése iránti perek elintézése első fokon a megyei bíróság, másodfokon pedig a Legfelsőbb Bíróságnak – az ítékezés tevékenységében független – tanácsa hatáskörébe tartozik, nem ellentétes az Alkotmány 57. § (1) bekezdésével.”
- [11] Az Abtv. 31. § (1) bekezdése értelmében, ha alkotmányjogi panasz alapján az alkalmazott jogszabály

vagy jogszabályi rendelkezés Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság már döntött, ugyanazon jogszabályra, illetve jogszabályi rendelkezésre és ugyanazon Alaptörvényben biztosított jogra, valamint azonos alkotmányjogi összefüggésre hivatkozással – ha a körülmények alapvetően nem változtak meg – nincs helye az alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló alkotmányjogi panasznak.

- [12] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatályba lépése előtt hozott korábbi határozata alapján is hivatkozhat ítélt dologra, feltéve, hogy az Alaptörvény konkrét – a régi Alkotmányban foglaltakkal azonos vagy hasonló tartalmú – rendelkezései alapján ez lehetséges. Az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt rendelkezésben él tovább. Ezek alapján megállapítható, hogy az indítvány által sérelmesnek vélt jogszabály Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság már döntött.
- [13] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § *f)* pontjában foglaltak szerint ebben a részében is visszautasította.

Budapest, 2012. április 23.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/99/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3006/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Bács-Kiskun Megyei Bíróság Pk. 60.039/2008/7. sorszámú, illetőleg a Szegedi Ítéltábla Pfk. II. 50.357/2008/1. sorszámú végzésével összefüggésben benyújtott, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 97. § (2) bekezdése, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 12/A. § (1) és (2) bekezdése, a társadalmi szervezetek nyilvántartásának ügyviteli szabályairól szóló 6/1989. (VI. 8.) IM rendelet alkotmányellenességének és megsemmisítésének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó 2008. október 27-én indokolás nélküli alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, amelyhez az indokolást 2009. március 6-án csatolta. Az eredeti indítványban csupán arra utal, hogy kérelmét a Bács-Kiskun Megyei Bíróság Pk. 60.039/2008/7. sorszámú, illetőleg a Szegedi Ítéltábla Pfk. II. 50.357/2008/1. sorszámú végzésével szemben nyújtja be. A kiegészítő indítvány tartalmazza a támadott jogszabályi rendelkezések felsorolását, úgymint a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 97. § (2) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 12/A. § (1) és (2) bekezdését, valamint a társadalmi szervezetek nyilvántartásának ügyviteli szabályairól szóló 6/1989. (VI. 8.) IM rendeletet. Az indítványozó az alkotmányellenesség és a megsemmisítés megállapításán túlmenően kérte a támadott jogszabályi rendelkezések tekintetében az alkalmazási tilalom kimondását, kérte továbbá annak megállapítását, hogy a bíróság által be nem jegyzett társadalmi szervezet létrejött. A kiegészítő indítvány az alkotmányjogi panaszon kívül még utólagos normakontroll-kérelmet, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló kérelmet is tartalmaz.

[2] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 16-án kelt, IV/1203-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót indítványa kiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselőt igazolására, valamint az al-

kotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozó a végzést 2012. február 8-án átvette, azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.

[3] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megálapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése előírja a kötelező jogi képviselőt, valamint a képviselői jogosultság igazolását. A jelen ügyben ez a törvényi feltétel hiányzik, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. május 8.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1203/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3007/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság jogszabály alaptörvény-ellenességének utólagos vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság Sávolgy Község Önkormányzatának a telekadóról szóló 15/2010. (XII. 21.) sz.

rendelete 4. § c) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdése szerinti eljárásban Sávoly Község Önkormányzatának a telekadóról szóló 15/2010. (XII. 21.) sz. rendelete (a továbbiakban: Ör.) 4. § c) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Az indítványozó szerint a kifogásolt rendelkezés, – amely kisebb mértékű kedvezményt biztosít a telekadó megállapításánál a lakóhellyel nem rendelkező telektulajdonosoknak – az Alaptörvény II. cikkébe és XV. cikkének (1) és (2) bekezdésébe ütközik.
- [3] 2. Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az Abtv. 26. § (2) bekezdése, illetve a 29. §-a szerinti tartalmi követelményeknek nem felel meg.
- [4] Az Ör. rendelkezése nem tekinthető „közvetlenül alkalmazandó, hatályosuló” normának, mert az csak az önkormányzati adóhatóság döntése révén hatályosul, ezért az indítvány az Abtv. 26. § (2) bekezdésében meghatározott feltételeknek nem felel meg. A panaszos közvetlen érintettsége a panasz benyújtásakor már azért sem állapítható meg, mert rá nézve 2012. évben az adóhatóság sem alkalmazhatja e rendelkezést, tekintettel arra, hogy bejelentett lakóhellyel rendelkezik a községben. A 2011. évi telekadó fizetési kötelezettségére az alkotmánybírósági döntésnek kihatása nem lenne.
- [5] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § d) pontja, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. május 8.

Dr. Paczoly Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám. IV/2318/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3008/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz eljárás megszüntetéséről

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 11.K.31.134/2010/16. számú jogerős ítéletével összefüggésben benyújtott, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 100. § (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére, valamint a konkrét ügyben történő alkalmazási tilalom kimondására irányuló eljárást megszünteti.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozóval szemben az állami adóhatóság az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 87. § (1) bekezdésének a) pontja alapján bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzést folytatott. Az állami adóhatóság az Art. 98. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított jogkörében eljárva az indítványozóval szerződéses kapcsolatban álló üzleti partnereknél kapcsolódó vizsgálatot rendelt el. Az indítványozó az állami adóhatóság határozatának törvényességét támadva kezdeményezte a másodfokú adóhatóság határozatának bírói felülvizsgálatát. Keresetlevelében az indítványozó többek között azt kifogásolta, hogy az állami adóhatóság megsértette az Art. 100. § (4) bekezdésében előírt kötelezettségét, amikor az adóellenőrzés keretében elrendelt kapcsolódó vizsgálat eredményeként beszerzett, a tényállás alapjául szolgáló bizonyítékokat tartalmazó jegyzőkönyvet nem tekinthette meg. Az indítványozó keresetlevelét

a Fővárosi Bíróság a 11.K.31.134/2010/16. számú jogerős ítéletében bírálta el és a keresetet az Art. 100. § (4) bekezdése tekintetében elutasította. Az indítványozó a bírósági ítéletnek a keresetet elutasító részével összefüggésben, 2011. május 12. napján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában kezdeményezte az Art. 100. § (4) bekezdése alkotmányellenességének kimondását és megsemmisítését a jogszabály egyedi ügyben történő alkalmazhatósága visszamenőleges kizárásával együtt. Alkotmányjogi panaszának indokálul előadta, hogy az Art. 100. § (4) bekezdése sérti az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető alkotmányos jogot, valamint ezzel összefüggésben az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelményét. E körben az indítványozó előadta, hogy az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében írtakból következik, hogy a peres felek mindegyike jogosult az adott ügyben felhasznált bizonyítékokat korlátozás nélkül megismerni. Az indítványozó sérelmezte továbbá, hogy míg az adóellenőrzéshez kapcsolódó eljárások során felhasznált bizonyítékok az állami adóhatóság számára teljes körűen hozzáférhetőek, addig az ellenőrzés alá vont adózó a közvetlen betekintési lehetőség elől el van zárva, és csupán az adóhatóság által az alapvizsgálat jegyzőkönyvében megszürt kivonattal rendelkezik.

[2] 2. Az Alkotmány 2011. december 31. napján hatályát veszítette, helyébe 2012. január 1-jén Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény), valamint Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései léptek. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31. napján folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az alkotmánybírósági eljárást a 2012. január 1. napján hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint szükséges lefolytatni, feltéve, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll. Az Alkotmánybíróság ezért az Abtv.-ben meghatározott követelmények teljesítése érdekében az indítványozót az alkotmányjogi panasz kiegészítésére hívta fel. Az indítványozó e felhívás alapján arról tájékoztatta az Alkotmánybíróságot, hogy a Kúria felülvizsgálati eljárásában a 2012. január 19. napján kelt, Kfv.V.35.349/2011/13. számú végzésével hatályon kívül helyezte a Fővárosi Bíróság azon ítéletét, amellyel összefüggésben az alkot-

mányjogi panaszt benyújtotta és az ügyben a Fővárosi Törvényszéket új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

- [3] Az Abtv. 59. §-ában foglaltak értelmében az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerint, a nyilvánvalóan okafigyottá váló ügyek esetén az előtte folyamatban lévő eljárást megszüntetheti. Az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat (ABK 2012. március, 26., a továbbiakban: Ügyrend) 63. § (2) bekezdésének e) pontja az okafigyottság esetei között sorolja fel, ha az indítvány valamely oknál fogva tárgytalanná válik. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben megállapította, hogy a jogszabály alkotmányellenességének kimondására irányuló alkotmányjogi panasz tárgytalanná vált, mert a panasz alapjául szolgáló bírói határozatot a Kúria hatályon kívül helyezte és egyúttal az alsóbb fokú bíróságot új eljárás lefolytatására kötelezte. Az ügyben az indítványozónak a megismételt eljárás befejezését követően nyílik újabb lehetősége arra, hogy az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme esetén alkotmányjogi panaszt nyújtson be az Alkotmánybírósághoz.
- [4] Az Alkotmánybíróság ezért az Abtv. 59. §-a alapján, figyelemmel az Ügyrend 63. § (2) bekezdésének d) pontjára is, a tárgytalanná vált alkotmányjogi panasz tekintetében az eljárást megszüntette.

Budapest, 2012. május 8.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/13/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3009/2012. (VI. 21.) AB HATÁROZATA

az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény egyes részei vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 132. § (2) bekezdés c) pontja, valamint a (4) és (5) bekezdése – az Alaptörvény *XIII. cikk* (1) bekezdésére és *XV. cikk* (1) bekezdés első mondatára alapított – alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló bírói kezdeményezést elutasítja.

2. Az Alkotmánybíróság az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 132. § (2) bekezdés c) pontja, valamint a (4) és (5) bekezdése – az Alaptörvény *M cikk* (2) bekezdésére alapított – alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló bírói kezdeményezést visszautasítja.

3. Az Alkotmánybíróság az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 132. § (7) bekezdése, valamint a 144. § (4) bekezdés d) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló bírói kezdeményezést visszautasítja.

4. Az Alkotmánybíróság a mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállásának megállapítására irányuló bírói kezdeményezést visszautasítja.

I n d o k o l á s

I.

[1] 1. 2010. március 16-án a Pest Megyei Bíróság az előtte 7.G.29.357/2008. szám alatt folyamatban lévő ügyben – az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: régi Abtv.) 38. § (1) bekezdése alapján –, az eljárás egyidejű felfüggesztése mellett, indítvánnyal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben kezdeményezte az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) 132. § (2) bekezdés c) pontja, (4), (5) és (7) bekezdései, valamint a 144. § (1) bekezdés d) pontja alkotmányosságának vizsgálatát.

[2] 1.1. Az indítványra okot adó konkrét ügyben, a bírói kezdeményezéshez mellékelte iratok szerint, a távközlési szolgáltató gazdasági társaság alperes 2008. augusztus 21-étől – Általános Szerződési Feltételei egyoldalú módosításával –, a körülményekben bekövetkezett lényeges változásra hivatkozva, új díjakat vezetett be a telefonszámla befizetésének egyes módjaihoz kapcsolódóan. Így meghatározta a telefonszámla postai úton, illetve a szolgáltató értékesítési pontjain történő befizetésének alkalmankénti díjait, amely magatartását a felperes Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság keresetében a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 2. §-ába ütközőnek, az Általános Szerződési Feltételek vitatott pontjait pedig a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 209. § (1) bekezdése szerinti tisztességtelen szerződési feltételnek tartott, és – egyebek mellett – kérte a bíróságtól e feltételek érvénytelenségének megállapítását. Az alperes ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását kérte megalapozatlanság miatt, véleménye szerint ugyanis a díjak egyoldalú bevezetése nem tekinthető tisztességtelen gazdasági tevékenységnek a Tptv. 2. §-a alapján, és Általános Szerződési Feltételeinek azon új rendelkezései, amelyek e díjakat megállapítják, nem minősülnek tisztességtelen szerződési feltételeknek sem, mert – az alperesi álláspont szerint – nem sértik a jóhiszeműség és tisztesség követelményét, egyoldalú bevezetésük előfeltételei fennálltak, és az egyoldalú módosítás indokolt is volt, nem idézett elő jelentős egyenlőtlenséget a szerződő felek között a szerződéses jogok és kötelezettségek tekintetében.

[3] 1.2. A bírói kezdeményezésben a bíróság utalt arra, hogy az Eht. 132. § (2) bekezdés c) pontja a szolgáltató egyoldalú lehetőségévé teszi a körülményekben bekövetkezett lényeges változás esetén az előfizetői szerződés módosítását, az Eht. 132. § (4) bekezdése pedig azt is lehetővé teszi a szolgáltatónak, hogy egyoldalúan határozza meg, mely esetekben módosíthatja általános szerződési feltételeit a szerződéses jogviszony létrejöttét követően, utólag. A bírói kezdeményezés szerint e szolgáltatói döntés garanciális feltételei, jogszabályi korlátai hiányoznak. Az Eht. 132. § (5) bekezdése szerint az előfizető nem mondhatja fel a szerződést további jogkövetkezmények nélkül, ha arra vállalt kötelezettséget, hogy a szolgáltatást meghatározott időtartam alatt igénybe veszi, az előfizetői szerződést az ebből eredő kedvezmények figyelembevételével kötötte meg, és a módosítás a kapott kedvezményt nem érinti. Ez a törvényi rendelkezés a felek szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és az üzleti tisztesség követelményeit megsértve, egyoldalúan és indokolatlanul az előfizetők hát-

rányára állapítja meg. Ezért – a bírói kezdeményezés szerint – az Eht. 132. § (2) bekezdés c) pontja, (4) és (5) bekezdései sértik a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló, többször módosított 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 9. § (2) bekezdését, illetve a 70/A. § (3) bekezdését. A bírói kezdeményezés arra is utalt, hogy a „gazdasági verseny egyenlőségét” sérti az Eht. 132. § (2) bekezdés c) pontját amiatt, mert az alapján a szolgáltató a körülményekben bekövetkezett lényeges változás esetén egyoldalúan is módosíthatja az előfizetői szerződéseket (így akár a szokásos szerződési kockázat őt terhelő részét is egyoldalúan és indokolatlanul az előfizetőkre terhelheti át új díj bevezetésével, vagy jogosulatlan gazdasági előnyre tehet szert), míg az előfizetők – a *clausula rebus sic stantibus* klasszikus elve alapján – ezt csak bírósági peres út igénybevételével érhetik el. Ez indokolatlanul változtatja meg a kötelmi jogi jogviszonyokban egyébként jellemző, a felek mellérendeltségét biztosító helyzetet [Eht. 132. § (7) bekezdés]. Ilyen egyoldalú előny a szolgáltatót csak akkor illelhetné meg, ha olyan mélyreható, a szokásos szerződési kockázatot tetemesen meghaladó változás állna be a szerződéskötés utáni viszonyokban, amelyet előre a felek nem láthattak, és a felek „gazdasági egyensúlya” felborulna: az egyik fél méltánytalan és aránytalan veszteségeket szenvedne el, míg a másik fél ilyen nyereségre tenne szert. A bírói kezdeményezés szerint azonban az Eht. – szemben más ágazati törvényekkel – ilyen garanciákat nem tartalmaz.

- [4] Az Eht. 144. § (2) bekezdés d) pontja, amely a 132. § (4) bekezdése alapján alkalmazandó [az indítványozó tévesen az Eht. 144. § (1) bekezdés d) pontját jelölte meg], az indítvány szerint „nem felel meg a jogegyenlőség elvárásának”, mivel az általános szerződési feltételek szolgáltatói egyoldalú módosításának, és az előfizetőket megillető felmondás feltételeiről szóló tájékoztatásnak – a hatálybalépést legalább 30 nappal megelőző – az országos vagy megyei napilapban legalább két alkalommal feladott közlemény útján történő közzététele, mint a szolgáltatói értesítés egyik módja, nem jut el minden előfizetőhöz, csak egy behatárolt újságolvasói réteghez. Az indítvány ezt a közzétételi módot anakronisztikusnak tartotta, amely az információs társadalom elvárásaihoz képest korszerűtlen is, hiszen a napilapok olvasói közönsége nagyságrendileg tér el a hírközlési szolgáltatást igénybe vevő fogyasztói körtől.
- [5] Végül az indítványozó kitért arra is, hogy az előtte folyamatban lévő ügyben a szolgáltató a természetes, előrelátható üzleti kockázat körébe tartozó költséget terhelte át az előfizetőkre olyan módon, hogy erre a támadott törvényi rendelkezések alap-

ján a jogszabályi lehetősége megvolt, ezért magatartása tisztességtelennek nem minősíthető a Ptk. 209. § alapján.

- [6] 2. A bírói kezdeményezés benyújtását követően, 2012. január 1-jén hatályba lépett az Országgyűlés által 2011. április 18-án elfogadott és 2011. április 25-én kihirdetett Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény). Az indítványozó indítványában az Alkotmány rendelkezéseire hivatkozott. Az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én tájékoztató végzést küldött az indítványozónak, amelyben felhívta indítványa kiegészítésére a tekintetben, hogy az általa támadott törvényi rendelkezések az Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért.
- [7] Az indítványozó, a felhívásnak eleget téve, 2012. január 23-án kelt indítvány-kiegészítésében fenntartotta a korábbi indítványát, és az Alaptörvény sértett rendelkezéseiként a XIII. cikk (1) bekezdését, a XV. cikk (1) bekezdés első fordulatát, valamint az M) cikk (2) bekezdését jelölte meg. Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét abban látta, hogy az egyoldalú szolgáltatói szerződésmódosítás törvényi lehetősége azt is lehetővé teszi, hogy az előfizetőket többletbefizetésre kötelezzék, így értékcsökkenést előidézve vagyonukban, és megsértve a tulajdonhoz való jogukat. A „jogegyenlőség alaptörvényi követelménye” tekintetében az indítványozó fenntartotta az indítványban foglaltakat. Az indítvány-kiegészítés a szolgáltató törvényben biztosított egyoldalú szerződésmódosítási lehetőségét a tisztességes gazdasági verseny feltételeibe ütközőnek is tartotta. Rámutatott továbbá arra is, hogy az egyoldalú szerződésmódosítási gyakorlatot lehetővé tevő, támadott törvényi rendelkezések az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdését is sértik, amely az Alkotmányhoz képest „többletjogként, külön nevesítve biztosítja a fogyasztók jogainak védelmét”.

II.

- [8] 1. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:
- [9] „M) cikk
- [10] (...)
- [11] (2) Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit. Magyarország fellép az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben, és védi a fogyasztók jogait.
- [12] XIII. cikk
- [13] (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.
- [14] XV. cikk
- [15] (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. (...)

- [16] 2. Az Eht. támadott rendelkezéseinek az indítvány benyújtásakor hatályos szövege:
- [17] „132. § (2) A szolgáltató az előfizetői szerződést csak az alábbi esetekben jogosult egyoldalúan módosítani: (...)
- [18] c) a körülményekben bekövetkezett lényeges változás indokolja.
- [19] (...)
- [20] (4) Ha a szolgáltató az általános szerződési feltételekben meghatározott esetekben jogosult az általános szerződési feltételeket egyoldalúan módosítani, köteles a módosításról a hatálybalépését megelőzően legalább 30 nappal az előfizetőket e törvényben foglaltak szerint értesíteni, az előfizetőket megillető felmondás feltételeiről szóló tájékoztatással együtt. Ebben az esetben az előfizető jogosult a módosítás tárgyában megküldött értesítést követő 8 napon belül a szerződés azonnali hatályú felmondására.
- [21] (5) Amennyiben a módosítás az előfizető számára hátrányos rendelkezéseket tartalmaz, az előfizető az értesítéstől számított 15 napon belül további jogkövetkezmények nélkül jogosult felmondani az előfizetői szerződést. Nem mondhatja fel az előfizető az előfizetői szerződést ilyen esetben azonban akkor, ha kötelezettséget vállalt arra, hogy a szolgáltatást meghatározott időtartam alatt igénybe veszi és az előfizetői szerződést az ebből eredő kedvezmények figyelembevételével kötötte meg, és a módosítás a kapott kedvezményeket nem érinti. Amennyiben a módosítás a kapott kedvezményeket érinti, és az előfizető felmondja az előfizetői szerződést, a szolgáltató az előfizetőtől nem követelheti a szerződés felmondását követő időszakra eső kedvezmény összegét.
- [22] (...)
- [23] (7) Az általános szerződési feltételek módosításának a jelen §-ban foglalt keretek közötti részletes feltételeit a szolgáltató az általános szerződési feltételeiben határozza meg.”
- [24] „144. § (2) Ha jogszabály az előfizető értesítését írja elő, a szolgáltató az értesítési kötelezettségének a következő módon tehet eleget: (...)
- [25] d) az értesítendő előfizetők körétől függően országos vagy megyei napilapban legalább két alkalommal feladott közlemény útján, amellyel egyidejűleg a szolgáltató köteles az értesítést az ügyfélszolgálatán is közzétenni.”
- [26] 3. Az Eht. támadott rendelkezéseinek az indítvány elbírálásakor hatályos szövege:
- [27] „132. § (2) A szolgáltató az előfizetői szerződést az egyedi előfizetői szerződésre is kiterjedően csak az alábbi esetekben jogosult egyoldalúan módosítani: (...)
- [28] c) a körülményekben bekövetkezett, a szerződés megkötésekor előre nem látható lényeges változás, (...)
- [29] indokolja.
- [30] (...)
- [31] (4) Ha a szolgáltató az általános szerződési feltételekben meghatározott esetekben jogosult az általános szerződési feltételeket egyoldalúan módosítani, köteles a módosításról a hatálybalépését megelőzően legalább 30 nappal az előfizetőket e törvényben foglaltak szerint értesíteni, az előfizetőket megillető felmondás feltételeiről szóló tájékoztatással együtt.
- [32] (5) Amennyiben a módosítás az előfizető számára hátrányos rendelkezéseket tartalmaz, az előfizető az értesítéstől számított 15 napon belül további jogkövetkezmények nélkül jogosult felmondani a határozott időtartamú előfizetői szerződést. Nem mondhatja fel az előfizető a határozott időtartamú előfizetői szerződést ilyen esetben akkor, ha az előfizetői szerződést a határozott időtartamból eredő kedvezmények figyelembevételével kötötte meg, és a módosítás a kapott kedvezményeket nem érinti. Amennyiben a módosítás a kapott kedvezményeket érinti, és az előfizető felmondja a határozott időtartamú előfizetői szerződést, a szolgáltató az előfizetőtől nem követelheti a szerződés felmondását követő időszakra eső kedvezmény összegét.
- [33] (...)
- [34] (7) Az általános szerződési feltételek módosításának a jelen §-ban foglalt keretek közötti részletes feltételeit a szolgáltató az általános szerződési feltételeiben határozza meg.”
- [35] „144. § (4) Ha jogszabály az előfizető értesítését írja elő és a szolgáltató a szolgáltatás jellegéből adódóan nem köteles számlalevelet küldeni, illetve ha az értesítés számlalevélben történő teljesítésére azért nincs mód, mert az értesítés jogszabály által előírt időpontja a számlalevél előfizetőnek történő, szolgáltató általános szerződési feltételei által meghatározott megküldési időpontját megelőzi, a szolgáltató választása szerint – a 144. § (5) és (6) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – az értesítési kötelezettségének a következő módon tehet eleget: (...)
- [36] d) az értesítendő előfizetők körétől függően országos vagy megyei napilapban legalább két alkalommal feladott közlemény útján, amellyel egyidejűleg a szolgáltató köteles az értesítést az ügyfélszolgálatán is hozzáférhetővé tenni.”

III.

- [26] 3. Az Eht. támadott rendelkezéseinek az indítvány elbírálásakor hatályos szövege:
- [27] „132. § (2) A szolgáltató az előfizetői szerződést az egyedi előfizetői szerződésre is kiterjedően csak az alábbi esetekben jogosult egyoldalúan módosítani: (...)
- [28] c) a körülményekben bekövetkezett, a szerződés megkötésekor előre nem látható lényeges változás, (...)
- [29] indokolja.
- [37] A bírói kezdeményezés részben nem megalapozott, részben érdemi elbírálásra alkalmatlan.
- [38] 1. A bírói kezdeményezés benyújtását követően hatályát veszítette a régi Abtv. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. §-a azonban változatlanul lehetővé teszi azt, hogy ha a bírónak az előtte folyamatban lévő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmaznia, amelynek alaptörvény-ellenességét

észleli, – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *b)* pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezze a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását.

- [39] 2. Az Alkotmánybíróság a bírói kezdeményezés vizsgálata során megállapította, hogy az indítvány benyújtását követően – 2011. augusztus 3-ai hatállyal – az egyes elektronikus hírközlési tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi CVII. törvény (a továbbiakban: Ehttm.) 34. § (1) és (3) bekezdései módosították az Eht. 132. § (2) bekezdés *c)* pontját, (4) és (5) bekezdését, valamint – 2012. január 1-jei hatállyal – az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvény 239. § *d)* pontja módosította az Eht. 132. § (5) bekezdését. Az Ehttm. 44. §-a pedig – szintén 2011. augusztus 3-ai hatállyal – módosította az Eht. 144. § (2) bekezdés *d)* pontjának rendelkezéseit, és e rendelkezéseket az Eht. 144. § (4) bekezdés *d)* pontjába helyezte át. Az Ehttm. 71. § (3) bekezdése szerint: „E törvény rendelkezéseit (...) a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell, azzal, hogy e rendelkezések hatályba lépése előtt elkövetett jogsértésekre a jogsértés elkövetésekor hatályos anyagi jogi rendelkezések alkalmazandók.”
- [40] 3. Az Abtv. 41. § (3) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alaptörvény-ellenességét akkor állapíthatja meg, ha a jogszabályt konkrét esetben még alkalmazni kellene. A jelen ügyben az indítványozó által előterjesztett indítvány bírói kezdeményezés, amely alapján – mivel ilyenkor alkalmazási tilalom kimondására is van lehetőség – az Alkotmánybíróság vizsgálhatja már nem hatályos jogszabályi rendelkezések alaptörvény-ellenességét is. Az Ehttm. 71. § (3) bekezdésére figyelemmel azonban – tekintettel arra, hogy az indítványra okot adó konkrét ügyben „elkövetett jogsértés” megállapítására az eljárás felfüggesztéséig nem került sor – az Alkotmánybíróság eljárása során az Eht. támadott rendelkezéseinek az indítvány elbírálásakor hatályos szövegét vette figyelembe alkalmazandó jogként, és erre nézve folytatta le az alkotmányossági vizsgálatot.
- [41] Az Alkotmánybíróság az alkotmányossági vizsgálatot a régi helyébe lépő új szabályozás tekintetében akkor folytatja le, ha az tartalmilag a korábbival alkotmányjogi szempontból azonos és ezáltal azonos a vizsgálendő alkotmányossági probléma [1314/B/1997. AB végzés, ABH 2000, 1049.; 4/1999. (VI. 3.) AB határozat, ABH 1999, 396, 399.; 1425/B/1997. AB határozat, ABH 1998, 844, 845.; 163/B/1991. AB határozat, ABH 1993, 544, 545.; 137/B/1991. AB határozat, ABH 1992, 456, 457.]. A jelen esetben azt lehet megállapítani, hogy az eredetileg támadott szabályok bizonyos mértékű módosulásával és kiegészülésével az indítványban eredetileg felvetett alkotmányossági probléma az új szabályokban azonos maradt. Ezért az Alkotmánybíróság – követve állandó gyakorlatát – az érdemi vizsgálatot az elbírálás idején hatályos szabályozás tekintetében végezte el.
- [42] 4. Az Alkotmánybíróság az indítvány tartalmi vizsgálata során elsőként az Eht. 132. § (2) bekezdés *c)* pontját, (4), (5) és (7) bekezdéseit támadó indítványi elemet bírálta el.
- [43] Az Eht. ezen rendelkezései szólnak arról, hogy a szolgáltató – egyéb, az Eht. 132. § (2) bekezdésében taxatív módon felsorolt okok mellett – a körülményekben bekövetkezett, a szerződés megkötésekor előre nem látható lényeges változás esetén az előfizetői szerződést az egyedi előfizetői szerződésekre is kiterjedően, egyoldalúan módosíthatja. Az Eht. 132. § (7) bekezdése alapján a szolgáltató általános szerződési feltételeiben határozhatja meg az általános szerződési feltételek – melyek az Eht. 127. § (1) bekezdése szerint az előfizetőkkal, illetve az előfizetői szolgáltatást igénylő más felhasználókkal megköthető előfizetői szerződés részét képezik az egyedi előfizetői szerződéssel együtt – módosításának részletes feltételeit, de csak az Eht. 132. §-ában foglalt keretek között. Így az általános szerződési feltételek szolgáltatói egyoldalú előfizetői szerződés-módosítási okként is csak olyan eseteket határozhatnak meg, illetve csak olyan okokhoz állapíthatnak meg részletszabályokat, amelyeket az Eht. 132. § (2) bekezdésének taxatív felsorolása tartalmaz. Ez következik az Eht. 127. § (3) bekezdésének első mondatából is. Az Eht. 132. § (4) bekezdése a szolgáltatónak az általános szerződési feltételek egyoldalú módosítása esetén az előfizetők irányába fennálló értesítési kötelezettségéről, ennek időpontjáról és tartalmáról rendelkezik, az (5) bekezdés pedig a határozott időtartamú előfizetői szerződéssel rendelkező előfizetőket – amennyiben a módosítás számukra hátrányos rendelkezéseket tartalmaz – ilyen esetekben megillető felmondási jog gyakorolhatóságának feltételeit szabályozza.
- [44] Az indítványozó az Eht. 132. § (2) bekezdés *c)* pontját, valamint (4) és (5) bekezdését azért tartotta az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdésével, XIII. cikk (1) bekezdésével, valamint XV. cikk (1) bekezdés első fordulatával ellentétben állónak, mert álláspontja szerint a szabályozás az üzleti tisztesség követelményeit megsértve, egyoldalúan és indokolatlanul az előfizetőkre hátrányosan állapítja meg a felek szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit. A kifogásolt rendelkezések a „gazdasági verseny egyenlőségét” is sértik, mivel azok alapján – a bírói kezdeményezés szerint – a szolgáltatók akár a szokásos szerződési kockázat őket terhelő részét is átháríthatják az előfizetőkre, míg az előfizetők csak

- bírósági peres út igénybevételel érhetik el az előfizetői szerződések módosítását. Az előfizetők többletfizetésére kötelezésének lehetősége az indítvány szerint sérti továbbá a tulajdonhoz való jogot is, mivel az ilyen tartalmú szolgáltatói egyoldalú szerződésmódosítások az előfizetők vagyonában értékcsökkenést idézhetnek elő. A bírói kezdeményezés az alaptörvény-ellenesség alátámasztásaként végül arra is utal, hogy az Alaptörvény – szintén sérülni vélt – M cikk (2) bekezdése külön nevesíti a fogyasztók jogainak védelmét.
- [45] Mindezeket azonban az indítványozó nem határozatban, hanem az Alkotmánybírósághoz benyújtott beadványában fogalmazta meg.
- [46] 4.1. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint „[a]z indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli (...)”
- [47] e) indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, bírói döntés vagy – a 33. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén – az Országgyűlés határozata miatt ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével vagy a nemzetközi szerződéssel, továbbá a 34–36. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén az indítványban foglalt kérelem részletes indoklását, (...)”
- [48] A jelen ügyben az indítvány az Alaptörvény M cikk (2) bekezdését nevesíti ugyan, mint megsértett rendelkezést, de ezt követően csak a folyamatban lévő konkrét ügy egyedi jogalkalmazási kérdéseit számba véve fogalmaz meg bíráló észrevételeket, és nem terjeszt elő releváns alkotmányjogi érvelést az Alaptörvénynek ezen, Magyarország gazdasági alaprendjének egyes elemeit, feltételeit meghatározó szabálya összefüggésében. Ezért az Alkotmánybíróság ezt az indítványt az Abtv. 64. § d) pontja alapján – figyelemmel az Abtv. 52. § (1) bekezdés e) pontjára – visszautasította.
- [49] 4.2. A bírói kezdeményezés hivatkozott az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való jog sérelmére is. A tulajdonhoz való jogot tartalmilag megegyező megfogalmazásban tartalmazta az Alkotmány 13. § (1) bekezdése is. Az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság feladata az Alaptörvény védelme. Az Alkotmánybíróság az újabb ügyekben felhasználhatja azokat az érveket, amelyeket az Alaptörvény hatálybalépése előtt hozott korábbi határozatai az akkor elbírált alkotmányjogi kérdéssel összefüggésben tartalmaztak, feltéve, hogy az Alaptörvény konkrét – az Alkotmányban foglaltakkal azonos vagy hasonló tartalmú – rendelkezései és értelmezési szabályai alapján ez lehetséges. Az Alkotmányon alapuló alkotmánybírósági döntésekben kifejtett elvi jelentőségű megállapítások értelemszerűen irányadók az Alaptörvényt értelmező alkotmánybírói döntésekben is. Ez azonban nem jelenti az Alkotmányon alapuló határozatokban kifejtettek vizsgálódás nélküli, mechanikus átvételét, hanem az Alkotmány és az Alaptörvény megfelelő szabályainak összevetését és gondos mérlegelést kíván. A jelen ügy kapcsán megállapítható, hogy a tulajdonhoz való jogot, mint alapjogot, az Alkotmányhoz hasonlóan az Alaptörvény is garantálja, így a tulajdonhoz való jog értelmezése során az Alkotmánybíróság által korábban tett megállapítások továbbra is irányadónak tekinthetők.
- [50] Az Alkotmánybíróság a 64/1993. (XII. 22.) AB határozatban rámutatott a következőkre: „A tulajdonhoz való jog (...) alapvető jog. Az alkotmányi tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat. (...) A tulajdon »elvonása« alkotmányjogi értelemben nem feltétlenül a polgári jogi tulajdonjog elvesztése (...). Az Alkotmány szerinti tulajdonvédelem köre tehát nem azonosítható az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmével; azaz sem a birtoklás, használat, rendelkezés részjogosítványával, sem pedig negatív és abszolút jogként való meghatározásával. Az alapjogként védett tulajdon tartalmát a mindenkori (alkotmányos) közjogi és magánjogi korlátokkal együtt kell érteni.” (ABH 1993, 373, 379–380.) A tulajdonhoz való jog alapjogi jellegét vizsgálva a 481/B/1999. AB határozatban az Alkotmánybíróság azt is kimondta, hogy az „(...) nem a tényleges tulajdonszerzést, a tulajdonhoz jutás jogát, a tulajdon értékcsökkentéstől mentes és végleges megtartását garantálja, hanem az állam számára ír elő kétirányú kötelezettséget. Az állam egyfelől – az alkotmányos kivételek lehetőségétől eltekintve – köteles tartózkodni a magán- vagy jogi személyek tulajdonosi szférájába való behatolástól, másfelől köteles megteremteti azt a jogi környezetet, azt az intézményi garanciát, amely a tulajdonhoz való jogot diszkrimináció nélkül működésképpé teszi.” (ABH 2002, 998, 1002.)
- [51] A kifejtettek szerint a tulajdonhoz való jog alapjogként az állammal szemben garantál olyan közjogi igényt, amely alapján az állam – alapvetően, főszabályként, az Alaptörvényből következő kivételektől eltekintve – köteles tartózkodni az alapjog alanyának tulajdonosi pozíciójába történő behatolástól. A konkrét ügyben az indítványozó egy Ptk.-n kívüli, külön törvényben szabályozott szerződéses jogviszony – amelyre ugyanakkor mögöttes szabályként vonatkoznak többek között a Ptk. Bevezető rendelkezések, valamint a Kötelmi jog című rész általános szabályai, illetve a Tptv. rendelkezései – konstrukcióját, és szabályai egyedi ügyben történő kihasználásának módját kifogásolta. A szerződő felek, mint alanyi jogosultak és alanyi kötelezettek egymással szembeni érdekegyensúlyát, és a gyengébb pozícióban lévő fél védelmét azonban a Ptk. hivatott biztosítani. Az Alkotmánybíróság hasonló al-

kormányjogi probléma kapcsán, a kedvezményes kamatozású, hosszúlejáratú lakáscélú kölcsönök kamatainak a hiteladósokat hátrányosan érintő, egyoldalú állami szerződésmódosítással történő megváltoztatását vizsgáló 32/1991. (VI. 6.) AB határozatában a tulajdonhoz való jog sérelmét állító indítványi részt vizsgálva kimondta: „[a] tulajdonhoz való jog (...) a szerződésekbe való állami beavatkozásnak nyilvánvalóan határt szab. A tulajdonjog mint alkotmányos alapjog és a támadott törvényi rendelkezésekkel kapcsolatos szerződésmódosítási probléma között azonban tartalmi összefüggés nincs.” (ABH 1991, 146, 160.)

- [52] A vizsgálni kért törvényi rendelkezések mindezek alapján a tulajdonhoz való joggal nem állnak érdemi (tartalmi) elbírálást lehetővé tevő alkotmányos kapcsolatban. Az érdemi alkotmányossági kapcsolat hiánya – az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata értelmében – az indítvány elutasítását eredményezi. [698/B/1990. AB határozat, ABH 1991, 716–717.; 35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197, 201.; 720/B/1997. AB határozat, ABH 1998, 1005, 1007.; 380/D/1999. AB határozat, ABH 2004, 1306, 1313–1314.] Erre tekintettel az Alkotmánybíróság – a rendelkező rész 1. pontjában foglaltak szerint – az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésére alapított indítványi elemet elutasította.
- [53] 4.3. A bírói kezdeményezés a támadott rendelkezések Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdés első fordulatában szereplő törvény előtti egyenlőség követelményébe ütközését is állította. Az Alkotmánybíróság a megkülönböztetés alkotmányos tilalmát értelmezve már működése korai időszakában rámutatott arra, hogy e tilalom arra vonatkozik, hogy „a jognak mindenkit egyenlőként (egyenlő méltóságú személynként) kell kezelnie, (...) azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell a jogosultságok és a kedvezmények elosztásának szempontjait meghatározni.” [9/1990. (IV. 25.) AB határozat, ABH 1990, 46, 48.] Az 59/1992. (XI. 6.) AB határozatban pedig az Alkotmánybíróság azt is kimondta, hogy álláspontja szerint „a megengedhetetlen megkülönböztetés tilalma – alanyi és tárgyi összefüggésben – a jogi személyekre (...) is vonatkozik. (ABH 1992, 271, 273.)
- [54] Az indítványozó a támadott törvényi rendelkezéseket azért tartotta a törvény előtti egyenlőség követelményébe ütközőnek, mert az általuk kialakított szerződéses konstrukció – a körülményekben bekövetkezett, a szerződés megkötésekor előre nem látható lényeges változás (az Eht.-nak az indítvány elbírálásakor hatályos szövege szerint) esetén – eltérő jogi eszközöket biztosít a tipikusan jogi személyek szolgáltatók és az előfizetők részére az előfizetői szerződés módosítására. Amint arra a 30/1997. (IV. 29.) AB határozat is rámutatott, „az Alkotmány-

bíróság más mércét alkalmazott az alkotmányos alapjogokat érintő diszkriminációra (a szükségesség/arányosság tesztjét), s más mércét att az esetre, ha a (...) diszkrimináció-tilalmat az alapjogokon kívül egyéb jogokra terjesztette ki. Itt akkor állapít meg az Alkotmánybíróság alkotmányellenes megkülönböztetést, »ha a megkülönböztetésnek ... nincs tárgyilagos mérlegelés szerint ésszerű indoka, vagyis önkényes.« [35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197.]” (ABH 1997, 130, 137–138.) A 881/B/1991. AB határozat kimondta, hogy „[n]em minősül azonban megengedhetetlen megkülönböztetésnek, ha a jogi szabályozás eltérő jogalanyi körre vonatkozóan állapít meg eltérő rendelkezéseket. Az egyenlőség követelménye tehát a jog általi egyenlőként való kezelésre irányuló alkotmányos elv, amely az azonos (homogén) szabályozási körbe vont jogalanyoknak a jogokból való egyenlő részesedését védi.” (ABH 1992, 474, 477.) Más megfogalmazásban a 191/B/1992. AB határozat szerint ez azt jelenti, hogy „[a]lkotmányellenes megkülönböztetés, ha a jogszabály a szabályozás szempontjából azonos csoportba tartozó (egymással összehasonlítható) jogalanyok között tesz különbséget anélkül, hogy annak alkotmányos indoka lenne.” (ABH 1992, 592, 593.)

- [55] Az Eht. vizsgálni kért rendelkezései a fenti hivatkozások alapján a törvény előtti egyenlőség követelményével sem állnak értékelhető alkotmányossági kapcsolatban, mivel e törvényi szabályok az egymáshoz képest a szabályozás szempontjából eltérő körbe tartozó szolgáltatókat és előfizetőket szerződéses félként megillető jogosultságokról és kötelezettségekről szólnak. Ezért az Alkotmánybíróság – a vizsgálni kért jogszabályi rendelkezések és az Alaptörvény hivatkozott rendelkezése közötti érdemi alkotmányjogi összefüggés hiánya miatt, irányadó gyakorlatára is figyelemmel – az indítványnak az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdés első fordulatára alapított részét is elutasította.
- [56] 4.4. A bírói kezdeményezés a kifogásolt jogszabályi rendelkezések között felsorolta az Eht. 132. § (7) bekezdését is. E rendelkezés vonatkozásában azonban az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését nem jelölte meg, valamint nem fejtette ki a vélt alaptörvény-ellenesség indokait sem.
- [57] Az Abtv. 51. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság az Alaptörvény, valamint e törvény szerint arra jogosult indítványa alapján jár el. Az 52. § (1) bekezdés d) és e) pontjai szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit, és indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével. Tekintettel arra, hogy az Abtv. 52. § (1) bekezdés d) és e) pontjaiban foglalt feltételeknek nem felelt meg az indítvány Eht.

132. § (7) bekezdésére irányuló része, azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § *d)* pontja alapján visszautasította.

[58] 5. A bírói kezdeményezés az Eht. 144. § (4) bekezdés *d)* pontjának Alaptörvénnyel való összeegyeztethetőségét is kérte vizsgálni, a „jogegyenlőség elvárása” szempontjából. Az bírói kezdeményezés ebben a részében azonban csak arra tartalmaz kritikus utalást, hogy az ebben a pontban szabályozott értesítési módot kevésbé tartja hatékonnak, illetve az indítványban foglalt álláspont szerint az országos vagy megyei napilapban legalább két alkalommal feladott közlemény az előfizetők elérésének korszerűtlen módja az információs társadalom elvárásaihoz képest. Az indítványban szereplő törvény előtti egyenlőség követelményével összefüggésbe hozható alkotmányjogi érvelést a bírói kezdeményezés nem vonultat fel.

[59] Az Abtv. 52. § (1) bekezdés az Alkotmánybírósághoz benyújtható indítványok tartalmára nézve törvényi feltételként írja elő, hogy azoknak határozott kérelmet kell tartalmazniuk. A határozott kérelem fogalmi eleme, és így az érdemi alkotmányossági vizsgálat elvégzésének feltétele többek között – az Abtv. 52. § (1) bekezdés *e)* pontja értelmében –, hogy az indítványozó terjesszen elő indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével. Nem elegendő az Alaptörvény, illetve a támadott jogszabály egyes rendelkezéseire hivatkozni, meg kell indokolni, hogy a megsemmisíteni kért jogszabály miért és mennyiben sérti az alaptörvény felhívott rendelkezését (pl. 654/H/1999. AB határozat, ABH 2001, 1645.; 472/B/2000. AB végzés, ABH 2001, 1655.; 494/B/2002. AB végzés, ABH 2002, 1783.). „Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozóknak indítványukat oly módon kell megszövegezniük és összeállítaniuk, hogy abból az Alkotmánybíróság számára egyértelműen kitűnjön az állított alkotmányos probléma.” (715/B/2005. AB végzés, ABH 2009, 3067, 3069.) Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó jelen esetben az indítványában nem támasztotta alá érdemi vizsgálatra alkalmas érvekkel az általa megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezés és az Alaptörvény indítványban hivatkozott XV. cikke között fennálló alkotmányjogilag értékelhető összefüggéseket (pl. 298/B/2001. AB végzés, ABH 2004, 2079.).

[60] Az indítvány ezen pontban ismertetett része e feltételeket nem elégíti ki, ezért az Alkotmánybíróság ezt az indítványi elemet az Abtv. 64. § *d)* pontja alapján – figyelemmel az Abtv. 52. § (1) bekezdés *e)* pontjára – visszautasította.

[61] 6. A bírói kezdeményezés egyes részeiben – az Eht.-nak az indítvány benyújtásakor hatályos szöve-

gével összefüggésben – azzal kapcsolatos aggályokat is megfogalmazott, hogy az Eht. más ágazati törvényekhez képest nem tartalmaz elegendő garanciális szabályt az előfizetők védelmére a szolgáltatói egyoldalú szerződésmódosítások lehetőségével szemben. Az indítványozó álláspontja szerint ugyanis ilyen jogosultság a szolgáltatókat csak abban az esetben illethetné meg, ha a szokásos szerződési kockázatot tetemesen meghaladó, mélyreható változás áll be a felek szerződéskötés utáni helyzetében, vagy a szerződéskötés feltételeinek olyan rendkívüli, utólagos módosulása következik be, amellyel a felek okszerűen előre nem számolhattak. Véleménye szerint garanciális követelmény kellene, hogy legyen az is, hogy e változások következtében a szolgáltatásnak és az ellenszolgáltatásnak a felek részéről szem előtt tartott „gazdasági egyensúlya” felboruljon, aminek következtében az egyik fél méltánytalan és aránytalan veszteségeket szenvedne el, míg a másik fél ilyen nyereségre tenne szert.

[62] Az Abtv. 25. § értelmében, ha a bírónak az előtte folyamatban lévő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *b)* pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását. Az Alkotmánybíróság már többször vizsgálta az egyedi normakontrollra irányuló bírói kezdeményezés szabályozását, és döntéseiben megállapította, hogy a bírói kezdeményezés csak jogszabály alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányulhat, bíró a folyamatban lévő ügyben alaptörvény-ellenes mulasztás kimondását nem indítványozhatja. [Összefoglalóan: pl. 540/B/1997. AB határozat, ABH 1999, 584, 586.; 7/1997. (II. 28.) AB határozat, ABH 1997, 72, 75.; 2/E/2001. AB határozat, ABH 2003, 1305–1308.; 27/2001. (VI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 252, 257.); 12/2005. (IV. 6.) AB határozat, ABH 2005, 134, 142.; 18/2005. (V. 12.) AB határozat, ABH 2005, 197, 199.; 31/2007. (V. 30.) AB határozat, ABH 2007, 368.; 425/B/2005. AB végzés, ABH 2008, 3512.] Az Alkotmánybíróság rámutat arra is, hogy az Abtv. 2012. január 1-jei hatálybalépése óta annak 46. § (1) és (2) bekezdése a jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállásának megállapítását, mint az Alkotmánybíróság által hatáskörei gyakorlása során alkalmazható jogkövetkezményt szabályozza, nem önálló eljárásként. Ebből következően külön mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállásának megállapítására irányuló indítvány előterjesztésére az Abtv. hatálybalépése óta nincs jogszabályi lehetőség.

[63] Minderre figyelemmel az Alkotmánybíróság a bírói kezdeményezést e részében az indítványozó jogsultságának hiánya miatt, az Abtv. 64. § b) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. május 14.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/66/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3010/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉS

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 273. § (5) bekezdése Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálatára irányuló, a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgáló bíróság Pfv. E. 20. 802/2005/4. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panasz befogadását visszautasítja.

I n d o k o l á s

I.

[1] 1. Az indítványozó 2011. június 9-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgáló bíróság 2005.

június hó 25. napján kelt Pfv.E.20.802/2005/4. sz. végzése ellen. A Legfelsőbb Bíróság az indítványozó felperesnek a Heves Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság 2005. január 7-én meghozott 2.Pf.25.798/20004/3. számú ítélete ellen benyújtott felülvizsgáló kérelmét elutasította. A végzés kimondta, hogy a végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

[2] Az indítványozó utalt arra, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 273. § (5) bekezdését – amely kimondta, hogy a felülvizsgáló kérelem előzetes vizsgálata alapján hozott végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye – az Alkotmánybíróság 42/2004. (XI. 9.) AB határozata (ABH 2004, 551.) megsemmisítette.

[3] Az indítványozó kérte annak megállapítását, hogy „a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgáló bíróság által hozott Pfv.E.20.802/2005/4. sz. végzése, amelyet a 2004. november 9-ig hatályos Pp. 273. § (5) bekezdése alapján hozott, alkotmányellenes.” Hivatkozott az Alkotmánybíróság korábbi határozatára, és az Alkotmány 47. § (2) bekezdése és 2. § (1) bekezdése sérelmére.

[4] A csatolt iratok alapján megállapítható, hogy az indítványozó keresetet indított a Legfelsőbb Bíróság ellen, kártérítés iránt. Arra hivatkozott, hogy a felülvizsgáló kérelem körében az alperes egyesbíróként nem, hanem kizárólag tanácsban járhatott volna el. A keresetet a Fővárosi Bíróság 2010. november 26-án elutasította, az ítéletet a Fővárosi Ítéletőzla 2011. március 24-én helybenhagyta.

[5] Az indítványozó az Alkotmánybírósághoz benyújtott beadványában előadta: „első fokon a Fővárosi Bíróság a 64. P. 24.512/2010/7. szám alatt hozott ítéletében megállapította, hogy a 2005. június 23-án hozott Pfv.E.20.802/2005/4. végzés nem jogszabályellenes. Fellebbezés folytán a másodfokú Fővárosi Ítéletőzla az elsőfokú ítéletet helybenhagyta (9.Pf.20.331/2011/5.).”

[6] Az indítványozó szerint, mivel a rendes jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, és más jogorvoslati lehetőség nincs számára, a jogerős döntést követően hatvan napon belül az Alkotmányban biztosított jogai megsértése miatt alkotmányjogi panasszal fordul az Alkotmánybírósághoz. Igazolta, hogy az Ítéletőzla jogerős határozatát 2011. április 11-én kézbesítették.

[7] 2. Az indítványozó a panaszt 2012. március 29-én kiegészítette. Csatolta a pártfogó ügyvédi meghatalmazást. Beadványában az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, R) cikk (2) bekezdése, T) cikk (3) bekezdése, I. cikk (1) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése, 25. cikk (1) bekezdése és 27. cikk (1) bekezdése sérelmére hivatkozott.

[8] 3. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december

31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll. A jelen ügy alkotmányjogi panasz alapján indult.

- [9] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt dönteni kell annak befogadásáról. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel az Abtv. 26–27. és 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek. A jelen esetben a panasz nem felel meg ezeknek a követelményeknek.
- [10] A panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani [30. § (1) bekezdés – az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 48. § (2) bekezdése]. A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság 2005. június hó 25. napján kelt Pfv.E.20.802/2005/4. sz. végzése ellen nem volt további jogorvoslati lehetőség, ezért a kártérítési pert követően, 2011. június 9-én benyújtott panasz nyilvánvalóan elkésett.
- [11] 4. Az Abtv. 56 (3) bekezdése értelmében a befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [12] Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság a rendelkező rész szerint határozott.

Budapest, 2012. május 15.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/508/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3011/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 37. § (1) bekezdése és 152. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panasz befogadását visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál.
- [2] 1. Az indítványozó a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-budapesti Igazgatósága által végrehajtási eljárásban foganatosított hatósági átutalási megbízás kibocsátásával összefüggésben nyújtott be alkotmányjogi panaszt, amelyben az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 37. § (1) bekezdése, illetve a 152. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezte. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában azért támadta az Art. hivatkozott szabályait, mert álláspontja szerint e szabályok alapján az adóhatóság végrehajtható okirat nélkül, jogosulatlanul intézkedhetett vele szemben végrehajtási cselekmény foganatosítása érdekében. Álláspontja szerint az Art. 152. § (1) bekezdése így sérti Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogbiztonság alkotmányos követelményét, a XIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott tulajdonhoz való jogot, a XV. cikk (1) és (4) bekezdéseiben foglalt jogegyenlőség alkotmányos követelményét, míg az Art. 37. § (1) bekezdése az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz fűződő alapvető alkotmányos jogba ütközik.
- [3] 2. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 56. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezések szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben ezért mindenképp azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz kimeríti-e az Abtv. 26–27. §-aiban és az Abtv. 29–31. §-aiban foglalt törvényi feltételeket.

- [4] 3. Az Abtv. 26. § (2) bekezdés *b*) pontja úgy rendelkezik, hogy alkotmányjogi panasz alapján az Alkotmánybíróság eljárása akkor kezdeményezhető, ha nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó kimerítette. Az Art. 159. § (1) bekezdése az adós részére végrehajtási kifogás előterjesztésének lehetőségét biztosítja az adóhatóság végrehajtási eljárása során foganatosított intézkedése ellen. A végrehajtási kifogás jogorvoslati természetű jogintézmény, amely alkalmas arra, hogy a végrehajtási eljárás során foganatosított intézkedéssel előidézett jogsérelmet hatékonyan orvosolja. Az Abtv. 26. § (2) bekezdésben meghatározott alkotmányjogi panasz alapján alkotmánybírói eljárás lefolytatására akkor nyílik lehetőség, ha az indítványozó igazolja, hogy a törvény alapján rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette.
- [5] Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként megállapította, hogy az indítványozó nem igazolta, hogy az adóhatóság végrehajtási eljárása során végrehajtási cselekményként foganatosított hatósági átutalási megbízásával szemben igénybe vette a törvényben biztosított és a jogsérelem orvoslására szolgáló végrehajtási kifogást. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 26. § (2) bekezdés *b*) pontjában foglalt törvényi feltételnek, így nem fogadható be.
- [6] Mindezek alapján, az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § *d*) pontja és az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés *e*) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében előírtakra is, a rendelkező részben foglaltak szerint az alkotmányjogi panasz befogadását visszautasította.

Budapest, 2012. május 15.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírói ügyszám: IV/2620/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 2012/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alap-törvény-ellenességének utólagos vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Kiss László* alkotmánybíró párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 124. § (4), (6) és (8) bekezdése, 125. § (1) bekezdése, a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2011. évi CCVIII. törvény 46. § (11) bekezdése, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 40. § (1) bekezdése, 75. § (2)–(3) bekezdése, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 7. § (1) bekezdése, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 62. és 63. §-a, a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 36. § (1) bekezdése, 37. § (3) bekezdése és 38. §-a, Magyarország Alaptörvénye 3. cikk (3) bekezdés *b*) pontja, 24. cikk (2) bekezdés *e*) pontja, 26. cikk (2) bekezdés harmadik mondata, 37. cikk (4) bekezdése, 44. cikk (3) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az Indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése szerinti kivételes (közvetlenül hatályosuló jogszabály elleni) alkotmányjogi panaszt nyújtott be, melyben a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 124. § (4), (6) és (8) bekezdése, 125. § (1) bekezdése, a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2011. évi CCVIII. törvény 46. § (11) bekezdé-

- se, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 40. § (1) bekezdése, 75. § (2)–(3) bekezdése, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 7. § (1) bekezdése, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 62. és 63. §-a, a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 36. § (1) bekezdése, 37. § (3) bekezdése és 38. §-a, a Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (2011. december 31.) 4. pontja, 11. cikkének (1)–(4) bekezdése, 16. cikke, 27. cikke, Magyarország Alaptörvénye 3. cikk (3) bekezdés *b*) pontja, 24. cikk (2) bekezdés *e*) pontja, 26. cikk (2) bekezdés harmadik mondata, 37. cikk (4) bekezdése, 44. cikk (3) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mivel azok összességükben sértik Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) C) cikk (2) bekezdésébe foglalt tilalmat.
- [2] Az Indítványozó indítványában kifejtette, hogy a hivatkozott rendelkezések egymással összefüggésben olyan közjogi rendszernek képezik jogi alapját, amelynek célja a hatalom hosszú távú, kizárólagos birtoklása, az ezt megvalósító kormányzati tevékenység pedig felszámolja a demokrácia fő garanciáját képező hatalommegosztást, a fékek és ellensúlyok rendszerét, meggyengítve egyben a jogállam intézményeit is. Ez az Indítványozó álláspontja szerint olyan alkotmányos jogsérelmet hoz létre, mely minden magyar természetes személyt és szervezetet érint, akik ennek orvoslására kötelesek az Alkotmánybírósághoz fordulni az Alaptörvény C) cikk (2) bekezdése alapján, miszerint: „Senkinek a tevékenysége nem irányulhat a hatalom erőszakos megszerzésére vagy gyakorlására, illetve kizárólagos birtoklására. Az ilyen törekvésekkel szemben törvényes úton mindenki jogosult és köteles fellépni.”
- [3] Az indítvány Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (2011. december 31.) 4. pontjára, 11. cikkének (1)–(4) bekezdésére, 16. cikkére, valamint 27. cikkére vonatkozó elemét az Alkotmánybíróság az Abtv. 58. § (3) bekezdése alapján elkülönítve vizsgálja meg, illetőleg bírálja el.
- [4] 2. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a panasz formai és tartalmi követelményeknek nem felel meg. A hivatkozott rendelkezések tekintetében nem állapítható meg az Indítványozó személyes, közvetlen és tényleges érintettsége, ezért az indítvány az Abtv. 26. § (2) bekezdésben meghatározott feltételnek nem felel meg.
- [5] Az Indítványozó panaszában az Alaptörvény 3. cikk (3) bekezdés *b*) pontja, 24. cikk (2) bekezdés *e*) pontja, 26. cikk (2) bekezdés harmadik mondata, 37. cikk (4) bekezdése és 44. cikk (3) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését is kérte, amely rendelkezések vizsgálatára az Alkotmánybíróság nem rendelkezik hatáskörrel, így az indítvány ezen elemei nem felelnek meg az Abtv. 52. § (1) bekezdés *a*) pontjában foglalt formai követelménynek sem. „Az Alkotmánybíróság nem vizsgálhatja felül és nem semmisítheti meg az Alkotmány egyetlen rendelkezését sem.” [23/1994. (IV. 29.) AB végzés, ABH 1994, 375, 376.] „Az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó alkotmányi és törvényi rendelkezések alapján az Alkotmány szabályainak felülvizsgálatára, módosítására, megváltoztatására az Alkotmánybíróság hatásköre nem terjed ki.” [1260/B/1997. AB határozat, ABH 1998, 816.] Az Alkotmánybíróság megállapítja továbbá, hogy a panasz tartalmát illetően absztrakt utólagos normakontrollra irányuló kérelem, amellyel azonban csak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *e*) pontjában meghatározott szervek és személyek élhetnek. Az Indítványozó nem tartozik ebbe a körbe, így nem rendelkezik az ilyen eljárás kezdeményezéséhez törvény által előírt indítványozói jogosultsággal.
- [6] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § *a*) és *b*) pontja, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés *c*) pontja alapján visszautasította.
- [7] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy amennyiben az Indítványozó az általa vitatott rendelkezések vonatkozásában az Abtv.-ben meghatározott formai és tartalmi feltételeknek megfelelő beadványt nyújt be, úgy az alapjául szolgálhat az Alkotmánybíróság érdemi eljárásának.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László alkotmánybíró párhuzamos indokolása

I.

- [8] 1. Egyetértek a végzés rendelkező részébe foglalt visszautasítással azon az alapon, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi vizsgálatának egyik előfeltétele – az indítványozók tényleges, személyes és közvetlen érintettsége – nem áll fenn.
- [9] 2. Nem értek egyet ugyanakkor azzal, hogy a végzés többségi indokolásában rövid utalás sincs arra, hogy hasonló tárgyú és tartalmú indítványok elbírálásának jelenleg komoly eljárási akadályai vannak, és – ezzel összefüggésben – azzal sem, hogy a többségi indokolás az ellenállási jog értelmezésével nem határozta meg a tényleges, személyes és közvetlen érintettség kritériumait.
- [10] 3. Fenntartom továbbá azt a 61/2011. (VII. 13.) AB határozathoz (a továbbiakban: Abh.) fűzött különvéleményemben kifejtett álláspontomat, hogy az Alkotmánybíróság normafelülvizsgálati hatásköréből nincsenek *per definitionem* kizárva egyes alaptörvényi rendelkezések sem.

II.

- [11] 1. Mindenekelőtt nyomatékosan kiemelem: a visszautasító tartalmú végzés azt jelzi, hogy az Alkotmánybíróság nem foglalt állást az indítvány érdeméről, mivel a jelenleg hatályos eljárási rend miatt ezt nem is tehette meg. A legfőbb probléma azonban az: alig van remény arra, hogy az indítvány tartalma szerinti, a magyar alkotmányos demokrácia egyik alapintézményét (a hatalommegosztás rendjében vizsgálendő fékek és egyensúlyok rendszerét) komplexen érintő jogszabályok alkotmányosságát az Alkotmánybíróság valaha is érdemben elbírálhassa.
- Mindezt az Alkotmánybíróság egyes eljárás-kezdemenyezési szabályait megállapító alaptörvényi és Abtv.-beli rendelkezések teszik csaknem illuzórikussá:
- [12] a) Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdése c) pontjában és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 24. § (1) bekezdésében biztosított absztrakt utólagos normakontroll kérelmezése valójában csak az alapvető jogok biztosától várható. (A Kormány és az országgyűlési képviselők egynegyedének kezdeményezési joga jelenleg csupán toll a kalapon.)
- b) Az Abtv. 38. §-ában foglalt alaptörvény-értelmezési hatáskör gyakorlása – a rendkívül szűk indítványozói kör miatt – ugyancsak felettébb valószínűtlen.

- [13] c) Egyetlen, az indítványban támadott törvény esetében sem érezte úgy a köztársasági elnök, hogy az ellenállási jog gyakorlásának egyik lehetséges alanyaként előzetes normakontrollt kérjen az Alkotmánybíróságtól.
- [14] A többségi végzés utolsó mondatában felvillantott lehetőségnek (amely szerint érdemi eljárás alapjául szolgálhat majd az Abtv formai és tartalmi követelményeinek megfelelő beadvány) alighanem gyakorlatilag nem lehet eleget tenni.
- [15] 2. Mi következik a fentiekből? Annyi talán mindenképpen, hogy míg alkotmányjogi panasz eljárásban is érdemben vizsgálhatja a Alkotmánybíróság a méhek szomszéd ingatlan felől mérendő repülési magasságának alkotmányosságát elbírálni kérő, vagy éppen a mozgóbolti tevékenységgel együtt járó hangjelzés tiltását előíró norma és a diszkrimináció-tilalom összefüggéseire vonatkozó indítványt, addig nincs reális lehetősége arra, hogy a mostani indítvány szerinti, a jogállami jogrend alapvető fundamentumát (pl. a hatalommegosztáson belül a fékek és egyensúlyok rendszerét) komplex módon érdemi vizsgálatának tárgyává tehesse. Az Alkotmánybíróságnak erre a korábbi Alkotmány (Abtv. és Ügyrend) alapján még módja volt. A pártállami hatalomkoncentrációra utalva részletesen foglalkozhatott például az „Alkotmányon felüli, illetve alkotmányellenesen érvényesülő hatalmi túlsúllyal és hatalmi dominanciával”. 62/2003. (XII. 5.) AB határozat (ABH 2003, 637, 644.). Alkotmányvédelmi hatásköre ilyen típusú gyakorlásának mára már csak a látszata maradt meg, így pusztán szemlélője lehet csak a hatalmi ágakat érintő struktúrák átrendezésének. Reálisan nem foglalhat állást arról, vajon a jogállam formális előírásainak betartásával tényleg leépíthető-e a jogállam eddig kiépített intézményrendszere. Erre a veszélyre Sajó András már korábban felhívta a figyelmet az „Önvédő jogállam” című cikkében (Fundamentum, 2002. 3–4. szám).
- [16] 3. Álláspontom szerint, ahogyan erre az Abh.-ban is utaltam, az ellenállási jog alapjog. Mivel e normát az Alaptörvény alatti normák nem szabályozzák (önvégrehajtó jellegű), az Alkotmánybíróságnak tartalmi értelmezést kellett volna adnia abban a kérdésben, hogy milyen típusú tényleges, közvetlen és személyes érintettség szükséges az alkotmányjogi panasz befogadásához.
- [17] 4. Arra is utaltam az Abh.-ban, hogy a modern alkotmányosság követelményeivel összeegyeztethető, ha egy állam jogrendszerének alapjául szolgáló alaptörvényben megváltoztathatatlan normák vannak (ABK 2011. július-augusztus 696, 722 és köv. o.). Ezen normák azonosítása és más alkotmányi normákkal való viszonyuk (hierarchiájuk) meg-

határozása olyan feladat, amely végső soron az *erga omnes* alkotmányértelmezési hatalommal rendelkező Alkotmánybíróság hatásköre, így nem tudom elfogadni, hogy a támadott alaptörvényi normákat hatáskör hiányában (az Abtv. 64. § a) pontjára hivatkozással) nem vizsgálta a testület.

III.

- [18] Úgy vélem tehát, hogy a visszautasító végzés indokolásának – a figyelemfelkeltés célzatával – egy-két mondatral utalni kellett volna a fentiekben leírtak lényegére. Az Alkotmánybíróság általános alkotmányértelmezési szerepkörét közvetlenül érintő kérdésről lévén szó, ez az igazán talán nem túlzó.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2532/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3013/2012. (VI. 21.) AB HATÁROZATA

a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 94. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásáról szóló 177/2009. (XII. 28.) FVM rendelet 1. § d) pontja vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában teljes ülésen meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 94. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásáról szóló 177/2009. (XII. 28.) FVM rendelet 1. § d) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és a Zalaegerszegi Törvényszék előtt 9.K.20.491/2011. szám alatt folyamatban lévő ügyben való alkalmazásának kizárására irányuló indítványt elutasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 2011. június 10-én a Zala Megyei Bíróság az előtte a 9.K.20.491/2011. szám alatt folyamatban lévő ügyben – az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. évi törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. § (1) bekezdése alapján – kezdeményezte a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 94. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásáról szóló 177/2009. (XII. 28.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVMr.) 1. § d) pontja alkotmányellenességének vizsgálatát, és a perben levő alkalmazhatósága kizárásának megállapítását.
- [2] Az indítványra okot adó konkrét ügyben a bírói kezdeményezésben megállapított tényállás szerint a szántó művelési ágú ingatlant a felperes 1994. szeptember 19-én szerezte meg, és folyamatosan használja. A földhivatal a 2010. december 6-án hivatalból indított eljárása során megállapította, hogy a felperes a termőföldről szóló 1994. évi LV. tv. (továbbiakban: Tftv.) 25/B. § (2) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettségének nem tett eleget, ezért ugyanezen a napon kelt 700.698/2010. számú határozatával – előzetes figyelmeztetést tartalmazó felhívás mellőzésével – 15.810 Ft bírság megfizetésére kötelezte. A felperes fellebbezését az alperes megalapozatlannak találta és a keresettel támadott, 2011. február 7. napján kelt 700.006/2011. számú határozatával az elsőfokú döntést helybenhagyta. Az alperes határozatának indokolásában a Tftv. 25/B. § (2) és (5), illetve (6) bekezdésére hivatkozott. Idézte a 25/B. § (7) bekezdését is, mely szerint a termőföld használójának a tulajdonost kell tekinteni, amennyiben földhasználatra bejelentés nem érkezik. A felperes keresetében az alperes határozatának az elsőfokú közigazgatási szerv határozatára is kiterjedő hatályú hatályon kívül helyezését kérte arra való hivatkozással, hogy bejelentési kötelezettség nem terhelte, továbbá a törvénynek nincs visszamenőleges hatálya. Az alperes a kereset elutasítását kérte, mert álláspontja szerint a bejelentési kötelezettség 2000. január 1. napjától minden 1 hektárt meghaladó területű termőföldet használó földhasználót, így a tulajdonost is terhelte.
- [3] A bírói kezdeményezésben a bíróság utalt arra, hogy az Alkotmánybíróság a 12/2011. (III. 23.) AB határozatában megállapította az FVMr. 1. § d) pontja alkotmányellenességét, és azt – a határozat közzététele napjával, 2011. március 23-ával – megsemmisítette.
- [4] A bírói kezdeményezés szerint, tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság az FVMr. említett szabályát 2011. március 23-ai hatállyal semmisítette meg, a bíróságnak a peres eljárásban az Alkotmánybíróság által alkotmányértőnek minősített és

megsemmisített jogszabály alapján kellene eljárnia, amely a bíróság álláspontja szerint alkotmány sértő döntéshez vezetne.

- [5] A bírói kezdeményezés utal arra, hogy az Alkotmánybíróság a 35/2011. (V. 6.) AB határozatban kimondta: ha az Alkotmánybíróság nem általános, hanem csak konkrét alkalmazási tilalmat rendel el, akkor – újabb bírói kezdeményezés esetén – lefolytatja a kizárólag alkalmazási tilalom iránti bírói indítvánnyal kapcsolatos eljárást. A Zalaegerszegi Törvényszék 2012. március 27-én indítványát kiegészítette. Ebben hivatkozik arra is, hogy az FVMr. 1. § *d*) pontja az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, az R) cikk (1) és (3) bekezdésével, valamint a Ket. 94. § (2) bekezdés *b*) pontjában foglaltakkal ellentétes, ezért kéri ezért kéri a szabály alkotmányellenességének megállapítását a perben való alkalmazhatósága kizárását.

II.

- [6] 1. Az Alaptörvény szabályai szerint:

[7] „18. cikk (...)

- [8] (3) A Kormány tagja törvényben vagy kormányrendeletben kapott felhatalmazás alapján, feladatkörében eljárva, önállóan vagy más miniszter egyetértésével rendeletet alkot, amely törvénnyel, kormányrendelettel és a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletével nem lehet ellentétes.”

- [9] 2. A Ket. hatályos szabályai:

[10] „94. § (1) Ha a hatóság a hatósági ellenőrzés befejezéseként megállapítja, hogy az ügyfél a jogszabályban, illetve hatósági döntésben foglalt előírásokat megsértette,

[11] *a*) és a jogszabály vagy hatósági döntés megsértése a jogellenes magatartás megszüntetésével vagy a jogszerű állapot helyreállításával orvosolható, a hatóság felhívja az ügyfél figyelmét a jogszabálysértésre, és legalább húsznapos határidő megállapításával, valamint a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetéssel végzésben kötelezi annak megszüntetésére,

[12] *b*) ha az *a*) pont szerinti felhívásban meghatározott határidő eredménytelenül telt el, vagy az *a*) pont alkalmazása kizárt, a hatóság hivatalból megindítja a hatáskörébe tartozó eljárást, ideértve a hatáskörébe tartozó eljárási cselekmények megtételét és a jogkövetkezmény megállapítását is,

[13] (2) Nem alkalmazható az (1) bekezdés *a*) pontja, ha (...)

[14] *b*) azt jogszabály – a jogszabálysértés és a jogkövetkezmény alkalmazását megalapozó jogszabályi rendelkezés tételes megjelölésével – azért zárja ki, mert a jogszabálysértés, a hatósági döntés megsértése vagy az (1) bekezdés *a*) pontja szerinti határidő biztosítása az életet, a testi épséget, a nemzetbiz-

tonságot, a honvédelmi érdeket, a vagyonbiztonságot, a közlekedés biztonságát, a környezet vagy a természet állapotának fenntarthatóságát, közteherviselési kötelezettség teljesítését, az Európai Unió pénzügyi érdekeit, vagy harmadik személy alapvető jogát közvetlenül veszélyeztetni vagy veszélyeztetni, (...)

[15] *h*) az ügyfél a közhiteles hatósági nyilvántartásba való, jogszabály által előírt bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget.”

[16] 3. Az. FVMr. 2011. március 23-ig hatályban volt, érintett rendelkezése:

[17] „1. § A közigazgatási eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 94. § (2) bekezdés *b*) pontja alkalmazásának van helye (...)

[18] *d*) a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény 25/B. § (5) bekezdésében; meghatározott rendelkezések esetén.”

III.

[19] A bírói kezdeményezés nem megalapozott.

[20] 1. Az Alkotmánybíróság 35/2011. (V. 6.) AB határozatában (ABK, 2011. május, 396., a továbbiakban: Abh.) értelmezte az Abtv. 43. § (1)–(2), illetve (4) bekezdéseit. Korábbi gyakorlatát megváltoztatva az alábbi megállapításokat tette: Az Alkotmánybíróság gyakorlata a jog kiszámítható működését tartja szem előtt. Ugyanakkor megállapította azt is, hogy a testület alkotmányvédelmi feladatának egyik lényeges célja az, hogy alkotmányellenes norma ne érvényesülhessen a jogrendben. A bíró az Alkotmány 50. § (1) bekezdése szerinti alkotmányos kötelezettségét akkor tudja maradéktalanul teljesíteni, ha az alkotmányos jog alkalmazásával, értelmezésével dönt az elé tárt jogvitákban. A két döntéshozó bírói szerv közötti kapcsolatot tehát az alkalmazandó jog alkotmányosságának garantálása teremti meg, eszköze pedig az Abtv. 38. § (1) bekezdése szerinti bírói kezdeményezés. A jogvitában döntést hozó bíró tehát az alkotmányos jogszabály alkalmazása révén tesz eleget Alkotmányból folyó kötelezettségének, az Alkotmánybíróság pedig akkor, ha érdemben bírál el minden elé tárt bírói kezdeményezést. Ezek eredményeként állhat elő az a helyzet, hogy a hasonló ténybeli alapból származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok hasonló elbírálást nyerhetnek a bíróság előtt (ABK, 2011. május, 401.).

[21] Az Abh.-ban – ahogyan azt 76/2011. (X. 28.) AB határozat (ABK 2011. október, 897, 899.) tartalmazza – a jogbiztonság elvének érvényesítése érdekében, az Alkotmánybíróság egyéni alkotmányvédelemben fennálló alkotmányos kötelezettsége, valamint

- a bíróság előtti egyenlőség alkotmányos eljárási elve alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy hatásköri szabályai megadják a lehetőséget a bírói kezdeményezések esetében az alkotmányellenes jogszabály alkalmazási tilalmának általános, minden folyamatban lévő perre kiterjedő kizárására, illetve arra is, hogy korábban megállapított alkotmányellenesség esetén az alkalmazási tilalomról önállóan döntsön.
- [22] Az Abh. ugyan lehetőséget adott arra, hogy alkotmányellenességet megállapító határozat meghozatalát követően kizárólag alkalmazási tilalom kimondását kezdeményezzék a bíróságok, de csak abban az esetben, ha a korábbi határozat bírói kezdeményezés alapján állapított meg alkotmányellenességet és rendelt el a bírói kezdeményezésekkel érintett konkrét ügyekben alkalmazási tilalmat.
- [23] Az Abh. értelmében a jogállamiságot és a törvény előtti egyenlőséget sértette az, hogy a határozat meghozatalát követően benyújtott bírói kezdeményezésekkel érintett ügyekben még az alkotmányellenes jogszabály alapján kellett volna dönteni, míg a többi, a határozattal érintett ügyben már nem.
- [24] Az Abh. kimondta, hogy „az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatától eltérve, arra a következtetésre jutott, hogy bírói kezdeményezésen alapuló konkrét normakontroll eljárásban az alkotmányos jog érvényre juttatásához – adott körülmények között – fontosabb érdek fűződik, mint a csupán formális értelemben vett jogállamiság elvének követéséhez. Olyan esetben tehát, amikor a konkrét peres eljárásban a bíró alkotmányos kötelezettségeinek eleget téve az alkalmazandó jog alkotmányossági vizsgálatát kezdeményezi, az Alkotmánybíróság által megállapított alkotmányellenesség hatálya főszabály szerint kiterjed minden, az alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló üggyel megegyező ténybeli és jogi alapból származó folyamatban lévő peres eljárásra is. (...) Emellett meg kell adni a lehetőségét annak is, hogy a konkrét normakontroll eljárásban megállapított alkotmányellenes norma általános alkalmazási tilalom kimondása hiányában se érvényesülhessen a folyamatban lévő, azonos ténybeli alapból származó, ugyanazon jog alapján megítélendő, de az Alkotmánybíróság elé el nem jutott eljárásokban. Ezt indokolja az alkotmányos jog érvényesítésének bírói kötelezettsége, és a peres felek bíróság előtti egyenlőséghez, illetve a törvényes bíróhoz való alapjogainak érvényesíthetősége a jelen határozat IV. pontjában kifejtettek szerint. Ezért az alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló üggyel azonos ténybeli és jogi alapból származó peres eljárással párhuzamosan folyamatban lévő perek esetében utólag is biztosítani kell az alkalmazás kizárásának lehetőségét. Mivel a bíró alkotmányos felhatalmazása az alkotmányellenes jog mellőzésére nem terjed ki, ezért lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy csak alkalmazási tilalom kimondására irányuló bírói kezdeményezést is érdemben vizsgálhasson az Alkotmánybíróság.”
- [25] Ezek a megállapítások konkrét normakontrollra és bírói kezdeményezésre vonatkoznak. Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban nem terjesztette ki az alkalmazási tilalom önálló kezdeményezésének a lehetőségét az olyan esetekre, amikor egy határozat hatályban lévő jogszabályról, absztrakt normakontroll eljárásban született. Az Abh. nem bírálta el alkotmányjogi panaszt, és nem tette lehetővé azt sem, hogy alkotmányellenességet megállapító határozat meghozatalát követően kizárólag alkalmazási tilalom kimondására irányuló alkotmányjogi panaszt nyújtsanak be.
- [26] 2. A bírói kezdeményezés benyújtását követően hatályát veszítette az Abtv. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. §-a változatlanul lehetővé teszi azt, hogy ha a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezze a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.
- [27] Az Abtv. 41. § (3) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alaptörvény-ellenességét akkor állapíthatja meg, ha a jogszabályt konkrét esetben még alkalmazni kellene. A 45. § (4) bekezdése felhatalmazza az Alkotmánybíróságot arra, hogy a 45. § (1)–(3) bekezdésben meghatározottaktól eltérően is meghatározza az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabály hatályon kívül helyezését, illetve a megsemmisített jogszabály általános vagy egyedi ügyekben történő alkalmazhatatlanságát, ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.
- [28] Az Abtv. lehetővé teszi, hogy bírói kezdeményezés alapján egyedi ügyben a jogszabály alkalmazhatatlanságát mondja ki az Alkotmánybíróság.
- [29] Ezt a szabályt azonban – az Abh.-ban kifejtettek tekintetével – az Abtv. jogkövetkezményre vonatkozó rendelkezéseivel összhangban kell értelmezni.
- [30] Az Abtv. 45. § (3) bekezdése értelmében a jogszabály megsemmisítése nem érinti a határozat közzététele napján vagy azt megelőzően létrejött jogviszonyokat, és a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket. Az Abtv. 45. § (4) bekezdése ugyanakkor lehetővé teszi, hogy az Alkotmánybíróság ettől eltérően is meghatározhassa az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabály hatályon kívül helyezését, illetve a megsemmisített jogszabály általános vagy

egyedi ügyekben történő alkalmazhatatlanságát, ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.

[31] Alaptörvény-ellenességet megállapító, megsemmisítést tartalmazó és folyamatban lévő ügyekben alkalmazási tilalmat elrendelő határozat kihirdetését követően az Abtv. alapján csak bírói kezdeményezésben lehet kérni újabb, a határozatban foglaltaktól eltérő alkalmazási tilalom kimondását.

[32] Az Abtv. 25. §-a bírónak, és az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során teszi lehetővé, hogy olyan jogszabály alkalmazandóságánál, amelynek az alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, kezdeményezze az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását. Az újabb alkalmazási tilalmat akkor lehet elrendelni az Abtv. 45. § (4) bekezdése alapján, ha ez szolgálja a jogbiztonságot és a törvény előtti egyenlőséget, vagyis a hasonló ténybeli alpból származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok hasonló elbírálását a bíróság előtt. Habár az FVMr. alaptörvény-ellenességét megállapító AB-határozat nem született, a jelen esetben – az Abtv. 73. § (1) bekezdése alapján – az alkalmazási tilalom kimondására irányuló bírói kezdeményezésről dönteni kellett: a bíróság indítványozási jogosultsága mind az indítvány benyújtásakor, mind az elbírálásakor fennáll.

[33] 3. Absztrakt normakontroll eljárásban az alaptörvény-ellenesség megállapításának és a jogszabály megsemmisítésének általában ugyanolyan hatása kell legyen, mint amilyen a jogalkotói hatályon kívül helyezésnek van. Vagyis fő szabály szerint egy AB-határozatnak sem lehet visszaható hatálya, kivéve, ha ezt az Abtv. lehetővé teszi és az Alkotmánybíróság így dönt (pl. jogerősen befejezett büntetőeljárások felülvizsgálatának elrendelésénél, vagy ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja. Alaptörvény-ellenes jogszabály vagy jogszabály alaptörvény-ellenes értelmezése alapján számos tényállás keletkezik folyamatosan, amelyek eltérő szakaszban, vagy az eljárások különféle fázisaiban lehetnek. Ezért az Alkotmánybíróságnak lehetősége van az Abtv. alapján arra, hogy a jogkövetkezményeket az alaptörvény-ellenességet megállapító határozatában viszonylag szabadon határozza meg és a következményeket illetően az egyedi esetekben mérlegeljen a jogbiztonság, az egyéni jogok védelme és az alaptörvény-védelem szempontjai között. A 12/2011. (III. 23.) AB határozat *ex nunc* hatállyal semmisítette meg az FVMr. 1. § *d*) pontját. A határozat konkrét ügyben vagy ügyekben nem rendelt el semmilyen

alkalmazási tilalmat; bírói kezdeményezésről vagy alkotmányjogi panaszról nem kellett dönten. Ezért a hasonló ténybeli alpból származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok akkor nyerhetnek el hasonló elbírálást a bíróság előtt, ha az Alkotmánybíróság a jelen esetben sem mondja ki az FVMr. 1. § *d*) pontja alkalmazhatatlanságát.

[34] A kifejtettekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az FVMr. 1. § *d*) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és a Zalaegerszegi Törvényszék előtt 9.K.20.491/2011. szám alatt folyamatban lévő ügyben való alkalmazásának kizárására irányuló indítványt elutasította.

[35] Az Alkotmánybíróság utal arra, hogy a Tv. 46. § (39) bekezdése a Ket. 94. § (2) bekezdését kiegészítette a *h*) ponttal. Eszerint nem lehet alkalmazni az előzetes figyelmeztetés intézményét, ha az ügyfél a közhiteles hatósági nyilvántartásba való, jogszabály által előírt bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget. Vagyis a Ket. 2012. február 1-jétől általános jelleggel, külön jogszabály megalkotására való felhatalmazás nélkül írja elő a megelőző felhívás mellőzését a szóban lévő bejelentési kötelezettséggel összefüggésben.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/501/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3014/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában teljes ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a földgázpiaci egyetemes szolgáltatáshoz kapcsolódó árszabások megállapításáról szóló 28/2009. (VI. 25.) KHEM rendelet 2. számú melléklete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panasz befogadását visszautasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. 2012. március 8-án az indítványozó indítvánnyal fordult az Alkotmánybírósághoz az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése szerinti közvetlen alkotmányjogi panasszal. Az indítvány arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a földgázpiaci egyetemes szolgáltatáshoz kapcsolódó árszabások megállapításáról szóló 28/2009. (VI. 25.) KHEM rendelet (a továbbiakban: R.) 2. számú melléklete alaptörvény-ellenességét és visszaható hatállyal semmisítse meg azt.
- [2] Az Indítványozó álláspontja szerint az R. 2. számú melléklete sérti a jogállamiság, jogbiztonság követelményét [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés], mivel jogalkotói hatalommal való visszaélést valósít meg, sérti továbbá a tisztességes gazdasági versenyfeltételekre vonatkozó alkotmányos elvet [M) cikk (2) bekezdés], hiszen az egyetemes szolgáltatók veszteséges működésre vannak kényszerítve, továbbá a tulajdonhoz való jog [XIII. cikk (1) bekezdés] sérelmével is jár, mert az érintettet egyenlőtlen és elfogadhatatlan áldozat meghozatalára kényszeríti. Végül a támadott jogszabályi rendelkezést elentétesnek vélte az Alaptörvény T) cikk (3) bekezdésével, valamint a 18. cikk (3) bekezdésével, mivel az R. 2. számú melléklete a jogforrási hierarchiába ütközik.
- [3] 2. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az az

Abtv. 29. §-a szerinti tartalmi követelményeknek nem felel meg. Az Abtv. 29. §-a szerint ugyanis az alkotmányjogi panaszt csak alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén kell befogadni. Az Indítványozó alkotmányjogi panasa olyan alkotmányjogi kérdéseket vet fel, amelyeket az Alkotmánybíróság egy korábbi döntésében [az 1146/D/2001. AB határozatban (ABH 2009, 1525–1547.)] már elbírált és az indítványt elutasította. A jelen ügy ugyan – a támadott jogszabály különböző volta miatt – nem tekinthető ítélt dolognak, ugyanakkor az Alkotmánybíróság a korábbi döntésben kifejtett érveit az alkotmányossági kérdéseket illetően továbbra is fenntartja. Mivel ez az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz az Abtv. 29. §-ában előírt olyan – az említett határozatban kifejtettekhez képest új – alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely egy ismételt, érdemi alkotmánybírói eljárásra okot adhatna, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 29. §-a és 56. § (2) bekezdése, továbbá az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja, valamint 61. § (1) bekezdése alapján visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírói ügyszám: IV/2530/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3015/2012. (VI. 21.) AB VÉGGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a földgázpiaci egyetemes szolgáltatáshoz kapcsolódó árszabások megállapításáról szóló 28/2009. (VI. 25.) KHEM rendelet 2. számú melléklete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panasz befogadását visszautasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az Indítványozó indítvánnyal fordult az Alkotmánybírósághoz az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése szerinti közvetlen alkotmányjogi panasszal. Az indítvány arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a földgázpiaci egyetemes szolgáltatáshoz kapcsolódó árszabások megállapításáról szóló 28/2009. (VI. 25.) KHEM rendelet (a továbbiakban: R.) 2. számú melléklete alaptörvény-ellenességét és visszaható hatállyal semmisítse meg azt.
- [2] Az Indítványozó álláspontja szerint az R. 2. számú melléklete sérti a jogállamiság, jogbiztonság követelményét [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés], mivel jogalkotói hatalommal való visszaélést valósít meg, sérti továbbá a tisztességes gazdasági versenyfeltételekre vonatkozó alkotmányos elvet [M) cikk (2) bekezdés], hiszen az egyetemes szolgáltatók veszteséges működésre vannak kényszerítve, továbbá a tulajdonhoz való jog [XIII. cikk (1) bekezdés] sérelmével is jár, mert az érintettet egyenlőtlen és elfogadhatatlan áldozat meghozatalára kényszeríti. Végül a támadott jogszabályi rendelkezést elentétesnek vélte az Alaptörvény T) cikk (3) bekezdésével, valamint a 18. cikk (3) bekezdésével, mivel az R. 2. számú melléklete a jogforrási hierarchiába ütközik.
- [3] 2. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az az Abtv. 29. §-a szerinti tartalmi követelményeknek

nem felel meg. Az Abtv. 29. §-a szerint ugyanis az alkotmányjogi panaszt csak alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén kell befogadni. Az Indítványozó alkotmányjogi panasa olyan alkotmányjogi kérdéseket vet fel, amelyeket az Alkotmánybíróság egy korábbi döntésében [az 1146/D/2001. AB határozatban (ABH 2009, 1525–1547.)] már elbírált és az indítványt elutasította. A jelen ügy ugyan – a támadott jogszabály különböző volta miatt – nem tekinthető ítélt dolognak, ugyanakkor az Alkotmánybíróság a korábbi döntésben kifejtett érveit az alkotmányossági kérdéseket illetően továbbra is fenntartja. Mivel ez az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz az Abtv. 29. §-ában előírt olyan – az említett határozatban kifejtettekhez képest új – alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely egy ismételt, érdemi alkotmánybírói eljárásra okot adhatna, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 29. §-a és 56. § (2) bekezdése, továbbá az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja, valamint 61. § (1) bekezdése alapján visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírói ügyszám: IV/2547/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3016/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában teljes ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a földgázpiaci egyetemes szolgáltatáshoz kapcsolódó árszabások megállapításáról szóló 28/2009. (VI. 25.) KHEM rendelet 2. számú melléklete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panasz befogadását visszautasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. 2012. március 12-én az Indítványozó indítvánnyal fordult az Alkotmánybírósághoz az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése szerinti közvetlen alkotmányjogi panasszal. Az indítvány arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a földgázpiaci egyetemes szolgáltatáshoz kapcsolódó árszabások megállapításáról szóló 28/2009. (VI. 25.) KHEM rendelet (a továbbiakban: R.) 2. számú melléklete alaptörvény-ellenességét és visszaható hatállyal semmisítse meg azt.
- [2] Az Indítványozó álláspontja szerint az R. 2. számú melléklete sérti a jogállamiság, jogbiztonság követelményét [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés], mivel jogalkotói hatalommal való visszaélést valósít meg, sérti továbbá a tisztességes gazdasági versenyfeltételekre vonatkozó alkotmányos elvet [M) cikk (2) bekezdés], hiszen az egyetemes szolgáltatók veszteséges működésre vannak kényszerítve, továbbá a tulajdonhoz való jog [XIII. cikk (1) bekezdés] sérelmével is jár, mert az érintettet egyenlőtlen és elfogadhatatlan áldozat meghozatalára kényszeríti. Végül a támadott jogszabályi rendelkezést elentétesnek vélte az Alaptörvény T) cikk (3) bekezdésével, valamint a 18. cikk (3) bekezdésével, mivel az R. 2. számú melléklete a jogforrási hierarchiába ütközik.
- [3] 2. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az az Abtv. 29. §-a szerinti tartalmi követelményeknek nem felel meg. Az Abtv. 29. §-a szerint ugyanis az

alkotmányjogi panaszt csak alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén kell befogadni. Az Indítványozó alkotmányjogi panasz olyan alkotmányjogi kérdéseket vet fel, amelyeket az Alkotmánybíróság egy korábbi döntésében [az 1146/D/2001. AB határozatban (ABH 2009, 1525–1547.)] már elbírált és az indítványt elutasította. A jelen ügy ugyan – a támadott jogszabály különböző volta miatt – nem tekinthető ítélt dolognak, ugyanakkor az Alkotmánybíróság a korábbi döntésben kifejtett érveit az alkotmányossági kérdéseket illetően továbbra is fenntartja. Mivel ez az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz az Abtv. 29. §-ában előírt olyan – az említett határozatban kifejtettekhez képest új – alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely egy ismételt, érdemi alkotmánybírósági eljárásra okot adhatna, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 29. §-a és 56. § (2) bekezdése, továbbá az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja, valamint 61. § (1) bekezdése alapján visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2548/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3017/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alap-törvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában teljes ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a földgázpiaci egyetemes szolgáltatáshoz kapcsolódó árszabások megállapításáról szóló 28/2009. (VI. 25.) KHEM rendelet 2. számú melléklete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panasz befogadását visszautasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. 2012. március 13-án az indítványozó indítvánnyal fordult az Alkotmánybírósághoz az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése szerinti közvetlen alkotmányjogi panasszal. Az indítvány arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a földgázpiaci egyetemes szolgáltatáshoz kapcsolódó árszabások megállapításáról szóló 28/2009. (VI. 25.) KHEM rendelet (a továbbiakban: R.) 2. számú melléklete alaptörvény-ellenességét és visszaható hatállyal semmisítse meg azt.
- [2] Az Indítványozó álláspontja szerint az R. 2. számú melléklete sérti a jogállamiság, jogbiztonság követelményét [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés], mivel jogalkotói hatalommal való visszaélést valósít meg, sérti továbbá a tisztességes gazdasági versenyfeltételekre vonatkozó alkotmányos elvet [M) cikk (2) bekezdés], hiszen az egyetemes szolgáltatók veszteséges működésre vannak kényszerítve, továbbá a tulajdonhoz való jog [XIII. cikk (1) bekezdés] sérelmével is jár, mert az érintettet egyenlőtlen és elfogadhatatlan áldozat meghozatalára kényszeríti. Végül a támadott jogszabályi rendelkezést elentétesnek vélte az Alaptörvény T) cikk (3) bekezdésével, valamint a 18. cikk (3) bekezdésével, mivel az R. 2. számú melléklete a jogforrási hierarchiába ütközik.

- [3] 2. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az az Abtv. 29. §-a szerinti tartalmi követelményeknek

nem felel meg. Az Abtv. 29. §-a szerint ugyanis az alkotmányjogi panaszt csak alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén kell befogadni. Az Indítványozó alkotmányjogi panasa olyan alkotmányjogi kérdéseket vet fel, amelyeket az Alkotmánybíróság egy korábbi döntésében [az 1146/D/2001. AB határozatban (ABH 2009, 1525–1547.)] már elbírált és az indítványt elutasította. A jelen ügy ugyan – a támadott jogszabály különböző volta miatt – nem tekinthető ítélt dolognak, ugyanakkor az Alkotmánybíróság a korábbi döntésben kifejtett érveit az alkotmányossági kérdéseket illetően továbbra is fenntartja. Mivel ez az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz az Abtv. 29. §-ában előírt olyan – az említett határozatban kifejtettekhez képest új – alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely egy ismételt, érdemi alkotmánybírósági eljárásra okot adhatna, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 29. §-a és 56. § (2) bekezdése, továbbá az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja, valamint 61. § (1) bekezdése alapján visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2560/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3018/2012. (VI. 21.) AB VÉGGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 11.K33.636/2010/9. számú ítéletével összefüggésben előterjesztett, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott agrár-környezetgazdálkodási támogatások igénybevételének részletes feltételeiről szóló 61/2009. (V. 14.) FVM rendelet 31. § (12) bekezdése és 33. § (4) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panasz befogadását visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2011. augusztusban alkotmányjogi panaszban támadta az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott agrár-környezetgazdálkodási támogatások igénybevételének részletes feltételeiről szóló 61/2009. (V. 14.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVM rendelet) 31. § (12) bekezdésében és 33. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezéseket.
- [2] Az Alkotmánybíróság 2012. január 24-én végzésben hívta fel az indítványozó figyelmét arra, hogy az Abtv. 73. § (1) bekezdése alapján a korábban benyújtott alkotmányjogi panasz alapján indult alkotmánybírósi eljárás akkor folytatható le, ha ügye az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben is vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. alapján fennáll. A hiánypótlásra való felhívást követően az indítványozó ennek megfelelően kiegészítette beadványát, és az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszában elsősorban az Alaptörvény M. cikkére hivatkozva kérte az FVM rendelet két rendelkezése alkotmányossági felülvizsgálatát.
- [3] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló tényállás szerint az indítványozó 2009-ben agrár-környezetgazdálkodási támogatás igénybevételére vonatkozó kérelmet nyújtott be a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) Közvetlen Támogatások Igazgatóságához. Az elsőfokú hatóság az indítványozó kérelmének részben helyt adott, az Extenzív Gyepgazdálkodási, valamint az Integrált Gyümölcs és szőlőtermesztési célprogram keretében támogatást ítélt meg. Az Integrált szántóföldi növénytermesztési célprogram vonatkozásában viszont az indítványozó támogatási kérelmét elutasította azzal az indokkal, hogy az indítványozó a támogatáshoz szükséges pontokat nem érte el. Az elsőfokon eljáró hatóság ugyanis nem adott többletpontot a szaktanácsadóval kötött szerződésre és az elismert termelői csoport tagságáról szóló igazolásra. A hatóság döntését azzal indokolta, hogy a szerződött szaktanácsadó nem tartozik az FVM rendelet által meghatározott csoportba, a termelői csoport igazolásán pedig nem a csoport bélyegzője, hanem tévesen a Zrt. bélyegzője szerepel.
- [4] Az indítványozó az elsőfokú határozattal szemben fellebbezéssel élt az MVH Központi szervéhez. Miután a másodfokú hatóság az elsőfokú határozatot helybenhagyta, az indítványozó keresetet nyújtott be a Fővárosi Bírósághoz, amelyben a közigazgatási határozat bírósi felülvizsgálatát kérte. A bírósi keresetben az indítványozó hivatkozott arra, hogy a támogatás elutasításának oka az FVM rendelet, amely alkotmányos jogot sértően indokolatlanul különbséget tesz a szaktanácsadók között, és azokat zárja ki a részvétel lehetőségéből, akik a leginkább kompetensek. Emellett kifogásolta, hogy a támogatás elutasításának okaként vették figyelembe, hogy a pályázati anyagra a termelői csoport bélyegzője helyett a Teveli Mezőgazdasági Zrt. saját bélyegzője került, emiatt a döntéshozó a termelői csoport tagság tényét figyelmen kívül hagyta. A Fővárosi Bíróság 11.K33.636/2010/9. számú ítélete az indítványozó keresetét elutasította. A panaszos ezt követően alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [5] Az indítványozó kiegészített alkotmányjogi panaszában elsősorban azt sérelmezte, hogy az FVM rendelet 33. § (4) bekezdése diszkriminatív módon különböztet az egyes szaktanácsadók között, mert bizonyos szaktanácsadói szerződéseket nem fogad el a támogatás igénybevételére benyújtott kérelem elbírálása során. Az indítványozó álláspontja szerint ez sérti a vállalkozás szabadságát és a tisztességes gazdasági verseny feltételeinek biztosítására vonatkozó alkotmányos követelményt. Az indítványozó előadta továbbá, hogy az FVM rendelet 31. § (12) bekezdése sérti a vállalkozáshoz való jogot és a gazdasági verseny szabadságát azáltal, hogy felsorolja, mely adatok tekintetében nincs lehetőség a hiánypótlásra. Álláspontja szerint ez a szabályozás még a nyilvánvaló hiba javítását is lehetetlenné teszi, ami aránytalanul korlátozza az ügyfelek vállalkozáshoz való jogát.
- [6] 2. Az Abtv. 73. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság eljárását az Abtv. rendelkezései szerint folytatja le azon alkotmányjogi panasz alap-

ján indult eljárásban, amely az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31. napján folyamatban volt, feltéve, hogy az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései szerint fennáll. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szóló döntés során vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt formai és tartalmi feltételeit.

[7] 2.1. Az indítványozó 2011-ben benyújtott alkotmányjogi panaszát az Alkotmánybíróság hiánypótlásra felhívó IV/976-1/2012. számú végzését követően, az abban szabott 2012. március 31-ei határidőn belül kiegészítette. Az így megújított alkotmányjogi panasz határidőben benyújtottnak tekinthető. Az indítványozó továbbá teljesítette az Abtv. 51. § (2) bekezdésében meghatározott feltételeket, mert képviselőként a Pécsi Ügyvédi Kamara által nyilvántartott ügyvéd nyújtotta be az alkotmányjogi panaszt, és az indítványozó csatolta a szabályos ügyvédi meghatalmazást. Az indítvány emellett az Abtv. 52. § (1) bekezdésének megfelelően határozott kérelmet tartalmaz, ezért az alkotmányjogi panasz a befogadás formai feltételeinek megfelel.

[8] 2.2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdésének megfelelően az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételei a 26–27. § szerinti érintettség, a jogorvoslat kimerítése, valamint a 29–31. § szerinti követelmények.

[9] Az indítványozó – figyelemmel az Alkotmánybíróság előtti alapindítványára – az Abtv. 51. (1) bekezdése szerint jogosultnak tekinthető, aki az elsőfokú közigazgatási határozattal szembeni fellebbezéssel, majd a másodfokú hatósági határozat bírósági felülvizsgálata iránti kérelemmel a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.

[10] Ugyanakkor az indítvány az Abtv. 29. §-ában szabályozott követelményeknek nem felel meg. A panaszos az agrár-környezetgazdálkodási támogatásokra vonatkozó pályázati feltételek alkotmányosságának megítélését kéri. Nem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy a jogalkotó csupán az FVM rendelet által felsorolt három szaktanácsadói típus valamelyikébe tartozó személyt ismeri el a pályázókat segítő lehetséges szakértőként, illetve, hogy bizonyos esetekben a pályázati anyagok hiánypótlására vonatkozó lehetőség kizárt.

[11] Mivel az indítványozó nem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésben nyújtotta be alkotmányjogi panaszát, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 29. §-ára és az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel, az Abtv.

56. § (2) bekezdése és 64. § d) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

*Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke*

*Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró*

*Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró*

Alkotmánybírósági ügyszám. IV/976/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3019/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 9.K.33.275/2010/4. számú ítéletével kapcsolatosan benyújtott, a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 8. § (1) bekezdésének 2002. november 7. napjáig hatályos szövege, 7. § (1) bekezdés ac) pontjának és (2) bekezdésének 2005. január 1-jétől 2010. augusztus 29-ig hatályos szövege, valamint 7. § (2) bekezdésének a 2002. november 8-tól 2004. december 31-éig hatályos szövege, továbbá 37. § (1) bekezdésének „legfeljebb két hónapra, az igénybejelentés napját megelőző második hónap első napjától” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerinti eljárásban a Fővárosi Bíróság 9.K.33.275/2010/4. számú ítéletével összefüggésben – az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti – alkotmányjogi panaszában kérte a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) 8. § (1) bekezdésének 2002. november 7. napjáig hatályos szövege, a Cst. 7. § (1) bekezdés ac) pontjának és (2) bekezdésének 2005. január 1-jétől 2010. augusztus 29-ig hatályos szövege, valamint a 7. § (2) bekezdésének 2002. november 8-tól 2004. december 31-éig hatályos szövege, továbbá a 37. § (1) bekezdésének a rendelkező részben megjelölt szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] Az indítványozó álláspontja szerint a Cst. 37. § (1) bekezdésében foglalt szabály, amely a családi pótlék visszamenőleges igénylésére túl rövid határidőt biztosít, az Alaptörvény L) cikk (2)–(3) bekezdését, M) cikk (1) bekezdését, I. cikk (1)–(3) bekezdését, X. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (2) bekezdését, XVI. cikk (1) bekezdését és XIX. cikkét sérti azáltal, hogy a jogosultak egy része nem jut ellátáshoz, míg a Cst. 8. § (1) bekezdése, 7. § (1) bekezdés ac) pontja és (2) bekezdése kapcsán pedig a felsőoktatási illetőleg a középszintű intézmények közti indokolatlan megkülönböztetést állította.
- [3] 2. Az indítvány érdemi elbírálásra nem alkalmas.
- [4] Az Alkotmánybíróság 2012. január 24-én kelt, IV/977-1/2012. AB végzésében az Abtv. 73. § (1) bekezdése alapján hívta fel az indítványozót indítványa 2012. március 31-ig történő kiegészítésére, amely az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Tájékoztatta arról, hogy az indítvány fenti határidőn belül történő kiegészítésének elmulasztása esetén az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az indítványozó a végzést 2012. február 3-án átvette, azonban a megadott határidőig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget, beadványa 2012. április 3-án érkezett az Alkotmánybírósághoz.
- [5] Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti.
- [6] Az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 50. § (1) bekezdése értelmében a beadvány benyújtására nyitva álló törvényi határidő és egyéb határidőhöz kötött eljárási cselekmény esetén a beadványnak és egyéb iratnak a határidő utolsó napjáig a beadvány és egyéb irat érkezetésére az Abtv. alapján jogosult szervhez be kell érkezni. A hiánypótló végzésben megjelölt határidő el-

mulasztásával előterjesztett indítvány – figyelemmel az Abtv. 64. § c) pontjában továbbá foglaltakra – érdemi elbírálásra alkalmatlan, ezért azt az Alkotmánybíróság visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám. IV/977/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3020/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 20. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó, mint magán-nyugdíjpénztári tag az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI.

törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdése szerinti eljárásban a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 20. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, valamint „saját ügyében” való alkalmazhatóságának kizárását kérte.

- [2] Kifejtette, hogy a magánnyugdíjpénztár tagja részére a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó – 2012. december 31-ét követően megállapításra kerülő – nyugdíj 75 %-os mértékben történő meghatározását tartalmazó rendelkezés sérti az Alaptörvény II. cikkét, XIII. cikkét és a XV. cikk (2) bekezdését.
- [3] 2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [4] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [5] Ezen tartalmi feltételnek az indítvány nem felel meg.
- [6] Az indítványozóval szemben a hivatkozott rendelkezés nem került alkalmazásra, és annak hatályosulása közvetlenül nem érintette. Ez fogalmilag is kizárt, mert a rendelkezés a 2012. december 31-ét követően megállapításra kerülő nyugdíjak összegét rögzíti. Maga az indítványozó utalt rá, hogy a majdani nyugdíj szolgáltatás mértékét kifogásolja, nem is hivatkozott arra, hogy a nyugdíjbiztosítási szerv nyugellátást állapított volna meg számára; jogsérelem ezért nem következett be.
- [7] A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés c) pontja és az Abtv. 64. § d) pontja alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/ 2656/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3021/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszok tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 24. § (10)–(11) bekezdése, 119. § (3) bekezdése és 123. § (6) bekezdése alaptörvény-ellenességének vizsgálatára és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszokat visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdése szerinti eljárásban az indítványozók a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 24. § (10)–(11) bekezdése, 119. § (3) bekezdése és 123. § (6) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték. Álláspontjuk szerint a kifogásolt rendelkezések, – a magánnyugdíjpénztári tagnak a tagsági jogviszonya fenntartási szándékáról történő nyilatkozattétel módja, annak személyes megjelenéshez kötése és határideje, valamint az adataik ke-

zelése – az Alaptörvény II. és VI. cikkében foglaltakat, és ezen keresztül az I. cikk (3) bekezdését sértik.

- [2] 2. Az Abtv. 71. § (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a 71. § (1)–(2) bekezdése alapján megszünt eljárás indítványozója az el nem bírált indítványban meghatározott jogszabállyal összefüggő, és az abban felvetett tartalomnak megfelelő alkotmányossági aggályt tartalmazó indítványt e törvény 26. §-ában foglalt feltételek fennállása esetén 2012. március 31-ig az Alkotmánybíróság elé terjesztheti, ha az abban megjelölt alkotmányos jogsérelem alaptörvény-ellenességet valósít meg.
- [3] A jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló, megszünt eljárást a jogi személy – szakszervezet – kezdeményezte, így a szakszervezet elnöke és tagjai, mint magánszemélyek a fenti rendelkezés alapján az alkotmányjogi panasz benyújtására nem rendelkeznek jogosultsággal.
- [4] Mivel a panaszok nem jogosulttól származnak, az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § b) pontja alapján az alkotmányjogi panaszokat visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2658/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3022/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) Korm. rendelet 5. § (7) bekezdése alaptörvény-ellenességének vizsgálatára és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdése szerinti eljárásban a lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 5. § (7) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére terjesztett elő alkotmányjogi panaszt.
- [2] Álláspontja szerint a támadott rendelkezés azáltal, hogy a lakásépítési kedvezmény utólagos igénylésére jogosító feltételek között nem tartalmazza a gyermek születése, illetőleg örökbefogadása mellett a vér szerinti gyermek közös háztartásba kerülését – ezért e támogatásban nem részesülhetett –, sérti az Alaptörvénynek a diszkrimináció tilalmára vonatkozó XV. cikk (2) bekezdését. Kérte, hogy az Alkotmánybíróság teremtse meg a rendelkezésnek az Alaptörvénnyel való összhangját úgy, hogy a bírósági határozattal utóbb háztartásba kerülő vér szerinti gyermek utáni kedvezmény is érvényesíthető legyen.
- [3] 2. Az alkotmányjogi panasz nem befogadható, mert nem felel meg az indítvánnyal szemben támasztott, az Abtv. 52. § (1) bekezdés f) pontjában előírt követelménynek.
- [4] Az indítványozó szerint a kifogásolt szabály az általa megjelölt kiegészítés esetén kerülhet összhangba az Alaptörvény rendelkezéseivel, így beadványában tartalmilag mulasztást állít és jogalkotásra kötelezést indítványoz. Ezért az alkotmányjogi panasz valójában nem a jogszabály megsemmisítésére vagy alkalmazásának tilalmára irányul, amelyre az alkotmányjogi panasz kapcsán az Alkotmánybíróság hatáskörrel rendelkezik.
- [5] Az Abtv. 64. § d) pontja szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja az indítvány törvényi feltételeknek nem megfelelő tartalmát. Erre fi-

gyelemmel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2619/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3023/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában – *Dr. Lévy Miklós* alkotmánybíró különvéleményével – meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az 1/1999. Büntető jogegységi határozat Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz befogadását visszautasítja.

I n d o k o l á s

I.

[1] 1. Az indítványozó 2010. március 11-én a Legfelsőbb Bíróság Bhar.I.390/2009/8. számú végzésével

összefüggésben terjesztett elő alkotmányjogi panaszt, melyben az 1/1999. Büntető jogegységi határozat (a továbbiakban: BJE) alkotmányellenességének vizsgálatát kezdeményezte. Az Alkotmánybíróság 2010. május 11-én felhívta az indítványozót, hogy igazolja: a végzést mikor kézbesítették a részére. A felhívást követően a panaszt – figyelemmel arra, hogy a végzést 2010. január 8-án kézbesítették, vagyis a panasz elkésett – az indítványozó jogi képviselője absztrakt normakontrollra irányuló kérelemként tartotta fenn.

[2] Az Alkotmánybíróság 2012. január 19-én az indítványozót az eljárás megszűnésének megállapításáról és arról tájékoztatta, hogy indítványát alkotmányjogi panaszként terjesztheti elő, ha ennek törvényi feltételei fennállnak. Az indítványozó 2012. március 14-én érkezett beadványában – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján – alkotmányjogi panaszt nyújtott be, és kérte a BJE Alaptörvénybe ütközésének megállapítását.

[3] A panaszban kifejtette, hogy „a Legfelsőbb Bíróság 1/1999. BJE jogegységi határozata alkotmányellenes, az Alaptörvény B. cikk (l) bekezdésébe, valamint XXVIII. cikk (4) bekezdésébe ütközik, mert lehetővé teszi azt, hogy az elkövetéskor hatályos törvény és joggyakorlat helyett, a jogegységi határozat alapján, elbíráláskor egy súlyosabb büntetési tételű bűncselekményt alkalmazzanak, és így az elkövetéskor hatályos szabályozáshoz képest, figyelemmel a joggyakorlatra is, hátrányosabb helyzetbe hozzák a vádlottat.” Utalt a Legfelsőbb Bíróság Bhar.I.390/2009/8. számú végzésével befejezett ügyre, de bírói döntés ellen nem terjesztett elő alkotmányjogi panaszt.

[4] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt dönteni kell annak befogadásáról. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel az Abtv. 26–27. és 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek. A jelen esetben a panasz nem felel meg ezeknek a követelményeknek.

[5] A panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani [Abtv. 30. § (1) bekezdés – az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 48. § (2) bekezdése]. A Legfelsőbb Bíróság Bhar.I.390/2009/8. számú végzésével befejezett ügygel kapcsolatban benyújtott panasz elkésett.

[6] 3. A panaszban támadott BJE a Btk. 2. §-ának visszaható hatályú alkalmazásáról szól, ha a Btk. Különös Részeinek valamely keretkitöltő jogszabályi rendelkezésében a bűncselekmény elkövetése

után változás következik be. A rendelkező része szerint „ha a Btk. Különös Részének valamely rendelkezése ún. keretdiszpozíció, és az annak keretét kitöltő jogszabályi rendelkezésekben a bűncselekmény elkövetése után olyan mérvű változás következik be, amely a kötelezettség megszüntetésével vagy a tilalom feloldásával az addigi büntetőjogi védelmet megszünteti, e változás – a meghatározott időre szóló jogszabályok kivételével – a Btk. 2. §-ának második mondatára figyelemmel az elbíráláskor hatályban lévő büntetőjogi szabályozás visszaható hatályú alkalmazását alapozza meg.”

- [7] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha *a*) az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és *b*) nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [8] A jelen esetben nem állapítható meg, hogy a BJE közvetlenül, bírói döntés nélkül okozhatta volna az indítványozó által állított jogsérelmet.
- [9] Mindezekre figyelemmel a panasz befogadását vissza kellett utasítani.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós alkotmánybíró
különvéleménye

- [10] Nem értek egyet sem a végzés rendelkező részével, sem annak indokolásával. Álláspontom szerint az alkotmányjogi panaszt be kellett volna fogadni és érdemben el kellett volna bírálni.
- [11] A 2012. január 1-jén az Alkotmánybíróság előtt utólagos absztrakt normakontroll címén folyamatban volt ügyek indítványozói számára az Abtv. 71. § (3) bekezdése biztosítja, hogy indítványukat 2012. március 31-ig – az Abtv. 26. §-ában foglalt feltételeknek megfelelően – alkotmányjogi panasszá alakítsák. Az Abtv. 71. § (4) bekezdése szerint az ilyen ügyekben a határidőkre vonatkozó szabályokat nem kell (nyilván nem is lehet) alkalmazni. Az indítványozó a 2012. március 14-én érkezett beadványában ennek eleget tett.
- [12] Az Abtv. 71. § (3) bekezdése nem tesz különbséget az ügyek között az eljárás „előlelete” (korábban alkotmányjogi panaszról átalakított utólagos normakontroll vagy célzottan benyújtott utólagos normakontroll) szempontjából. Úgyszintén nem tartalmaz olyan megkötést, mely szerint az átalakítás kizárólag a 26. § (2) bekezdésére alapozva történhetne meg. Ugyanakkor a 26. § (2) bekezdése a törvény szerint egyébként is kivételes rendelkezés.
- [13] Az átalakított indítvány mindenben megfelel az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti, illetve az Abtv. egyéb rendelkezéseiben támasztott formai és tartalmi feltételeknek; így az indítványozó igazolta érintettségét (minthogy az alapügy terheltje volt), s az állított alapjogi sérelem (a súlyosabb jogszabály visszaható hatályú alkalmazása) pedig alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés. Az Abtv. 37. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz eljárásban – függetlenül annak típusától – az egyéb feltételek fennállása esetén a jogegységi határozat felülvizsgálatára is jogosult.
- [14] A fentiek alapján az alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróságnak érdemben el kellett volna bírálnia.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2571/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TANÁCSAINAK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3024/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Központi Hivatalának 8990467504/2007. számú végzésével összefüggésben benyújtott, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 143. § (1) bekezdése, valamint a külföldön nyilvántartásba vett adóalany számára adható általános forgalmiadó-visszatérítéséről szóló 2/1993. (I. 13.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] Az indítványozó jogi képviselője útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál.

[2] 1. A külföldön nyilvántartásba vett adóalany indítványozó az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Központi Hivatalának hivatkozott végzésével összefüggésben nyújtott be alkotmányjogi panaszt, amelyben a külföldön nyilvántartásba vett adóalany számára adható általános forgalmiadó-visszatérítéséről szóló 2/1993. (I. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 4. § (2) bekezdése második fordulatának, valamint az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 143. § (1) bekezdése és az e bekezdést értelmező adóhatósági gyakorlat alkotmányellenességének megállapítását kezdeményezte. Az indítványozó álláspontja szerint a Rendelet 4. § (2) bekezdésében foglalt, az általános forgalmi adó visszatérítésének érvényesítésére vonatkozó szabályozás kellő súlyú alkotmányos indok hiányában honosságuk szerint hátrányos különbségtételt tett a belföldön és a külföldön nyilvántartásba vett adóalanyok között. Az indítványozó a Rendelet támadott szabályát így nem tartotta összeegyeztethetőnek az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésében megfo-

galmazott hátrányos megkülönböztetés tilalmának alapvető alkotmányos követelményével. Az indítványozó hivatkozással az Alkotmány 2/A. §-ában foglalt rendelkezésre kifejtette azt is, hogy a Rendelet támadott szabálya nincs összhangban az Európai Unió hozzáadottérték típusú adóztatásra vonatkozó joganyagának követelményeivel. Az indítványozó az Art. 143. § (1) bekezdését elsődlegesen azért támadta, mert álláspontja szerint a jogorvoslati lehetőség kizárása sérti az Alkotmány 50. § (2) bekezdésében megfogalmazott közigazgatási határozatok bírósági ellenőrzésének alkotmányos elvét, az Alkotmány 70/K. §-ában foglalt alapjogsérelemmel összefüggő igények bíróság előtti érvényesítésének követelményét, valamint az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz fűződő alapvető alkotmányos jogot.

[3] 2. Az Alkotmány 2011. december 31. napján hatályát veszítette, helyébe 2012. január 1-jén Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény), valamint Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései léptek. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31. napján folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az alkotmánybírósági eljárást a 2012. január 1. napján hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint szükséges lefolytatni, feltéve, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll. Az Abtv. 52. § (1) bekezdésében előírt követelmények teljesítése céljából az Alkotmánybíróság a 2012. január 17. napján kelt, IV/3-1/2012. számú végzésében az indítványozót az Alaptörvényben biztosított jogsérelemének egyértelmű megjelölése tekintetében az alkotmányjogi panasz kiegészítésére hívta fel. A kézbesítési bizonyítvány tanúsága szerint az indítványozó a végzést 2012. január 20. napján vette kézhez. Az Alkotmánybíróság az indítvány kiegészítésére 2012. március 31-i határidőt szabott, amely határidőn belül azonban az indítványozó indítványát nem egészítette ki.

[4] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja úgy rendelkezik, hogy az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt,

amennyiben a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradása az ügy elbírálását ellehetetleníti. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány kiegészítésének elmulasztása jelen ügy érdemi elbírálását akadályozza, ezért az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § c) pontja alapján, figyelemmel az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 60. § (1) bekezdésére, az alkotmányjogi panasz visszautasításáról döntött.

Budapest, 2012. május 14.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3025/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

utólagos normakontroll eljárás megszüntetéséről

Az Alkotmánybíróság tanácsa jogszabályok Alaptörvénnyel való összhang utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság Páty Község Önkormányzatának a Helyi Építési Szabályzatról szóló 18/2002. (X. 15.) Kt. sz. rendelet módosításáról szóló 17/2006. (IV. 27.) rendelete, Páty Község Önkormányzatának a Helyi Építési Szabályzat 18/2002. (X. 15.) Kt. sz. rendelete módosításáról, 020/61-67, 020/23-24 és 028/1. hrsz., valamint a 020/33, 026 és a 030/32. hrsz. utak területének helyi építési szabályzatáról szóló 7/2010. (II. 25.) rendelete, valamint Páty Község Önkormányzata Képviselő-testületének a 140/2006. (IV. 26.) Kt. határozat módosításáról, a 020/61-67, 020/23-24 és 028/1 hrsz., valamint a 020/33, 026 és a 030/32 hrsz. utak területének területi besorolásáról szóló 90/2010. (02. 22.) határozata Alaptörvénnyel való összhang utólagos megállapítására irányuló indítvány tárgyában az eljárást megszünteti.

I n d o k o l á s

- [1] A Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosa (székhely: 1051 Budapest, Nádor u. 22.) az Alkotmánybírósághoz 2010. május 17-én érkezett indítványában kezdeményezte Páty Község Önkormányzatának a Helyi Építési Szabályzatról szóló 18/2002. (X. 15.) Kt. sz. rendelet módosításáról szóló 17/2006. (IV. 27.) rendelete, Páty Község Önkormányzatának a Helyi Építési Szabályzat 18/2002. (X. 15.) Kt. sz. rendelete módosításáról, 020/61-67, 020/23-24 és 028/1. hrsz., valamint a 020/33, 026 és a 030/32. hrsz. utak területének helyi építési szabályzatáról szóló 7/2010. (II. 25.) rendelete, valamint Páty Község Önkormányzata Képviselő-testületének a 140/2006. (IV. 26.) Kt. határozat módosításáról, a 020/61-67, 020/23-24 és 028/1 hrsz., valamint a 020/33, 026 és a 030/32 hrsz. utak területének területi besorolásáról szóló 90/2010. (02. 22.) határozata alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, mert álláspontja szerint a támadott rendeletek és a normatív határozat ellentétesek az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény, a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervéről szóló 2005. évi LXIV. törvény, a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény, valamint az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet egyes rendelkezéseivel és ezért sértik az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdését.
- [2] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, az Abtv. 71–72. §-aiban nem szabályozott ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását az Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [3] Az indítványozó indítványában az Alkotmány rendelkezésére hivatkozott. Az Alkotmány 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Abtv. 24. § (2) bekezdésére és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel ezért az indítványt ki kell egészíteni azzal, hogy az indítványban érintett jogszabály az Alaptörvény mely rendelkezéseit sérti és miért. Ezért az Alkotmánybíróság 2012. január 16-án végzéssel felhívta az indítványozót, hogy indítványát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a támadott normatív rendelkezések az Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért.
- [4] Az indítványozó jogutódja, az Alapvető Jogok Biztosa a 2012. február 16-án kelt levelében megjelölte, hogy a vitatott szabályozás – az eredeti indítványban megfogalmazott indokok alapján az Alap-

törvény 32. cikk (3) bekezdését sértik. Kifejtette továbbá, hogy „[t]ekintettel azonban arra, hogy a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa indítványában nem kizárólag önkormányzati rendelet alkotmányellenességét állította, hanem egyidejűleg más jogszabályba ütközésre is hivatkozott, álláspontom szerint – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 37. § (1) bekezdésére figyelemmel – az indítvány elbírálása nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe” és az illetékes kormányhivatalnál javaslatot tett az indítvánnyal érintett önkormányzati rendeletek bírósági felülvizsgálatának kezdeményezésére.

- [5] Az Abtv. 37. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Abtv. 24–26. §-aiban meghatározott hatáskörében az önkormányzati rendelet Alaptörvénnyel való összhangját akkor vizsgálja, ha a vizsgálat tárgya az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálata nélkül, kizárólag az Alaptörvénnyel való összhang megállapítása. Az indítványban támadott rendeletek és normatív határozat Alaptörvénnyel való összhangja csak más jogszabályba való ütközés vizsgálatával együtt bírálható el, ezért az indítványozó az indítványában állított jogsértés orvoslására az illetékes kormányhivatalhoz fordult. Az Abtv. 59. §-a alapján az Alkotmánybíróság – ügyrendjében meghatározottak szerint – kivételesen a nyilvánvalóan okafogyottá váló ügyek esetén az előtte folyamatban lévő eljárást megszüntetheti. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány tárgytalanná, okafogyottá vált, és az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 63. § (2) bekezdés e) pontja alapján az eljárást megszüntette.

Budapest, 2012. május 14.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: II/767/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3026/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

utólagos normakontroll eljárás megszüntetéséről

Az Alkotmánybíróság tanácsa jogszabály Alaptörvénnyel való összhang utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság Dunakeszi Város Önkormányzata Képviselő-testületének Dunakeszi Város Helyi Építési Szabályzatáról szóló 16/2006. (VII. 03.) rendelete, Dunakeszi Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Dunakeszi Város Helyi Építési Szabályzat 16/2006. (VII. 03.) rendeletének módosításáról szóló 16/2008. (VI. 09.) számú rendelete, valamint Dunakeszi Város Önkormányzata Képviselő-testületének 135/2005. (IX. 29.) számú határozata és 110/2008. (VII. 03.) számú határozata Alaptörvénnyel való összhang utólagos megállapítására irányuló indítvány tárgyában az eljárást megszünteti.

I n d o k o l á s

- [1] A Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosa (székhely: 1051 Budapest, Nádor u. 22.) az Alkotmánybírósághoz 2011. február 9-én érkezett indítványában kezdeményezte Dunakeszi Város Önkormányzata Képviselő-testületének Dunakeszi Város Helyi Építési Szabályzatáról szóló 16/2006. (VII.03.) rendelete, Dunakeszi Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Dunakeszi Város Helyi Építési Szabályzat 16/2006. (VII. 03.) rendeletének módosításáról szóló 16/2008. (VI. 09.) számú rendelete, valamint Dunakeszi Város Önkormányzata Képviselő-testületének 135/2005. (IX. 29.) számú határozata és 110/2008. (VII. 03.) számú határozata alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, mert álláspontja szerint a támadott rendeletek és normatív határozatok ellentétesek az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény, az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény és a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervéről szóló 2005. évi LXIV. törvény egyes rendelkezéseivel és ezért sértik az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, 8. § (2) bekezdését, 18. §-át és 44/A. § (2) bekezdését.
- [2] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, az Abtv. 71–72. §-aiban nem szabályozott ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását az Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizs-

- gálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [3] Az indítványozó indítványában az Alkotmány rendelkezéseire hivatkozott, Az Alkotmány 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Abtv. 24. § (2) bekezdésére és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel ezért az indítványt ki kell egészíteni azzal, hogy az indítványban érintett jogszabály az Alaptörvény mely rendelkezéseit sérti és miért. Ezért az Alkotmánybíróság 2012. január 16-án végzéssel felhívta az indítványozót, hogy indítványát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a támadott normatív rendelkezések az Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért.
- [4] Az indítványozó jogutódja, az Alapvető Jogok Biztos a 2012. február 16-án kelt levelében megjelölte, hogy a vitatott szabályozás – az eredeti indítványban megfogalmazott indokok alapján az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, az I) cikk (3) bekezdését, a XXI. cikk (1) bekezdését és a 32. cikk (3) bekezdését sértik. Kifejtette azonban, hogy „[t]ekintettel arra, hogy a jövő nemzedékek országgyűlési biztos a indítványában nem kizárólag önkormányzati rendelet alkotmányellenességét állította, hanem egyidejűleg más jogszabályba ütközésre is hivatkozott, álláspontom szerint – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 37. § (1) bekezdésére figyelemmel – az indítvány elbírálása nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe” és az illetékes kormányhivatalnál javaslatot tett az indítvánnyal érintett önkormányzati rendeletek bírósági felülvizsgálatának kezdeményezésére.
- [5] Az Abtv. 37. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Abtv. 24-26. §-aiban meghatározott hatáskörében az önkormányzati rendelet Alaptörvénnyel való összhangját akkor vizsgálja, ha a vizsgálat tárgya az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálata nélkül, kizárólag az Alaptörvénnyel való összhang megállapítása. Az indítványban támadott rendeletek és normatív határozatok Alaptörvénnyel való összhangja csak más jogszabályba való ütközés vizsgálatával együtt bírálható el, ezért az indítványozó az indítványában állított jogsértés orvoslására az illetékes kormányhivatalhoz fordult. Az Abtv. 59. §-a alapján az Alkotmánybíróság – ügyrendjében meghatározottak szerint – kivételesen a nyilvánvalóan okafogyottá váló ügyek esetén az előtte folyamatban lévő eljárást megszüntetheti. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány tárgytalanná, okafogyottá vált, és az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 63. § (2) bekezdés e) pontja alapján az eljárást megszüntette.

Budapest, 2012. május 14.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: II/768/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3027/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 4.K.33.730/2007/6. ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2008. június 24-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Bíróság 4.K.33.730/2007/6. ítélete ellen és kérte Budapest Főváros XXVIII. kerület Soroksár Önkormányzatának a helyi adókról szóló 38/2002. (XII. 20.) Ök. sz. rendeletének megsemmisítését az Alkotmány 70/I. §-ának sérelme miatt.
- [2] 2. Az eljárás folyamán 2012. január 1-jén hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye, illetve ehhez kapcsolódóan az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) is. Tekintettel arra, hogy az indítványozó az alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványát még 2008-ben terjesztette elő alkotmányjogi panaszként, az eljárást – az Abtv. 73. § (1) bekezdése értelmében, mivel a 71-72. §-okban meghatározott kivétel alá nem esik – le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága e törvény rendelkezései alapján fennáll. Erről az Alkotmánybíróság végzésben értesítette az indítványozót, azzal a felhívással, hogy 2012. március 31-éig igazolja a jogi képviselő fennállását és jelölje meg, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek. Az indítványozó a felhívást 2012. január 30-n átvette, azonban az abban megjelölt határidőn belül nem válaszolt az Alkotmánybíróság felhívására, nem egészítette ki korábbi alkotmányjogi panaszát az Alaptörvényben biztosított jogai sérelmének konk-

rét megjelölésével, és jogi képviseletéről sem gondoskodott.

- [3] 3. Az Abtv. 64. §-a szerint Az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja „c) a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti, illetve a hiánypótlásra visszaadott indítvány ismételen hiányosan történő benyújtását”. Az Ügyrend 60. § (1) bekezdése szerint az „Alkotmánybíróság az Abtv. 64. §-ában foglalt feltételek fennállása, továbbá joghatóságának hiánya esetén végzésben utasítja vissza az indítványt”. Mivel az indítványozó nem tett eleget az Alkotmánybíróság által megküldött, általa átvett hiánypótlási felhívásnak az abban megadott határidőn belül, az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. május 14.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/803/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3028/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panaszok és jogszabály Alaptörvénnyel való összhangjának utólagos vizsgálatára irányuló eljárás tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

1. Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 24.Kpk.45.383/2006/12. végzése; a Fővárosi Bíróság 24.Kpk.45.383/2006/12. végzése; a Fővárosi Bíróság 24.Kpk.45.383/2006/5-I. végzése; a Fővárosi Ítéletábrla 4.Kpkf.50.549/2007/4. végzése; a Fővárosi Ítéletábrla 4.Kpkf.50.549/2007/7. végzése; a Fővárosi Bíróság 10.K.33.935/2006/14. ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panaszokat visszautasítja.

2. Az Alkotmánybíróság az utólagos normakontrollra, jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptör-

vény-ellenesség megállapítására és az alkotmányos követelmények megállapítására irányuló indítványokat visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az Alkotmánybírósághoz több indítvány érkezett, amelyek egymással összefüggő alkotmányosági kérdéseket vetettek fel.

- [2] 1.1. Az első indítvány indítványozója törvényes képviselője útján 2009. augusztus 29-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Indítványában a Fővárosi Bíróság 24.Kpk.45.383/2006/16. végzését támadta elsődlegesen. Kérte a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló 2005. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Knp.) 3. § (3) bekezdése utolsó mondatának és 4. §-ának megsemmisítését és alkalmazhatóságuk kizárását; kérte továbbá az ügyével összefüggésben a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 120. §-ának, 237. §-ának megsemmisítését, valamint 240. § (1) bekezdése meghatározott szövegrészének megsemmisítését és alkalmazhatóságuk kizárását; a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási-Gazdasági Döntvénytára 2006/2. számában közzétett I/7. véleménye alkalmazhatóságának kizárását. Kérte még a támadott végzés megsemmisítését és alkotmányos követelmény kimondását. Utólagos normakontroll keretében kérte a Pp. 8. § (4)–(5) bekezdései, 114/B. § (5) bekezdése, 135. § (5)–(6) bekezdései és 237. §-a azon rendelkezéseinek megsemmisítését, amelyek pénzbírság kiszabását teszik lehetővé. Végül mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását kérte a közigazgatási nemperes eljárásokban hozott végzések elleni fellebbezéssel kapcsolatos egyes kérdésekben.

- [3] 1.2. A második indítvány indítványozója jogtanácsosa útján 2008. július 29-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Indítványában a Fővárosi Bíróság 10.K.33.935/2006/14. ítéletét támadta elsődlegesen. Kérte az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 41. § (2) bekezdés c) pontja megsemmisítését; a 3/2001. (II. 23.) KöM–FVM–NKÖM–BM együttes rendelet – a panasz benyújtása idején már hatályon kívül helyezett, de az ítéletben még alkalmazott – 15. § (1)–(2) bekezdései megsemmisítését; Budapest-Budatétény Budapest XXII. kerület Önkormányzata Képviselő-testülete 11/2002. (VII. 31.) Ör. sz. rendelete 44. § (5) bekezdése megsemmisítését; Budapest Főváros Közgyűlésének Budapest Városrendezési és építési Keretszabályairól szóló 47/1998. (X. 15.) Ör. sz. rendelete 53. §-ának megsemmisíté-

sét; a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 171. § (1) bekezdése megsemmisítését; a Pp. 339. § (1) bekezdése és a Legfelsőbb Bíróság KK 31. sz. állásfoglalása megsemmisítését és valamennyi esetben a jogszabályok alkalmazhatósága kizárását. Kérte továbbá a Pp. 78. § (1) bekezdése alkalmazhatósága kizárását; a Fővárosi Bíróság 10.K.33.935/2006/14. ítélete megsemmisítését; alkotmányos követelmény kimondását és mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség kimondását.

[4] 1.3. A harmadik indítvány indítványozója törvényes képviselője útján 2008. június 11-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Indítványában a Fővárosi Bíróság 24.Kpk.45.383/2006/5-I. végzését támadta, valamint a Fővárosi Ítéltábla által hozott 4.Kpkf.50.549/2007/4. végzését – amely a Fővárosi Bíróság 24.Kpk.45.383/2006/5-I. végzése elleni fellebbezést utasította el hivatalból – és a Fővárosi Ítéltábla 4.Kpkf.50.549/2007/7. végzését is támadta – ez utóbbi végzés az előző másodfokú végzés elleni újabb fellebbezést utasította el szintén hivatalból. Az indítványozó kérte a Knp. 3. § (3) bekezdése utolsó mondatának és 4. §-ának megsemmisítését és alkalmazhatóságuk kizárását; kérte továbbá az ügyével összefüggésben a Pp. 120. §-ának, 225. § (1) bekezdése meghatározott szövegrészének, 237. §-ának és 240. § (1) bekezdése meghatározott szövegrészének megsemmisítését és alkalmazhatóságuk kizárását; a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási-Gazdasági Döntvénytára 2006/2. számában közzétett I/7. véleménye alkalmazhatóságának kizárását. Kérte még a támadott végzések megsemmisítését és alkotmányos követelmény kimondását. Utólagos normakontroll keretében kérte a Pp. 8. § (4)–(5) bekezdései, 114/B. § (5) bekezdése, 135. § (5)–(6) bekezdései és 237. §-a azon rendelkezéseinek megsemmisítését, amelyek pénzbírság kiszabását teszik lehetővé. Végül mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását kérte a közigazgatási nemperes eljárásokban hozott végzések elleni fellebbezéssel kapcsolatos egyes kérdésekben.

[5] 1.4. A negyedik indítvány indítványozója törvényes képviselője útján 2008. június 10-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Indítványában a Fővárosi Bíróság 24.Kpk.45.383/2006/12. végzését és a Fővárosi Bíróság 24.Kpk.45.383/2006/12. végzését támadta. Az indítványozó kérte a Knp. 3. § (3) bekezdése utolsó mondatának és 4. §-ának megsemmisítését és alkalmazhatóságuk kizárását; kérte továbbá az ügyével összefüggésben a Pp. 120. §-ának, 237. §-ának és 240. § (1) bekezdése meghatározott szövegrészének megsemmisítését és alkalmazhatóságuk kizárását; a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási-Gazdasági Döntvénytára 2006/2. számában köz-

zétett I/7. véleménye alkalmazhatóságának kizárását. Kérte még a támadott végzések megsemmisítését és alkotmányos követelmény kimondását. Utólagos normakontroll keretében kérte a Pp. 8. § (4)–(5) bekezdései, 114/B. § (5) bekezdése, 135. § (5)–(6) bekezdései azon rendelkezéseinek megsemmisítését, amelyek pénzbírság kiszabását teszik lehetővé. Végül mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását kérte a közigazgatási nemperes eljárásokban hozott végzések elleni fellebbezéssel kapcsolatos egyes kérdésekben.

[6] 2. Az eljárás folyamán, 2012. január 1-jén napjával hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye, illetve az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.). Tekintettel arra, hogy az indítványozók az alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványaikat még 2008-ban terjesztették elő alkotmányjogi panaszként, az eljárást – az Abtv. 73. § (1) bekezdése értelmében, mivel a 71–72. §-okban meghatározott kivétel alá nem esnek – le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága e törvény rendelkezései alapján fennáll. Erről az Alkotmánybíróság valamennyi ügyben végzésben értesítette az indítványozókat, azzal a felhívással, hogy 2012. március 31-éig igazolják a jogi képviselet fennállását és jelöljék meg, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek. Az indítványozók a felhívásokat valamennyi esetben átvették. Az indítványozók egyik esetben sem válaszoltak az Alkotmánybíróság felhívására és nem egészítették ki korábbi alkotmányjogi panaszukat az Alaptörvényben biztosított jogaik sérelme konkrét megjelölésével.

[7] 3. A folyamatban levő ügyeket – azok tárgyi összefüggése miatt – az Alkotmánybíróság az Abtv. 58. § (2) bekezdése, valamint az Alkotmánybíróság teljes ülésének az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü határozata (a továbbiakban: Ügyrend) 32. § (1) bekezdése alapján egyesítette, és egy eljárásban bírálta el.

[8] 4. Az Abtv. 64. §-a szerint Az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja „a) hatáskörének hiányát, b) az indítványozó jogosultságának hiányát, c) a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti, illetve a hiánypótlásra visszaadott indítvány ismételen hiányosan történő benyújtását (...)”. Az Ügyrend 60. § (1) bekezdése szerint „Az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. §-ában foglalt feltételek fennállása, továbbá joghatóságának hiánya esetén végzésben utasítja vissza az indítványt.” Mivel jelen esetben az egyesített alkotmányjogi panasz-eljárások egyik indítványozója sem tett eleget az Alkotmánybíróság által megküldött, általa átvett hiánypótlási

felhívásnak az abban megadott határidőn belül, az Alkotmánybíróság valamennyi alkotmányjogi panaszt visszautasította. Hasonlóképpen visszautasította az utólagos normakontrollra irányuló indítványokat, mivel az indítványozóknak egyik esetben sem volt meg az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontja által megkívánt indítványozói jogosultsága. A jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség megállapítására az Alkotmánybíróságnak más hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárásában lehet helye [Abtv. 46. § (1) bekezdés], ehhez hasonlóan az Alaptörvény szabályozásából eredő, és az Alaptörvény rendelkezéseit érvényre juttató alkotmányos követelményeket más hatáskörei gyakorlása során állapíthat meg az Alkotmánybíróság. Ezek miatt az indítványozó jogalkotói mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség és alkotmányos követelmény megállapítására irányuló önálló indítványai sem bírálhatók el hatáskör hiányában [Abtv. 64. § a) pont; Ügyrend 60. § (1) bekezdés], ezért az Alkotmánybíróság az erre irányuló indítványokat is visszautasította.

Budapest, 2012. május 14.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/897/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3029/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kfv.III.37.444/2008/6. ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, amelyben a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 12.K.27.300/2008/15. ítéletét támadta és kérte az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységekkel kap-

csolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 46/1997. (XII. 29.) KTM rendelet 22. § (2) bekezdés b) pontjának megsemmisítését, a bírósági eljárásban való alkalmazhatóságának kizárását.

[2] 2. Az eljárás folyamán, 2012. január 1-jén hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye, illetve az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.). Tekintettel arra, hogy az indítványozó az alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványait még 2010-ben terjesztette elő alkotmányjogi panaszként, az eljárást – az Abtv. 73. § (1) bekezdése értelmében, mivel a 71–72. §-okban meghatározott kivétel alá nem esik – le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága e törvény rendelkezései alapján fennáll. Erről az Alkotmánybíróság végzésben értesítette az indítványozót, azzal a felhívással, hogy 2012. március 31-éig igazolja a jogi képviselő fennállását és jelölje meg, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek. Az indítványozó a felhívást átvette, azonban az abban megjelölt határidőn belül nem válaszolt az Alkotmánybíróság felhívására, nem egészítette ki korábbi alkotmányjogi panaszát az Alaptörvényben biztosított jogai sérelmének konkrét megjelölésével.

[3] 3. Az Abtv. 64. §-a szerint Az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja „c) a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti, illetve a hiánypótlásra visszaadott indítvány ismételen hiányosan történő benyújtását”. Az Alkotmánybíróság teljes ülésének az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü határozatának 60. § (1) bekezdése szerint: „Az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. §-ában foglalt feltételek fennállása, továbbá joghatóságának hiánya esetén végzésben utasítja vissza az indítványt.” Mivel az indítványozó nem tett eleget az Alkotmánybíróság által megküldött, általa átvett hiánypótlási felhívásnak az abban megadott határidőn belül, az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. május 14.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/909/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3030/2012. (VI. 21.) AB VÉGGÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 12.K.27.300/2008/15. ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, amelyben a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 12.K.27.300/2008/15. ítéletét támadta és kérte az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 47. § (1) bekezdés *b)* és *f)* pontjai, továbbá az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 54. § (2) bekezdése megsemmisítését, a bírósági eljárásban való alkalmazhatóságuk kizárását.

[2] 2. Az eljárás folyamán, 2012. január 1. napjával hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye, illetve ehhez kapcsolódóan az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) is. Tekintettel arra, hogy az indítványozó az alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványait még 2010-ben terjesztette elő alkotmányjogi panaszként, az eljárást – az Abtv. 73. § (1) bekezdése értelmében, mivel a 71-72. §-okban meghatározott kivétel alá nem esik – le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága e törvény rendelkezései alapján fennáll. Erről az Alkotmánybíróság végzésben értesítette az indítványozót, azzal a felhívással, hogy 2012. március 31-éig igazolja a jogi képviselet fennállását és jelölje meg, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek. Az indítványozó a felhívást átvette, azonban az abban megjelölt határidőn belül nem válaszolt az Alkotmánybíróság felhívására, nem egészítette ki korábbi alkotmányjogi panaszát az Alaptörvényben biztosított jogai sérelmének konkrét megjelölésével.

[3] 3. Az Abtv. 64. §-a szerint Az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja „c) a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy

elbírálását ellehetetleníti, illetve a hiánypótlásra visszaadott indítvány ismételen hiányosan történő benyújtását”. Az Alkotmánybíróság teljes ülésének az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü határozatának 60. § (1) bekezdése szerint „Az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. §-ában foglalt feltételek fennállása, továbbá joghatóságának hiánya esetén végzésben utasítja vissza az indítványt.” Mivel az indítványozó nem tett eleget az Alkotmánybíróság által megküldött, általa átvett hiánypótlási felhívásnak az abban megadott határidőn belül, az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. május 14.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/910/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3031/2012. (VI. 21.) AB VÉGGÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Mfv.I.10.029/2009/8. ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, amelyben a Legfelsőbb Bíróság Mfv.I.10.029/2009/8. ítéletét támadta és kérte a Mezőberény Város Képviselő-testületének a Mezőberény Város Polgármesteri Hivatalában foglalkoztatott köztisztviselőket megillető szociális, jóléti, kulturális, egészségügyi juttatásokról, valamint szociális és kegyeleti támogatásokról szóló 18/2001. (XI. 30.) MÖK rendelet 7. § (1) bekezdésének megsemmisítését és a bírósági eljárásban való alkalmazhatósága kizárását.

[2] 2. Az eljárás folyamán, 2012. január 1. napjával hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye, illetve ehhez kapcsolódóan az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) is. Tekintettel arra, hogy az indítványozó az alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványait még 2010-ben terjesztette elő alkotmányjogi panaszként, az eljárást – az Abtv. 73. § (1) bekezdése értelmében, mivel a 71–72. §-okban meghatározott kivétel alá nem esik – le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága e törvény rendelkezései alapján fennáll. Erről az Alkotmánybíróság végzésben értesítette az indítványozót, azzal a felhívással, hogy 2012. március 31-éig igazolja a jogi képviselő fennállását és jelölje meg, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek. Az indítványozó a felhívást átvette, azonban az abban megjelölt határidőn belül nem válaszolt az Alkotmánybíróság felhívására és nem igazolta a jogi képviselő fennállását, nem egészítette ki korábbi alkotmányjogi panaszát az Alaptörvényben biztosított jogai sérelmének konkrét megjelölésével.

[3] 3. Az Abtv. 64. §-a szerint Az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja „c) a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti, illetve a hiánypótlásra visszaadott indítvány ismételen hiányosan történő benyújtását”. Az Alkotmánybíróság teljes ülésének az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü határozatának 60. § (1) bekezdése szerint „Az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. §-ában foglalt feltételek fennállása, továbbá joghatóságának hiánya esetén végzésben utasítja vissza az indítványt.” Mivel az indítványozó nem tett eleget az Alkotmánybíróság által megküldött, általa átvett hiánypótlási felhívásnak az abban megadott határidőn belül, az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. május 14.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám. IV/919/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3032/2012. (VI. 21.) AB HATÁROZATA

az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 46/1997. (XII. 29.) KTM rendelet 4. § (2) bekezdés g) pontja vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály alapörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában indult eljárásban meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 46/1997. (XII. 29.) KTM rendelet – 2007. január 31. napjától 2007. december 31. napjáig hatályban volt – 4. § (2) bekezdés g) pontja, valamint 3. számú melléklet c) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és a Zalaegerszegi Törvényszék előtt 7.Kpk.20.204/2012. számon folyamatban lévő ügyben történő alkalmazásának kizárására irányuló bírói kezdeményezést elutasítja.

I n d o k o l á s

I.

[1] Távközlési bázisállomás használatbavételi engedélyezési ügyében hozott építésügyi hatósági végzés felülvizsgálatára irányuló bírói eljárást a Zala Megyei Bíróság a korábban hatályban volt Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 38. § (1) bekezdése alapján felfüggesztette, és egyúttal az építésügyi hatóság által alkalmazott, az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 46/1997. (XII. 29.) KTM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 4. § (2) bekezdés g) pontjának, valamint 3. számú melléklete c) pontjának alkotmányossági vizsgálatát kezdeményezte. Az Alkotmánybíróság hiánypótlási felhívását követően a Zalaegerszegi Törvényszék bírójának a bírói eljárás felfüggesztésének jogalapját az Alkotmánybíróságról szóló 2011. CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. §-ára módosította, a bírói kezdeményezést Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) rendelkezésének megjelölésével kiegészítette és indítványozta a Rendelet

kifogásolt szabályai Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatát. A bírósági felülvizsgálat alapjául szolgáló ügyben az elsőfokú építésügyi hatóság a használatbavételi engedélyezést kérelmező telekommunikációs szolgáltatót a Rendelet szabályai alapján igazgatási szolgáltatási díj megfizetésére hívta fel, amelynek teljesítését a kérelmező azért utasította el, mert álláspontja szerint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) releváns szabályai szerint a távközlési építmény használatbavételi engedélyezési eljárásáért nem igazgatási szolgáltatási díjat, hanem államigazgatási eljárási illetéket kellett volna lerónia. A Rendeletnek a törvényszéki bíró által kifogásolt pontjai a távközlési építmények tekintetében az építésügyi hatósági engedélyezési eljárás igazgatási szolgáltatási díjáról rendelkeztek. A Rendelet 4. § (2) bekezdése meghatározta, hogy pontosan mit kell tartalmaznia az építésügyi hatósági engedély iránti kérelemnek. Ugyanezen bekezdés g) pontja szerint a kérelemben fel kell tüntetni a külön jogszabályban meghatározott értékű illetékbélyeget, illetve a távközlési építmények építésügyi hatósági engedélyezése esetében az igazgatási szolgáltatási díj megfizetését igazoló bizonylatot. A Rendelet melléklete értelmében az igazgatási szolgáltatási díj alapja a távközlő berendezés belföldi értéke, a használatbavételi engedélyhez kapcsolódó díj kulcsa pedig a tényleges kivitelezési költség 1,5%-a, de legalább 10 000 Ft és legfeljebb 100 000 Ft volt. Ugyanakkor az Itv. 28. § (1) és (4) bekezdései úgy rendelkeztek, hogy az államigazgatási eljárási cselekményért az Itv.-ben megállapított eljárási illetéket szükséges fizetni, feltéve ha az eljárásért nem kell igazgatási szolgáltatási díjat fizetni. A távközlési építmények használatbavételi engedélyezési eljárásáért az Itv. 29. § (4) bekezdéséhez kapcsolódó XV. számú melléklet 3. pontja illetékfizetési kötelezettséget határozott meg.

[2] A törvényszéki bíró álláspontja szerint a Rendelet hivatkozott szabályai 2007. január 31. napja és 2007. december 31. napja közötti időszakban elentétesek voltak az Itv. 1. §-val, amely szerint államigazgatási eljárásért eljárási illetéket vagy az Itv.-ben meghatározott, de külön jogszabályban megállapított igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni, illetőleg nem volt összhangban az Itv. 67. § (3) bekezdésének utolsó mondatával sem, amely szerint díjköteles eljárásért (szolgáltatásért) megállapított díjon felül az ügyfél terhére illeték vagy egyéb költség, eltekintve a díjat esetlegesen terhelő adótól, nem számítható fel. Mindebből következően az eljáró törvényszéki bíró álláspontja szerint a Rendelet felhívott szabálya sértette az Alaptörvény 18. cikk (3) bekezdésében foglalt jogforrási hierarchiára vonatkozó alkotmányos szabályt, minthogy a Rendelet törvényi előírással ellentétes volt.

II.

- [3] 1. Az Alaptörvény felhívott, az indítvány elbírálása-kor hatályos rendelkezései:
- [4] „18. cikk (...)
- [5] (3) A Kormány tagja törvényben vagy kormányrendeletben kapott felhatalmazás alapján, feladatkörében eljárva, önállóan vagy más miniszter egyetértésével rendeletet alkot, amely törvénnyel, kormányrendelettel és a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletével nem lehet ellentétes.”
- [6] 2. A Rendelet 2007. január 31. és 2007. december 31-e között hatályban volt, a bírói kezdeményezéssel támadott rendelkezései:
- [7] „4. § (1) Az engedély iránti kérelmet az ügyfél vagy törvényes képviselője, illetve meghatalmazottja (a továbbiakban: építető) írásban az 1. számú melléklet szerinti nyomtatványon terjesztheti elő.
- [8] (2) A kérelemnek tartalmaznia kell:
- [9] (...)
- [10] g) a külön jogszabályban meghatározott értékű illetékbélyeget, illetve az e rendelet hatálya alá tartozó távközlési építmények építésügyi hatósági engedélyezése esetében a rendelet 4. számú mellékletében meghatározott igazgatási szolgáltatási díj megfizetését igazoló bizonylatot.”
- [11] (Az Alkotmánybíróság észlelte, hogy a Rendelet 4. § (2) bekezdés g) pontjában megnevezett 4. számú melléklet vélhetően elírás miatt a Rendeletben 3. számú mellékletként szerepel.)
- [12] „3. számú melléklet a 46/1997. (XII. 29.) KTM rendelethez
- [13] Az e rendelet hatálya alá tartozó távközlési építmények építésügyi hatósági engedélyezési eljárásának igazgatási szolgáltatási díjai
- [14] A díjazás alapja (díjalap) a távközlő berendezés belföldi értéke. A díj megállapítása – a forgalmazó, illetőleg a használó (rendszeresítő) nyilatkozata alapján – az eljárás megindításakor történik. (...)
- [15] c) *Használatbavételi engedély:*
- [16] A tényleges kivitelezési költség 1,5%-a, min. 1000 Ft, de max. 100 000 Ft.”
- [17] 3. Az Itv. 2007. január 31. és 2007. december 31-e között hatályban volt, a bírói kezdeményezéssel érintett szabályai:
- [18] „1. § Öröklés, ajándékozás és visszterhes vagyonát ruházás esetén vagyonszerzési illetéket, az államigazgatási és bírósági eljárásért eljárási illetéket vagy az e törvényben meghatározott módon, de külön jogszabályban megállapított igazgatási, bírósági szolgáltatási díjat kell fizetni.”
- [19] „28. § (1) Az államigazgatási eljárási cselekményért e törvényben megállapított illetéket kell fizetni. (...)
- [20] (4) Nem tárgya az államigazgatási eljárási illetéknek az olyan eljárás, amelyért a 67. §-ban említett módon megállapított díjat kell fizetni.”

- [21] „67. § (1) Egyes államigazgatási eljárásokért, illetőleg egyes intézmények igazgatási jellegű szolgáltatásának igénybevételéért, továbbá egyes bírósági eljárási cselekményekért (szolgáltatásokért) díjat kell fizetni.
- [22] (2) Azt, hogy mely eljárásért vagy szolgáltatásért kell díjat fizetni, továbbá a díj mértékét az érdekelt miniszter az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben szabályozza. A lakosság széles körét érintő díjfizetési kötelezettséget csak törvény állapíthat meg.”
- [23] (3) A fizetendő díj mértékét úgy kell megállapítani, hogy az az adott eljárással kapcsolatban felmerülő valamennyi költségre fedezetet biztosítson. Változó költségigényű eljárások (szolgáltatások) esetében a díj összegét átalány jelleggel kell meghatározni. A díjköteles eljárásért (szolgáltatásért) megállapított díjon felül az ügyfél terhére illeték vagy egyéb költség – kivéve a díjat külön jogszabály alapján terhelő adót – nem számítható fel.”
- [24] „XV. Az építéshatósági eljárás illetéke
- [25] 1. Az építésügyi hatóságnál indított eljárás, ha ez
- [26] (...)
- [27] c) új lakóépület építésének, meglévő lakóépület bővítésének, átalakításának, felújításának, helyreállításának, elmozdításának, építésügyi hatósági engedélyezésére irányul lakásonként, illetve vegyes rendeltetésű épület esetében az épület rendeltetését meghatározó önálló rendeltetési egységenként 10 000 forint,
- [28] (...)
- [29] k) antennák, antennatartó szerkezetek, csatlakozó műtárgyak építésügyi hatósági engedélyezési eljárására irányul, az eljárás tárgyát képező távközlési építmény legnagyobb lineáris méretét figyelembe véve, megkezdett méterenként 50 000 forint,
- [30] (...)
- [31] 3. Ha az építésügyi hatósági eljárás – 1. c) pont kivételével – használatbavételi engedélyre irányul, a kérelmen – önálló rendeltetési egységenként – 10 000 forint illetéket, azokban az esetekben pedig, ahol – külön jogszabály értelmében – a használatbavételt csupán be kell jelenteni az építésügyi hatósághoz, 5000 forint illetéket kell a bejelentésen leróni.”

III.

- [32] A bírói kezdeményezés nem megalapozott.
- [33] Az Alaptörvény az Alkotmánybíróság hatásköreinek teljességét a pénzügyi tárgyú törvények vonatkozásában átmeneti jelleggel, mindaddig, amíg az államadósság a hazai össztermék felét meghaladja, korlátozás alá vonta. Az Alkotmánybíróság ezért mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdésében foglalt szabály alapján rendelkez-e hatáskörrel a Rendelet bírói

kezdeményezéssel érintett szabályainak alkotmányossági vizsgálatára. Az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság – többek között – az illetékekről szóló törvénynek az Alaptörvénnyel való összhangját kizárólag az élethez és az emberi méltósághoz való joggal, a személyes adatok védelméhez való joggal, a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához való joggal vagy a magyar állampolgársághoz kapcsolódó jogokkal összefüggésben vizsgálhatja felül, és e törvény alaptörvény-ellenességét kizárólag a felsorolt alapjogok sérelme esetén állapíthatja meg. Az alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló ügyben a törvényszéki bíró a kezdeményezését az Alaptörvény 18. cikk (3) bekezdésében megfogalmazott jogforrási hierarchia alkotmányos elvének sérelmére alapította, amely az Alaptörvény hivatkozott szabályában felsorolt alapjogok körén kívül esik. Ugyanakkor az Alaptörvény az alkotmányossági felülvizsgálat hatásköri korlátját kizárólag törvényi szintű jogforrások vonatkozásában fogalmazza meg. Az Alkotmánybíróság a 744/B/2010. AB végzésében foglaltak szerint a hatásköri korlátozást úgy értelmezte, hogy az Alaptörvényben felsorolt pénzügyi tárgyú törvények szabályai és felhatalmazó rendelkezései alapján megalkotott törvénynél alacsonyabb szintű végrehajtási természetű jogforrásokra is kiterjed, feltéve, ha a vizsgálandó alkotmányossági probléma kizárólag a pénzügyi tárgyú törvény szabályaival együtt értelmezhető. [7/2011. (X. 11.) AB végzés, ABK 2011. október, 971–973. oldal] Az Alkotmánybíróság jelen eljárásának alapjául szolgáló ügyben azonban megállapította, hogy a bírói kezdeményezésben támadott Rendelet szabályai nem az ltv. szabályaival együttesen, hanem az ltv. szabályai alapján ítélandók meg. A törvényszéki bíró a kezdeményezésében a jogforrási hierarchia oltalmára vonatkozó alkotmányos szabály sérelmére hivatkozik, így az Alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy jelen ügyben éppen az ltv. jelenti azt az alkotmányossági felülvizsgálat alapját képező mércét, amelyhez a Rendelet szabályait szükséges viszonyítani. Ennek megfelelően az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik a bírói kezdeményezésben kifogásolt Rendelet alkotmányellenességének vizsgálata, függetlenül attól, hogy a bíró mely Alaptörvényben biztosított jog sérelmére alapította kezdeményezését. [458/B/2010. AB határozat, ABK 2011. május, 490–495. oldal]

- [34] Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság jelen ügyben megállapította hatáskörét és a bírói kezdeményezést érdemben vizsgálta.

IV.

- [35] Az Alaptörvény 18. cikk (3) bekezdése a feladatainak ellátásával összefüggésben jogalkotási jogkört

biztosít a Kormány tagjának. Az Alaptörvény 18. cikk (3) bekezdése értelmében a Kormány tagjának rendelete nem lehet ellentétes törvénnyel, kormányrendelettel és a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletével. Az alaptörvényi szabály a jogállam elvéből következően a jogrendszer koherencia-követelményének oltalmát fogalmazza meg. Eszerint a feladatok ellátásának körére szűkített jogalkotási hatáskörnek korlátja, hogy a miniszteri rendelet nem lehet ellentétes a jogforrási hierarchia magasabb szintű szabályaival, így az Alaptörvénnyel, a törvénnyel, a Kormány rendeletével és a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletével. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 18. cikk (3) bekezdésében foglalt követelmény érvényesülése szempontjából a bírói kezdeményezés keretei között összevetette a Rendeletnek a bírói kezdeménnyel érintett és az Itv.-vel összefüggő szabályait. A jogalkalmazónak elsődlegesen abban a kérdésben szükséges dönteni, hogy az Itv. és a Rendelet idézett rendelkezései ugyanazt az építményt vonják-e szabályozási körükbe. Abban az esetben, ha a szabályozás tárgyai eltérőek, úgy a jogforrási hierarchia sérelme nem merül fel. Amennyiben viszont ugyanarra az építményre vonatkoznak, úgy a jogalkalmazónak azt kell vizsgálnia, hogy a jogszabályok rendelkezéseinek összeütközése a jogszabályok egymásra tekintettel történő értelmezésével feloldható-e. Ennek során az Alkotmánybíróság a korábban kialakított gyakorlatára figyelemmel azt vizsgálta, hogy a bírói kezdeményezésben megjelölt jogszabályi összeütközés feloldása meghaladja-e a jogalkalmazók megengedett értelmezési kompetenciáját, azaz az alkotmányosan is elfogadott rendszerképző jogértelmezés határait. [47/2003. (X. 27.) AB határozat, ABH 2003, 525, 549.] Az Itv. 1. §-ában megfogalmazott szabály az illeték- és díjfizetési kötelezettség körében vagylagos feltételként rögzítette, hogy az államigazgatási eljárásért illetéket, vagy igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni. Ezzel összhangban az Itv. 28. § (4) bekezdése kivette az államigazgatási eljárási illetékkifizetési kötelezettség alól azon eljárásokat, amelyekért külön jogszabály igazgatási szolgáltatási díjfizetési kötelezettséget ír elő és az Itv. 67. § 2007. december 31. napjáig hatályban volt (3) bekezdésének utolsó mondata pontosította, hogy a díjköteles eljárásért (szolgáltatásért) megállapított díjon felül az ügyfél terhére illeték vagy egyéb költség már nem számítható fel. A Rendelet 4. § (2) bekezdésének g) pontja az engedélyezési kérelem kötelező tartalmaként határozta meg a külön jogszabályban előírt illetékbélyeg, illetve ha a Rendelet hatálya alá tartozó távközlési építmény építésügyi hatósági engedélyezése az eljárás tárgya, akkor a Rendelet mellékletében meghatározott igazgatási szolgáltatási díj megfizetését igazoló bizonylat csatolását. Az Alkotmánybíróság az Itv. szabályainak vizsgálata alapján arra a következtetésre jutott,

hogy azok közvetlenül nem a jogalkotó részére határoztak meg jogalkotási korlátot. Az Itv. hivatkozott szabályai a jogalkalmazó számára fogalmaztak meg egyértelmű választási köteletséget, egyebek között arra az esetre vonatkozóan, ha egyazon építésügyi engedélyezési eljárásban külön jogszabály igazgatási szolgáltatási díjfizetési, és egyidejűleg az Itv. eljárási illetékkifizetési kötelezettséget ír elő. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bírói kezdeményezésben előadottak nem haladják meg a jogalkalmazók jogértelmezési lehetőségét és határait, így nem alkotmányossági vizsgálat keretében, hanem a jogalkalmazási folyamatban válaszolhatóak meg. Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is irányadónak tekinti a 38/1993. (VI. 11.) AB határozatában kifejtett elvi jelentőségű megállapítását, amely szerint „a törvényhozó által nyitva hagyott kérdéseket a joggyakorlat válaszolja meg; értelmezésével a hézagokat kitölti. Az Alkotmánybíróságnak nem feladata, hogy akár a jogalkotó, akár a jogalkalmazó helyébe lépve a törvény által nyitva hagyott kérdéseket eldöntse, vagy a hiányokat pótolja.” (ABH 1993, 256, 266.)

[36] Az Alkotmánybíróság a kifejtett indokok alapján, a rendelkező részben foglaltak szerint a bírói kezdeményezés elutasításáról döntött.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/10/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3033/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének a fizető-parkolóhelyek működésének és igénybevételének rendjé-

ről szóló 33/2000. (IV. 24.) önkormányzati rendelet módosításáról és egységes szerkezetbe foglalásáról szóló 52/2006. (XII. 18.) rendelete 8. § (3) és (5) bekezdéseivel, valamint a Gyulai Törvényszék (Békés Megyei Bíróság) 2.Pf.25.453/2007/4. számú ügyével összefüggésben benyújtott alkotmányjogi panasz befogadását visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerinti eljárásban az indítványozó Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének a fizető-parkolóhelyek működések és igénybevételek rendjéről szóló 33/2000. (IV. 24.) önkormányzati rendelet módosításáról és egységes szerkezetbe foglalásáról szóló 52/2006. (XII. 18.) rendelete (a továbbiakban: Ör.) 8. § (3) és (5) bekezdései alaptörvény-ellenességének megállapítását, megsemmisítését, valamint a támadott rendelkezések a Gyulai Törvényszék (Békés Megyei Bíróság) 2.Pf.25.453/2007/4. számú ügyében történő alkalmazása kizárását kérte.
- [2] Az Ör. támadott rendelkezései szerint elegendő a parkolási pótdíj megfizetésére irányuló felszólítást a szélvédőn elhelyezni ahhoz, hogy a követelés esedékessé váljon. Az indítványozó szerint e rendelkezés olyan „jogbizonytalanságot eredményez, amely nem egyeztethető össze a jogállamiság követelményével. Ezen túl az indítványozó arra is hivatkozik, hogy az Ör. támadott rendelkezései a Ptk. szabályaival ellentétesek, ezáltal sértik az Alaptörvény 32. cikk (2) és (3) bekezdéseit.
- [3] 2. Az alkotmányjogi panasz nem befogadható, mert az Abtv. 26. § (1) bekezdése, illetve 52. § b) pontja szerinti, az alkotmányjogi panasszal szemben támasztott követelményeknek nem felel meg.
- [4] 2.1. Az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 26. § (1) bekezdése által támasztott azon feltételnek sem, amely szerint az indítványozónak meg kell jelölnie az Alaptörvényben biztosított jogának sérelmét, ami az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabály alkalmazása miatt következett be. Az indítványozó kizárólag az Ör. alaptörvény-ellenességével összefüggésben fejt ki indokait, sem az alapindítványban, sem kiegészítésében nem jelöli meg az Alaptörvényben biztosított jogának sérelmét.
- [5] Az indítvány nem tartalmazza az Abtv. 52. § (1) bekezdés b) pontja által előírt, az Alaptörvényben biztosított jog sérelme ismertetését. Kizárólag az Ör. alaptörvény-ellenességének indokait részletezi az alapindítvány, a kiegészítő indítványban kizárólag az Alaptörvény – Alkotmánynak megfelelő – szakaszait jelöli meg. Az alkotmányjogi panasz

csak akkor fogadható be, ha az indítványozó valamely, az Alaptörvényben biztosított jogának sérelmére is hivatkozik; pusztán az Alaptörvény-ellenesség kifejtése még nem elegendő.

- [6] 2.2. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § d) alapján visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/100/2012

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3034/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz eljárás megszüntetéséről

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Csongrád Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság 2.Mf. 20.522/2006/3. számú ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panasz alapján indult eljárást megszünteti.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozók az Alkotmánybírósághoz a Csongrád Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság 2.Mf.20.522/2006/3. számú ítélete ellen fordultak alkotmányjogi panasszal, amely az Alkotmánybírósághoz 2006. augusztus 16-án érkezett meg.
- [2] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizs-

- gálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [3] Mivel az alkotmányjogi panaszt határidőben nyújtották be, az Abtv. idézett rendelkezése szerint folyamatban lévőknek minősül, ezért az Alkotmánybíróság – az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel – felhívta az indítványozókat az alkotmányjogi panaszuk oly módon történő kiegészítésére, hogy jelöljék meg, az Alaptörvényben biztosított mely jogaik sérültek. Egyben tájékoztatta az indítványozókat arról, hogy a kiegészítésük elmaradása esetén az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.
- [4] Az indítványozók jogi képviselője az Alkotmánybírósághoz 2012. február 21-én érkezett beadványában közölte, hogy az indítványukat nem kívánják kiegészíteni és utalt arra, hogy az ő szempontjukból érdekmúlás állott be. Ezt az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz visszavonásának tekintette.
- [5] Az Abtv. 59. §-a alapján az Alkotmánybíróság – az ügyrendjében meghatározottak szerint – kivételesen a nyilvánvalóan oka fogyottá váló ügyek esetén az előtte folyamatban lévő eljárást megszüntetheti.
- [6] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozata 63. § (2) bekezdésének c) pontja alapján – mely értelmében oka fogyottá válik az indítvány különösen, ha az indítványozó az indítványát visszavonta – az eljárást megszüntette.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/103/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3035/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Magyar Köztársaság Elnökének a 2005. szeptember 28-án kelt határozatával

összefüggésben benyújtott, a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény honosításra vonatkozó rendelkezéseire nézve mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszával 2006. március 13-án fordult az Alkotmánybírósághoz a Magyar Köztársaság Elnökének 2005. szeptember 28-án kelt határozatával összefüggésben, mivel álláspontja szerint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet eredményezett a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény azzal, hogy nem biztosította az Alkotmány 57. § (5) bekezdésébe foglalt jogorvoslathoz való jogot a honosítási kérelem elutasítása ellen, egyben a kifogásoltak alapján sérültni vélte az Alkotmány 8. § (2) bekezdését.
- [2] 2. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [3] Mivel az alkotmányjogi panaszt határidőben nyújtották be, az Abtv. idézett rendelkezése szerint folyamatban lévőknek minősül, ezért az Alkotmánybíróság – az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel – IV/104-1/2012. számú végzésében felhívta az indítványozót az alkotmányjogi panaszának kiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselőt igazolására, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az Alkotmánybíróság egyben tájékoztatta az indítványozót arról, hogy a kiegészítés elmaradása esetén az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.
- [4] Az indítványozó a fenti végzést 2012. január 23-án átvette, azonban az abban foglalt – 2012. március 31-i – határidőig alkotmányjogi panaszra irányuló indítványát nem egészítette ki.
- [5] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése előírja a kötelező jogi képviselőt, valamint a képviselői jogosultság igazolását. Az Abtv. 52. §

(1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott az Abtv. 52. § (1) bekezdésének *b*) pontja értelmében, ha egyértelműen megjelöli alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét. Mivel a jelen ügyben ezen törvényi feltételek hiányoznak, ezért az ügy érdemében nem bírálható el, mindezek alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/104/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3036/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Mfvk. IV. 11.008/2006/2. sorszámú végzése; Mfvk. IV. 10.942/2006/3. sorszámú végzése; Mfvk. IV. 11.009/2006/2. sorszámú végzése ellen benyújtott, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 270. § (2) bekezdésének „az ügy érdemében hozott” szövegrésze, valamint a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló 2005. évi XVII. törvény 3. § (3) bekezdése utolsó mondata alkotmány-

ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Legfelsőbb Bíróság fellebbezést hivatalból elutasító végzése ellen. Az indítványozó álláspontja szerint az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében foglalt jogorvoslati jogot sérti, hogy a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata során a bírósági határozatok elleni felülvizsgálat kizárt.
- [2] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, IV/1-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót az indítvány kiegészítésére, azzal, hogy az indítvány kiegészítésének elmaradása esetén az érdemi eljárás lefolytatására nincs mód. Az indítványozó a 2012. március 31-ei határidő leteltéig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.
- [3] Az Abtv. 64. § c) pontja alapján az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás, vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetleníti.
- [4] Mivel jelen ügyben az indítvány kiegészítése a megadott határidőben nem történt meg, az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3037/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kpkf. IV.37.535/2006/2. sorszámú végzése ellen benyújtott, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló 2005. évi XVII. törvény 3. § (3) bekezdés utolsó mondata alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Legfelsőbb Bíróság Kpkf. IV.37.535/2006/2. sorszámú – fellebbezést hivatalból elutasító – végzése ellen. Az indítványozó álláspontja szerint az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogot sérti, hogy a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata során, a bírósági eljárásban a jogorvoslati jog nem biztosított az eljárási költségek tárgyában hozott végzések ellen.
- [2] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, IV/2-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót az indítvány kiegészítésére, azzal, hogy az indítvány kiegészítésének elmaradása esetén az érdemi eljárás lefolytatására nincs mód. Az indítványozó a végzésben megadott, 2012. március 31-ei határidő leteltéig kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.
- [3] Az Abtv. 64. § c) pontja alapján az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás, vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetleníti.

- [4] Mivel jelen ügyben az indítvány kiegészítése a megadott határidőben nem történt meg, az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám. IV/2/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3038/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 42. Pf. 642.334/2008/10. sorszámú ítélete ellen benyújtott, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 3. § (3) bekezdése, 4. §-a, 252. § (1)–(2) bekezdése, 254. § (3) bekezdése; a közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény 20. § (1)–(2) bekezdése, és 23. §-a; a bíróságok szervezetről és működéséről szóló 1997. évi LXV. törvény 7. §-a, 11. § (1)–(2) és (7) bekezdése, valamint a Budapest VIII. Kerület Józsefvárosi Önkormányzat 46/2005. (X.15.) Ökr. 20. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Fővárosi Bíróság 42. Pf. 642.334/2008/10. sorszámú ítélete ellen. Az indítványozó álláspontja szerint az Alkotmány 8. §-ában, 13. §-ában, 54. § (1) bekezdésében, 57. § (1) és (5) bekezdésében,

58. § (1) bekezdésében, 70/I. §-ában, valamint 70/K. §-ában biztosított jogai sérültek, ezért kérte a megjelölt jogszabályi rendelkezések alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, valamint azok alkalmazásának kizárását a bírósági eljárásból.

- [2] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, IV/9-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót az indítvány kiegészítésére, azzal, hogy az indítvány kiegészítésének elmaradása esetén az érdemi eljárás lefolytatására nincs mód. Az indítványozó a végzésben megadott, 2012. március 31-ei határidő leteltéig indítvány-kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.
- [3] Az Abtv. 64. § c) pontja alapján az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás, vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti.
- [4] Mivel jelen ügyben az indítvány kiegészítése a megadott határidőben nem történt meg, az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/9/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3039/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

bírói kezdeményezés visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a közösségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXVI. törvény 75. § (1) bekezdés *b)* és *j)* pontja Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálatára irányuló bírói kezdeményezést visszautasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 2011. július 11-én a Fővárosi Bíróság az előtte 13.K.34.221/2007. szám alatt folyamatban lévő ügyben kezdeményezte a közösségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 75. § (1) bekezdés *b)* és *j)* pontja alkotmányellenességének vizsgálatát, és a perben lévő alkalmazhatósága kizárásának megállapítását.
- [2] Az indítványra okot adó konkrét ügyben a bírói kezdeményezésben megállapított tényállás szerint a Vám- és Pénzügyőrség Számlavezető Parancsnoksága a 2007. április 5. napján kelt határozatával elévülés miatt törölte a felperesnek a VPOP vámbiztosíték bevételei számláján 1993. évről fennmaradt vámbiztosíték maradványát, mely döntést a vámhatóság a Kvtv. 75. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján alkalmazandó, a vámjogról, a vámeljárásról, valamint a vámigazgatásról szóló 1995. évi C. törvény végrehajtásáról szóló 45/1996. (III. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 218/B. §-ára alapította. A felperes 2007. október 24. napján a másodfokú közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt keresetlevelet nyújtott be a Fővárosi Bírósághoz, amelyben a határozatok hatályon kívül helyezését kérte – többek között – arra hivatkozással, hogy a Vhr. 218/B. §-át az Alkotmánybíróság 467/B/2005. AB határozatában (ABH 2007, 2526.) alkotmányellenesnek nyilvánította.
- [3] Az indítványozó szerint a Kvtv. 75. §-ának (1) bekezdés *b)* pontjának „a jelen törvénnyel hatályon kívül helyezett vámjogszabályok rendelkezései” szövegrésze, és a *j)* pont „az Európai Unióhoz történő csatlakozás időpontja előtt hatályos jogszabály rendelkezéseit kell alkalmazni” szövegrésze 2004. május 1-jétől 2007. november 20-ig alkotmányellenes volt, mivel ezek sértik az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvét, 35. § (2) bekezdésében megfogalmazott jogforrási hierarchiát, és a 13. § (1) és (2) bekezdésében megfogalmazott tulajdonhoz való jogot.
- [4] Az Alkotmánybíróság az indítvány alapján a Kvtv. 75. § (1) bekezdés *b)* és *j)* pontját vizsgálta.

II.

- [5] 1. A Kvtv. 2007. november 20-ig hatályban volt szabályai szerint:
- [6] „75. § (1) A Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló szerződés (a továbbiakban: Csatlakozási Szerződés) IV. Melléklete 5. Vámunió pontjának sérelme nélkül – a (2) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – az alábbi átmeneti rendelkezéseket kell alkalmazni: (...)

- [7] *b)* az Európai Unióhoz történő csatlakozást megelőző időszakra vonatkozóan végzett ellenőrzéseknél – ideértve az utólagos ellenőrzéseket is – a jelen törvénnyel hatályon kívül helyezett vámjogszabályok rendelkezései alkalmazandók a vámterhet, kamatot, késedelmi pótlékot, bírságot és az elévülést illetően. A keletkező bevételeket a Magyar Köztársaság javára kell érvényesíteni; (...)
- [8] *i)* a vámhatóság számlavezető parancsnoksága az Európai Unióhoz történő csatlakozás időpontját követően hivatalból, haladéktalanul köteles az általa nyilvántartott ügyfelek részére a csatlakozás időpontját megelőzően kezelt folyószámlák állapotáról részletes tájékoztatást adni. A tájékoztatás kézhezvételét követően az ügyfél köteles a folyószámlán esetlegesen található függő tételek haladéktalan rendezésére;
- [9] *j)* az *i)* pontban meghatározott vámbevételek elszámolására és kezelésére az Európai Unióhoz történő csatlakozás időpontja előtt hatályos jogszabály rendelkezéseit kell alkalmazni a záró rendelkezésekben foglaltak figyelembevételével. A keletkező bevételeket a Magyar Köztársaság javára kell érvényesíteni;”
- [10] 2. A Vhr. szerint:
- [11] „218/B. § A vámteher, illetve a vámbiztosíték visszakövetelésére vonatkozó jog a befizetést követő öt év elteltével évül el, ha a tartozatlan befizetésről, túlfizetésről, illetve fel nem használt vámbiztosíték összegéről a számlavezető vámszerv a gazdálkodót hiteltérdemlően kiértékelte, de az elévülés időpontjáig arra ügyféli rendelkezés nem történt, és fennálló tartozására sem számolható el. ”
- III.
- [12] Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy a Kvtv. támadott szabályait felülvizsgálhatja-e.
- [13] Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései 31. cikke (1) és (3) bekezdése értelmében 2012. január 1-jén hatályát veszítette a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény.
- [14] Magyarország Alaptörvénye – a záró rendelkezések 1. pontja szerint – 2012. január 1-jén hatályba lépett.
- [15] Az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdése értelmében mindaddig, amíg az államadósság a teljes hazai össztermék felét meghaladja, az Alkotmánybíróság – bírói kezdeményezés, alkotmányjogi panasz és absztrakt normakontroll hatáskörében – a központi költségvetésről, a központi költségvetés végrehajtásáról, a központi adónemekről, az illetékekről és járulékokról, a vámokról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvények Alaptörvénnyel való összhangját kizárólag az élethez és az emberi méltósághoz való joggal, a személyes adatok védelméhez való joggal, a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához való joggal vagy a magyar állampolgársághoz kapcsolódó jogokkal összefüggésben vizsgálhatja felül, és ezek sérelme miatt semmisítheti meg.
- [16] A Kvtv. a közösségi vámjog végrehajtásáról szól. A támadott szabályok átmeneti rendelkezéseket tartalmaznak, a nemzeti vámjogszabályok alkalmazásáról az uniós vámjog alkalmazására való áttérés egyes szabályait. A Kvtv. a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napján lépett hatályba; ettől az időponttól kezdve a vámjogról, a vámeljárásról, valamint a vámigazgatásról szóló 1995. évi C. törvény (a továbbiakban: Vámtv.) helyett, a vámunió [a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló szerződés (a továbbiakban: Csatlakozási Szerződés) IV. Melléklete 5. Vámunió pontja] miatt, a közösségi vámjogot kell alkalmazni, a Kvtv. rendelkezéseit is figyelembe véve.
- [17] A Kvtv. 75. § (1) bekezdés *b)* és *j)* pontja a fentiekre figyelemmel – az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdése alkalmazásában – a vámokról szóló törvények közé tartozik, mind a címe, mind a tartalma alapján. Ezért ennek a törvénynek az Alaptörvénnyel való összhangját kizárólag az élethez és az emberi méltósághoz való joggal, a személyes adatok védelméhez való joggal, a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához való joggal vagy a magyar állampolgársághoz kapcsolódó jogokkal összefüggésben lehet vizsgálni.
- [18] Az indítvány nem ezekre a jogokra hivatkozik.
- [19] Megállapítható az is, hogy a Kvtv. által hatályon kívül helyezett vámjogszabályoknak az elévülésre – ezen belül a vámbiztosíték visszakövetelésére – vonatkozó rendelkezései nem hozhatók összefüggésbe az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdésében felsorolt jogokkal.
- [20] Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/502/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3040/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz eljárás megszüntetéséről

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az eljárást megszünteti.

I n d o k o l á s

I.

- [1] Magánszemély indítványozó 2004. december 27-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Győr-Moson-Sopron Megyei Munkaügyi Bíróság M.924/2004/6. számú ítélete ellen.
- [2] Indítványozó álláspontja szerint 1990-ben az akkor hatályos társadalombiztosítási szabályok alkotmányellenessége miatt rokkantnyugdíja alkotmányellenes módon került megállapításra. A kedvezményre jogosító szolgálati idejét nem vették figyelembe, mert az akkor hatályban lévő, a társadalombiztosításról szóló 1975. évi II. törvény arra nem adott lehetőséget. Továbbá azt is sérelmezte, hogy a mellékállásban szerzett jövedelmeit nem számították be a nyugdíj összegének megállapításakor.
- [3] A természetes személy indítványozó időközben elhalálozott, továbbá az elhunyt panaszos özvegye indítványozta, hogy az Alkotmánybíróság tekintse a panaszt tárgyalannak.
- [4] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 59. §-a alapján az Alkotmánybíróság – ügyrendjében meghatározottak szerint – kivételesen a nyilvánvalóan oka fogottá váló ügyek esetén az előtte folyamatban lévő eljárást megszüntetheti. Az Alkotmánybíróság teljes ülésének az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozata 63. § (2) bekezdés a) pontja alapján oka fogottá válik az indítvány különösen, ha alkotmányjogi panasz eljárásban a természetes személy indítványozó meghal.
- [5] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az eljárást megszüntette.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/83/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3041/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panaszok visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kvk.II.37.151/2010/4., Kvk.II.37.152/2010/4., Kvk.II.37.155/2010/4., Kvk.II.37.155/2010/6., Kvk.III.37.156/2010/3., Kvk.II.37.156/2010/5., Kvk.IV.37.157/2010/3., Kvk.VI.37.158/2010/3., Kvk.II.37.188/2010/2., Kvk.II.37.214/2010/4., Kvk.III.37.231/2010/2., Kvk.IV.37.232/2010/2., Kvk.V.37.236/2010/2., Kvk.V.37.247/2010/2. és Kvk.VI.37.248/2010/2. számú végzéseivel befejezett ügyekben alkalmazott egyes jogszabályok alkotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszokat visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Két indítványozó (a továbbiakban együtt: indítványozó) 2010. március 22-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Legfelsőbb Bíróságnak a jelen határozat rendelkező részében megjelölt végzései ellen.
- [2] Az indítványozó a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 84. § (1), (2), (6) és (10) bekezdéseinek, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 73/A. § (1) bekezdés a) pontjának, 73/B. §-ának, 73/C. § (3)–(4) bekezdéseinek, 106. § (2) bekezdés b) pontjának, 130. § (1) bekezdés j), pontjának, a Pp. hatálybalépítése folytán szükséges rendelkezések tárgyában hozott 105/1952 (XII. 28.) MT rendelet 13. § (3) bekezdésének, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 33. § (1) bekezdésének, valamint a Legfelsőbb Bíróságnak a választási ügyek bírósági felülvizsgálatának határidejéről szóló 2/2009. (X. 7.) KK vélemény KK vélemény) megsemmisítését kezdeményezte.
- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.

- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támasztott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.
- [6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselet. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy gondoskodjon jogi képviselőről vagy igazolja, hogy jogi szakvizsgával rendelkezik, és erről 2012. március 31-ig értesítse az Alkotmánybíróságot. A képviseleti jogosultságot az indítványozónak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolnia kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.
- [7] 4. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzését 2012. február 2-án és 8-án átvette. Az indítvány kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány tartalmi szempontból nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1600/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3042/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panaszok visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kvk.VI.37.402/2010/2. számú, Kvk.I.37.415/2010/2. számú, Kvk.II.37.420/2010/2. számú, Kvk.II.37.421/2010/2. számú, Kvk.III.37.428/2010/2. számú, Kvk.IV.37.449/2010/2. számú, Kvk.IV.37.453/2010/2. számú, Kvk.VI.37.485/2010/2. számú és Kvk.I.37.503/2010/2. számú végzéseivel befejezett ügyekben alkalmazott egyes jogszabályok alkotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszokat visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Két indítványozó (a továbbiakban együtt: indítványozó) 2010. május 5-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Legfelsőbb Bíróságnak a jelen határozat rendelkező részében megjelölt végzései ellen.
- [2] Az indítványozó a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 84. § (1) bekezdése és más jogszabályok megsemmisítését kezdeményezte.
- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támasztott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében,

az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.

- [6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselőt. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy gondoskodjon jogi képviselőről vagy igazolja, hogy jogi szakvizsgával rendelkezik, és erről 2012. március 31-ig értesítse az Alkotmánybíróságot. A képviselői jogosultságot az indítványozónak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolnia kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.
- [7] 4. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzését 2012. február 2-án átvette. Az indítvány kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány tartalmi szempontból nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszatartotta.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/749/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3043/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panaszok visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kvk.II.37.717/2010/3. számú, Kvk.II.37.718/2010/3. számú, Kvk.III.37.770/2010/2. számú és a Fővárosi Bíróság 15.Kpk.45.836/2010/5. számú végzéseivel befejezett ügyekben alkalmazott egyes jogszabályok al-

kotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszokat visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Két indítványozó (a továbbiakban együtt: indítványozók) 2010. május 5-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Legfelsőbb Bíróságnak és a Fővárosi Bíróságnak a jelen határozat rendelkező részében megjelölt végzései ellen.
- [2] Az indítványozó a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 84. § (1) bekezdése és más jogszabályok megsemmisítését kezdeményezte.
- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.

- [6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselőt. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy gondoskodjon jogi képviselőről vagy igazolja, hogy jogi szakvizsgával rendelkezik, és erről 2012. március 31-ig értesítse az Alkotmánybíróságot. A képviselői jogosultságot az indítványozónak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolnia kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.

- [7] 4. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 28-án átvette. Az indítvány kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány tartalmi szempontból nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi fel-

tételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
elődő alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/740/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3044/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panaszok visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 22.Kpk.45.491/2010/2. számú, 5.Kpk.45.227/2010/4. számú, 10.Kpk.45.228/2010/5. számú, 28.Kpk.45.229/2010/6. számú, 28. Kpk.45.229/2010/10. számú, 16.Kpk.45.260/2010/5. számú, 15.Kpk.45.261/2010/4. számú, 9.Kpk.45.262/2010/4. számú, 3. Kpk.45.319/2010/2. számú, 1. Kpk.45.405/2010/2. számú, 13. Kpk.45.406/2010/2. számú, 23. Kpk.45.408/2010/2. számú, 6. Kpk.45.409/2010/4. számú, 6. Kpk.45.410/2010/2. számú, 10.Kpk.45.411/2010/2. számú, 24.Kpk.45.412/2010/2. számú, 5.Kpk.45.413/2010/2. számú, 15.Kpk.45.415/2010/2. számú, 4.Kpk.45.441/2010/2. számú, 25. Kpk.45.476/2010/2. számú, 6. Kpk.45.492/2010/2. számú, 20. Kpk.45.477/2010/2. számú, 5. Kpk.45.478/2010/2. számú és

22. Kpk.45.491/2010/4. számú végzéseivel befejezett ügyekben alkalmazott egyes jogszabályok alkotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszokat visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Két indítványozó (a továbbiakban együtt: indítványozó) 2010. május 5-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Bíróságnak a jelen határozat rendelkező részében megjelölt végzései ellen.
- [2] Az indítványozó a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 84. § (1) bekezdése és más jogszabályok megsemmisítését kezdeményezte.
- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintette, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.
- [6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselőt. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy gondoskodjon jogi képviselőről vagy igazolja, hogy jogi szakvizsgálóval rendelkezik, és erről 2012. március 31-ig értesítse az Alkotmánybíróságot. A képviselői jogosultságot az indítványozónak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolnia kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.
- [7] 4. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 28-án és február 8-án átvette. Az indítvány kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány tar-

talmi szempontból nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám. IV/717/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3045/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panaszok visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság

Kvk.II.37.264/2010/2. számú,
Kvk.II.37.265/2010/2. számú,,
Kvk.III.37.266/2010/2. számú,,
Kvk.III.37.267/2010/2. számú,
Kvk.VI.37.310/2010/4. számú,
Kvk.V.37.307/2010/5. számú,,
Kvk.V.37.307/2010/6. számú,
Kvk.VI.37.311/2010/4. számú,
Kvk.II.37.334/2010/4. számú,,
Kvk.II.37.335/2010/6. számú,
Kvk.III.37.336/2010/6. számú,
Kvk.IV.37.342/2010/2. számú,
Kvk.IV.37.343/2010/2. számú,
Kvk.IV.37.344/2010/2. számú,
Kvk.I.37.366/2010/2. számú,
Kvk.II.37.371/2010/4. számú,
Kvk.II.37.379/2010/3. számú,
Kvk.III.37.387/2010/2. számú

és Kvk.IV.37.393/2010/2. számú végzéseivel befejezett ügyekben alkalmazott egyes jogszabályok alkotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszokat visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Két indítványozó (a továbbiakban együtt: indítványozó) 2010. május 5-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Legfelsőbb Bíróságnak a jelen határozat rendelkező részében megjelölt végzései ellen.
- [2] Az indítványozó a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 42. § (1)–(2) bekezdése és más jogszabályok megsemmisítését kezdeményezte.
- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támasztott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.
- [6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselőt. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy gondoskodjon jogi képviselőről vagy igazolja, hogy jogi szakvizsgálóval rendelkezik, és erről 2012. március 31-ig értesítse az Alkotmánybíróságot. A képviselői jogosultságot az indítványozónak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolnia kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.
- [7] 4. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzését 2012. február 2-án és 8-án átvette. Az indítvány ki egészítése elmaradt, ezért az indítvány tartalmi szempontból nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság

ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám. IV/698/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3046/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az indítványozó e határozat mellékletében felsorolt, Pécs Megyei Jogú Város Közgyűlésének a történelmi belváros környezetkímélő forgalmi rendjéről, valamint a fizető parkolóhelyek működtetéséről szóló, a 32/2007. (06. 29.) számú rendelettel módosított 81/2001. (12. 20.) számú rendelet – 2008. január 1. és 2009. január 1. közötti időben hatályban volt – 14. § (4) bekezdés második mondata alkotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panasz indítványait visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2010. május 7. és 2011. május 19. között huszonnégy azonos tényállású és mindegyik ügyben azonos tartalmú alkotmányjogi panasz indítványt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz. Az Alkotmánybíróság együttes vizsgálat és elbírálás végett elrendelte az előtte e tárgyban folyamatban lévő ügyeknek az egyesítését az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 58. § (2) bekezdése, illetve az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat (MK. 2012/1. szám, 237. o.)

32. § (1) bekezdése alapján, mert azok tárgya egymással összefügg. Az ehhez az ügyszámhoz egyesített ügyek ügyszámát e végzés melléklete tartalmazza.

- [2] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a történelmi belváros környezetkímélő forgalmi rendjéről, valamint a fizető parkolóhelyek működtetéséről szóló – a 32/2007. (06. 29.) számú rendelettel módosított – 81/2001. (12. 20.) számú rendelet 14. § (4) bekezdése második mondata alkotmányellenességének megállapítását, valamint a jogszabályhely konkrét perben való alkalmazásának visszamenőleges kizárását kérte. Az indítványozó álláspontja szerint a támadott rendelkezés sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, sérti az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésében foglaltakat, továbbá sérti az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében deklarált bírósághoz fordulás jogát és (5) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jogot.

- [3] 2. Az Abtv. 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1. napján hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint kell lefolytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll. Ezért az Alkotmánybíróság 2012. január 18-án kelt IV/589-1/2012. AB végzésével felhívta az indítványozót az indítványa 2012. március 31-ig történő kiegészítésére a tekintetben, hogy az alkotmányjogi panaszokban támadott rendelkezés az Alaptörvény mely rendelkezéseit és miért sérti. Az indítványozó jogi képviselője a felhívó végzést 2012. január 25-én átvette, de a felhívásban foglaltakat nem teljesítette.

- [4] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti.
- [5] Tekintettel arra, hogy az indítványozó jogi képviselője a felhívásban foglaltakat nem teljesítette, és a hiánypótlás elmaradása az indítványok érdemi elbírálását ellehetetlenítette, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszokat visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Melléklet a 3046/2012. (VI. 21.) AB végzéshez

1. IV/643/2012.
2. IV/644/2012.
3. IV/645/2012.
4. IV/646/2012.
5. IV/647/2012.
6. IV/648/2012.
7. IV/649/2012.
8. IV/650/2012.
9. IV/651/2012.
10. IV/652/2012.
11. IV/653/2012.
12. IV/654/2012.
13. IV/655/2012.
14. IV/656/2012.
15. IV/657/2012.
16. IV/658/2012.
17. IV/659/2012.
18. IV/660/2012.
19. IV/661/2012.
20. IV/662/2012.
21. IV/663/2012.
22. IV/664/2012.
23. IV/665/2012.

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/589/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3047/2012. (VI. 21.) AB VÉGGÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Pesti Központi Kerületi Bíróság 3.Szk.14.788/2010/2. sorszámú végzésével összefüggésben benyújtott, a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 52. §-a és 166. §-a, illetőleg a törvény egésze, a 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 10. §-a, illetőleg a rendelet egésze, a 175/2003. (X. 28.) Korm. rendelet 3. §-a, illetőleg a rendelet egésze alaptörvény-ellenességének és megsemmisítésének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Pesti Központi Kerületi Bíróság 3.Szk.14.788/2010/2. számú, 2010. november 23. napján jogerőre emelkedett határozata ellen.

[2] A panaszos az ellene indult szabálysértési eljárásban a szabálysértési hatóság és a bíróság által alkalmazott egyes jogszabályok, így a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 52. §-a és 166. §-a, illetőleg a törvény egésze, valamint a 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet egésze, illetőleg 10. §-a és a 175/2003. (X. 28.) Korm. rendelet egésze, illetőleg 3. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól. Az indítványozó álláspontja szerint sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében írt tisztességes eljáráshoz való joga, amikor „az eljáró bíró egyetlen mentő körülményt sem vett figyelembe”, továbbá akkor is, amikor „az eljáró bíró a szakértői véleményt megváltoztatta.” A panaszos hivatkozik továbbá az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésére, a XXVIII. cikk (4) bekezdésében rögzített „nullum crimen sine lege” elvére, az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdése szerinti szabadsághoz és személyi biztonsághoz, illetőleg az V. cikkben rögzített jogos védelemhez való jogra, valamint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében megfogalmazott jogállamiság ó elvére.

[3] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 16-án kelt, IV/96-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót indítványa kiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselő igazolására, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozó a végzést 2012. január 27-án átvette, azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének csupán részben tett eleget, ügyvédi képviseléről nem gondoskodott.

[4] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése előírja a kötelező jogi képviselő, valamint a képviselői jogosultság igazolását. Mivel a jelen ügyben ez a törvényi feltétel hiányzik, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/96/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3048/2012. (VI. 21.) AB VÉGGÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Tiszaújvárosi Városi Bíróság 7.Szpá.220/2010/3. sorszámú határozatával összefüggésben benyújtott, a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 17. § (1) bekezdésének „vagy” szövegrésze, a szabálysértési törvény végrehajtásáról szóló 11/2000. (II.23.) BM rendelet 29. § (4) bekezdésének „amennyiben a településen ilyen munkahely van” szövegrésze alkotmányellenességének és megsemmisítésének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Tiszaújvárosi Városi Bíróság 7.Szpá.220/2010/3. számú, jogerős határozata ellen. A panaszos az akkor hatályban volt, szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 17. § (1) bekezdés „vagy” szövegrésze, továbbá az Sztv. végrehajtásáról szóló 11/2000. (II. 23.) BM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 29. § (4) bekezdés „amennyiben a településen ilyen munkahely van” szövegrésze alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Álláspontja szerint a Rendelet 29. § (4) bekezdése ellentétes az Sztv. 111. §-ával, hiszen a pénzbírság közérdekű munkára történő átválttatását – az Sztv. 111. §-ában nem szereplő, annak egyszersmind ellentmondó – „szűkítő feltételhez” köti. A Rendelet támadott rendelkezése ugyanis csak abban az esetben teszi lehetővé a közérdekű munkára történő átválttatást, ha az eljárás alá vont személy lakóhelye szerinti településen a büntetés végrehajtására alkalmas munkahely van. A Rendelet ezen szabályozása ellentétes az Alkotmány 37. § (3) bekezdésével, amelynek értelmében a miniszteri rendelet törvénnyel és kormányrendelettel nem lehet ellentétes. A panaszos hivatkozik továbbá az Alkotmány 8. § (2) bekezdésére, az 55. § (1) bekezdésére, valamint a 70/A. §-ára. A panaszos az Sztv. 17. § (1) bekezdését az Alkotmány 2. § (1) bekezdésére, illetőleg az 55. § (1) bekezdésére tekintettel kérte megsemmisíteni.

[2] 2. Az Alkotmánybíróság a 2012. január 16. napján kelt, IV/97-1/2012. számú végzésében az Alkot-

mánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta a panaszost az indítványa kiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselő igazolására, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozó azonban – noha jogi képviselője a végzést 2012. január 23. napján átvette – az Alkotmánybíróság felhívásának a megadott határidőig, azaz 2012. március 31. napjáig nem tett eleget.

[3] Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Az Abtv. 52. § (1) bekezdésének d) pontja az alkotmányjogi panaszra vonatkozó tartalmi követelmények között előírja az Alaptörvény megsértett rendelkezésének megjelölését. Mivel a jelen ügyben a panaszos a törvényi feltételeket felhívás ellenére nem teljesítette, az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám. IV/97/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3049/2012. (VI. 21.) AB VÉGGÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.060/2009/7. sorszámú ítéletével összefüggésben benyújtott, az egyes állami tulajdonban lévő vagyontárgyak önkormányzatok tulajdonba adásáról szóló 1991. évi XXXIII. törvény 38. § (2) bekezdése, valamint 52. § (1) bekezdésének e) pontja alkotmányellenességének vizsgálatára és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az Indítványozók 2009. augusztus 13-án, jogi képviselővel eljárva alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Ítéltábla (a továbbiakban Ítéltábla) 14.Gf.40.060/2009/7. sz. ítélete ellen. A támadott végzésben a Fővárosi Ítéltábla helybenhagyta az első fokon eljáró Nógrád Megyei Bíróság ítéletét és semmisnek mondta ki azt az üzemeltetési szerződést, amelyet a két község önkormányzata valamint az ÉRV. Észak-magyarországi Regionális Vízművek Zrt. (a továbbiakban Közműtársaság2.) kötöttek egymással.
- [2] Panaszukban az Indítványozók előadták, hogy álláspontjuk szerint az egyes állami tulajdonban lévő vagyontárgyak önkormányzatok tulajdonba adásáról szóló 1991. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban Övt.) 38. § (2) bekezdése, valamint 52. § (1) bekezdésének e) pontja alkotmányellenes, mert az Alkotmány 8. § (2) bekezdésébe ütközik. Az Indítványozók a támadott rendelkezések alkotmányellenessé nyilvánításán és megsemmisítésén túl kérték az alkalmazási tilalom kimondását is.
- [3] Az Indítványozók 2010. április 1-jén kiegészítették alkotmányjogi panaszukat, amelyben közölték az Alkotmánybírósággal, hogy a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság az Ítéltábla 14.Gf.40.060/2009/7. sz. ítéletét hatályában fenntartotta. Az indítványkiegészítésben az Indítványozók fenntartották a korábban kifejtett álláspontjukat.
- [4] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 16-án kelt, IV/94-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az Indítványozókat indítványuk kiegészítésére, amely az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az Indítványozók a végzést 2012. január 20-án, 23-án, illetve 24-én átvették, azonban a 2012. március 31-ei határidő leteltéig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségüknek nem tettek eleget, beadványuk 2012. április 4. napján érkezett meg az Alkotmánybírósághoz.
- [5] Az Alkotmánybíróság teljes ülésének az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozata (a továbbiakban Ügyrend) 50. § (1) bekezdése alapján határidőhöz kötött cselekmény esetén a beadványnak a határidő utolsó napjáig a beadvány érkeztetésére az Abtv. alapján jogosult szervhez be kell érkezni. Az Abtv. 64. § c) pontja alapján az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja a hiánypótlás, vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az elbírálását ellehetetleníti. Mivel jelen ügyben az Indítványozók az Abtv.-ben és az Ügyrendben előírt követelménye-

ket felhívás ellenére nem teljesítették, és az Ügyrend 28. § (1) bekezdése szerinti igazolási kérelmet sem terjesztettek elő, az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/94/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3050/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.342/2007/7. sorszámú határozatával, valamint a Fővárosi Bíróság 3.Gf.75.125/2006/8. sorszámú határozatával és a Pesti Központi Kerületi Bíróság 17.G.300.689/2005/23. sorszámú határozatával összefüggésben benyújtott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 213.§ (2) bekezdésének második mondata „beszámítási kifogásra, illetőleg viszontkeresetre vonatkozó” szövegrésze, valamint a 149.§ (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének és megsemmisítésének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Legfelsőbb Bíróság, mint felülvizsgálati bíróság Gfv.X.30.342/2007/7. számú határozata, valamint a Fővárosi Bíróság 3.Gf.75.125/2006/8. számú és a Pesti Központi Kerületi Bíróság 17.G.300.689/2005/23. számú határozatai ellen. A panaszos a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban Pp.) 213.§ (2) bekezdésének második mondata „beszámítási kifogásra, illetőleg viszontkeresetre vonatkozó” szövegrésze, valamint a 149.§ (1) bekezdése al-

kormányellenességének megállapítását és azok megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól. Álláspontja szerint a Pp. fenti rendelkezései egyrészt sértik a jogállami jogbiztonság elvéből levezetett normavilágosság követelményét [Alkotmány 2.§ (1) bekezdés], másrészt a tisztességes eljárás-hoz és a jogorvoslathoz való jogot [Alkotmány 57. § (1) bekezdés és 57.§ (5) bekezdés]. A panaszos érvelése szerint a Pp. kifogásolt rendelkezései, illetőleg az azok alkalmazásához kapcsolódó bírói gyakorlat ugyanis oly módon engedi a bíróságnak az ügy elkülönítését és az elkülönített ügyben részítélet meghozatalát, hogy a fél számára nem biztosított sem az egységes elbírálás, sem pedig a teljes keresetre kiterjedő reparáció lehetősége a részítélet törvénysértő volta esetén. A fenti jogszabályok önkényes bírói jogalkalmazásnak engednek teret.

- [2] 2. Az Alkotmánybíróság a 2012. január 16. napján kelt, IV/89-1/2012. számú végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban Abtv.) 73.§ (1) bekezdése alapján felhívta a panaszost az indítványa kiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselő igazolására, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. A panaszos jogi képviselője a végzést 2012. január 23. napján átvette. Az indítványozó azonban az Alkotmánybíróság felhívásának a megadott határidőig, azaz 2012. március 31. napjáig nem tett eleget, a 2012. április 2. napján postára adott beadványa 2012. április 4. napján érkezett az Alkotmánybírósághoz. A panaszos a mulasztás vonatkozásában igazolási kérelmet [Ügyrend 28.§ (1) bekezdés] nem terjesztett elő.
- [3] Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy az elbírálását ellehetetleníti. Az Abtv. 52. § (1) bekezdésének d) pontja az alkotmányjogi panaszra vonatkozó tartalmi követelmények között előírja az Alaptörvény megsértett rendelkezésének megjelölését. Mivel a jelen ügyben a panaszos a fenti törvényi feltételt felhívás ellenére határidőben nem teljesítette, az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/89/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3051/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 24.Kpk.45.528/2006/2. sorszámú végzésével összefüggésben benyújtott, a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 84. § (6) bekezdésének egyes szövegrészei alkotmányellenességének vizsgálatára és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Bíróság (a továbbiakban Bíróság) 24.Kpk.45.528/2006/2. sz. végzése ellen. A támadott végzésben a Bíróság megváltoztatta a Fővárosi Választási Bizottság határozatát, és a kompenzációs listáról az MSZP listája helyett a Függetlenek Egyletének listája javára ítelt egy mandátumot a helyi önkormányzati képviselők 2006. október 2-án tartott választásához kapcsolódóan. Az Alkotmánybíróság előtti eljárás indítványozói a panasz benyújtásakor az MSZP Budapest XVI. kerületi szervezetének elnöke, visszalépő képviselőjelöltje és képviselőjelöltje voltak.
- [2] A Bíróság előtti eljárásban kérelmezőként a Függetlenek Egyletének képviselője, kérelmezettként pedig a Fővárosi Választási Bizottság szerepelt. Az indítványozók panaszuk fő okaként azt jelölték meg, hogy a Bíróság előtti eljárásban nem tudtak részt venni, mert a Bíróság a Fővárosi Választási Bizottságot tekintette kérelmezettnek, holott a mandátum elvesztése következtében az általuk képviselt szervezetet kellett volna ellenérdekű félnek tekinteni.
- [3] Az indítványozók azért kérték megsemmisíteni a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban Ve.) 84. § (6) bekezdésének második mondatában az „– annak kérésére –” szövegrészt, továbbá harmadik mondatának elején az „Ez esetben” szövegrészt, mivel azok az Alkotmány 2. § (1)–(2) bekezdéseivel és az 57. § (1) és (5) bekezdéseivel ellentétesek.
- [4] Az indítványozók véleménye szerint a Ve. támadott rendelkezései azért alkotmányellenesek, mert a bírósági felülvizsgálati eljárásban nem biztosítják az érintett részvételének lehetőségét, sem a jogorvoslat teljeskörűen értelmezett jogát, sem a nyilvános és méltányos tárgyalást, továbbá sértik a jogbiztonságot, mert ellentétesek a Ve. alapelveivel is.

- [5] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 16-án kelt, IV/88-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozókat indítványuk kiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselőt igazolására, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozók közül ketten a végzést 2012. január 20-án, illetve 2012. január 29-én átvették. A harmadik indítványozó a végzést nem vette át, az általa megjelölt lakcímről az Alkotmánybíróság – két alkalommal is postára adott – végzése „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza. Az indítványozók az Alkotmánybíróság felhívásának a megadott határidőig, azaz 2012. március 31. napjáig nem tettek eleget.
- [6] Az Abtv. 64. § c) pontja alapján az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja a hiánypótlás, vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése írja elő a kötelező jogi képviselőt, illetve a képviselői jogosultság igazolását. Az Abtv. 52. § (1) bekezdés d) pontja pedig az indítványra vonatkozó tartalmi feltételek között rögzíti, hogy meg kell jelölni az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit. Mivel jelen ügyben ezen törvényi feltételek hiányoznak, az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám. IV/88/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3052/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 19.P.23.335/2004/11. sorszámú ítéletével és a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.950/2005/4. sorszámú íté-

letével összefüggésben benyújtott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 3. § (4) bekezdése, valamint 167–168. §-ai, továbbá a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 8. §-a alkotmányellenességének vizsgálatára és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó kérelméhez az indokolást 2006. április 14-én csatolta, amelyben előadta, hogy az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, 50. § (1) bekezdését, 54. § (1) bekezdését, 57. § (1) bekezdését és 64. §-át sértik azon jogszabályok, amelyeket a bíróság ügyében alkalmazott. Ezért kérte a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban Pp.) 3. § (4) bekezdésének, valamint 167-168. §-ainak, továbbá a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 8. §-ának megsemmisítését, valamint a támadott rendelkezéseknek a bírósági eljárásból történő visszamenőleges kizárását. Kérte továbbá annak kimondását, hogy a már hatályon kívül helyezett 1977. évi I. törvény 9. § (1) bekezdése, 11. § (1)–(2) bekezdése, 12. §-a és 15. §-ának (1)–(4) bekezdése tekintetében bírósági útnak van helye abban a kérdésben, hogy az állami szerv betartotta-e ezen szabályokat.
- [2] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 16-án kelt, IV/86-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót indítványának kiegészítésére, amely az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozó a végzést 2012. február 8-án átvette, azonban a 2012. március 31-ei határidő leteltéig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.
- [3] Az Abtv. 64. § c) pontja alapján az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás, vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Az Abtv. 52. § (1) bekezdés d) pontja az indítványra vonatkozó tartalmi feltételek között rögzíti, hogy meg kell jelölni az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit. Mivel jelen ügyben ezen törvényi feltétel hiányzik, az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám. IV/86/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3053/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Baranya Megyei Bíróság 11.K.20.947/2004/12. sorszámú végzésével és a Fővárosi Ítéltábla 4.Kf.28.178/2002/2. sorszámú végzésével összefüggésben benyújtott, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. tv. 52. § (5) bekezdése, illetve a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 327. § (2) bekezdése alkotmányellenességének vizsgálatára és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz a Baranya Megyei Bíróság 11.K.20.947/2004/12. sz. végzése és a Fővárosi Ítéltábla 4.Kf.28.178/2002/2. sz. végzése ellen. Az indítványozók építési ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát kezdeményezték, azonban az első fokon eljáró Baranya Megyei Bíróság a pert a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban Pp.) 157. § a) pontja alapján, a 130. § (1) bekezdésének g) pontjára utalással megszüntette. Az indítványozók kérelmükben a Baranya Megyei Közigazgatási Hivatal hivatalvezetőjét jelölték meg alperesként, és nem tettek eleget a bíróság azon felhívásának, hogy az alperest a másodfokú közigazgatási határozatot hozó szerv személyében jelöljék meg. Az indítványozók ennek nem tettek eleget, sőt kifejtették, hogy nincs okuk más személyt alperesként megjelölni. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.
- [2] Az indítványozók ezt követően terjesztették elő alkotmányjogi panaszukat az ügyekben eljáró bíróságok végzése ellen. Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 52. § (5) bekezdését kérték megsemmisíteni, amely szerint az építésügyi hatósági ügyekben másodfo-

kon a területileg illetékes megyei (fővárosi) közigazgatási hivatal jár el. Állításuk szerint ez a rendelkezés ellentétes a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvénynek a közigazgatási hivatalokról és a hivatalvezetőkéről rendelkező részével, és így sérti a demokratikus jogállamiság követelményét.

- [3] Kérték az Alkotmánybíróságtól annak kimondását, hogy a Pp. XX. fejezete alapján indított közigazgatási perekben nem alkalmazható a Pp. 121. § (1) bekezdésének b) pontjából az alperes megjelölésére vonatkozó szabály, a 130. § (1) bekezdésének g) pontja, valamint a 158. § (1) bekezdése sem. Kérték továbbá a Pp. 327. § (2) bekezdésének megsemmisítését, amely szerint a közigazgatási perben a keresetet az ellen a közigazgatási szerv ellen kell megindítani, amelyik a felülvizsgálni kért határozatot hozta. Véleményük szerint ugyanis az Alkotmány 50. § (2) bekezdéséből fakadóan a bíróságnak alkotmányos kötelezettsége a közigazgatási határozatok ellenőrzése, így nem alkotmányos az a szabályozás, amely a fél számára írja elő az alperes megjelölését, és ennek hiányában a bíróság számára kötelező jelleggel, hivatalból előírja a közigazgatási határozat felülvizsgálatára vonatkozó per megszüntetését.
- [4] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 16-án kelt, IV/85-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozókat indítványuk kiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselő igazolására, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozók a végzést 2012. február 2-án, illetve 2012. február 20-án átvették, azonban a 2012. március 31-ei határidő leteltéig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségüknek nem tettek eleget.
- [5] Az Abtv. 64. § c) pontja alapján az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás, vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése írja elő a kötelező jogi képviselőt, illetve a képviselői jogosultság igazolását. Az Abtv. 52. § (1) bekezdés d) pontja pedig az indítványra vonatkozó tartalmi feltételek között rögzíti, hogy meg kell jelölni az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit. Mivel jelen ügyben ezen törvényi feltételek hiányoznak, az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám. IV/85/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3054/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Nógrád Megyei Bíróság B.Pf.20.047/2003/8. sorszámú határozatával, valamint a Balassagyarmati Városi Bíróság 12.P.20.873/2002/4. sorszámú határozatával összefüggésben benyújtott, a Balassagyarmat Város Önkormányzatának a távhőszolgáltatásról szóló 1998. évi XVIII. törvény egyes rendelkezéseinek Balassagyarmat Város területén történő végrehajtásáról szóló 7/2001. (II.16.) számú rendelete, valamint a távhőszolgáltatási díjak megállapításáról és az ár alkalmazási feltételéről szóló 8/2001. (II.16.) számú rendelete alkotmányellenességének és megsemmisítésének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Nógrád Megyei Bíróság B.Pf.20.047/2003/8. számú határozata, valamint a Balassagyarmati Városi Bíróság 12.P.20.873/2002/4. számú határozata ellen. A panaszos a Balassagyarmat Város Önkormányzatának a távhőszolgáltatásról szóló 1998. évi XVIII. törvény egyes rendelkezéseinek Balassagyarmat Város területén történő végrehajtásáról szóló 7/2001. (II.16.) számú rendelete, illetőleg a távhőszolgáltatási díjak megállapításáról és az ár alkalmazási feltételéről szóló 8/2001. (II.16.) számú rendelete alkotmányellenességének megállapítását és azok megsemmisítését, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányértés kimondását kérte az Alkotmánybíróságtól. Álláspontja szerint az önkormányzat fenti rendeletei sértik az Alkotmány 44. § (2) bekezdését, valamint a 70/A. §

(1) bekezdését. A beadványozó véleménye szerint a támadott rendeletek ellentétesek a távhőszolgáltatásról szóló 1998. évi XVIII. törvénnyel. A mulasztásos alkotmányértés megvalósulását az indítványozó pedig abban látja, hogy az önkormányzati rendelet az általánydíjas távhőszolgáltatás tekintetében nem rendezi a díjelszámolás alapját, amelyet egyébként törvény kötelezően előír.

[2] 2. Az Alkotmánybíróság a IV/82-1/2012. számú, 2012. január 16. napján kelt végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót indítványa kiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselő igazolására, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. A panaszos a végzést nem vette át, az általa megjelölt lakcímről az Alkotmánybíróság – két alkalommal is postára adott – végzése „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza. Az indítványozó az Alkotmánybíróság felhívásának a megadott határidőig, azaz 2012. március 31. napjáig nem tett eleget.

[3] Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése kötelezően előírja a jogi képviselőt, illetve a képviselői jog igazolását. Az Abtv. 52. § (1) bekezdésének d) pontja pedig az alkotmányjogi panaszra vonatkozó tartalmi követelmények között írja elő az Alaptörvény megsértett rendelkezésének megjelölését. Mivel a jelen ügyben a panaszos ezen feltételeket felhívás ellenére nem teljesítette, az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/82/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3055/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 80. § (1) bekezdés b) és c) pontja, valamint 80. § (2) bekezdés a) és b) pontja alkotmányellenességének vizsgálatára és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az alkotmányjogi panasz előterjesztője (a továbbiakban: Indítványozó) 2006. január 19-én az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény (régí Áfatv.) 16. § (1) bekezdése és 48. § (7) bekezdése vonatkozásában nyújtott be absztrakt utólagos normakontrollra irányuló beadványt. 2006. március 3-án beadványát – az Alkotmánybíróság hiánypótlási felhívásának megfelelően – kiegészítette. Indítványában előadta, hogy – véleménye szerint – a kifogásolt rendelkezések együttes alkalmazása diszkriminatív, ugyanis az adófizetésre kötelezettek akkor is meg kell fizetnie az Áfát az adóhatóságnak, ha a vevő a bevallás határidejéig azt nem fizette meg a számla kiállítójának, az adóalany ugyanakkor az általa vásárolt áruk és szolgáltatások Áfát csak akkor igényelheti vissza az adóhatóságtól, ha ezek ellenértékét megfizette. Az Indítványozó 2008. február 8-án az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: új Áfatv.) hatályba lépésére tekintettel fenntartotta, illetve kiegészítette korábbi indítványát. Az Indítványozó álláspontja szerint az új Áfatv. változatlanul tartalmazza a korábban kifogásolt, az adóalanyra nézve hátrányos megkülönböztetést. Ezen kívül azt is sérelmezte, hogy az adóalany az Áfát annak összeghatárától függetlenül kell megfizetnie, visszaigényelni viszont csak meghatározott összeg fölött van lehetősége. A továbbiakban azt is kifogásolta, hogy az új Áfatv. 80. § (1) bekezdés b) és c) pontjai, valamint 80. § (2) bekezdés a) és b) pontjai az adóalanyt nem a valós jövedelmi helyzete szerint kötelezik a közterhekhez való hozzájárulásra. Az adóalany ugyanis külföldi pénznemben történő belföldi termékértékesítés (számlakiállítás) esetén a hitelintézet vételi árfolyamán tudja átváltani az ellenértéket forintra, az Áfa összegét azonban a magasabb eladási árfo-

lyam szerint kell bevallania és megfizetnie. Az Indítványozó az Alkotmányról szóló 1949. évi XX. törvény (Alkotmány) 70/A. § (1) bekezdésére, valamint 70/I. §-ára hivatkozott.

- [2] 2. Az Indítványozó az Alkotmánybíróság XX/1040-1/2012. számú végzése alapján, 2012. március 13-án – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz keretében – indítványozta az alkotmányjogi panasz befogadását, az új Áfatv. 80. § (1) bekezdés b) és c) pontja, valamint 80. § (2) bekezdés a) és b) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítását, a sérelmezett rendelkezések megsemmisítését, illetve a határozat közzétételét a Magyar Közlönyben.
- [3] Az Indítványozó az érintettség tekintetében előadta, hogy a gazdasági életnek a sérelmezett rendelkezések hatálya alatt álló szereplőjeként jelentős és indokolatlan anyagi hátrányt szenved. Az Indítványozó a konkrét helyzetét illetően előadta, hogy – a szerződési szabadság elve alapján – a magyarországi illetőségű szerződő partnereivel kötött szerződésekben a termékek árát EUR-ban fejezte ki, és ennek megfelelően a számlát is EUR-ban állította ki. Előadta továbbá azt is, hogy – az új Áfatv. 80. §-ában biztosított választási lehetőséggel élve – úgy döntött, hogy az Áfa összegének megfizetéséhez szükséges forintra történő átszámításhoz a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) deviza-árfolyamát alkalmazza. Az Indítványozót ily módon a hitelintézeti deviza eladási ár [új Áfatv. 80. § (2) bekezdés a) pont] nem érinti, de az MNB árfolyama és a hitelintézeti vételi árfolyam különbsége igen. Az Indítványozó a továbbiakban kifejtette, hogy meglátása szerint a hitelintézeti deviza-árfolyamok az MNB-középárfolyamot – a gazdasági élet szereplői számára hátrányosan – nem követik.
- [4] Az Indítványozó álláspontja szerint a kifogásolt szabályozás sérti az Alaptörvény B) cikk 1) bekezdésében deklarált jogállamiság elvét, az M) cikk 1) bekezdés által garantált tisztességes gazdasági verseny feltételeit, valamint a XXX. cikk 1) bekezdés közteherviselési szabályát. Az Indítványozó megújított indítványában nem hivatkozott az Alaptörvény XV. cikk sérelmére. A hivatkozott alaptörvényi rendelkezések tekintetében indokolásképpen előadta, hogy ezek azért szenvednek sérelmet, mert az adóalap-számítás nem felel meg a valós jövedelmi viszonyoknak és így az adózó teherbíró képességének. Az adóalany a számlán szereplő külföldi fizetőeszközt – a hitelintézet vételi árfolyamán történő átváltása után – kevesebb magyar fizetőeszközt kap, mint amely alapján az Áfát meg kell fizetnie. A kifogásolt szabályozás a tisztességes gazdasági verseny feltételeit – az indítványozó állítása szerint – azért sérti, mert a gazdasági élet szereplőinek le kell mondaniuk a szerződési szabadságról an-

nak érdekében, hogy „a sérelmezett szabályozásból fakadó anomáliát” elkerüljék. Az ily módon hosszabb ideje történő gazdálkodás végső soron sérti a jogállamiság elvét is.

- [5] 3. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó gondoskodott az Abtv. 51. § (2)–(3) bekezdése szerinti jogi képviseléről, és az Abtv. 71. § (4) bekezdésében foglaltakra tekintettel a megújított indítvány határidőben benyújtottnak tekintendő. Az alkotmányjogi panasz megfelel az Abtv. 52. § (1)–(2) bekezdésében támasztott formai feltételeknek is, mivel tartalmazza az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti, az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó hivatkozást, valamint tartalmaz határozott kérelmet és a támadott rendelkezés alaptörvény-ellenességére vonatkozó részletes okfejtést, továbbá a panasz kifejezett kérelmet fogalmaz meg az alaptörvény-ellenesnek vélt jogszabály megsemmisítésére.
- [6] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor megállapította, hogy az indítvány az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdés szerinti központi adónemről szóló törvény Alaptörvénnyel való összhangját kezdeményezte. Az új Áfatv. alkotmányossági vizsgálata kizárólag az élethez és emberi méltósághoz való jog, a személyes adatok védelméhez való jog, a gondolat, lelkiismeret és vallás szabadsága, vagy a magyar állampolgársághoz kapcsolódó jogok szempontjából végezhető el.
- [7] Az indítványozó az Alaptörvény B) cikk 1) bekezdésének, M) cikk 1) bekezdésének, valamint XXX. cikk 1) bekezdésének sérelmét állította, amelyek azonban az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdésében megjelölt alkotmányos jogok között nem szerepelnek. Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § a) pontja alapján – hatáskörének hiánya miatt – az új Áfatv. vizsgálatára irányuló indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám. IV/2569/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3056/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Nyugat-dunántúli Regionális Közigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala Z-1/2008. számú határozata ellen benyújtott, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdés *n*) pontja és 37/A. § (4) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2008. április 1-jén alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Nyugat-dunántúli Regionális Közigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala Z-1/2008. számú határozata ellen, melyben kérte az Alkotmánybíróságtól a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdés *n*) pontja és 37/A. § (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését. 2012. január 18-án IV/200-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése értelmében újítsa meg panaszát, és nevezze meg, hogy a korábbi panaszában támadott jogszabályi rendelkezések az Alaptörvény mely szakaszait és milyen okból sértik. Felhívta az indítványozó figyelmét arra, hogy „az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (...) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll”, valamint arra is, hogy „az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselőt. A képviselői jogosultságot az indítványozónak legkésőbb 2012. március 31-ig igazolnia kell, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség”. Végül arra is felhívta a végzés a panaszos figyelmét, hogy „az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel (...) az alkotmányjogi panaszt ki kell egészíteni,

és egyértelműen meg kell jelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek. Erre az Alkotmánybíróság szintén 2012. március 31-i határidőt állapított meg. Az indítvány kiegészítésének elmaradása esetén az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.”

- [2] 2. A panaszos beadványában a korábban sérelmezett jogszabályi rendelkezések Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatára nem tett indítványt, nem jelölte meg azt, hogy a Nyugat-dunántúli Regionális Közigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala Z-1/2008. számú határozatában alkalmazott, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdés *n*) pontja és 37/A. § (4) bekezdése folytán az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek. „Megújított” panaszában az indítványozó csupán az Alaptörvény és az Abtv. közjogi érvénytelenségének megállapítását kérte az Alkotmánybíróságtól. Az Abtv. 73. § (1) bekezdése szerint: „Az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, a 71–72. §-ban nem szabályozott további ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását e törvény rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága e törvény rendelkezései alapján fennáll.” A 2012. január 1-je előtt benyújtott alkotmányjogi panasz 2012. január 1-jét követő lefolytatásának ezért csak akkor van helye, ha „az” ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és azt a panaszos indítványozza, kifejezetten megnevezve, hogy a sérelmezett határozat, illetve az annak meghozatala során alkalmazott jogszabályi rendelkezés az Alaptörvény mely szakaszával és milyen okból ellentétes. Ilyenre a beadványban nem került sor. Ugyanakkor az indítványozó hivatkozott az Alaptörvény és az Abtv. közjogi érvénytelenségére; azonban tekintettel arra, hogy az eredeti panaszindítványában ez még nem szerepelt, nem is szerepelhetett, ezért annak elbírálása nem tekinthető az eredeti ügy „megújításának”, ezért annak vizsgálata az Abtv. 52. § (1) bekezdés *b*) pontja és 73. § (1) bekezdése értelmében kizárt.
- [3] Emellett megállapítható, hogy az indítvány elkészt. Az indítvány beérkezésére nyitva álló határidő 2012. március 31. volt; mivel ez szombati napra esett, a határidő valójában 2012. április 2-án hétfőn járt le. Az indítványozó indítványa azonban csak ezt követően, 2012. április 5-én érkezett be, így az elkésztetnek minősül.
- [4] Végül az indítványozó nem jogi képviselővel járt el, így indítványa az 51. § (2) bekezdése értelmében is formai hibában szenved, emiatt érdemben nem elbírálható.
- [5] 3. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság a Nyugat-dunántúli Regionális Közigazgatási Hivatal

Szociális és Gyámhivatala Z-1/2008. számú határozata ellen benyújtott, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdés *n*) pontja és 37/A. § (4) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt befogadását – az Abtv. 64. § *c*) pontja alapján, az Abtv. 55. § (4) bekezdés *a*) pontjára is figyelemmel – visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám. IV/200/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3057/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 11.K.33.724/2006/9. számú ítéletével összefüggésben benyújtott, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XVII. törvény 43. § (5)–(6) bekezdése és 164. § (1) bekezdése, valamint az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXXXV. törvény 39. §-a és 40. § (5) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2007. június 22-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Bíróság 11.K.33.724/2006/9. számú ítélete ellen.
- [2] Az indítványozó az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 43. § (5)–(6) bekezdése és 164. § (1) bekezdése, valamint az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény módosításáról szóló

2005. évi LXXXV. törvény 39. §-a és 40. § (5) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, valamint alkalmazhatóságuk visszamenőleges hatállyal történő kizárását kérte.

- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel – ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.
- [6] 3. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 19-én átvette. Az indítvány kiegészítése azonban elmaradt, ezért az indítvány tartalmi szempontból nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/330/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3058/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 8.Kpk.45.836/2009/1. számú végzésével összefüggésben benyújtott, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XVII. törvény 136. § (3) bekezdésének „végzés” szövegrésze, valamint 143. § (1) bekezdés második mondata alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2009. november 17-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Bíróság 8.Kpk.45.836/2009/1. számú végzése ellen.
- [2] Az indítványozó az adózás rendjéről szóló 2003. évi XVII. törvény 136. § (3) bekezdésének „végzés” szövegrésze, valamint 143. § (1) bekezdés második mondata alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezte.
- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel – ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az

ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.

- [6] 3. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 19-én átvette. Az indítvány kiegészítése azonban elmaradt, ezért az indítvány tartalmi szempontból nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám. IV/328/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3059/2012. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 2.Kpkf.51.169/2010/2. számú végzése ellen benyújtott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 40. § (1) bekezdése, 114. §-a, 137. § (1) bekezdésének b) pontja és (3) bekezdése, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 40. § (1) bekezdése és 58. § (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján 2011. május 4-én alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Fővárosi Ítéltábla 2.Kpkf.51.169/2010/2. számú végzése ellen, melyben kérte az Alkotmánybíróságtól a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 40. § (1) bekezdése, 114. §-a,

137. § (1) bekezdésének b) pontja és (3) bekezdése, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 40. § (1) bekezdése és 58. § (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését. Arra hivatkozott, hogy ezen jogszabályi rendelkezések ellentétesek az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével, 50. § (2) bekezdésével, 54. § (1) bekezdésével, 57. § (1) és (5) bekezdésével, 70/A. §-ával, valamint 70/K. §-ával. 2012. január 18-án IV/210-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése értelmében újítsa meg panaszát, és nevezze meg, hogy a korábbi panaszában támadott jogszabályi rendelkezések az Alaptörvény mely szakaszait és milyen okból sértik. Felhívta az indítványozó figyelmét arra, hogy „az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (...) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll”. Végül arra is felhívta a végzés a panaszos figyelmét, hogy „az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel (...) az alkotmányjogi panaszt ki kell egészíteni, és egyértelműen meg kell jelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek. Erre az Alkotmánybíróság szintén 2012. március 31-i határidőt állapított meg. Az indítvány kiegészítésének elmaradása esetén az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.”

- [2] 2. A panaszos jogi képviselője a IV/210-1/2012. AB végzést 2012. február 1-jén átvette, azonban az indítványozó a 2012. március 31-i határidőig nem jelölte meg azt, hogy a Fővárosi Ítéltábla 2.Kpkf.51.169/2010/2. számú végzésében alkalmazott, a Pp. 40. § (1) bekezdése, 114. §-a, 137. § (1) bekezdésének b) pontja és (3) bekezdése, valamint az Itv. 40. § (1) bekezdése és 58. § (4) bekezdése folytán az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek. Az Abtv. 73. § (1) bekezdése szerint: „Az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, a 71–72. §-ban nem szabályozott további ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását e törvény rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága e törvény rendelkezései alapján fennáll.” A 2012. január 1-je előtt benyújtott alkotmányjogi panasz 2012. január 1-jét követő lefolytatásának ezért csak akkor van helye, ha az ügy az Alaptörvény rendel-

kezéseivel összefüggésben vizsgálható, és azt a panaszos indítványozza, kifejezetten megnevezve, hogy a sérelmezett határozat, illetve az annak meghozatala során alkalmazott jogszabályi rendelkezés az Alaptörvény mely szakaszával és milyen okból ellentétes.

- [3] 3. Mivel ilyenre a megadott, 2012. március 31-i határidőig nem került sor, ezért az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéletábla 2.Kpkf.51.169/2010/2. számú végzése ellen benyújtott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 40. § (1) bekezdése, 114. §-a, 137. § (1) bekezdésének b) pontja és (3) bekezdése, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 40. § (1) bekezdése és 58. § (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszok befogadását – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/210/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3060/2012. (VI. 21.) AB VÉGGZÉSE

alkotmányjogi panaszok visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Pfv.E.21.956/2004/2. számú végzése ellen benyújtott, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 214. és 219. §-a, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 221. §-a, 222. §-a, 270. § (1) bekezdésének „az ügy érdemében hozott” szövegrésze, 273. §-a (1) és (5) bekezdése, 271. § p) pontja és 275/B. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 221. §-a, 222. §-a, 270. § (1) bekezdésének „az ügy érdemében hozott” szö-

vegrésze, 273. § (1) és (5) bekezdése és 275/B. §-a, valamint a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, valamint más, kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2004. évi CXXVII. törvény vonatkozásában alkotmányellenes mulasztás megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszokat visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján 2005. május 9-én alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Legfelsőbb Bíróság Pfv.E.21.956/2004/2. számú végzése ellen. Ezen alkotmányjogi panaszhoz került egyesítésre az indítványozó 2005. június 29-i alkotmányjogi panasz a Legfelsőbb Bíróság Pfv.E.21.516/2004/2. számú végzése ellen, a 2005. július 13-i alkotmányjogi panasz a Legfelsőbb Bíróság Pfv.E.20.655/2005/2. számú végzése ellen, a 2005. augusztus 30-i alkotmányjogi panasz a Legfelsőbb Bíróság Pfv.E.20.773/2005/2. számú végzése ellen, valamint a 2005. szeptember 23-i alkotmányjogi panasz a Legfelsőbb Bíróság Pfv.E.21.204/2005/2. számú végzése ellen. E panaszokban az indítványozó kérte a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 214. és 219. §-a, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 221. §-a, 222. §-a, 270. § (1) bekezdésének „az ügy érdemében hozott” szövegrésze, 273. §-a (1) és (5) bekezdése és 275/B. §-a alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, továbbá a Pp. 221. §-a, 222. §-a, 270. § (1) bekezdésének „az ügy érdemében hozott” szövegrésze, 273. § (1) és (5) bekezdése és 275/B. §-a, valamint a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, valamint más, kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2004. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Ctv.mód.tv.) vonatkozásában alkotmányellenes mulasztás megállapítását. Arra hivatkozott, hogy ezen jogszabályi rendelkezések ellentétesek az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével, 8. § (2) bekezdésével, 9. § (1) bekezdésével, 13. § (1) és (2) bekezdésével, 50. §-ával, 57. § (1) és (5) bekezdésével, valamint 77. § (2) bekezdésével. 2012. január 18-án IV/202-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése értelmében újítsa meg panaszát, és nevezze meg, hogy a korábbi panaszában támadott jogszabályi rendelkezések az Alaptörvény mely szakaszait és milyen okból sértik. Felhívta az indítványo-

zó figyelmét arra, hogy „az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (...) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll”. Végül arra is felhívta a végzés a panaszos figyelmét, hogy „az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel (...) az alkotmányjogi panaszt ki kell egészíteni, és egyértelműen meg kell jelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek. Erre az Alkotmánybíróság szintén 2012. március 31-i határidőt állapított meg. Az indítvány kiegészítésének elmaradása esetén az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.”

[2] 2. A panaszos jogi képviselője a IV/202-1/2012. AB végzést 2012. február 1-jén átvette, azonban az indítványozó a 2012. március 31-i határidőig nem jelölte meg azt, hogy a Legfelsőbb Bíróság Pfv.E.21.956/2004/2., Pfv.E.21.516/2004/2., Pfv.E.20.655/2005/2., Pfv.E.20.773/2005/2. és Pfv.E.21.204/2005/2. számú végzéseiben alkalmazott, a Vht. 214. és 219. §-a, valamint Pp. 221. §-a, 222. §-a, 270. § (1) bekezdésének „az ügy érdemében hozott” szövegrésze, 273. §-a (1) és (5) bekezdése és 275/B. §-a folytán az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek, továbbá azt sem, hogy a Pp. 221. §-a, 222. §-a, 270. § (1) bekezdésének „az ügy érdemében hozott” szövegrésze, 273. § (1) és (5) bekezdése és 275/B. §-a, valamint a Ctv.mód.tv. vonatkozásában miért véli úgy, hogy az Alaptörvény értelmében alkotmányellenes mulasztás áll fent. Az Abtv. 73. § (1) bekezdése szerint: „Az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, a 71-72. §-ban nem szabályozott további ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását e törvény rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága e törvény rendelkezései alapján fennáll.” A 2012. január 1-je előtt benyújtott alkotmányjogi panaszok 2012. január 1-jét követő lefolytatásának ezért csak akkor van helye, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és azt a panaszos indítványozza, kifejezetten megnevezve, hogy a sérelmezett határozat, illetve az annak meghozatala során alkalmazott jogszabályi rendelkezés az Alaptörvény mely szakaszával és milyen okból ellentétes.

[3] 3. Mivel ilyenre a megadott, 2012. március 31-i határidőig nem került sor, ezért az Alkotmány-

bíróság a Legfelsőbb Bíróság Pfv.E.21.956/2004/2., Pfv.E.21.516/2004/2., Pfv.E.20.655/2005/2., Pfv.E.20.773/2005/2. és Pfv.E.21.204/2005/2. számú végzései ellen benyújtott, a Vht. 214. és 219. §-a, valamint Pp. 221. §-a, 222. §-a, 270. § (1) bekezdésének „az ügy érdemében hozott” szövegrésze, 273. §-a (1) és (5) bekezdése és 275/B. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló, továbbá a Pp. 221. §-a, 222. §-a, 270. § (1) bekezdésének „az ügy érdemében hozott” szövegrésze, 273. § (1) és (5) bekezdése és 275/B. §-a, valamint a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, valamint más, kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2004. évi CXXVII. törvény vonatkozásában alkotmányellenes mulasztás megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszok befogadását – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/202/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3061/2012. (VI. 21.) AB VÉGGÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 43. Pf.630.869/2007/5. számú részítélete ellen benyújtott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 213. § (2) bekezdése és 254. § (3) bekezdésének második mondata, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 60. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló, továbbá a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 60. §-a vonatkozása-

sában alkotmányellenes mulasztás megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján 2007. augusztus 8-án alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Fővárosi Bíróság 43. Pf.630.869/2007/5. számú részitélete ellen, melyben kérte az Alkotmánybíróságtól a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 213. § (2) bekezdése és 254. § (3) bekezdésének második mondata, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény (a továbbiakban: Nek.tv.) 60. §-a alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, továbbá a Nek.tv. 60. §-a vonatkozásában alkotmányellenes mulasztás megállapítását. Arra hivatkozott, hogy ezen jogszabályi rendelkezések ellentétesek az Alkotmány 2. § (1), 13. § (1), 45. § (1), 50. § (1), valamint 57. § (1) bekezdésével. 2012. január 18-án IV/201-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése értelmében újítsa meg panaszát, és nevezze meg, hogy a korábbi panaszában támadott jogszabályi rendelkezések az Alaptörvény mely szakaszait és milyen okból sértik. Felhívta az indítványozó figyelmét arra, hogy „az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (...) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll”. Végül arra is felhívta a végzés a panaszos figyelmét, hogy „az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel (...) az alkotmányjogi panaszt ki kell egészíteni, és egyértelműen meg kell jelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek. Erre az Alkotmánybíróság szintén 2012. március 31-i határidőt állapított meg. Az indítvány kiegészítésének elmaradása esetén az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.”

[2] 2. A panaszos jogi képviselője a IV/201-1/2012. AB végzést 2012. február 1-jén átvette, azonban az indítványozó a 2012. március 31-i határidőig nem jelölte meg azt, hogy a Fővárosi Bíróság 43. Pf.630.869/2007/5. számú részitéletében alkalma-

zott, a Pp. 213. § (2) bekezdése és 254. § (3) bekezdésének második mondata, valamint a Nek.tv. 60. §-a folytán az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek, továbbá azt sem, hogy a Nek.tv. 60. §-a vonatkozásában miért véli úgy, hogy az Alaptörvény értelmében alkotmányellenes mulasztás áll fent. Az Abtv. 73. § (1) bekezdése szerint: „Az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, a 71–72. §-ban nem szabályozott további ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását e törvény rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága e törvény rendelkezései alapján fennáll.” A 2012. január 1-je előtt benyújtott alkotmányjogi panasz 2012. január 1-jét követő lefolytatásának ezért csak akkor van helye, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és azt a panaszos indítványozza, kifejezetten megnevezve, hogy a sérelmezett határozat, illetve az annak meghozatala során alkalmazott jogszabályi rendelkezés az Alaptörvény mely szakaszával és milyen okból ellentétes.

[3] 3. Mivel ilyenre a megadott, 2012. március 31-i határidőig nem került sor, ezért az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 43. Pf.630.869/2007/5. számú részitélete ellen benyújtott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 213. § (2) bekezdése és 254. § (3) bekezdésének második mondata, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 60. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló, továbbá a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 60. §-a vonatkozásában alkotmányellenes mulasztás megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszok befogadását – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/201/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG NORMATÍV HATÁROZATAI, VALAMINT AZ EGYÉB SZERVEZETI, MŰKÖDÉSI ÉS SZEMÉLYI ÜGYEKBE HOZOTT HATÁROZATAI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 2001/2012. (VI. 21.) AB TŰ. HATÁROZATA

dr. Balsai István alkotmánybíró mentelmi jogának felfüggesztésével kapcsolatos bírói kezdeményezés tárgyában

Az Alkotmánybíróság teljes ülése dr. Balsai István alkotmánybíró mentelmi jogának felfüggesztésével kapcsolatos bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság dr. Balsai István alkotmánybíró mentelmi jogát a Pesti Központi Kerületi Bíróság 10.B.37.010/2011/3. szám alatti megkeresésével érintett ügyben nem függeszti fel.

I n d o k o l á s

A Pesti Központi Kerületi Bíróság 10.B.37.010/2011/3. szám alatti megkeresésében megküldte becsületsértés vétsége miatt dr. Balsai István ellen a Tettekesz Magyar Rendőrség Szakszervezete főtitkára, Szima Judit által kezdeményezett büntető ügyben keletkezett iratokat a 2011. december 31-ig hatályos, az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 30. § (1) bekezdés g) pontja szerinti eljárás lefolytatása céljából.

Az időközben beállt jogszabályváltozásnak megfelelően az Alkotmánybíróság az eljárást az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) és az Alkotmánybíróság ügy-

rendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat rendelkezései alapján folytatta le.

Az Abtv. 50. § (2) bekezdésének *da*) pontja alapján az Alkotmánybíróság tagja mentelmi jogának felfüggesztéséről az Alkotmánybíróság teljes ülésén dönt.

Az Abtv. 48. § (6) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság teljes ülése jelen határozatát titkos szavazással hozta, a döntésről e személyi kérdésben az Alkotmánybíróság érintett tagja nem szavazott.

Budapest, 2012. március 27.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: XVIII/2524/2012.

EGYÉB DOKUMENTUMOK, KÖZLEMÉNYEK

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG ELNÖKÉNEK 1/2012. (II. 7.) ELNÖKI UTASÍTÁSA

egyesbírók kijelöléséről

Az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 11. §-a alapján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 55. § (5) bekezdésben meghatározott eljárásban eljáró egyesbíróként három hónapra (2012. január 1-jétől 2012. március 31-ig) Dr. Lévay Miklós alkotmánybíró és dr. Szalay Péter alkotmánybíró jelölöm ki.

Budapest, 2012. február 7.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Alkotmánybírósági ügyszám: XXV/2284/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG ELNÖKÉNEK 2/2012. (III. 30.) ELNÖKI UTASÍTÁSA

egyesbírók kijelöléséről

Az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 11. §-a alapján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 55. § (5) bekezdésben meghatározott eljárásban eljáró egyesbíróként 2012. április 1-től 2012. június 30-ig terje-

dő időtartamra Dr. Lévay Miklós alkotmánybíró és dr. Szalay Péter alkotmánybíró jelölöm ki.

Budapest, 2012. március 30.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Alkotmánybírósági ügyszám: XXV/2811/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG ELNÖKÉNEK 3/2012. (V. 8.) ELNÖKI UTASÍTÁSA

Az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat (a továbbiakban: Ügyrend) 9. § (4) bekezdése alapján a tartósan akadályozott Dr. Bihari Mihály alkotmánybírónak, a 3. számú öttagú tanács tagjának helyettesítésére – a tanács négy tagjának javaslatára – az akadályoztatás időtartamára Dr. Balogh Elemér alkotmánybíró jelölöm ki.

Az Ügyrend 9. § (4) bekezdése alapján Dr. Bihari Mihály alkotmánybírónak, a 3. számú öttagú tanács tanácsvezetőjének helyettesítésére – a tanács tagjainak javaslatára – az akadályoztatás időtartalmára Dr. Lenkovics Barnabás alkotmánybíró jelölöm ki.

Az akadályoztatás és a helyettesítések megszűnéséről külön elnöki utasításban rendelkezem.

Budapest, 2012. május 8.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Alkotmánybírósági ügyszám: XXV/2978/2012.

Az Alkotmánybíróság Határozatai az Alkotmánybíróság hivatalos lapja, mely elektronikus formában, időszakosan jelenik meg. A kiadvány az Alkotmánybíróság döntéseinek gondozott, szükség esetén anonimizált változatú szövegét tartalmazza. Az Alkotmánybíróság Határozatainak egyes számai bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, díjmentesen hozzáférhetők az Alkotmánybíróság honlapján: www.mkab.hu

A szerkesztésért felel: dr. Bitskey Botond, az Alkotmánybíróság főtítkára
layout: www.estercom.hu

Kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu
Felelős kiadó: Majláth Zsolt László ügyvezető igazgató
HU ISSN 2062–9273